

เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

SOUTHERN FOLK VOCAL MUSIC IN CHUMPHON PROVINCE, THAILAND

กิตติศักดิ์ เหล่าสุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ปริญญาบัตรนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามนุษยดุริยางควิทยา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

SOUTHERN FOLK VOCAL MUSIC IN CHUMPHON PROVINCE, THAILAND

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF ARTS
(Ethnomusicology)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2019

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญาบัตร
เรื่อง
เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร
ของ
กิตติศักดิ์ เหล่าสุข

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยามหาวิทยาลัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาบัตร

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจี ศรีสมบัติ) (รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ นักรบ)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์) (อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร)

ชื่อเรื่อง	เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร
ผู้วิจัย	กิตติศักดิ์ เหล่าสุข
ปริญญา	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2562
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจี ศรีสมบัติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ วิสุทธิแพทย์

การศึกษาเรื่องเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ความรู้ของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และเพื่อการฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร มีการนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามขั้นตอนกระบวนการทางมานุษยวิทยา ผลการศึกษาพบว่า เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านผ่านทักษะด้านการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดชุมพร นิยมนำมาร้องเล่นในงานประเพณีต่าง ๆ ทั้งงานมงคลและงานอวมงคล มีพ่อเพลง แม่เพลง ทำหน้าที่ร้องนำ มีลูกคู่หรือลูกบททำหน้าที่ร้องรับ เพลงบอกใช้ฉิ่ง และการปรบมือประกอบจังหวะ เพลงนาและเพลงเรือไม่ใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ และลำตัดลูกบทใช้ฉิ่งและรำมะนาลำตัดเป็นเครื่องประกอบจังหวะ บทร้องมีรูปแบบฉันทลักษณ์ แบบกลอนสุภาพ ในการแสดงเพลงบอกและเพลงนาไม่มีการตั้งเครื่องบูชาครุมีเพียงการร้องบทไหว้ครุ ส่วนเพลงเรือและลำตัดลูกบทจะมีการตั้งเครื่องบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่ออวยพรให้เกิดสิริมงคล แก่ผู้แสดงและผู้ชม การแต่งกายในการแสดงเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ ผู้แสดงจะแต่งกายด้วยชุดสุภาพ ส่วนการแสดงลำตัดลูกบท ผู้แสดงจะแต่งกายตามบทบาทตัวละครที่ได้รับ มีการถ่ายทอดการแสดงแบบมุขปาฐะ ด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ณ เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และการนำเสนอการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 7 กิจกรรม ได้แก่ งานล่องแพพะโต๊ะ งานประเพณีขึ้นเบญจา งานโลกทะเลชุมพร งานขึ้นถ้ำรับร้อ งานห่มผ้าพระบรมธาตุสวี งานประเพณีแห่พระแข่งเรืออำเภอหลังสวน และงานกาชาดจังหวัดชุมพร เพื่อความยั่งยืนในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของชาติต่อไป

คำสำคัญ : เพลงร้องภาคใต้, เพลงบอก, เพลงนา, เพลงเรือ, ลำตัดลูกบท

Title	SOUTHERN FOLK VOCAL MUSIC IN CHUMPHON PROVINCE, THAILAND
Author	KITTISAK LAOSUK
Degree	DOCTOR OF ARTS
Academic Year	2019
Thesis Advisor	Assistant Professor Professor Rujee Srisombut
Co Advisor	Associate Professor Dr. Manop Wisuttiapat

The objectives of this study are to study the knowledge, to restore, promote, and preserve Southern Thai folk vocal music in Chumphon. The findings indicated that the Southern Thai folk vocal music in Chumphon included *Phleng Bok*, *Phleng Na*, *Phleng Ruea* and *Lam Tat Luk Bot*. These performances represented the creative skills of the performers that also interpolated their morality, their ability to use language artistically as part of their cultural heritage, and traditional knowledge of Chumphon. This music is performed for both auspicious and inauspicious ceremonies. *Pho Phleng* and *Mae Phleng*, the male and female vocalists, are responsible for leading vocals. There are a group of singers who respond to their vocals, known as *Lok Kho* or *Luk Bot*. In *Phleng Bok*, the rhythm is maintained by *Ching* and clapping. No rhythmic instruments are used in *Phleng Na* and *Phleng Ruea*, whereas *Ching* and *Rammama Lam Tat* are used in *Lam Tat Luk Bot*. In terms of prosody, the songwriting is in the form of *Klon Suphap*. Prior to the start of *Phleng Bok* and *Phleng Na*, offerings are made with a specific text to offer sacrifices to teachers. In *Phleng Ruea* and *Lam Tat Luk Bot*, the offerings are elaborately set up in order to bless both performers and the audiences. In *Phleng Bok*, *Phleng Na* and *Phleng Ruea*, the performers dress modestly, whereas in *Lam Tat Luk Bot*, the performers dress up in the roles of the characters. This music is also transmitted orally. In terms of restoration, promotion, and preservation, the data were collected and organized in order to create local curriculum and established the Learning Center for the Southern Thai Folk Vocal Music in Chumphon, located in the Thai Classical Music House at Muanglangsaan School in Langsuan, In Chumphon, there were seven associated preservation activities in the Southern Thai folk vocal music in Chumphon, including *Pha-to* Ecological Rafting, the *Khuen Ben Ja* Tradition, the Chumphon Marine Festival, the *Khuen Tum Rub Roh* Festival, the *Hom Pa Phra Thart Sa-Wi* Festival, the Traditional Long Boat Race Festival in Langsuan, and the Chumphon Red Cross Fair, in order to sustain the value of the cultural heritage of the nation.

Keyword : Southern Vocal Music, Pleng Bok, Pleng Na, Pleng Ruea, Lam Tat Luk Bot

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยความเมตตา กรุณา จากคณะผู้ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา จนทำให้งานปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจี ศรีสมบัติ ประธานที่ปรึกษาหลักปริญญาานิพนธ์ของ ศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ ที่ปรึกษาร่วมปริญญาานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ นักรบ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานสอบ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร กรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระ พันธุ์เสื่อ ดร.ชนิดา ตังเดชะหิรัญ และกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจ ด้วยความกรุณา จนทำให้ ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณพี่น้อง เพื่อน ปริญญาเอก หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษย-
ดุริยางควิทยาทุกท่านที่สนับสนุน ทั้งร่างกายแรงใจ ในการศึกษาต่อ และการทำงานวิจัยจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์เมธี พันธุ์วาทธ และคุณนิศากร อูสาพรหม และเจ้าหน้าที่คณะ
ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์อรอนงค์ อิงขำนิ คณะบดีคณะศิลปกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ นายนพรุจ เขียวสอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองหลังสวน ที่ให้โอกาสใน
การศึกษาต่อและการทำวิจัยในครั้งนี้ และพี่น้องเพื่อนครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน
เมืองหลังสวน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในทุกด้าน

ขอขอบคุณนายสพรั่ง ยินดี ซึ่งเป็นทั้งคุณตาและ คุณครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่กรุณาให้
ความอนุเคราะห์ข้อมูลความรู้ในทุก ๆ เรื่อง เพื่อนำมาทำงานวิจัยจนสำเร็จในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อมธุ - คุณแม่พิกุล เหล่าสุข ท่านผู้เป็นทั้งร่างกายแรงใจ ให้การ
เลี้ยงดู ดูแลอบรม สั่งสอน ส่งเสริมให้ลูกสำเร็จการศึกษาหน้าที่การงาน และนี่คือที่สุดของชีวิตของลูก
คนนี้บุญกุศลที่เกิดจากการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่ท่านผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยนี้ให้ท่าน
มีสุขภาพกาย และใจที่แข็งแรงสมบูรณ์ และประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นไป

กิตติศักดิ์ เหล่าสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวข้อง.....	8
1.1 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับประวัติจังหวัดชุมพร.....	8
1.2 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	12
1.3 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน.....	17
1.4 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ.....	24
1.5 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตร.....	28
1.6 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์.....	44

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	49
2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน.....	54
2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ.....	57
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	59
3.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน.....	59
3.2 ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์.....	61
3.3 ทฤษฎีอัตลักษณ์.....	63
3.4 ทฤษฎีว่าด้วยหลักการร้องเพลง.....	64
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
2. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	70
3. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	70
4. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
5. ขั้นนำเสนอ.....	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
1.องค์ความรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร	73
ประวัติและผลงานของปราชญ์ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน นายสพรั่ง ยินดี	73
เพลงบอก.....	79
เพลงนา.....	125
เพลงเรือ.....	141
ลำตัดลูกบท.....	162
2. การฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร	180

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	210
สรุปผล	210
อภิปรายผล.....	217
ข้อเสนอแนะ	221
บรรณานุกรม.....	222
ภาคผนวก.....	230
ภาคผนวก ก.....	231
บทร้องเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท บทอื่น ๆ	231
ภาคผนวก ข.....	342
รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น.....	342
กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น	342
กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน 1 รหัส ศ 32203.....	344
ภาคผนวก ค ภาพประกอบ	351
ประวัติผู้เขียน.....	367

สารบัญตาราง

หน้า

ไม่พบรายการสารบัญภาพ

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพประกอบ 2 แผนที่จังหวัดชุมพร	11
ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา	40
ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับสถานศึกษา	41
ภาพประกอบ 5 นายสพร้ง ยินดี.....	73
ภาพประกอบ 6 แผนที่บ้านนายสพร้ง ยินดี	78
ภาพประกอบ 7 การแสดงเพลงบอก.....	80
ภาพประกอบ 8 ฉิ่ง	81
ภาพประกอบ 9 การร้องเพลงนา	126
ภาพประกอบ 10 การแต่งกายเพื่อการร้องเพลงเรือในอดีต	142
ภาพประกอบ 11 การแสดงการร้องเพลงเรือ.....	143
ภาพประกอบ 12 การแต่งกายและการแสดงเพลงเรือ	144
ภาพประกอบ 13 การประกอบพิธีไหว้แม่ย่านางเรือ	155
ภาพประกอบ 14 การแต่งกายแสดงลำตัดลูกบท.....	163
ภาพประกอบ 15 การแต่งกายแสดงลำตัดลูกบท.....	165
ภาพประกอบ 16 ดนตรีประกอบการแสดงลำตัดลูกบท.....	165
ภาพประกอบ 17 รำมะนาลำตัด 2 ใบ	166
ภาพประกอบ 18 ร่างกรอบหลักสูตรท้องถิ่น.....	186
ภาพประกอบ 19 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.5/4	191
ภาพประกอบ 20 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/3	191
ภาพประกอบ 21 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/4	192

ภาพประกอบ 22	แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/5	192
ภาพประกอบ 23	แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/6	193
ภาพประกอบ 24	การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร.....	193
ภาพประกอบ 25	การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร.....	194
ภาพประกอบ 26	การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร.....	194
ภาพประกอบ 27	การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร.....	195
ภาพประกอบ 28	การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร.....	195
ภาพประกอบ 29	การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร.....	196
ภาพประกอบ 30	การนำเสนอผลงานการแสดงลำตัดลูกบท	197
ภาพประกอบ 31	การนำเสนอผลงานการแสดงลำตัดลูกบท	197
ภาพประกอบ 32	การประสานงานขอความร่วมมือการตั้งศูนย์การเรียนรู้.....	207
ภาพประกอบ 33	สถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร	207
ภาพประกอบ 34	สถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร	208
ภาพประกอบ 35	การเรียนการสอนในศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ...	208

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยได้รับการขนานนามว่า เป็นดินแดนที่อุดมด้วยทรัพยากรต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งการเป็นแหล่งของอารยธรรม ซึ่งมีทั้งศาสตร์และศิลป์ที่หลากหลาย ในส่วนของการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะการแสดงต่าง ๆ นั้น พบการแสดงที่มีแบบแผน เกิดขึ้นและใช้อยู่ในรั้วในวังเพื่อใช้แสดงสำหรับพระมหากษัตริย์ เจ้านายชั้นสูง เช่น วงดนตรีไทยประเภท วงเครื่องสาย วงปี่พาทย์ วงมโหรี การแสดงละคร โขน และในส่วนของศิลปะการแสดงที่ไม่มีแบบแผน ที่ใช้แสดงการเล่นกัน นอกรั้ว นอกวัง ในท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น วงดนตรีพื้นบ้านพื้นเมืองต่าง ๆ ศิลปะการรำ รำแบบพื้นบ้าน ระบำชาวไร่ เพลงพวงมาลัย เพลงนา เพลงบอก เพลงน้อย เพลงอิฐภูเขา เพลงเหย่ย เพลงแม่ศรี เพลงเต็นท์กำรำเคียว เพลงเรือ ลำตัด ลิเก หุ่นกระบอก กลองยาว เพลงปรบไก่ เพลงอีแซว การแสดงลิเก

วัฒนธรรมไทยถือเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย เป็นรากฐานที่สำคัญของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและของการสร้างสรรค์ความมั่นคงของชาติ แสดงความมีศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ และความภูมิใจร่วมกันของคนไทย วัฒนธรรมทางด้านสุนทรียะ ก็ยังจัดได้ว่าเป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าภาษา อีกทั้งยังแสดงถึงความสงบสุขของสังคมชาวไทยในอดีต พร้อมทั้งยืนยันถึงความเจริญรุ่งเรืองของไทย ผ่านการสร้างสรรค์ สังคม เลือกลง ปรับปรุง แก้ไข และสืบทอดจนกลายเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ และมีส่วนอย่างสำคัญในการรักษาและสืบทอดมรดกวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นนอกจากการศึกษาด้านวัฒนธรรมดนตรีและการละเล่นแล้วยังมีวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ที่แตกต่างกันแต่คล้ายคลึงกัน เช่น พิธีกรรมและประเพณีต่าง ๆ ในพิธีกรรม และประเพณีนี้ต่างก็ประกอบไปด้วยบทเพลง ลำดับขั้นตอน รูปแบบพิธีการ และสิ่งประกอบอื่น ๆ ที่อยู่ในค่านิยมของกลุ่มนั้น ๆ ซึ่งสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์คตินิเวศน์ คำประพันธ์ต่าง ๆ ภาษาถิ่น และเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของชาวบ้านได้ (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2536, น. 52) การศึกษาเพื่อเจาะลึกลงไปถึงวัฒนธรรมและส่วนประกอบของสังคมโดยมากมักมุ่งไปที่สังคมของชาวบ้านตามชนบทที่ห่างจากสังคมเมืองหลวง ดังนั้น นักวิชาการบางส่วนจึงมุ่งศึกษาประวัติศาสตร์ไปด้วย จะเห็นได้ว่าดนตรีหรือเพลงพื้นบ้านนั้นนับวันแต่จะสูญหายไป ตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และขาดการ

สืบทอดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเชื่อมความนิยมของดนตรีและเพลงพื้นบ้านก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากธรรมชาติของมนุษย์ที่พยายามเสาะแสวงหาความบันเทิงใหม่ เท่าที่ตนเองพอใจ

ในด้านพิธีกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ส่วนใหญ่แล้วมักจะมีพื้นฐานมาจากความเชื่อความศรัทธาที่มนุษย์มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความเชื่อในศาสนา ความเชื่อในเรื่องผี หรือเทพเจ้า ส่งผลให้มนุษย์จัดพิธีกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเป็นการบวงสรวงเพื่อถวายจนกลายเป็นประเพณีสืบทอดต่อเนื่องกันมา ซึ่งนักมานุษยวิทยา ถือว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ของคนรุ่นก่อน ให้แก่รุ่นต่อมา

การละเล่นถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ชาวบ้านได้สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้ตอบสนองความต้องการของตนเองและคนที่อาศัยอยู่ในสังคม มีรูปแบบการแสดงแบบง่าย ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อความเหมาะสมกับสภาพสังคมนั้น ๆ มีวิธีการสืบทอดหรือถ่ายทอดแบบปากต่อปากหรือแบบมุขปาฐะโดยอาศัยการจดจำ การซึมซับ เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การละเล่นพื้นบ้านเป็นทั้งชีวิตและจิตใจของชาวบ้านก็ว่าได้ นอกจากนี้ (สุทธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์, 2524, น.165-166) ได้กล่าวถึงการละเล่นพื้นเมืองว่า การละเล่นพื้นเมือง ของแต่ละท้องถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคม สอดสัมพันธ์กับความเป็นจริงของวิถีการดำรงชีวิตอย่างชาวบ้านที่เรียบง่ายการละเล่นพื้นเมืองส่วนใหญ่เป็นการสืบบันเทิงผ่านการดูและการฟังควบคู่กันไป (ธิดา โมสิกรัตน์, 2532, น.650-660) ได้ให้ความหมายของการละเล่นพื้นบ้านไว้ว่า การละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง เป็นกิจกรรมการละเล่นที่เกิดขึ้นโดยไม่ทราบที่มาอย่างแน่ชัด แต่ได้รับการยอมรับและมีการถ่ายทอดการละเล่น สืบต่อกันมาโดยไม่ขาดสาย เป็นกิจกรรมที่เป็นลักษณะของการเคลื่อนไหวกิริยาอาการเป็นส่วนใหญ่ อาจจะมีดนตรี การขับร้อง หรือการพ้อนรำประกอบการละเล่น ที่มีจุดมุ่งหมายในการเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในโอกาสต่าง ๆ

เพลงพื้นบ้าน เป็นศิลปะการแสดงหรือการละเล่นที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ส่วนมากมักจะเป็นการร้องเพลง มากกว่าการเล่นดนตรี แต่ดนตรีก็จะเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงก็อาจว่าได้ การแสดงหรือการละเล่นที่เกิดขึ้น มักจะมีความเป็นรูปแบบเฉพาะตัวที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชนในท้องถิ่น ที่มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะเพลงร้องส่วนใหญ่แล้ว มักจะเป็นการร้องโต้ตอบกัน ระหว่างชายกับหญิง ชายกับชาย หรือหญิงกับหญิง ก็ได้ มีการใช้ปฏิภาณไหวพริบหรือที่เรียกว่า “ร้องแก้” ถ้าเป็นชายจะเรียกว่าพ่อเพลง ถ้าเป็นหญิงก็จะเรียกว่าแม่เพลง ในการแสดงก็จะเริ่มด้วยการไหว้ครู ซึ่งถือเป็นการระลึกถึงคุณ พระรัตนตรัย คุณบิดามารดา และครูบาอาจารย์ ที่สั่งสอนบทเพลง และขอพรให้ร้องเพลงได้ราบรื่น ไม่ติดขัด การไหว้ครูจึงสะท้อนค่านิยมเรื่องกตัญญูของคนไทย และเป็นกระบวนการที่พบในศิลปะการแสดง ของคนไทยทุกประเภทเพลง การร้องเกรีนเชิฏฐอีกฝ่ายมา

ร้อง จากนั้นก็จะเป็นแนวเกี่ยวพาราสีกัน และจะจบด้วยลาจากกัน และการแสดงเพลงร้อง จะพบ อยู่ทุกท้องถิ่นในประเทศไทย เช่น ลำตัด เพลงพวงมาลัย เพลงเหย่อย เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเรือ เพลงอีแซว เพลงระบำบ้านไร่ เพลงปรบไก่ เพลงพิชฐาน เพลงฉ่อย เพลงเทพทอง เพลงเดินกำ เป็นต้น ในด้านของประวัติศาสตร์ของทางภาคใต้ นั้น พบว่า การละเล่นพื้นเมืองของทางภาคใต้ ที่เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยกันส่วนมากคือ มโนราห์ และหนังตะลุง ซึ่งนับเป็นศิลปะการแสดงพื้นเมือง ทางภาคใต้ที่มีการถ่ายทอดและพัฒนามานาน ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการ ทางด้าน สุนทรียรสและความสุขอย่างลึกซึ้ง หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคน ที่เกิดใน ภาคใต้อีกว่าได้ มโนราห์ และหนังตะลุง มีความคล้ายคลึงกันในแง่ของมีขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ ที่จะ ทำการศึกษาและดำเนินการ

ดนตรีและเพลงของคนในภาคใต้มีทำนองไม่มากนัก มีทำนองสูงต่ำ เช่น การขับกลอน หนังตะลุง มโนราห์ เพลงบอก ที่มีลักษณะคล้ายบทสวดของพระเวท หรือ บทสวดของพุทธศาสนา ในอินเดีย (สังต์ ภูเขาทอง, 2537, น.85-89)

จังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดที่มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ มากมาย ที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ ที่มีความโดดเด่นเป็นเฉพาะ มีทั้ง มโนราห์ และหนังตะลุงหรือ แม้แต่การละเล่นต่าง ๆ มากมายและเพลงร้อง โดยเฉพาะ เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัด ลูกบท ก็เป็นศิลปะการแสดงอีกแขนงหนึ่งที่กำลังจะถูกกลบหายไปหลงในสังคมปัจจุบัน ทั้งนี้อัน เนื่องมาจาก สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาจจะเป็นด้วยปัจจัยทั้งภายในและ ภายนอกวัฒนธรรมก็ว่าได้ ผู้ที่มีความรู้ หรือครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ ก็กำลังจะล้มหายตาย จากกันไปอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้ว่าศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ทั้งพื้นบ้านพื้นเมือง ล้วน แล้วแต่เป็นศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าทั้งสิ้น เป็นสิ่งที่ บ่งบอกถึงความเจริญ ความก้าวหน้า สอดแทรกคุณค่าด้านคำสอน ข้อคิด คติเตือนใจ พิธีกรรมความเชื่อต่าง ๆ ให้อย่างน่าสนใจ ผู้วิจัย ในฐานะที่เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญและได้ตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่ไม่ต้องการให้ สิ่งเหล่านี้สูญหายไปผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยโดยศึกษาวิจัยในประเด็น องค์ความรู้ของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ในบริบททางวัฒนธรรมดนตรีและเพลง รวมถึง การฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ ศิลปะการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านซึ่งประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท โดยการศึกษาสำรวจ หาผู้แสดงนักแสดง ศิลปินท้องถิ่น ในจังหวัดชุมพร รวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเพลงร้องพื้นบ้านในจังหวัดชุมพร แล้วนำมา จัดทำ จัดสร้างวางระบบในรูปแบบของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัด

ชุมพร เพื่อการฝึกการปฏิบัติจริงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพรได้รับการสืบทอด ถ่ายทอดสืบไปในอนาคต

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร
2. เพื่อการฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษา เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบทนั้น ผู้วิจัยมุ่งศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่เกิดขึ้นภาคใต้ ในจังหวัดชุมพร โดยครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดชุมพร ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นปราชญ์แห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นศาสตร์แห่งการศิลปะการแสดง เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท รวมถึงการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ เพื่อการเผยแพร่ การสืบทอดอย่างถูกต้องและเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ โดยมีรายละเอียดในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบถึงองค์ความรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร
2. เพื่อการฟื้นฟู การส่งเสริมและการอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเชิงมานุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) จะศึกษาเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ซึ่งศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร โดยมีขอบเขตในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ด้านพื้นที่
พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ พื้นที่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

2. ด้านเนื้อหา

ศึกษาเฉพาะ บริบทของศิลปะการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านในจังหวัดชุมพร ซึ่งประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ซึ่งมีดังนี้

- ประวัติเพลงร้องพื้นบ้าน ประวัติผู้แสดง
- เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย
- บทร้อง บทกลอน บทเพลงและการบันทึกโน้ต

- พิธีกรรมและความเชื่อกฎข้อห้าม การสืบทอดและการฝึกฝน
- บทบาทหน้าที่ คุณธรรมจริยธรรม คุณค่าข้อคิด เวลาโอกาสสถานที่ในการแสดง สภาปัจจุบัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลภาคสนาม
2. การบันทึกทำนอง เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท จะบันทึกเป็นภาษาไทย กรณีที่มีโน้ตที่ใช้ในการแสดงจะบันทึกด้วยโน้ตไทยเท่านั้น
3. คำศัพท์ภาษาท้องถิ่นที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำสะกดด้วยภาษาไทยและใช้ภาษาท้องถิ่นกำกับเป็นบางคำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพลงพื้นบ้าน หมายถึง เพลงที่ชาวบ้านใช้ร้อง หรือเล่นกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นจังหวัด ชุมพร

เพลงร้อง หมายถึง เพลงพื้นบ้านในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร ที่ร้องโต้ตอบกันระหว่าง ชาย-หญิง ชายอย่างเดียว หรือหญิงอย่างเดียว ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท

เพลงบอก หมายถึง เป็นเพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร ใช้ในการบอกกล่าว เรื่องราว ข่าวสาร สื่อสาร

เพลงนา หมายถึง เป็นเพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร นิยมเล่นในทุ่งนา ในฤดูเกี่ยวข้าว

เพลงเรือ หมายถึง เป็นเพลงพื้นบ้านจังหวัดชุมพร ร้องเล่นกันในฤดูน้ำหลาก มีพ่อเพลงแม่เพลงเป็นร้องนำอยู่ในเรือ

ลำตัดลูกบท หมายถึง เป็นเพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร แสดงเป็นเรื่องราว มีเครื่องดนตรีประกอบด้วย รำมะนาลำตัด ฉิ่ง และกรับ

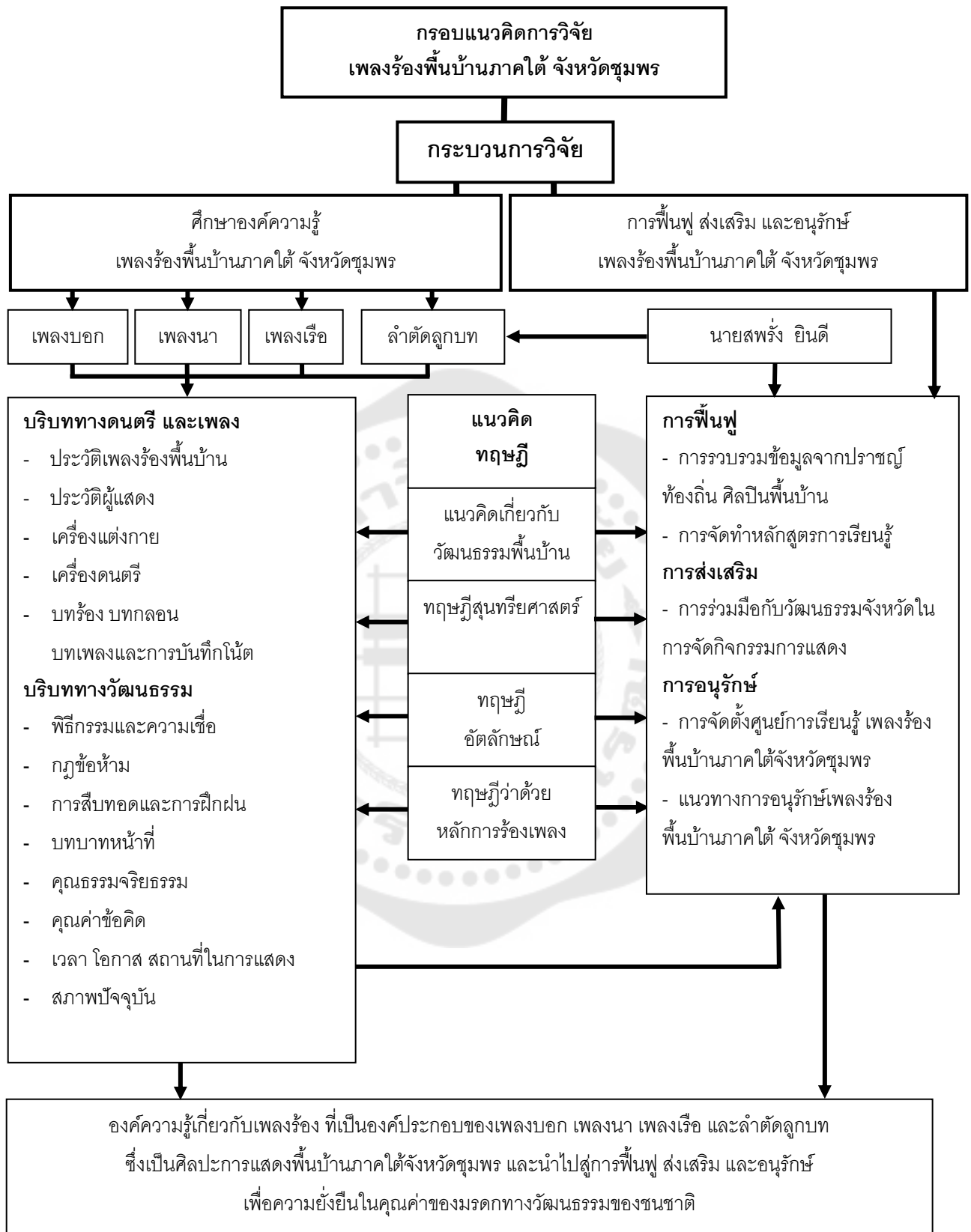
ลูกบท หมายถึง ผู้แสดงเพลงร้องพื้นบ้าน ทำหน้าที่ร้องรับบท จากพ่อเพลง แม่เพลง ในช่วงหรือลักษณะการร้องของเพลงพื้นบ้านนั้น ๆ

मुखปาสฐะ หมายถึง เรื่องราว บทร้อง บทเพลง กลอน ที่มีการถ่ายทอดกันมาแบบปากต่อปาก โดยไม่มีการจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

พ่อเพลง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ร้องนำฝ่ายชาย

แม่เพลง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ร้องนำฝ่ายหญิง
การว่าเพลง หมายถึง การร้องเพลงหรือการร้องบทเพลงพื้นบ้าน
लग หมายถึง บท กลอนเพลงนา เช่น 1 ละง เท่ากับ 1 บท
ทอย หมายถึง การร้องรับของลูกคู่หรือลูกบทที่ร้องเพลงพื้นบ้านจังหวัดชุมพร

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพรนั้น วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอแยกเป็นหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับประวัติจังหวัดชุมพร
 - 1.2 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับวัฒนธรรม
 - 1.3 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน
 - 1.4 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ
 - 1.5 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.6 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรม
 - 2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน
 - 2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน
 - 3.2 ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์
 - 3.3 ทฤษฎีอัตลักษณ์
 - 3.4 ทฤษฎีว่าด้วยหลักการร้องเพลง

1. เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวข้อง

1.1 เอกสารตำราวิชาการเกี่ยวกับประวัติจังหวัดชุมพร ประวัติจังหวัดชุมพร

จังหวัดชุมพรมาจากคำว่า “ชุม” และคำว่า “พร” คำว่า “ชุม” มีความหมายตามปทานุกรมของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายไว้ว่า รวม ชุก มาก รวมกันอยู่ ส่วนคำว่า “พร” มีความหมายว่า ของดี ซึ่งเป็นของที่ประเสริฐ ดังนั้นคำว่า ชุมพร ถ้าแปลตรงตามตัวอักษรจึงมีความหมายว่า เป็นที่รวมของอันประเสริฐ

ชุมพร เป็นชื่อเมืองที่มีมาแต่โบราณ ตามตำนานการสร้างของเมืองนครศรีธรรมราช ที่ได้มีการสร้างเป็นเมืองสิบสองนักษัตร เมืองชุมพร ก็เป็นเมืองหนึ่งในสิบสองนักษัตรเป็นปีมะแม ถือตราแพะ และปรากฏหลักฐานอีกว่า ชื่อของเมืองชุมพร มีมาแต่สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ แห่งกรุงศรีอยุธยา แต่ในขณะเดียวกัน ในด้านของที่ไปที่มาของชื่อเมืองชุมพร นั้น ไม่สามารถที่จะสืบหรือค้นหาหลักฐาน ด้านข้อมูลประวัติ ที่มาได้อย่างชัดเจน แต่สามารถ ใช้ข้อมูลหลักฐานด้านอื่นมาพิจารณาประกอบตามเหตุผล โดยสามารถได้เป็น 3 ประเด็น คือ

1. เมืองชุมพร มีลักษณะการตั้งเมืองที่เรียกว่าเป็นเมืองหน้าด่าน ของภาคใต้ เพราะการเดินทางในสมัยโบราณ ยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทาง และสภาพที่ตั้งก็เอื้อต่อการเดินทางมารวมตัวกันของกองทัพ และมีพื้นที่เป็นส่วนที่แคบของแหลมมลายู ในการยกทัพต้องยกมาทางบก และตั้งค่ายที่ชุมพร ด้วยเหตุผลดังกล่าว ยามศึกสงคราม หรือการรบทุกครั้ง หากมีการยกทัพครั้งใด เมืองชุมพร ก็จะเป็นที่รวมของเหล่ากองทัพนั่นเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ชุมพร จึงมีที่มาจากคำว่า “ชุมชุมพล” หรือ “ประชุมพล” นั่นเอง

2. เนื่องจากจังหวัดชุมพร มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมาย และ “มะเดื่อชุมพร” ก็เป็นพืชชนิดหนึ่งที่ชอบขึ้นอยู่ริมน้ำโดยทั่วไปในจังหวัดชุมพร มีการนำมาใช้ประโยชน์เป็นยาสมุนไพร จากการใช้เปลือกและต้น และเนื่องจากคลองแห่งนี้ที่ต้นมะเดื่อชุมพร ขึ้นอยู่อย่างชุกชุม ยังไม่มีชื่อจึงตั้งชื่อคลอง แห่งนี้ว่า คลองชุมพร ตามต้นไม้ไปด้วย

3. ชุมพร มีที่มาจาก “ประชุมพร” ที่แปลว่า เป็นที่รวมของพรอันประเสริฐทั้งหลาย ที่เวทดา เป็นผู้ประทานพให้ และเพื่อความ เป็นสิริมงคล จึงมีการนำชื่อนี้มีตั้งเป็นเมือง และมีการ ผิดเพี้ยนไป คงเหลือแต่ “ชุมพร” และกลายมาเป็นชื่อเมืองในปัจจุบัน

ประวัติอาณาเขต

เนื่องจากชุมพรเป็นเมืองที่มีอาณาเขตไม่มากนัก จึงมีพื้นที่อาณาเขตดังนี้

ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจดเมืองตะนาวศรี ทิศเหนือจดเมืองกำเนดินพคุณ (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

ทิศตะวันออกจดอ่าวไทย

ทิศตะวันตกจดมหาสมุทรอินเดีย (จังหวัดระนอง)

ทิศใต้จดเมืองไชยา (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดชุมพรเป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเหตุให้มีฤดูกาลเพียง 2 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม
2. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนธันวาคม

การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดชุมพรแบ่งการปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองชุมพร
2. อำเภอท่าแซะ
3. อำเภอปะทิว
4. อำเภอหลังสวน
5. อำเภอละแม
6. อำเภอพะโต๊ะ
7. อำเภอสวี
8. อำเภอทุ่งตะโก

1.2 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม

ความหมายของวัฒนธรรมได้มีผู้ให้ความหมาย หรือคำจำกัดความไว้มากมาย พอรวบรวมได้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2544, น.746)ให้ความหมายของ “วัฒนธรรม” ไว้ว่า วัฒนธรรม หมายถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามและเป็นวิถีชีวิตของหมู่คณะ ในพระราชบัญญัติ วัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และควมมีศีลธรรมอันดีของประชาชน ทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่คณะสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมกันใช้ในหมู่คณะ นอกจากนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2535, น.5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของคนในสังคม หรือแบบแผนประเพณีปฏิบัติ ที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยที่สมาชิกในสังคมเดียวกันนั้นสามารถ เข้าใจและซาบซึ้งยอมรับปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ (อนุমানราชชน, 2501, น.2) ให้ความหมายของคำว่าวัฒนธรรม ในฐานะของนักมานุษยวิทยา ว่า “วัฒนธรรม” หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยอาศัยการเรียนรู้จากกันและสืบต่อเนื่องเป็นความเจริญก้าวหน้า หรืออาจจะกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมเป็นคำสมาส คือการรวมคำ 2 คำ เข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ “วัฒน” หมายถึง ความเจริญงอกงามรุ่งเรือง และ “ธรรม” หมายถึง กฎ ระเบียบ ความมีวินัย ซึ่งสอดคล้องกับ (สุพัตรา สุภาพ, 2535, น.99) ได้อธิบายความหมายของวัฒนธรรมไว้อย่าง น่าสนใจอีกท่านหนึ่งว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงออกของมนุษย์ มีการสร้างกฎระเบียบ มีค่านิยม ความเชื่อ ไปในแนวเดียวกัน

สอดคล้องกันกับ (บุญสม ยอดมาลี, 2545, น.3) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรม สรุปไว้ว่า

1. วัฒนธรรม เป็นศิลปะทางการแสดง เช่น ลำตัด ลิเก การฟ้อนรำมวย หมอลำ เป็นต้น
2. วัฒนธรรมเป็นวัตถุหรือสิ่งของที่มีความเก่าแก่ที่เกิดขึ้นและมีอยู่ในสังคม
3. วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่แสดงออกด้านศิลปะการแสดง เทศกาลงานประจำปี เช่น บุญบั้งไฟ แห่พระแข่งเรือ เป็นต้น
4. วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีการปฏิบัติ สืบทอดกันมาตามความเชื่อและรูปแบบของประเพณีท้องถิ่นนั้น ๆ

เช่นเดียวกันกับ (ทรงคุณ จันทจร, 2553, น.4) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรม คือเป็นที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นระบบความเชื่อที่แสดงออกมาตามวิถีแนวความคิดและพฤติกรรมที่มีการสั่งทอดสืบต่อกันมา

ในอีกความหมายหนึ่ง (ยศ สันตสมบัติ, 2533, น.128) ได้กล่าวถึงความหมายของ วัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมมีลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ 6 ประการด้วยกัน คือ

ประการแรก วัฒนธรรมเป็นระบบความคิดและค่านิยมที่สมาชิกมีส่วนร่วม
 ประการที่สอง วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์เรียนรู้
 ประการที่สาม วัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากการใช้สัญลักษณ์
 ประการที่สี่ วัฒนธรรมเป็นองค์รวมของความรู้และภูมิปัญญา
 ประการที่ห้า วัฒนธรรมคือกระบวนการในการกำหนดนิยามความหมายของชีวิตและสิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์

ประการที่หก วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่หยุดนิ่ง แต่เปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลา
 ในส่วนของ (วิเชียร รักการ, 2529, น.30-31) ได้อธิบายความหมายของวัฒนธรรมไว้ในหนังสือ “วัฒนธรรม และพฤติกรรมของไทย” ดังนี้

1. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้
2. วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม
3. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้

รัชนีกร เศรษฐโชติ (2536, น.8) วัฒนธรรม เป็นแนวการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน หมู่หนึ่ง ที่มีการอาศัยอยู่ร่วมกันในที่ใดที่หนึ่ง มีลักษณะแสดงออกมาให้เห็นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประเพณี ศิลปะ วรรณคดี ศาสนา ความเชื่อหรืออาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมคือ

1. การแสดงออกด้านนิสัยหรือพฤติกรรมในทุกรูปแบบมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
2. สิ่งที่มีมนุษย์สามารถเรียนรู้ ถ่ายทอดได้ และสามารถส่งต่อกันได้
3. มีระเบียบประเพณีความเชื่อความคิดเห็นความรู้สึกที่เหมือนกัน
4. เป็นมรดกทางสังคมที่มีการสั่งทอดกันมา

เช่นเดียวกันกับ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2541, น.10) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง เป็นการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่ได้รับการถ่ายทอดกันสืบมา เช่น ความเชื่อ ศิลปะ จริยธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี การศึกษา สื่อมวลชน ฯลฯ จนกลายเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งความเจริญงอกงาม หรือความเสื่อมเสีย แก่สังคมก็อาจเป็นได้

นอกจากนี้ (จุมพล หนิมพานิช, 2532, น.132-137) ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของวัฒนธรรมว่า

1. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ อีกนัยหนึ่ง ก็คือว่า มนุษย์จะอยู่โดยปราศจากวัฒนธรรมไม่ได้
2. เป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้จากมนุษย์ด้วยกัน
3. วัฒนธรรมไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมนุษย์มาโดยกำเนิด และไม่ใช่สิ่งที่อาจจะถ่ายทอดทางพันธุกรรม นิสัย และความสามารถต่าง ๆ ของมนุษย์ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น
4. วัฒนธรรมของแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ว่าวัฒนธรรมใดดีกว่าวัฒนธรรมใด วัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมนั้นย่อมมีความเหมาะสมสมควรถูกต้องตามสภาพแวดล้อมของแต่ละสังคม
5. วัฒนธรรมเป็นผลรวมของหลาย ๆ สิ่ง หมายถึง วัฒนธรรมของสังคมหนึ่งเป็นผลงานของแบบแผนการดำเนินชีวิตหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกันมีความสมบูรณ์ถูกต้องตามสภาพของแต่ละสังคม

ซึ่ง(ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และ พรพิไล เลิศวิชา, 2539, น.31)ได้กล่าวไว้ในทิศทางวัฒนธรรมไทย ว่ามีกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.2535-2539) ซึ่งมีสาระน่าสนใจเหมาะสมกับเหตุการณ์ และสอดคล้องต่อกระแสโลกยุคปัจจุบันไว้ดังนี้

1. ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมในลักษณะที่เป็นองค์รวม (holistic) มากขึ้น กล่าวคือ เป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่เกิดจากระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคมและมนุษย์กับธรรมชาติ
2. ได้ชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานวัฒนธรรม ด้วยว่าการดำเนินงานใด ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรม จำเป็นต้องเข้าใจบริบทและเงื่อนไขแวดล้อม ศักยภาพของมนุษย์ ตลอดจนสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น
3. ได้วิเคราะห์สรุปสภาพและปัญหาวัฒนธรรมที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่และคาดว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยสรุปปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมไว้ 8 ประการ ซึ่งครอบคลุมถึงวิถีชีวิต การขาดดุลยภาพ ระหว่างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม ความเสื่อมของสถาบันทางสังคม การขาดการยอมรับภูมิปัญญาชาวบ้าน การปรับปรุงทางวัฒนธรรม กระบวนการและเครื่องมือในการสืบทอดวัฒนธรรม การอนุรักษ์วัฒนธรรม รวมทั้งระบบการบริหารงานวัฒนธรรม

4. สิ่งที่สำคัญ คือ ได้เสนอหลักการสำคัญในการดำเนินการวัฒนธรรมไว้ 2 ประการ คือ การกล่าวถึงการใช้มิติทางวัฒนธรรมในการพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมให้กับประชาชน นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทบาทของหน่วยงานของรัฐไว้ด้วยว่า ให้ทำหน้าที่ในการเสนอแนะให้ข้อมูล และเฝ้าระวังในกรณีที่เห็นภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นทางวัฒนธรรมเท่านั้น ไม่มีหน้าที่และบทบาท ในการครอบงำประชาชน ซึ่งนับเป็นการจำกัดขอบเขตของบทบาท หน่วยงานภาครัฐ และให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชน

สอดคล้องกับเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม (Introduction to culture anthropology) ของ(กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2541, น. 1-16) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมมนุษย์ ศึกษาด้านวัฒนธรรมประเพณี และระบบความเชื่อตลอดจนโครงสร้างทางสังคมมนุษย์วิทยา ได้กล่าวเกี่ยวกับกระบวนการ ทางวัฒนธรรมไว้ดังนี้

1. อยู่อย่างไทย
2. ใฝ่ใจศึกษา
3. เสาะหาความรู้
4. เข้าสู่ค่านิยม
5. สร้างสมอุดมการณ์
6. สืบสานวัฒนธรรม
7. จดจำประเพณี
8. ขงดีศาสนา

โดยผ่านกรอบทางวัฒนธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ทำให้มนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น จึงจัดเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมแก่การวิเคราะห์เกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น

และ(ณรงค์ เส็งประชา, 2538, น.47) ได้กล่าวถึงความหมายวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรม จะเกิดขึ้นกับทุกสังคม และในแต่ละวัฒนธรรมสังคมนั้น ๆ จะมีความเป็นเฉพาะ โดยปรากฏให้เห็น ดังนี้

1. วัฒนธรรม คือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้องค์ประกอบช่วยในการดำเนินชีวิต หุ่นสิ่งทุกอย่างที่มีมนุษย์สร้างขึ้นล้วนเป็นวัฒนธรรม

2. วัฒนธรรม เป็นการรวมของหลากหลายอย่าง เช่น ความรู้ ความเชื่อ วิธีในการดำเนินชีวิต สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

3. วัฒนธรรม เป็นการแสดงออกด้านพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ไม่ใช่เกิดขึ้นเองโดยปราศจากการเรียนรู้มาก่อน ลักษณะเช่นนี้ที่เป็นข้อแตกต่างจากสัตว์

4. วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม ที่มีการถ่ายทอดและการเรียนรู้ มีเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการดังกล่าว ก็คือ การสื่อสาร โดยใช้สัญลักษณ์ ได้แก่ การที่มนุษย์มีภาษาใช้ที่แน่นอนเป็นส่วนช่วยทำให้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นก่อน ๆ ดำเนินต่อเนื่องกันมาไม่ขาดสาย ดังนั้นวัฒนธรรมจึงมีลักษณะ เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

5. วัฒนธรรมมีลักษณะเป็น Super Organic หมายถึง สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์อย่างเดียวกันในทางกายภาพ หรือชีวภาพ อาจเป็นปรากฏการณ์ที่แตกต่างกันในแง่ของวัฒนธรรมของแต่ละสังคมทั้งที่เป็นสังคมเดียวกัน

6. วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิต หรือเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตของมนุษย์

7. วัฒนธรรมเป็นผลจากการร่วมกันสร้างสรรค์สร้างของมนุษย์ และได้มีการปรับปรุงดัดแปลงให้ดีขึ้นและทันสมัยก็เลิกใช้ไปสิ่งใดที่ดีก็ใช้กันต่อไป วัฒนธรรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้

8. วัฒนธรรมไม่ใช่เป็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นของส่วนรวม และสิ่งที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ล้วนผ่านการยอมรับปฏิบัติกัน ไม่ใช่เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น

Kroeber (1963) พบว่า วัฒนธรรม เป็นระบบความเชื่อและค่านิยมทางสังคมที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นกฎระเบียบหรือมาตรฐานที่คนในสังคมยอมรับ จนเป็นวิถีชีวิตของคนในสังคม โดยอธิบายลักษณะพื้นฐานทางวัฒนธรรมไว้ 6 ประการ คือ

1. วัฒนธรรม เป็นลักษณะของค่านิยมทางสังคม ที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบมาตรฐาน ด้านการแสดงออกด้านพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมวัฒนธรรมเดียวกัน ที่จะมีพฤติกรรมที่มีความสอดคล้องต้องกันกับสมาชิกในสังคมนั้น ๆ

2. วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากถ่ายทอดของคนจากรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่ค่อยเป็นค่อยไปที่ละเล็กทีละน้อย ในลักษณะมรดกทางสังคม โดยการส่งผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม หรือกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

3. วัฒนธรรม เกิดจากการถ่ายทอดการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ ที่มีพื้นฐานมาจากการใช้สัญลักษณ์ ที่ทำให้มนุษย์สามารถเก็บรวบรวมความรู้ความเข้าใจ ซึ่งกันและกันของสมาชิกในสังคม

4. วัฒนธรรม เป็นองค์ความรู้ทางภูมิปัญญา มีหน้าที่ สนองตอบความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ผ่านการวางกฎเกณฑ์ที่ใ้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีระเบียบแบบ

แผน ทั้งยังสามารถทำให้มีการทำงานที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อความเจริญและความ อยู่รอดของมนุษย์

5. วัฒนธรรม เป็นกระบวนการที่มนุษย์กำหนดนิยามความหมายให้กับชีวิตและ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่รอบตัว เมื่อมนุษย์ในสังคมพยายามกำหนดนิยามความหมาย กระบวนการ กำหนดความหมายก็ย่อมกลายเป็นการสร้างแนวความคิด มนุษย์ได้สร้างสถาบันหรือองค์การ ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่รองรับการตีความทุกด้าน และการตีความย่อมมีการเปลี่ยนแปลงหรือการ ตีความใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบและเนื้อหาของสถาบัน สังคมตามไปด้วย

6. วัฒนธรรมเป็นสิ่งไม่หยุดนิ่งแต่มีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลาการ เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม มีสาเหตุหลายประการอย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงทาง วัฒนธรรม อย่างรวดเร็วฉับพลันจะนำมาซึ่งผลเสียมากกว่าผลดี

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ มีการถ่ายทอดจากรุ่น หนึ่งมาอีกรุ่นหนึ่ง มีความเป็นระเบียบ ระบบ ยึดหลักความเชื่อ จารีตประเพณี มีการวางเงื่อนไข ผ่านค่านิยมต่าง ๆ และวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องหมายแสดงออกให้เห็นถึงความเจริญ ของสังคม นั้น ๆ

1.3 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงพื้นบ้าน ได้มีผู้ให้ความหมายของเพลงพื้นบ้านไว้หลาย ประเด็นด้วยกัน เช่น

สุรพล สุวรรณ (2549, น.17) ได้กล่าวถึงดนตรีกับวัฒนธรรมว่า ในการดำรงชีพ ความ อยู่รอดปลอดภัยจากสิ่งทั้งปวงและความเชื่อศรัทธาของมนุษย์เป็นแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อน อันสำคัญยิ่งต่อการสร้างสรรค์(Creative)ผลงานด้านจิตรศิลป์(Fine Arts)สามารถแบ่งได้ 5 ประเภท คือ

1. จิตรกรรม
2. ประติมากรรม
3. สถาปัตยกรรม
4. วรรณกรรม
5. ดุริยางคศิลป์และนาฏกรรม

ดนตรีเป็นงานศิลป์อีกแขนงหนึ่งที่มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อันกว้างใหญ่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิด สร้างสรรค์เรียนรู้เลียนแบบธรรมชาติเป็นการ

ตอบสนองของความต้องการ (Response) โดยตรง โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติประดิษฐ์เป็นเครื่องดนตรี ในการบรรเลงขับกล่อมตามกิริยาท่าทางของมนุษย์ที่ฟังกระทำได้ ได้แก่ ดีด สี ตี เป่า

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี (2538, น.90-92) ได้อธิบายว่าการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี คือการ เก็บข้อมูลภาคสนาม ในการปฏิบัติภาคสนาม ต้องค้นหาคำตอบ ครอบคลุมเนื้อหา 4 ประเด็น คือ

1. เนื้อหาสาระและโครงสร้าง ได้แก่ จังหวะ ทำนอง การประสานเสียง คุณลักษณะของเสียง คีตลักษณ์
2. เครื่องดนตรี ได้แก่ หมวดหมู่เครื่องดนตรี ลักษณะ การเทียบเสียง บันไดเสียง วิธีการสร้าง วิธีการบรรเลง ภูมิหลังและความเกี่ยวข้องทางวัฒนธรรม
3. บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรม ได้แก่ บทบาทในเชิงพิธีกรรม ศาสนพิธี บทบาทในฐานะสิ่งบันเทิง
4. นักดนตรี-นักร้อง ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ ความสามารถ ความชำนาญ สถานภาพ ที่เป็นอยู่

ในอีกแง่มุมหนึ่ง (พวงผกา ประเสริฐศิลป์, 2541, น.27-31) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรม ด้านการละเล่นและการดนตรี ไว้ดังนี้ การละเล่นมีหลายรูปแบบตามสภาพของสังคมในท้องถิ่น ซึ่งแยกเป็นอีสานเหนือ และอีสานใต้ เช่นทางอีสานเหนือจะมีหมอลำ ลำแคน ลำเต้ย โปงลาง รำเซิ้ง การเส็งกลอง ฟ้อนชวยมือ และยังมีการละเล่นอีสานใต้ เช่น กันตรึม เรือมอันเร (รำกระทบ สาก) เจริง(การขับลำนำ) โฉลมมืวด(เข้าผีมด) เรือมจับเตาระ(รำจับกรับ) เรือมตรด(รำตูละ สงกรานต์) เครื่องดนตรีมีหลายชนิด เช่น แคน โปงลาง(ขอลอ) พิณ ซอ กลองเส็ง หมากกับกับ ผางฮาด(ฆ้องชนิดหนึ่ง) โหวด(เครื่องเป่าชนิดหนึ่ง) พิณไฟ(ไหของ ไหสวรรค์) ดนตรีอีสานใต้ คือ กันตรึม ปี่อ้อ ปี่เถื่อน ปี่เจริญ กลองกันตรึม พิณน้ำเต้า เสงเกล(เป็เขาควาย) เป็นต้น

เจริญชัย ชนไพโรจน์ (2526b, น.10) ได้กล่าวถึงดนตรีพื้นบ้านไว้ดังนี้ ดนตรีพื้นบ้าน หรือเพลงพื้นบ้าน ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Folk music หรือ Folk song ซึ่งทั้งสองคำนี้ใช้แทนกันได้ และคำว่าเพลงพื้นบ้าน จะนิยามใช้มากกว่าดนตรีพื้นบ้าน ซึ่งนักปราชญ์บางท่านให้เหตุผลว่า เนื่องจากดนตรีพื้นบ้านให้กำเนิดด้วยการขับร้อง ไม่ใช่กำเนิดด้วยการบรรเลง บางท่านบอกว่าที่ใช้ คำว่า เพลงพื้นบ้านแทนคำว่า ดนตรีพื้นบ้าน เนื่องจากดนตรีพื้นบ้านประเภทขับร้องมีมากกว่าการ บรรเลง เช่นเดียวกันกับ (พรทิพย์ ชังธาดา, 2539, น.23) ได้กล่าวถึงประเภทของเพลงพื้นบ้านของ ภาคอีสานไว้ว่า ประเภทของเพลงพื้นบ้านอีสานสามารถแบ่งได้โดยยึดหลักการของเวลาและ โอกาสในการร้อง ซึ่งสามารถแบ่งได้คือ เพลงร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานในงานเทศกาลหรือวาระ พิเศษ และเพลงพิธีกรรมซึ่งเป็นเพลงที่ชาวบ้านร้องเพื่อกล่อมลูกให้หลับไม่กวนโยเย เนื้อหาและ

ทำนองจะแตกต่างกันออกไปแล้วแต่ท้องถิ่น นอกจากการแบ่งประเภทในรูปแบบดังกล่าวแล้วยังสามารถแบ่งประเภทในลักษณะอื่น ๆ เช่น การแบ่งประเภทตามกลุ่มวัฒนธรรมทางดนตรีที่ปรากฏในพื้นที่ของภาคอีสาน ซึ่งสอดคล้องกันกับ (เจริญชัย ชนไพโรจน์, 2526a, น.1) ได้แบ่งกลุ่มวัฒนธรรมอีสานออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มวัฒนธรรมโคราช กลุ่มวัฒนธรรมกันทรวิชัย และกลุ่มวัฒนธรรมหมอลำ ซึ่งการแบ่งกลุ่มวัฒนธรรมนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2522 น.130-132) ได้อธิบายถึงลักษณะของเพลงพื้นเมืองไว้ว่า เป็นเพลงที่มีทำนองง่าย ๆ ใช้ภาษาไทยแท้เรียบง่าย แต่ฟังแล้วกินใจ เข้าใจได้ทันที ในการพูดโต้ตอบกันระหว่างชาย หญิง อาจมีคำหยาบคายบ้าง แต่ก็ถือว่าเป็นโวหารของศิลปิน ในระยะแรกใช้การปรบมือในการให้จังหวะ ต่อมาได้มีการนำเอาเครื่องดนตรีบางอย่างเข้ามาประกอบ เช่น ฉิ่ง กรับ และกลอง เป็นต้น

ซึ่ง (ประเทือง คล้ายสุบรรณ, 2528, น.43) ได้กล่าวถึงเรื่องของเพลงของชาวบ้านว่ามีความหมายเดียวกันกับเพลงพื้นบ้าน กล่าวคือ เพลงชาวบ้าน เป็นเพลงพื้นเมืองซึ่งชาวบ้านร้องเล่น รื่นเริงกันอย่างสนุกสนาน ในโอกาสที่หญิงชายได้มาพบปะช่วยกันทำงานในไร่ ในลานบ้าน หรือใช้ร้องเล่นกันเนื่องในเทศกาลหรืองานนักขัตฤกษ์ เช่น ตรุษ สงกรานต์ ลอยกระทง ทอดกฐิน ผ้าป่า และไหว้พระประจำปี มีหลักฐานการเล่นมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งเพลงที่ร้องเล่นกันเป็นวงหรือเป็นหมู่ เพลงร้องโต้ตอบกันระหว่างหญิงชาย และร้องเล่นคนเดียว สำหรับเพลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงโต้ตอบกันระหว่างหญิงชาย มักมีบทร้องตามลำดับดังนี้

1. บทไหว้ครู ใช้ร้องไหว้ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ
2. บทเกริ่นหรือบทปรอย ฝ่ายชายร้องชวนให้ฝ่ายหญิงเล่น
3. บทประ ใช้ร้องโต้ตอบกันในเรื่องทั่วไปหรือร้องโต้ตอบคารมในเรื่องต่าง ๆ
4. บทผูกพัน ฝ่ายชายร้องฝากรักประคองกับหญิงยืดยาวไปจนถึงลักพานี้ชม

ป่าดง

5. บทชิงชู้ ใช้ร้องประคองชิงรัก ระหว่างชายสองหญิงหนึ่ง
6. บทตีหมากฝั่ว ใช้ประคองชิงรัก ระหว่างชายหนึ่งหญิงสอง
7. บทลาหรือบทจาก ใช้สำหรับรำลากัน

ในเอกสารงานที่ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539, น.14) ได้บันทึกไว้ว่า ดนตรีพื้นบ้านหมายถึง สิ่งที่ประกอบกันเป็นทำนอง เพลงทั้งที่เกิดจากการขับร้องและการบรรเลงด้วยเครื่องมือหรือเครื่องดนตรีซึ่งสืบทอดกันมาในท้องถิ่นทั้งนี้เพราะมนุษย์สามารถสร้างเสียงดนตรีด้วยเสียง

ธรรมชาติของตนเอง (เสียงร้อง) และด้วยการสร้างเสียง ขึ้นจากเครื่องดนตรีต่าง ๆ ดนตรีเป็นสิ่งที่ควบคุมมากับเพลงบางครั้ง ก็แยกไม่ออกระหว่างการขับเพลงด้วยปากและการเล่นดนตรี เพราะทั้งสองอย่างนี้อาศัยซึ่งกันและกัน จึงมีทั้ง

1. บทเพลงที่เกิดจากการขับร้องโดยไม่มีเครื่องดนตรีประกอบ
2. บทเพลงที่เกิดจากการบรรเลงเพลงหรือเล่น ดนตรีโดยไม่มีเนื้อร้อง
3. บทเพลงที่มีทั้งขับร้องและเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะหรือบรรเลงประสานกันไป เสียงดนตรีหรือเสียงเพลงจะมีรูปแบบท่วงทำนอง ลีลา จังหวะ ระดับเสียงสูงต่ำ หนักเบา การประสานเสียง และการสื่อความหมายหรือถ่ายทอดความรู้สึกจากผู้เล่นดนตรีหรือผู้ขับร้องไปสู่ ผู้ฟังก่อให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ และท่วงทำนอง ลีลาของแต่ละเพลงก่อให้เกิดความเพลิดเพลินเบิกบาน ครึกครื้น สนุกสนาน ปลื้มปิติคึกคัก เข้มแข็ง เศร้าสร้อย เป็นต้น

นอกจากนี้ยังกล่าวเกี่ยวกับลักษณะของดนตรีพื้นบ้าน ไว้ว่า

1. ดนตรีพื้นบ้าน เป็นเสียงดนตรีที่มีการถ่ายทอดกันมา ด้วยวิธีการจดจำ และด้วยวาจา มีการเรียนรู้ผ่านทักษะการฟัง มากกว่าการอ่าน ทั้งยังเป็นสิ่งที่มีการส่งทอด แบบจากปากต่อปาก โดยไม่มีการจดบันทึกที่เป็นลายลักษณ์อักษร
2. ดนตรีพื้นบ้าน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและใช้อยู่ของกลุ่มชาวบ้าน สมาชิกในสังคมพื้นบ้านจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ โดยที่ชาวบ้านได้มีการร่วมกัน ร้องเล่นดนตรี เนื้อร้องและทำนองเป็นที่คุ้นหูรู้จักกันในสังคม ไม่ปรากฏหลักฐานที่มาอย่างชัดเจน
3. ดนตรีพื้นบ้านไม่มีเนื้อร้อง และทำนองตายตัว เนื้อร้อง บทเพลงอาจมีการขยายยทอดออกไปได้เรื่อย ๆ หรือถูกตัดให้สั้นลงก็ได้ตามความต้องการของคนร้อง ผู้เล่นดนตรีก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบทำนองให้มีความแตกต่างกันออกไปก็ได้ตามแต่ความเหมาะสมในระยะหลังมีการจดบันทึกเนื้อร้องไว้เพื่อเป็นลายลักษณ์อักษร
4. ดนตรีพื้นบ้านมีความเรียบง่ายทั้งในแง่ของการแสดงออกการขับร้อง ท่วงทำนอง และการใช้ถ้อยคำ เช่น ใช้สำนวนง่าย ๆ ซ้ำคำซ้ำวรรคมีทำนองเดียวที่เป็นหลักร้องหรือเล่นดนตรีซ้ำไป ซึ่งชาวบ้านเห็นว่ามีค่าเพราะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของเขานั่นเองส่วนกลุ่มที่เป็นผู้ฟัง ก็จะได้สอดซึมท่วงทำนอง และอารมณ์ได้รับความบันเทิงใจ และอาจได้รับความรู้คำสอนสอดแทรกไปโดยไม่รู้ตัว

ประสิทธิ์ เลี้ยวสิริพงศ์ (2520, น.9-10) ได้วิเคราะห์เรื่องเพลงพื้นบ้านว่านักวิชาการที่ศึกษาเรื่อง ของเพลงพื้นบ้านส่วนมากมาจากสาขาที่ไม่เกี่ยวข้องกับดนตรีและผลของการศึกษาจากนักวิชาการ ดนตรีก็ไม่ค่อยมีปรากฏให้เห็นต่อหน้าสาธารณชนผลงานที่ ออกมาส่วนมากเป็น

ผลการวิเคราะห์ “คำร้อง” ให้ไปสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ เพลงขับร้องทุกเพลงได้มาจากการรวบรวมเอา ศิลปะสองสาขาเข้าด้วยกัน คือ “ภาษา” กับ “ดนตรี” การนำเฉพาะคำร้องของเพลงไปศึกษาจึง เป็นการศึกษาเพลงเพียง ครึ่งเดียวเท่านั้นเพราะการศึกษาแต่เพียงภาษายังขาดอีกครึ่งหนึ่งคือ ดนตรี ดนตรีก็มีองค์ประกอบ เช่นเดียวกับศิลปะอื่น ๆ องค์ประกอบของดนตรีได้แก่

1. ทำนองเพลงพื้นบ้านทุกเพลงที่มีทำนองและทำนองช่วยให้ระบุสัญชาติของ ดนตรีได้

2. ลีลาและจังหวะ ช่วยให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ตามบทเพลงนั้น ๆ

3. เสียงผู้ร้องเพลงพื้นบ้าน อาจมีการใช้เสียงร้องที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความคิด ความนิยม ของแต่ละสังคม

4. พื้นผิว บางแห่งนิยมร้องเสียงเดียวกันหมดบางแห่งมีการประสานเสียงจาก คำอธิบาย ดังกล่าวทำให้การศึกษาเรื่องเพลงพื้นบ้านมองเห็นความแตกต่างของแต่ละสังคมได้ ชัดเจนขึ้น และนั่น คือสิ่งที่ทำให้เพลงพื้นบ้านแต่ละที่ แต่ละท้องถิ่นมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2525, น.86) อธิบายเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านว่าเป็นเพลง ชาวบ้านร้องเล่นกันตามท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วทุกภาคเป็นบทกลอนสั้น ๆ เรียบง่ายเนื้อความในบท เพลงส่วนมากเป็นไปในเชิงเกี่ยวพาราสีบ้างเกี่ยวกับสังคมบ้างการอบรมสั่งสอนให้ทำความดีบ้าง รวมทั้งการยกย่องเทิดทูน ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์เพลงของชาวบ้านแต่ละภาคมีเนื้อหาสาระ ในบทเพลงเช่นเดียวกัน แตกต่างแต่ทำนองร้องและดนตรีและสำเนียงภาษาเพี้ยนแปร่งตามภาษา ถิ่นของตน โดยได้เน้นถึงลักษณะเพลงพื้นบ้านว่าเพลงพื้นบ้านมีต้นกำเนิด มาจากเพลงร้อง มากกว่าเพลงบรรเลงลักษณะบทเพลงส่วนมากไม่มีเครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบ มีเครื่องดนตรี ที่ใช้ประกอบจังหวะเสียเป็นส่วนมากบทเพลงเหล่านี้เกิดมาจากผู้แต่งที่เป็นชาวบ้าน และจดจำ ต่อ ๆ กันมาโดยไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่ง ทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และตัดสลับความ ถูกผิดของเพลงไม่ได้

นิสา เมลานนท์ (2541, น.15-16) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าแม้ว่าการละเล่น พื้นบ้านจะมีส่วนรับใช้กลุ่มชนสังคมในพื้นที่จริงอยู่แต่การละเล่นเหล่านี้จะมีการละเล่น เฉพาะตัวที่จะสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนในสังคมนั้น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพ ทางภูมิศาสตร์ความนิยมและความเชื่อเป็นสำคัญแง่คิดที่ตระหนักอย่างหนึ่งก็คือการละเล่น พื้นบ้านแม้จะไม่งดงามขาดความประณีตซึ่งไม่เหมือนกับการแสดงของชนชั้นสูงแต่ทว่า มีความ สำคัญต่อวิถีชีวิตของชาวบ้านแต่ละสังคมเป็นศิลปะที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี (2538, น.88) ได้สรุปลักษณะดนตรีพื้นบ้านไว้ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงที่เปรียบเทียบได้กับหุ่น ที่ยังไม่ได้มีการแต่งตัวให้เกิดความสวยงาม ถูกคิดสร้างหรือมีที่มาจากชาวบ้าน โดยชาวบ้านจะเป็นผู้บอกให้ทราบฐานะสังคมในระดับ “ชาวบ้าน” ด้วยศิลปะที่เขาแสดงออกมาเราได้เห็นอย่างชัดเจนทำให้เราได้ทราบถึงสิ่งต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ใน “ชาวบ้าน” ได้มากเช่น กิริยา มารยาท ภาษา วัฒนธรรม อาชีพ ประวัติศาสตร์ตลอดจน ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ที่ทำให้คนรุ่นหลังได้เอาศิลปวัฒนธรรมของชาวบ้านมาองลึก เข้าสู่สังคมไทยในอดีตได้อย่างชัดเจน เพลงพื้นบ้านจึงเท่ากับว่าเป็นผ้ากระจะกแก้วใสที่ส่องให้เห็นถึงสภาพสังคมไทยในอดีตได้อย่างชัดเจน

ปัญญา รุ่งเรือง (2546, น.89) ได้จัดทำเอกสารการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ดนตรีไทย ได้กล่าวถึงดนตรีพื้นเมืองว่าเป็นดนตรีของผู้คนในบริเวณใดบริเวณหนึ่งส่วนของก็จะ เป็นดนตรีที่ เข้าใจง่ายเป็นอย่งดีระหว่างคนในสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยที่ผู้ที่ยอยู่นอกสังคมชุมชน นั้นเป็นการยากที่จะเข้าใจและเข้าถึงได้อย่างถ่องแท้อาจเรียกได้ว่าเป็นดนตรีที่ เป็นดนตรีประจำท้องถิ่นได้

มนตรี ตราโมท (2540, น.50) ให้ความหมายของเพลงพื้นบ้านว่า เพลงพื้นบ้านนิยมร้องกันในเทศกาลหรืองานที่มีการชุมนุมผู้คนในหมู่บ้านร่วมรื่นเริงกัน เช่น ตรุษ สงกรานต์ขึ้นปีใหม่ทอดกฐิน ผ้าป่าและในการลงแขกเอาแรงกันในกิจอันเป็นอาชีพ เช่น เกี่ยวข้าว นวดข้าว เป็นต้น

ภิญโญ จิตติธรรม (2516, น.96) ได้กล่าวเกี่ยวกับเพลงชาวบ้านไว้ว่าเกิดจากประเพณีศาสนา หรือ วัฒนธรรมของชุมชนในถิ่นหรือเขตนั้น ๆ นับตั้งแต่ชุมชนที่ได้รับความเจริญแล้วและมีลักษณะพิเศษไป ตามท้องถิ่นนั้น เพลงชาวบ้านได้ร้องสืบทอดกันมาโดยการจำ ถ่ายทอดกันมาทางปาก หลายชั่วอายุคน ต่อมาค่อยมีชื่อเสียงมีแบบสัมผัสคล้องจองท่วงทำนองไปตามแบบของภาษาถิ่น นั้น ๆ ในการร้องเพื่อ ความบันเทิงต่าง ๆ จะมีจังหวะดนตรีท้องถิ่น และมีการร้องรำทำเพลง ไปด้วยจึงเกิดเป็นระบำชาวบ้าน เข้ามาด้วยเพลงชาวบ้านใช้ร้องรำในงานเทศกาลต่าง ๆ

ศิริพร ลีตะฐาน (2524, น.47-48) ได้กล่าวลักษณะเด่นของเพลงพื้นบ้านไทยว่ามีลักษณะเด่นในการ ที่มีพ่อเพลงแม่เพลง และมีการซ้ำคำพ่อเพลง แม่เพลงดังกล่าวเปรียบเสมือนคลังแห่งเพลงของ หมู่บ้านเป็นผู้ให้ชีวิตแก่เพลงพื้นบ้านทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาเพลงไว้มิให้สูญหาย และมีส่วนในการสร้างสรรค์เพลงให้เป็นที่นิยมในหมู่นักฟังที่ แตกต่างกัน และในสมัยที่แตกต่างกันอีก ด้วยส่วนการซ้ำคำในเพลงพื้นบ้านไทย มิใช่ขาดถ้อยคำที่จะใช้แต่ซ้ำคำเพื่อความสนุกสนานครึกครื้น เปิดโอกาสให้มีคนร่วมร้องเป็นลูกคู่ได้เป็นการให้เวลาผู้ร้องที่เป็นต้นเสียง

ในการคิดโต้ตอบ ทั้งยังทำให้ เห็นชัดถึงความสามารถของผู้ร้องในการพลิกแพลงใช้คำในช่วงที่ซ้ำคำเพื่อแสดงความเหนือกว่าในเชิงคารม ซึ่งสอดคล้องกับ

สุกัญญา สุจฉายา (2545, น.1-6) กล่าวลักษณะเด่นของเพลงพื้นบ้านว่า คือ ความเรียบง่ายและมีลักษณะเฉพาะถิ่นโดยความเรียบง่ายนั้นปรากฏอยู่ในรูปแบบ และทำนอง ความเรียบง่ายของรูปแบบคือการซ้ำคำ ซ้ำวรรค ซ้ำโครงสร้างของสัมผัส และการใช้ภาษาพูด ซึ่งเป็นภาษาถิ่น ส่วนความเรียบง่ายในทำนอง คือ มีทำนองไม่ซับซ้อน มีระดับเสียงซ้ำไปซ้ำมา มีช่วงจังหวะหยุดที่แน่นอนทำให้จำง่าย ส่วนสัญลักษณ์เฉพาะถิ่นนั้นปรากฏอยู่ที่ภาษาที่ใช้แต่งบทร้อง ทำนอง และภาพสังคมที่สะท้อนอยู่ในเนื้อหาคบเพลง และแก่นเรื่องส่วนบทบาทของเพลงพื้นบ้านในสังคมไทย นั้น คือการให้ความบันเทิง ให้การศึกษา ควบคุมสังคม เป็นทางให้ชาวบ้านได้ระบายความคับข้องใจ และเป็นสื่อมวลชนชาวบ้านด้วย

สุกรี เจริญสุข (2538, น.41-43) ได้เขียนไว้ในเรื่องเคราะห์เพลงพื้นบ้านสยามว่า ลักษณะที่สำคัญของเพลงพื้นบ้าน ได้แก่

1. เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงมุ่งเพื่อความสนุก เพลงพื้นบ้านเป็นผลงานของชาวบ้านที่ไม่ต้องฝึกฝนเชี่ยวชาญ ที่ปฏิบัติกันอยู่เพราะความเคยชิน ไม่ได้มุ่งความไพเราะหรือความสวยงาม

2. เนื้อร้องของเพลงพื้นบ้าน เกี่ยวข้องกับชีวิต การงาน ความรัก ความสนุก เฮฮา การดื่มกินสรรค์สร้าง การเกี่ยวพาราตี เป็นต้น ความมีเสน่ห์ของเพลงพื้นบ้านก็คือการพูดถึงเรื่องชีวิต ตนเองเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ของชีวิตทำให้ทุกคนในสังคมของหมู่บ้านมีความผูกพันซึ่งกันและ กันนอกจากเนื้อร้องยังเป็นรากเหง้าของศิลปวัฒนธรรมของคนในหมู่บ้าน

3. จังหวะ มีลีลาจังหวะไม่คงที่ แล้วแต่การปรับเปลี่ยนของเนื้อร้องส่วนมากเป็นอัตราจังหวะธรรมดา

4. ทำนองเพลงพื้นบ้านมีลักษณะสั้น ๆ ซ้ำ ๆ วนไปวนมาในเนื้อร้อง บรรยายเรื่องราวโดยเปลี่ยนเนื้อร้องไปเรื่อย ๆ ในลักษณะ “ร้อยเนื้อทำนองเดียว”

5. เสียงประสาน ส่วนใหญ่เป็นแนวเดียวจะมีเสียง ประกอบบ้าง เรียกว่า “ลูกคู่”

6. การใช้เครื่องดนตรีประกอบ

7. วิญญาณของเพลงพื้นบ้านคือ ความมีชีวิตชีวาและความตรงไปตรงมาโดยไม่เสแสร้ง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของปฏิภานกวีหรือ“กลอนสด”

สรุปได้ว่า เพลงพื้นบ้านเป็นศิลปะการแสดงที่เกิดในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน มีทั้งการร้อง การเล่น เต็มร่างสมกันไป มีรูปแบบการแสดงแบบง่าย ๆ สั้น ๆ วนไปวนมา มีหลากหลาย

รูปแบบแตกต่างกันไปตามท้องถิ่นนั้น ๆ เน้นความบันเทิงเป็นสำคัญ เพลงพื้นบ้าน ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปทางร้องมากกว่าการใช้เครื่องดนตรี มีพ่อเพลงแม่เพลงเป็นผู้นำในการแสดงและมักใช้กลอนสดในการแสดง ด้านการถ่ายทอดจะถ่ายทอดเป็นแบบปากต่อปาก หรือ “มุขปาฐะ”

1.4 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ

“พิธีกรรม” (ritual) มีความหมายอันลึกซึ้งที่แสดงให้เห็นถึงวิถีทางวัฒนธรรม ของเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ เอกลักษณะที่สำคัญยิ่งของพิธีกรรมก็คือการเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญที่เชื่อมโยง ระหว่างมนุษย์ ธรรมชาติ และสิ่งเหนือธรรมชาติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น.788) ได้ให้ความหมายของคำว่า พิธีกรรม ไว้ ดังนี้

คำว่า “พิธีกรรม” ประกอบกันขึ้นจาก 2 คำ คือ “พิธีกับกรรม” คำว่า “พิธี” เป็นคำนาม หมายถึง งานที่จัดขึ้น ตามลัทธิความเชื่อตามขนบธรรมเนียมความขลังหรือความเป็นสิริมงคล เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พิธีมงคลสมรส พิธีประสาทปริญญา แบบอย่างธรรมเนียม เช่น พิธี ทำให้ถูกพิธี การกำหนด เช่น ก้อยจุนสิ้นชนมายุ ส่วนคำว่า “กรรม” เป็นคำนามเช่นกัน หมายถึง การงาน การกระทำ เมื่อนำ 2 คำมารวมกัน เป็นคำว่า “พิธีกรรม” จึงมีความหมายว่า การบูชา แบบอย่าง หรือ แบบแผน หน่วยงานที่ปฏิบัติในทางศาสนา หรือหมายถึง การงานที่เกี่ยวข้องกับพิธี และแบบหนังสือทางการทูตกรรมวิธีทางการทูต เมื่อกล่าวโดยสรุปตามความหมายของภาษาไทย คำว่า “พิธีกรรม” นั้นจึงหมายถึง “แนวทาง หรือ วิธีทำงานพิธีต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ให้ถูกต้อง” ความหมายตามพจนานุกรม Oxford (Hornby, 2001, p.1106) คำว่า หรือ พิธีกรรม (ritual) หมายถึง การกระทำหลากหลายที่ทำประจำโดยเฉพาะกิจกรรมทางศาสนาและ ประเพณี เอริค รอทเทินบูเลอร์ (Rothebuhler, 1998, p.3-27) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “พิธีกรรม” หมายถึง การแสดงอย่างมีเจตนาของแบบแผนพฤติกรรมบางอย่างซึ่งเป็นสัญลักษณ์ อันมีผลกระทบหรือมีส่วนร่วมในชีวิตสังคม พร้อมทั้งแสดงทัศนะว่า พิธีกรรมนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งสิ้นชีวิต เป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ พิธีกรรมจะมีลักษณะสำคัญหลายประการ หากมองจากมิติต่าง ๆ เช่น พิธีกรรมคือการลงมือกระทำ มิใช่เป็นเพียง การคิดคำนึง และมักเป็นการกระทำที่มีแบบแผนอันชัดเจน ประกอบด้วยขั้นตอนและกรรมวิธีที่กระทำ ซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนกลายเป็นความเคยชิน หากจะมีการเปลี่ยนแปลง ก็มักเป็นไปอย่างเชื่องช้า นอกจากนี้ พิธีกรรมยังเป็นการแสดง ซึ่งสื่อให้เห็นถึงสถานะในการสื่อสาร เมื่อเป็นการแสดง พิธีกรรมย่อมเกี่ยวพัน กับผู้นำเสนอและผู้ชม นั่นคือเป็นการแสดง “บางสิ่งบางอย่าง” สำหรับ “ใครบางคน” นั่นเอง

กาญจนา แก้วเทพ (2549, น.28-29) กล่าวว่า “พิธีกรรม” ในฐานะที่เป็นการ แสดงแบบหนึ่ง ก็มีองค์ประกอบการแสดงครบถ้วน ทั้งตัวละคร ฉาก การกระทำ บทเจรจา ดนตรี ประกอบ รวมถึงแก่นเรื่อง บ่อยครั้งที่เราพบว่าการแสดงออกทางพิธีกรรมมักมีปัจจัยด้านคุณค่าและความงามเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ขณะที่พิธีกรรมเกิดขึ้น ผู้เข้าร่วมย่อมตระหนักว่าตนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในพิธีกรรมนั้น ๆ แล้ว ไม่ว่าจะในฐานะผู้แสดงหรือผู้ชมซึ่งเป็นประจักษ์พยานก็ตาม แต่พิธีกรรมมิได้เกิดขึ้นเพียง เพื่อให้ความรื่นเริงบันเทิงใจเท่านั้น หากแต่พิธีกรรมมีความจริงจัง และมีความหมายบางอย่างแอบแฝง อยู่เสมอ ยิ่งไปกว่านั้น พิธีกรรมต่าง ๆ ล้วนมีเป้าหมายและโครงสร้างเชิงสังคมหรือความเป็นกลุ่มก้อน กำกับอยู่

ศรยุทธ เขี่ยมเชื้อยุทธ (2551, น.36) ในฐานะที่ พิธีกรรมเป็นสื่อประเภทหนึ่ง นอกเหนือจากระยะเวลาอันยาวนานที่พิธีกรรมมีบทบาทในชีวิตมนุษย์มา นับแต่ดึกดำบรรพ์จวบจนกระทั่งปัจจุบัน ยังเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปด้วยว่าพิธีกรรมเป็นสื่อที่สามารถ ระดมพลังของคน และชุมชนได้อย่างเข้มข้นมากที่สุดอีกด้วย

ปราณี วงษ์เทศ (2530, น.137) ได้กล่าวถึงในเรื่องของความหมายของการละเล่น และพิธีกรรมในสังคมไทยเอาไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพิธีกรรมมนุษย์จะแสดงออกให้เห็นซึ่งความเชื่อทางศาสนาโดยดูจากพิธีกรรม เพราะการที่มนุษย์ทั้งหลายสร้างพิธีกรรมต่าง ๆ ขึ้นมามนุษย์เหล่านั้นก็ย่อมจะต้องมีวัตถุประสงค์และความหมายตามความเข้าใจอันเกิดจากพื้นฐานความเชื่อทางศาสนาของตน ตัวพิธีกรรมแท้จริงแล้วก็คือพฤติกรรมที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อความเชื่อ ดังนั้นพิธีกรรมจึงหมายถึงพฤติกรรม ที่เป็นรูปธรรมของศาสนาความเชื่อนั่นเอง พิธีกรรมที่ปฏิบัติกันโดยทั่ว ๆ ไป ในสังคมไทยภายในรอบปีหนึ่ง ๆ นี้อาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ด้วยกัน คือ

1. พิธีกรรมเกี่ยวกับการทำมาหากิน
2. พิธีกรรมเกี่ยวกับชีวิต
3. พิธีกรรมเกี่ยวกับชุมชนหรือสังคม

พิธีกรรมประเภทต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนสำคัญทำให้เกิดเทศกาลต่าง ๆ ขึ้นมาและมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการละเล่นชนิดต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับพิธีกรรม ทั้งนี้เพราะส่วนประกอบสำคัญของพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา จะมีการเช่นสรวงบูชา การทำบุญหรือ ทำทาน การกินเลี้ยง การสนุกสนานรื่นเริงที่เป็นพิธีกรรม หรือที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม โดยระบบความเชื่อ และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่สมาชิกของสังคมถือปฏิบัติจนกลายเป็น

ประเพณี และเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนนี่เองที่เป็นพื้นฐานและบ่อเกิดที่มีอิทธิพลต่อศิลปะ การละเล่นและการแสดงของกลุ่มชนต่าง ๆ ในสังคมไทยซึ่งพอสรุปแนวคิดได้ดังนี้

1. ดนตรีและการละเล่นของคนในสังคมไทยในอดีต มักจะสัมพันธ์กับพิธีกรรม ความเชื่อโดยเฉพาะในด้านความอุดมสมบูรณ์ ความมั่นคงปลอดภัย
2. สามัคคีของชุมชน การละเล่นมักสัมพันธ์กับความเชื่อในพิธีกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะพิธีกรรมหลังการเก็บเกี่ยวถึงฤดูกาลของการผลิตใหม่
3. การละเล่นมีความสัมพันธ์กับความเชื่อและวิถีชีวิต การทำมาหากินของชุมชน ก่อนที่จะคลี่คลายมาเป็นการแสดงในปัจจุบัน
4. ผู้เล่นมีความเชื่อว่า ผู้ให้กำเนิดเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และผู้เล่นมีความเชื่อ ต่อ เทวดา ครู ผี อย่างเหนียวแน่น
5. ประเพณีหลวงมักมีพัฒนาการมาจากประเพณีราษฎร์ แต่ได้รับวัฒนธรรม จากต่างประเทศมาผสมผสานทำให้มีรูปแบบที่สลับซับซ้อน และมีกำหนดกฎเกณฑ์มากกว่า ประเพณีราษฎร์

และนอกจากนี้ (ปราณี วงษ์เทศ, 2530, น.15) ยังได้อธิบายอีกว่า การละเล่น หมายถึง การเล่นดนตรี การเล่นเพลง การเล่นรำ การเล่นที่ต้องร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเรียกว่า มหรสพหรือศิลปะการแสดง (Performing Art) แต่ไม่รวมการเล่นของเด็ก สำหรับการละเล่น หรือ การพักผ่อนหย่อนใจของคนในสังคมไทยในอดีตมักมีความสัมพันธ์ อยู่กับพิธีกรรม และการทำมาหากิน โดยเห็นได้จากลักษณะต่าง ๆ เช่น ความเชื่อในเรื่องกำเนิดของการละเล่น ว่ามาจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย โอกาสที่เล่นซึ่งจะเล่นตามกาลเทศะ และเป็นส่วนหนึ่งในงานพิธีกรรมของชุมชนเสมอ ไม่เล่นทั่วไป เนื้อหาเป็นสัญลักษณ์ที่เน้นความอุดมสมบูรณ์ และความเชื่อทางศาสนา อันเป็นที่รับรู้ร่วมกันของชุมชน การละเล่น คือการเข้าร่วมพิธีกรรมที่มุ่งมั่นเพื่อความอุดมสมบูรณ์ ความมั่นคงปลอดภัย และความสมัครสมานสามัคคี เป็นปึกแผ่นของชุมชน การละเล่นจึงมิใช่การแสดงในความหมายของการแสดงเช่นปัจจุบัน

ความเชื่อ คือ ความเห็นจริงด้วย ในแง่พระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่เน้นในเรื่อง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ให้รู้จักกำจัดความทุกข์ร้อน ด้วยการพิจารณาถึงต้นเหตุแห่งความทุกข์แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง ไม่ใช่ให้เชื่อถ้อยอย่างมง่ายไร้เหตุผล ความเป็นจริงด้วยนั้นต้องเป็นสิ่งที่ใช้ในหลักการในการลงความเชื่อ นั้นลงไป ซึ่งหลักการในทางความเชื่อนี้ ในทางพระพุทธศาสนา คือคำสอนในกาลามสูตร แม้ว่าคำสอนเรื่องความเชื่อจะเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน แต่โดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว ย่อมต้องการสิ่งที่ยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจของตนเอง เพื่อปลูก

ปลอมด้านจิตใจว่า ได้มีการกระทำนั้นเป็นบุญขึ้นจริง และหากไม่ใช่สิ่งที่ชั่วช้า ก็ไม่เห็นความจำเป็น ที่จะละกิเลสทั้งปวง ในการมาคิดค้นหาความจริงดังกล่าว ทำให้ทั้งพิธีบางอย่างที่ยังมีประโยชน์แอบแฝงอยู่ นับเป็นการสร้างจิตสำนึกของการอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจน เป็นการประกาศข่าวสารต่าง ๆ ให้ได้รับรู้อีกด้วย

จรัส พยัคฆราชศักดิ์ (ม.ป.ป., น.34) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อไว้ พอสรุปได้ว่า มนุษย์ มีความจำเป็นที่จะต้องมีผูกพันอยู่กับระบบความเชื่อโดยไม่สามารถ ตัดขาดจากความเชื่อได้ ชีวิตมนุษย์มีทั้ง สิ่งที่มองเห็นได้ เข้าใจได้และพิสูจน์ได้ความเชื่อทำให้มนุษย์เกิดความมั่นใจ ทำให้เกิดความสบายใจ และความเชื่อทำให้ มนุษย์บรรลุถึงความสำเร็จได้

วิทย์ พิณคันเงิน (2515, น.397-403) ได้กล่าวถึงความเชื่อไว้ว่า ความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม มนุษย์โดยทั่วไปต้องการความปลอดภัยทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มาตั้งแต่โบราณ ระบบความเชื่อต่าง ๆ มักได้รับการบอกเล่าจากคนรุ่นก่อนว่าจะเป็นทั้งอำนาจลึกลับ ที่จะสามารถช่วยในการปกป้องกันคุ้มครองได้

ศรีศักร วัลลิโภดม (2543, น.30-34) ความเชื่อ นอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้สภาวะทางสังคมของสังคมนั้น ๆ แล้ว ยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดพิธีกรรมต่าง ๆ ตามรูปแบบของความเชื่อตามมาด้วย เพราะเมื่อคนมาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ก็ย่อมมีความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในแนวทางเดียวกัน ยังผลให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ตามความเชื่อนั้น พฤติกรรมส่วนหนึ่งจึงถูกแสดงออกมาในรูปแบบของพิธีกรรมนั่นเอง ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าความเชื่อทำให้เกิดพิธีกรรม นั่นเอง ดังนั้นพิธีกรรมหมายถึง วิธีการชนิดหนึ่งที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเป็นการกระทำอันสืบเนื่องมาจากความเชื่อ ความศรัทธาในลัทธิ ศาสนา หรือสิ่งต่าง ๆ

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2538, น.21) ได้ให้ความหมายหรือหน้าที่ของพิธีกรรมโดยทั่วไป มักจะมีการระบุตัวอย่างกว้าง ๆ ดังนี้ คือทำหน้าที่ตอกย้ำอุดมการณ์ เป็นแบบแผนทางวัฒนธรรมหรือทำหน้าที่กล่อมเกลาจิตใจ และเป็นต้นแบบของพฤติกรรมมนุษย์ นอกจากนี้การประกอบพิธีกรรมยังเป็นการแสดงออก ถึงการรวมกลุ่มกัน หรือเป็นศูนย์รวมจิตใจของคน เป็นการแสดงออกเพื่อลดความตึงเครียดในจิตใจ และผสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ชีวิตและสังคม ประการสุดท้าย การประกอบพิธีกรรม เป็นการแสดงออกในรูปกลุ่ม โดยใช้ความเชื่อเป็นสัญลักษณ์ซึ่งอำนาจใด ๆ ก็ไม่อาจห้ามความเชื่อได้ เป็นการใช้วัฒนธรรมหรือความเชื่อเป็นแนวทางในการตอบโต้กับสิ่งแปลกปลอมภายนอกที่มีพลัง เหนือกว่า

กล่าวโดยสรุป ด้านพิธีกรรมและความเชื่อ เป็นสิ่งที่แสดงออกของมนุษย์ ส่งผ่านพฤติกรรม ด้านต่าง ๆ เช่น การละเล่น การเต้นรำ การทำมาหากิน วิถีชีวิต วิถีชุมชนหรือสังคม ที่มี

พื้นฐานมาจากความเชื่อด้านศาสนา อันเป็นที่รับรู้ร่วมกันของชุมชน ออกมาในรูปแบบของความเชื่อและพิธีกรรม

1.5 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตร

"หลักสูตร" หรือ "Curriculum" ได้มีนักวิชาการให้นิยามหรือความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ เกลิน แฮสส์ Glen Hass (1980 อ้างถึงใน อ่าง บัวศรี, 2542, น.4) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เป็นการรวบรวมประสบการณ์ จากการใช้โปรแกรมทางการศึกษาโดยผ่านผู้เรียน ให้เกิดการบรรลุตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ใช้ทั้งทฤษฎีและการวิจัย บ็อบบิท Bobbitt (1981 อ้างถึงใน บรรพต สุวรรณประเสริฐ, 2544, น.14) กล่าวว่า หลักสูตร คือ การพัฒนาความสามารถต่าง ๆ ที่ซึ่งผู้เรียนต้องผ่านกระบวนการพัฒนาความสามารถ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและความก้าวหน้า

อำภา บุญช่วย (2537, น.16) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรสรุปได้ว่า หลักสูตรมี 2 ลักษณะ คือ ในความหมายที่กว้างจะรวมหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน ส่วนในความหมายที่แคบกว่ามองหลักสูตรเป็นเพียงโครงการแผนประสบการณ์แนวทางการปฏิบัติให้เกิดขึ้นก่อนสอน เป็นความหมายที่แยกตัวหลักสูตรออกจากการสอน อย่างไรก็ตามในตัวหลักสูตรหรือแผนประสบการณ์นี้ ก็ประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการเรียนการสอน และประเมินผล เพียงแต่อาจยังไม่นำไปใช้เท่านั้น

อ่าง บัวศรี (2542, น.7) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึง เป้าหมายความสำเร็จในการจัดเนื้อหา กิจกรรม ในแต่ละรูปแบบการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.1-2) จากความหมายของหลักสูตร สามารถสรุปแนวความคิดที่เกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรจากลักษณะที่เป็นรูปธรรมที่สุด สู่ลักษณะที่เป็นนามธรรมที่สุดเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ดังนี้

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร
2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นรายวิชาและเนื้อหาวิชา
3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้แก่ผู้เรียน
4. หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมการเรียนรู้
5. หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทางการเรียนรู้
6. หลักสูตรในฐานะที่เป็นมวลประสบการณ์

อำภา บุญช่วย (2537, น.17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ 6 ประการ คือ

1. เป็นเอกสารของทางราชการ หรือเป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่ เกี่ยวกับการศึกษาปฏิบัติ

2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ

3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษา ที่ต้องมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

4. เป็นแผนการปฏิบัติงาน ของครู ว่าครูควรจะทำปฏิบัติเช่นไร

5. เป็นเครื่องมือของรัฐ ในการพัฒนาคน ตามแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติของรัฐบาล

6. เป็นเครื่องที่แสดงถึงความเจริญของชาติ

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540, น.20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสามารถสรุปเพิ่มเติมได้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน ตามแผนการศึกษาชาติ

2. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

3. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะ รูปร่างของสังคมในอนาคต

4. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ทักษะความสามารถ เป็นการพัฒนาไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธำรง บัวศรี (2542, น.10) ได้กล่าวถึง หลักสูตร ไว้ว่า หลักสูตร เป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาของชาติ ลงสู่การปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรคือสิ่งที่นำเอาความมุ่งหมายและนโยบายการศึกษา ไปแปลงเป็น การกระทำขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ถ้าจะกล่าวว่าการหลักสูตรคือ หัวใจของการศึกษา ก็คงไม่ผิด เพราะถ้าปราศจากหลักสูตรเสียแล้วการศึกษาก็ย่อมดำเนินไปไม่ได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาเปรียบเสมือน เครื่องชี้แนวทางว่า ควรจะดำเนินการจัดการศึกษาไปในแนวทางใด โดยหลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารและเป็นกลไกในการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ เป็นแนวทาง กำหนดการ ปฏิบัติของครูในการจัดมวลงประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิด ความรู้ ทักษะ เจตคติ และ ความสามารถของผู้เรียนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540, น.8) และสุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น.18-19)กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรในทางเดียวกันสรุปได้ดังนี้ คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรถือว่าเป็นทิศทางของการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ

2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ การเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ มีความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ พัฒนานิสัย ระบบความคิดและการกระทำที่เหมาะสม ประกอบกันไป

3. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกระบวนการที่จะทำให้หลักสูตรกลายเป็นการปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ได้อย่างดี ก็จะทำให้หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลได้

4. การประเมินผล เป็นองค์ประกอบสุดท้าย เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ถาวร บัวศรี (2542, น.8-9) ยังได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรสรุปได้ดังนี้ คือ

1. เป้าหมายและนโยบายการศึกษา หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. จุดหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการ แจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียน วิชา นั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความ สามารถที่ ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

กล่าวโดยสรุปแล้ว องค์ประกอบของหลักสูตรจะประกอบด้วย จุดมุ่งหมายหรือ จุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชาการนำหลักสูตรไปใช้ การวัดผลและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารและครูสามารถใช้ หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าประสงค์ของหลักสูตร และก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้นั้น ควรจะพิจารณาถึง ลักษณะของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อความชัดเจนถึงที่มาของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย หลักการ และ

ความสำคัญของหลักสูตรอย่างกว้าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยมิได้วิเคราะห์ถึงวิธีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพียงแต่ศึกษาในด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่น ได้มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่นไว้หลากหลายทรวงคนะ ดังนี้

บงกชพร กรุดนาค (2555, น.20) กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่จัดทำ ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น โดยสามารถนำหลักสูตร แกนกลางมาปรับ เพิ่ม ขยาย ลด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็น สภาพความจริง ของชุมชน สังคม ผู้เรียนในท้องถิ่นนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน (กาญจนา บุญส่ง และนิภา เพชรสม, 2556, น.4) หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง รายละเอียด เนื้อหาสาระที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อให้สอดคล้องเฉพาะท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกัน เพื่อให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของตนเอง เศรษฐกิจ อาชีพและสังคม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่าง ลึกซึ้ง ทั้งสามารถนำประสบการณ์นั้น มาพัฒนาความเป็นอยู่ในชีวิตอาชีพและสังคมให้ดียิ่งขึ้น และ(ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557, น.186) ได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้ สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน วัฒนธรรม เอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่น รวมทั้ง ปัญหาและความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วม ร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

สอดคล้องกันกับ(ชูชัย มีนุช, 2555, น.46) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของตนเอง ชีวิต เศรษฐกิจ อาชีพและสังคมอย่างลึกซึ้ง โดยสามารถนำหลักสูตรแม่บทมาปรับ เพิ่ม ขยาย ให้มีความเหมาะสมโดยโรงเรียนและบุคคลในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

สรุปได้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่สถานศึกษาสร้างขึ้นโดยให้มี ความเหมาะสมกับข้อมูลพื้นฐานของชุมชนได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจ อาชีพ และเป็น ตัวตนของท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนเองและบุคคลใน ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นด้วย

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กาญจนา บุญส่ง และ นิภา เพชรสม (2556, น.75) ได้ให้ความหมาย ของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การนำหลักสูตรแม่บทมาปรับขยาย หรือการสร้างหลักสูตรย่อยขึ้นมา เสริมหลักสูตรแม่บท โดยให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ปัญหาและความต้องการของ

ท้องถิ่น เพื่อผู้เรียนจะได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตรจริง หรือเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในส่วนของ (บงกชพร กรุดนาค, 2555, น.20) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายความว่า การนำเอา หลักสูตรแม่บท หรือหลักสูตรแกนกลาง มาปรับ หรือเพิ่ม ขยายในรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งใน จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผลเพื่อให้เกิด ความสอดคล้อง กับความต้องการและความเหมาะสมกับท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยอยู่

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การนำหลักสูตรแม่บทมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อเป็นแก้ปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่นโดยยึดถือจุดมุ่งหมายคือให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ แล้วนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

ความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยพิจารณาตามหลักการของการพัฒนาหลักสูตรดังต่อไปนี้

กาญจนา บุญส่ง และ นิภา เพชรสม (2556, น.76) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. ตามหลักการของหลักสูตรนั้น หลักสูตรที่สร้างขึ้นจำเป็นจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ โดยเหตุนี้หากหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีจุดมุ่งหมาย สำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะก็ย่อมจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้มากที่สุด

2. ในการพัฒนาหลักสูตรได้มีการยอมรับความสำคัญของผู้ใช้หลักสูตรเป็นอย่างมากและได้มีการยอมรับว่าสมควรจะให้ผู้ใช้หลักสูตรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วยในทางปฏิบัติถ้าหากหลักสูตรได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในระดับชุมชนที่ไม่กว้างขวางมากนักก็ย่อมจะสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรได้

ณภัทร ศิลปศร (2553, น.21) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาในยุคที่ประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพบริบทและสามารถประมวลรายละเอียดตามสภาพเศรษฐกิจ สังคมปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นที่แท้จริง ในส่วนของ (นาวิน พรหมใจสา, 2545, น.14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมีความจำเป็นและมีความสำคัญมากเพราะในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีสภาพที่แตกต่างกันออกไป เช่น สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทรัพยากร เศรษฐกิจ

สังคมอันมีผลต่อความต้องการและเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ ในการนำหลักสูตรแม่บทหรือหลักสูตรจากส่วนกลางที่มีลักษณะกว้าง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นค่านิยมทางการศึกษา มากกว่าแนวปฏิบัติที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับท้องถิ่น จึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาหรือปรับหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงในท้องถิ่นของตน รวมทั้งการได้รับประสบการณ์ตรงกับชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่แท้จริงและการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วย

เช่นเดียวกันกับ (จันทร์เพ็ญ เรื่องสวัสดิ์, 2546, น.12) ได้สรุปว่าความสำคัญและความจำเป็นของ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ไว้ว่า การจัดการศึกษาที่ผ่านมาไม่สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แท้จริงของผู้เรียน

เช่นเดียวกับ (สุชาติ ณะเพทย์, 2543, น.13-14) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจะเป็นการปรับเนื้อหาสาระและประสบการณ์จากหลักสูตรแม่บทให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นมากที่สุด

2. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจะทำให้ผู้เรียนสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข

3. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเป็นการจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริงที่ใกล้ตัว เรียนรู้จากทรัพยากรที่อยู่ในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คือ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยที่ผู้ใช้หลักสูตร มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริงในท้องถิ่น เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเข้าใจในการดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตนเอง และการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเกิดมาจากความแตกต่างของแต่ละท้องถิ่นที่มีรายละเอียดและความเป็นมาที่ต่างกันออกไป โดยที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้

การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

ในการจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกันกับจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นให้มีการกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้มีการร่วมกันคิดร่วมกันสร้าง ร่วมกันจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นมา

เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐานการเรียนรู้ ตรงความต้องการของชุมชนท้องถิ่น สามารถตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนในระดับท้องถิ่น มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถทำให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าในความเป็นท้องถิ่น มีจิตสำนึกรักภาคภูมิใจใน ถิ่นฐานบ้านเกิด การเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวยุคและสังคมของตนเองได้ตามควรแก่ฐานะ และเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะตอบสนองปรากฏการณ์นโยบาย พระราชบัญญัติ การศึกษา กฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81
- 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 7
- 3) มาตรา 27
- 4) มาตรา 39
- 5) พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 35

แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ในการวางรูปแบบการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง โดยจะต้องมีการเรียนรู้ในหลากหลายด้านเช่น ข้อมูลความสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ ประวัติความเป็นมา ลักษณะสภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ วิธีการดำรงชีวิตที่มีทั้งงานศาสตร์และศิลป์ การมีรูปแบบวัฒนธรรมประเพณี ที่เกิดจากภูมิปัญญา ฯลฯ ตลอดจนสภาพปัญหาในสังคมนั้น ๆ อันจะส่งผลให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอกด้วยความยินดี เพื่อจะร่วมสืบสานพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาลงท้องถิ่นนั้น ๆ

การดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

มีรูปแบบการดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการในรูปคณะกรรมการ องค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ครู บริหารการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ หลากหลายสาขา
2. ศึกษา/วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้ทำการศึกษา/วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น การศึกษาวิเคราะห์/สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่นในทุกด้าน เพื่อการนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
4. กำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เมื่อได้วิเคราะห์/สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่นและสถานศึกษาแล้ว จึงร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ เกี่ยวกับท้องถิ่นได้ง่ายและสอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษา
5. สอบถามและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เมื่อจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเสร็จแล้ว ได้นำไปรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปปรับปรุงและให้สถานศึกษานำไปจัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาต่อไป
6. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หลังจากปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้สมบูรณ์แล้ว จะเป็นการนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นที่สมบูรณ์แล้วนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่โรงเรียนที่มีความต้องการและมีความสนใจเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในลักษณะทำนองเดียวกัน
7. นิเทศ ติดตาม และประเมินผล หลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนแล้ว จะมีการนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผลการจัดจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของสถานศึกษา รวมถึงการดำเนินการตรวจสอบติดตาม การประเมินผลของคุณภาพของผู้เรียนว่า ได้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แล้วนำผลการประเมินมาใช้วางแผนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

การดำเนินงานระดับสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดทำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรัก ความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นสถานศึกษา จึงต้องนำ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มาจัดทำ รายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพของชุมชนนั้น ๆ และนำไปสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. ควรดำเนินงานในรูปคณะกรรมการระดับสถานศึกษา เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสภาพของชุมชน
2. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด เพื่อจะได้ทราบถึงขอบข่ายในการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา องค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของสถานศึกษา
3. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงจุดเน้น หรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ
4. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เมื่อคณะกรรมการได้ร่วมกันพิจารณากำหนดเนื้อหาองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท จุดเน้นของสถานศึกษาและสภาพชุมชน เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนจะต้องจัดทำรายวิชาด้วยการปรับปรุง หรือพัฒนารายวิชาที่มีอยู่เดิม หรือจัดเป็นรายวิชาใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นนั้น ๆ
6. ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริมหรือบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ครูผู้สอนอาจเชิญวิทยากร ครูผู้สอนอาจพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์หรือจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้อื่น ๆ ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า หรือเรียนรู้ด้วยตนเองก็ได้ เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จแล้ว ครูผู้สอนควรประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา รวมทั้งควรปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะมีการทบทวนและปรับปรุงพัฒนาทุกกระยะ 3-5 ปี หรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควรเพื่อให้มีความทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

เป้าหมายและจุดเน้น

การกำหนดเป้าหมาย/จุดเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับท้องถิ่น เขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้กำหนดเป้าหมาย/จุดเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับท้องถิ่น ดังนี้

1. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” โรงเรียนเมืองหลังสวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเผยแพร่ให้กับสถานศึกษา
2. การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน โดยรวมตามหลักสูตรและจุดเน้นในระดับท้องถิ่น และนำสู่การเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. เพิ่มพูนประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุนส่งเสริม ติดตามผล วิเคราะห์และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

วิสัยทัศน์

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” กำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” เขตพื้นที่การศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะหลักสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน/เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยไม่แบ่งแยกการศึกษาออกจากท้องถิ่น มุ่งสนองตอบปัญหาความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

หลักการ

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรประกอบในการจัดทำหลักสูตรศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัด
2. เป็นหลักสูตรที่สนองต่อปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน
4. เป็นหลักสูตรที่สนองตอบความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย

5. เป็นหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เป้าหมาย / จุดเน้นหลักสูตรระดับท้องถิ่น

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น“เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” มีเป้าหมาย / จุดเน้นที่สำคัญ ดังนี้

1. จัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของชุมชน
2. ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย
3. ปลุกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนรักและมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน
4. ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สูงสุดตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
5. สนองความพึงพอใจของผู้เรียนและชุมชนต่อการจัดกิจกรรมหลักสูตรท้องถิ่น

เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนระดับท้องถิ่น

เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนระดับท้องถิ่น มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีปัญญา มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พัฒนาท้องถิ่น รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนในท้องถิ่นจังหวัดชุมพรมีความรู้ ความเข้าใจ ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ชุมชน ทรัพยากร ฯลฯ เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และความต้องการของท้องถิ่น

จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนระดับท้องถิ่น

1. มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทุกคนให้มีความสามารถในการคิดเป็นสามารถแก้ปัญหาในสังคมปัจจุบันได้อย่างสร้างสรรค์
2. มีจิตสาธารณะ/รักธรรมชาติและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พัฒนาท้องถิ่น และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. ปลุกฝังให้มีความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่า ซาบซึ้งในวัฒนธรรมของตนเองเข้าใจรากเหง้าและภูมิปัญญาดั้งเดิมของบรรพบุรุษ มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ขยัน เสียสละอดทนและอดออม
4. มีทักษะชีวิต ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนในท้องถิ่น
5. สามารถปรับวิถีชีวิตดั้งเดิมให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตในสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสม

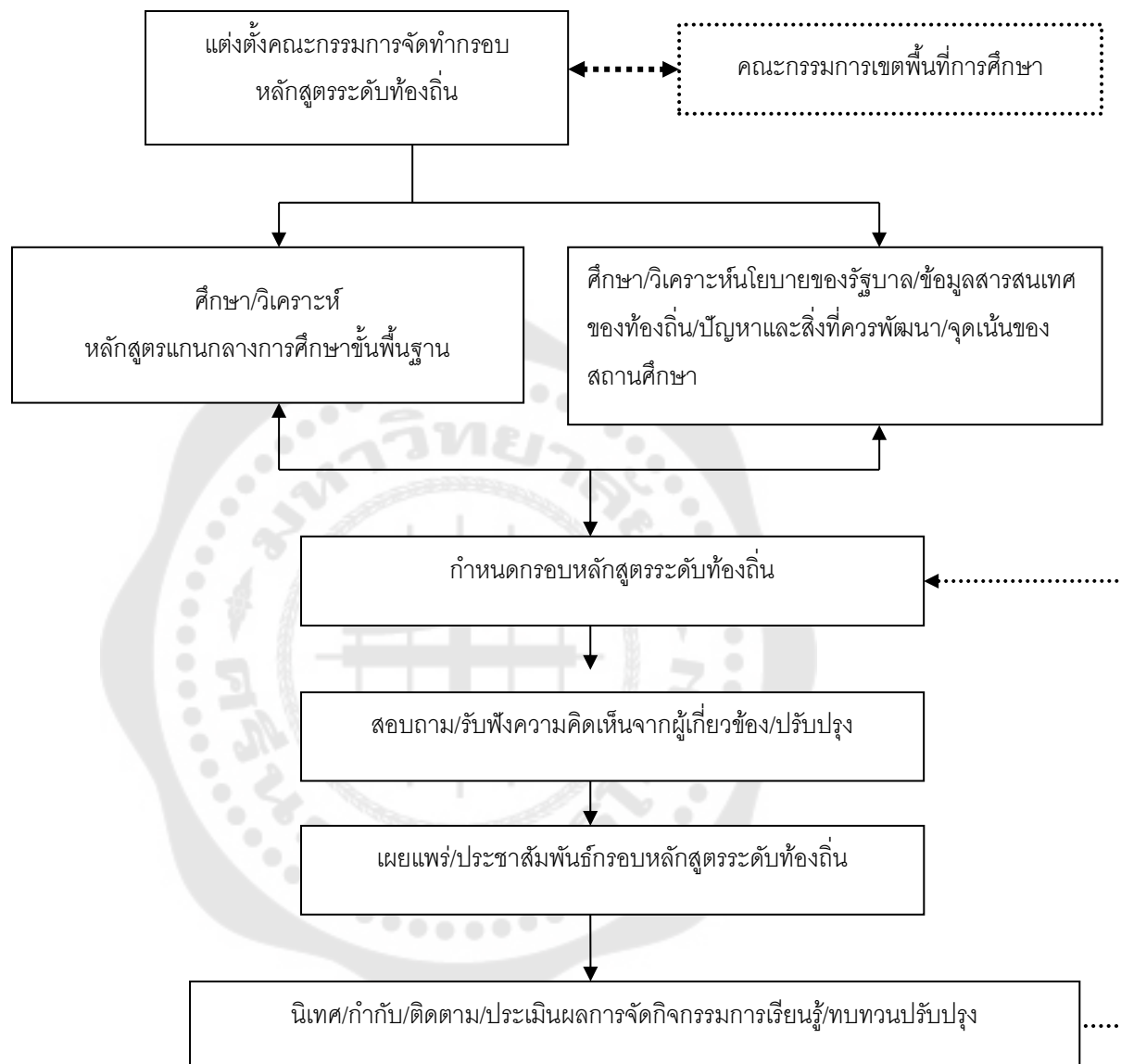
คุณภาพผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. มีความรู้ความเข้าใจสภาพอดีต ปัจจุบัน แนวโน้มในอนาคตของท้องถิ่นจังหวัด ชุมพรและกลุ่มจังหวัด โดยการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อหลากหลาย จากแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. มีความรู้ เข้าใจ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยว กลุ่มชาติพันธุ์ กระเพณีความเชื่อ บุคคลสำคัญ ภาษาและวรรณกรรม ความ เป็นอยู่ อาหารพื้นเมืองรวมถึงพืชผักสมุนไพร และเครื่องมือ เครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของ บุคคลในจังหวัดชุมพร
3. เสนอแนวทางพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและ วัฒนธรรม
4. สามารถเรียนรู้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในชุมชน ท้องถิ่น และลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง

คุณภาพผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. มีความรู้ความเข้าใจสภาพอดีต ปัจจุบัน แนวโน้มในอนาคตของท้องถิ่นจังหวัด ชุมพรกลุ่มจังหวัด และภูมิภาคใต้ โดยการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่น
2. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน เพลง ดนตรี และการแสดง พื้นบ้าน เช่น เพลงบอก เพลงเรือ เพลงนา ลำตัดลูกบท การละเล่นพื้นบ้าน ฯลฯ
3. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการช่างฝีมือทุกชนิด เช่น การทำไม้กวาด/งาน หัตถกรรมอื่น ๆ
4. สามารถวางแผน เสนอแนวทางพัฒนาท้องถิ่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและยุคไทยแลนด์ 4.0
5. สามารถเรียนรู้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทั้งในระดับ จังหวัด และระดับภูมิภาค
6. มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทุกคนให้มีความสามารถในการคิดเป็นสามารถแก้ปัญหาในสังคมปัจจุบันได้อย่างสร้างสรรค์
7. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนทุกระดับการศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีจิต บริการและจิตมุ่งพัฒนา เสียสละเพื่อชุมชนและรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนทุกระดับได้เรียนรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ปลูกฝังความรัก ความสามัคคีและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

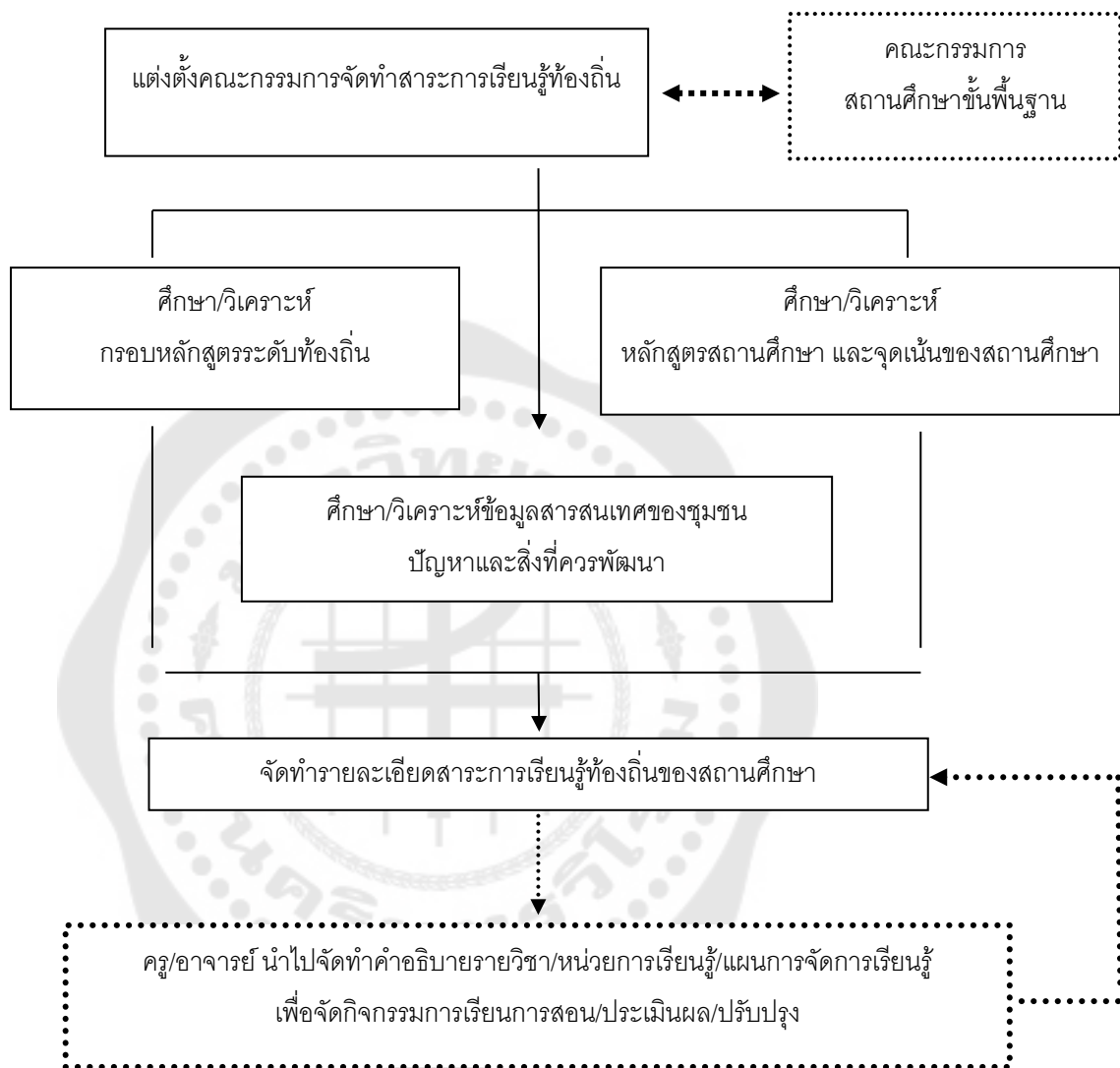
แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ที่มา : (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549)

แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

ที่มา : (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549)

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเอกสารกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษา ที่เหมาะสม สอดรับกับนโยบายของรัฐบาล หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับสถานศึกษา มีสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษา

ครูผู้สอน มีแผนการจัดการเรียนรู้/มีสื่อประกอบการสอนและมีการจัดกิจกรรม การเรียน การสอนตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการปฏิบัติในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตาม ที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้

องค์ประกอบสำคัญของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ความเป็นมา เป็นส่วนที่กล่าวถึง ความเป็นมาและขั้นตอนของการจัดทำกรอบ หลักสูตรระดับท้องถิ่น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน
2. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
3. การดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ในการดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นให้มีคุณภาพ
4. การรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการปรับปรุงกรอบหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น

5. เสนอคณะกรรมการ/คณะกรรมการระดับท้องถิ่นเพื่อให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ 2 เป้าหมายและจุดเน้น โดยระบุถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ ที่ต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นในผู้เรียน จุดเน้น เป็นความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะที่ท้องถิ่นตระหนัก สนใจ หรือให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาและหรือพัฒนาเป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนที่ 3 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานระดับท้องถิ่นพัฒนาขึ้น โดยพิจารณาจากสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา สภาพปัญหาชุมชน วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การงานอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังให้

ผู้เรียนมีความรักและหวงแหนมรดกทางสังคมของบรรพบุรุษ มีความเป็นไทย สามารถดำรงชีวิต และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ส่วนที่ 4 การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนและการรายงานผลการศึกษาระดับท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่น การนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร” สู่อารมณ์ปฏิบัติในสถานศึกษา นอกจากนั้น ควรเสนอแนะกิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบในการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายและจุดเน้น โดยมีรายละเอียดเพียงพอให้สถานศึกษาเห็นแนวทางที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้

ข้อตกลงเบื้องต้นในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

1. หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษา คือ “หลักสูตรสถานศึกษา”
2. สิ่งที่คุณเรียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นสามารถสอดแทรกเข้าไปในรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้หรือหากสถานศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญที่ต้องการจะเน้นและแยกสอนเป็นการเฉพาะ
3. สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น จัดทำนั้นเป็นกรอบแนวทางกว้างๆที่ระบุเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น สาระการเรียนรู้ หรือเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับท้องถิ่นและแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น

ที่มาของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ท้องถิ่น หมายถึง บริเวณสถานที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมที่ผู้เรียนส่วนมากเกี่ยวข้องคุ้นเคย มีขอบข่ายครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัดและภูมิภาคของท้องถิ่นกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หมายถึง ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์และกำหนดขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามสภาพความพร้อม ความต้องการของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น
2. เพื่อให้เกิดความรักผูกพันกับท้องถิ่น
3. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอน
4. เพื่อให้สามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว และสังคมของตนเอง

ผู้เรียนควรได้เรียนรู้ในประเด็น ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การประกอบอาชีพ วิถีชีวิต ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานศึกษา บุคคลสำคัญ สภาพปัญหา เหตุการณ์สำคัญ เป็นต้น

1.6 เอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์

ศิลปะวัฒนธรรมนับเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่า กับการดำรงอยู่คู่กับวิถีของคนไทยมาเป็นเวลาอันยาวนาน และเนื่องด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในยุคปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมในบางส่วน ที่เคยอยู่ร่วมกันกับวิถีชนมา ได้ถูกลดบทบาทที่มีต่อสังคมอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการที่จะทำการฟื้นฟู การส่งเสริมและการอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าไว้ จึงมีผู้ให้ความหมาย คำอธิบาย และความสำคัญ เรื่องการฟื้นฟู การส่งเสริมและการอนุรักษ์ ไว้ดังนี้

การฟื้นฟูวัฒนธรรม การฟื้นฟูวัฒนธรรมถือเป็นสิ่งที่จำเป็น การดำเนินงาน ด้านการฟื้นฟูวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพ ควรกำหนดขอบข่ายให้ชัดเจน (สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2550, น.7-8) สรุปได้ 12 แนวทาง ดังนี้

1. การฟื้นฟู หมายถึง การนำศิลปะวัฒนธรรมที่กำลังจะสูญหายมาทำให้มีความหมายและความสำคัญ
2. การถ่ายทอด หมายถึง การเข้าใจ และตระหนักในคุณค่า เพื่อนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม เพื่อการสืบทอด
3. การส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การที่หน่วยงานทางภาครัฐและเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุน เพื่อการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เป็นต้น
4. การสร้างสรรค์ หมายถึง การกระตุ้นทำให้เกิดผลการสร้างสรรค์ ในงานวัฒนธรรมแขนง ต่าง ๆ ในทุกรูปแบบเพื่อการคงอยู่สืบไป
5. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ต่างประเทศ เป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ ด้วยการศึกษาคความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อการสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าให้เกิดขึ้นสังคมไทย ในขณะที่เดียวกัน ก็ต้องไม่ให้อวัฒนธรรมอื่น ได้เข้ามามีบทบาทต่อวัฒนธรรมประเพณีของไทย
6. การพัฒนาการริเริ่มสร้างสรรค์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัย

7. การศึกษา หมายถึง การทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึง และการตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม ผ่านการบูรณาการ รวมถึงการตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม สามารถปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

8. การเสริมสร้างประชาธิปไตยทางวัฒนธรรม คือ การสร้างความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับคนไทย เช่น การเคารพกฎหมาย การมีจิตสาธารณะ การเคารพสิทธิของทั้งตนเองและผู้อื่น การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การมีความซื่อสัตย์สุจริต การเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประชาธิปไตย การจัดให้มีการปฏิรูปการเมืองในระบบเพื่อให้เอื้อต่อ การดรงชีวิตแบบประชาธิปไตยในสังคมไทย

9. การเผยแพร่ เป็นการส่งผ่านรูปแบบทางวัฒนธรรม ด้วยการเผยแพร่ผลงานเพื่อให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ผ่านสื่อทุกประเภททุกรูปแบบ

10. การค้นคว้าวิจัย เป็นการสำรวจศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ถ่ายทอด พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนงานด้านวัฒนธรรม ให้คงอยู่สืบต่อไป

11. การลงทุนทางวัฒนธรรม เป็นการสนับสนุนให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ สร้างคุณค่าในผลงาน ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน

12. การมีส่วนร่วม คือ การเห็นความสำคัญด้านวัฒนธรรม ด้วยการมีส่วนร่วมผ่านความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ จากภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ทำงานด้านผลงานทางวัฒนธรรม

การอนุรักษ์ ตามความหมายของ (ชมพูนุท สงกลาง และคณะ, 2553, น.158) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นรูปแบบลักษณะของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด ที่ทำให้เกิดประโยชน์ มากและนานที่สุด การอนุรักษ์นั้นมีหลายวิธีซึ่งควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิด หรือประเภทของทรัพยากร เวลา สถานที่และโอกาส

ในทำนองเดียวกัน (กาญจนา พันธุ์ชู, 2550, น.1) ได้สรุปการอนุรักษ์ไว้พอสังเขป ดังนี้

1. หลักการอนุรักษ์วิทยา ประกอบด้วย

1) หลักการใช้ที่ยั่งยืนการใช้ที่สมเหตุสมผล ที่ไม่ก่อให้เกิดของเสีย และมลพิษ

2) หลักการสงวนของหายาก หรือกำลังจะสูญสิ้น ควรหลีกเลี่ยงการนำไปใช้ แต่ควรทำนุบำรุงหรือทำให้ทรัพยากรนั้นมีเพิ่มขึ้น

3) หลักการทำนุบำรุงทรัพยากรที่เสื่อมโทรม จากไม่สามารถนำไปใช้ได้จน
ฟื้นฟูสภาพนำมาใช้ได้

2. วิธีการอนุรักษ์ มีด้วยกัน 8 วิธี ดังนี้

1) การใช้ เป็นการใช้อย่างประหยัดเพื่อความยั่งยืน
2) การเก็บกัก เป็นการรวบรวม เพื่อใช้ในยามขาดแคลน
3) การรักษา ซ่อมแซม เป็นการทำให้ทรัพยากรที่มีความเสื่อมโทรม ได้ฟื้น
คืนสภาพจนสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

4) การฟื้นฟู เป็นการทำให้ทรัพยากร ที่มีความเสื่อมโทรม สามารถใช้
ประโยชน์ต่อไปได้

5) การพัฒนา เป็นการ เพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรให้เกิดผลผลิตที่ดี
ยิ่งขึ้น

6) การป้องกัน เป็นการ ดูแลการป้องกันสิ่งที่เกิดขึ้นนอกเหนือการควบคุม
ไม่ให้ เพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

7) การสงวน เป็นการเก็บรักษาไว้ โดยไม่ให้มีการหยิบจับ เพื่อการนำไปใช้
ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง

8) การแบ่งเขต เป็นการแบ่งกลุ่ม/ประเภทตาม คุณสมบัติทรัพยากร

หลักการอนุรักษ์และการฟื้นฟูที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2550
: 5-6) มีหลักการดำเนินการ ดังนี้

1. หลักการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีหลักสำคัญ 2 ประการ คือ

1) การอนุรักษ์ การรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมสภาพ ไม่ให้เกิดการเสื่อมสลาย
ตามกาลเวลา

2) การอนุรักษ์ การทำให้มรดกวัฒนธรรมให้กลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
ปัจจุบันให้ได้

2. วิธีการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1) การสงวนรักษา เป็นการรักษาเพื่อให้คงสภาพเดิมมากที่สุด โดยจะไม่มี
การต่อเติมเพิ่มเติมให้ผิดเพี้ยนไปจากเดิม

2) การบูรณปฏิสังขรณ์ เป็นการเก็บรวบรวมเอาส่วนที่เสียหายแตกทำลาย
มาต่อเติม โดยยึดหลักให้เหมือนเดิมมากที่สุด

3) การอนุรักษ์ เป็นการเก็บรักษาคุณค่ามรดกวัฒนธรรม เพื่อสืบทอดไปยังชนรุ่นหลัง

กฤษฎา วงษาสันต์ และคณะ (2542, น.35) ได้กล่าวถึงแนวทางในการการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์ไว้ว่า ประเพณีวัฒนธรรมของไทย เป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ค่านิยมอันเป็นสิ่งที่เสริมสร้างความสามัคคีกันในสังคม ในด้านความไม่เข้าใจ ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณี จึงทำให้วิถีชน วิถีปฏิบัติถูกเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดหลักการแนวปฏิบัติ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมไทยในอนาคต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและถาวร โดยจะต้องคำนึงและตระหนักถึงมิติทางสังคม และวัฒนธรรมเป็นสำคัญ โดยมีหลักการสำคัญคือ การพัฒนา ด้านสังคมวัฒนธรรมต้องให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา องค์กรหลักที่จะช่วยอนุรักษ์ ส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรม คือ หน่วยงาน องค์กร ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนทางสังคม ที่จะต้องร่วมกันให้ความรู้ ปลูกฝังฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ อย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อการดำรงอยู่ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอย่างยั่งยืนต่อไป

นิยพรธณ วรณศิริ (2540, น.80) ได้แสดงแนวคิดด้านการพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีผลต่อกระบวนการอยู่รอดและการคงอยู่ทางวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยแนวทางดังนี้

1. การวิจัย คือ กระบวนการสำรวจ การศึกษา การสังเคราะห์ การวิเคราะห์ และการจัดกระทำข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ในด้านของการฟื้นฟู การอนุรักษ์ การพัฒนา การถ่ายทอด การส่งเสริม การสร้างเสริมความเป็นเลิศ และรวมถึงการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ที่เป็นภูมิปัญญาโดยแท้

2. การอนุรักษ์ คือ กระบวนการที่จะรักษา อันธำรงไว้ซึ่งมรดกทางภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมเพื่อให้เกิดซึ่ง ความเข้าใจ ความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจในศิลปะภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสู่ชนรุ่นหลังสืบต่อไป

3. การถ่ายทอด คือ กระบวนการส่งถ่ายข้อมูลมรดกทางวัฒนธรรมแก่สมาชิกในสังคม ไม่ว่าจะเป็นที่ใดและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่า และการนำไปปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัยทางวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนา คือ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกในสังคมชุมชนนั้น ๆ โดยคงรูปแบบของความเป็นภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้อย่างเหมาะสม

5. การฟื้นฟู คือ การเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ที่ใกล้จะสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้ว ให้กลับมาหรือคงอยู่กับวิถีชีวิตของคนในชาติ จนนำไปสู่การถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น สืบไป

6. การส่งเสริม คือ การผลักดัน สนับสนุน ให้บุคคลหรือหน่วยงาน องค์กร สามารถสร้างสรรค์ผลงานด้านกิจกรรมที่แสดงออกซึ่งภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

7. การเสริมสร้างความเป็นเลิศ คือ การสนับสนุนส่งเสริม บุคคลให้เกิดกระบวนการด้านองค์ความรู้ เพื่อนำไปสู่การแสดงออกซึ่งศักยภาพในกิจกรรมทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะเป็ผลดีต่อการสืบสานงานกิจกรรมทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ต่อไป

8. การแลกเปลี่ยน คือ การสนับสนุนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างมรดกทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขต่อไป

9. การประยุกต์ คือ การนำเอาองค์ความรู้มรดกทางภูมิปัญญาวัฒนธรรมเดิม และองค์ความรู้ใหม่ มาปรับให้เข้ากันได้เหมาะสมโดยที่ไม่ทำให้เกิดความเสียหายในด้านมรดกทางภูมิปัญญาวัฒนธรรมนั้น ๆ

10. การสร้างใหม่ คือ การคิดค้น การผลิต การสร้าง สิ่งใหม่ ๆ ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างมรดกทางภูมิปัญญาวัฒนธรรมเก่าและใหม่ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

พันธุ์ดี จิระชัย (2544, น.56) ให้ความหมายของการอนุรักษ์ไว้ว่า เป็นลักษณะของการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการบำรุงรักษา ส่งเสริม เผยแพร่ สืบทอด รวมถึงการระวังป้องกัน สิ่งต่าง ๆ ไว้ให้คงอยู่ในสภาพเดิม โดยไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการสูญหายไป

พิชัย สุขวุ่น (2546, น.45) ให้แนวคิดในเรื่องของการอนุรักษ์ไว้ว่า การอนุรักษ์เป็นสิ่งที่สามารถแต่ต้องได้ การอนุรักษ์สามารถนำมาใช้ผสมผสานให้มีความกลมกลืนกับชีวิต และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันได้

สุทธิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ (2524) ได้ให้แนวคิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไว้ดังนี้

1. การสอบสวน หมายถึง การพิจารณาไตร่ตรองเพื่อให้ได้ซึ่งความจริงว่า วัฒนธรรมนั้นมีคุณค่าอย่างไร มีความเหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคลเพียงใด มีข้อจำกัดแก่การ

ให้คุณค่า และด้อยคุณค่าอย่างไรหรือไม่ เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์โดยละเอียดเพื่อให้ได้มาซึ่ง รูปแบบ (Form) และเนื้อหา (Content) ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้อง ด้าน ประวัติความเป็นมา องค์ประกอบของการแสดง วิธีการแสดง จุดเด่นจุดด้อย ตลอดจนสถานภาพ ของการแสดงในปัจจุบัน

2. การสะสาง หมายถึง การแยกแยะ เลือกรับ และคัดเอาจุดที่บกพร่องของการแสดงนั้นออกไป เช่น การปรับปรุงการใช้ภาษา บทเจรจา ดนตรี ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์เหมาะสมของศิลปะการแสดงนั้น

3. การซ่อมเสริม หมายถึง กระบวนการปรับปรุง แต่งเติม เสริมแต่ง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านของความเหมาะสมเรื่องกาลสมัย และทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม หรือเรียกอีกอย่างว่าความทันสมัย เช่น การสร้างสีสัน ความสวยงามด้าน แสงสีเสียง

4. การสื่อสาร หมายถึง การพยายามแนะนำ ชักชวน ให้บุคคลอื่นได้เห็นในคุณค่า จนเกิดความหวงแหน มีการพิทักษ์รักษาและทำนุบำรุงรักษา โดยให้เกิดความตระหนักว่างานอนุรักษ์ เผยแพร่ และการส่งเสริม เป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม เช่น การใช้หน่วยงานสถาบันทางการศึกษา ในการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ความรู้ ความเข้าใจและการเห็นคุณค่าในศิลปวัฒนธรรมแก่นักเรียน การส่งเสริม การอนุรักษ์ และการเผยแพร่ อย่างจริงจัง เชื่อเป็นอย่างยิ่งว่ากระบวนการเหล่านี้จะทำให้สามารถอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้านให้คงอยู่ต่อไป

จากความหมายและแนวคิดจากนักวิชาการ เรื่องการฟื้นฟู การส่งเสริม การอนุรักษ์ จะเห็นได้ว่ามรดกทางภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชนที่มีมาอย่างยาวนาน และในขณะเดียวกัน ด้วยสภาพกาลแห่งเวลาย่อมทำให้มรดกทางภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่เกิดการเปลี่ยนแปลงไป เพื่อที่จะให้มรดกทางภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ดังกล่าวสามารถที่จะอยู่เคียงคู่กับวิถีชนได้อย่างยาวนาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการฟื้นฟู การส่งเสริม การอนุรักษ์ ให้สามารถสืบสานได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การสอดแทรกองค์ความรู้ ผ่านระบบการศึกษาในโรงเรียน การให้ความรู้แก่ชุมชน เป็นต้น เหล่านี้จะทำให้มรดกทางภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม จะได้รับการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์สืบไปแนวทางการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ จะสามารถนำมาใช้ในการอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2541, น.46) ได้กล่าวในแง่ของการขยายขอบเขตทางถิ่นฐานและวัฒนธรรม ดินแดนอาณาเขตใดที่ติดกับชุมชนอื่นซึ่งมีอาณาเขตที่ติดกันจะรับวัฒนธรรม

ซึ่งกันและกันได้ง่าย โดยซึมซับผ่านเผ่าพันธุ์และจะถ่ายทอดในเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นพื้นฐานกลุ่มคนที่มีพื้นฐาน โดยจะนำลักษณะความเชื่ออยู่ในพฤติกรรมมนุษย์ที่มีอยู่ในรูปแบบประเพณีที่หลากหลาย วัฒนธรรมจะมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างตามกระแสทางวัฒนธรรมอยู่บ้างเมื่อผ่านเข้ามาสู่การดำเนินชีวิต กระแสทางวัฒนธรรมก็ถูกเข้ามาอย่างรวดเร็ว ไม่มีเขต ยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์อาจเกิดการคาดคิดที่วัฒนธรรมจะถูกทำลายล้าง การสื่อสารเข้าถึงตัวแบบประชิด “ถ้าผู้รับไม่มั่นคงไม่มีรากฐานที่เข้มแข็ง ย่อมถูกลบล้างอย่างไม่ต้องสงสัย”

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพลงระบำบ้านนา ตำบลบางลูกเสือ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่า ในเพลงระบำบ้านนา ได้กล่าวถึงค่านิยมในการนับถือศาสนาพุทธ พ่อ แม่ ครู และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มารยาทในการต้อนรับ การแต่งกาย อาชีพ เศรษฐกิจ การเมือง ยาเสพติด ความรักระหว่างชายหญิง ผัวเมีย พ่อแม่ลูก ความรักชาติ พระมหากษัตริย์ และเรื่องเพศ ซึ่งเพลงระบำบ้านน่ายังมีบทบาทต่อสังคมในการสร้างความบันเทิง ความสามัคคี การแจ้งข่าวสาร บันทึกเรื่องราว และความรู้ด้านต่าง ๆ นอกจากนั้นยังสรุปตามทฤษฎีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม 8 ข้อ ของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ดังนี้

1. เพลงระบำบ้านนานั้นส่งเสริมการเมืองในระบบประชาธิปไตย
2. เพลงระบำบ้านนานั้นไม่สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ มีการเล่นน้อย เพราะขาดความนิยมอาชีพ พ่อเพลงแม่เพลงนั้นอยู่ที่การทำไร่ทำนา ทำนาท่ง สภาพเศรษฐกิจไม่ดี
3. การส่งเสริมศักดิ์ศรีของชุมชนในท้องถิ่น เพลงระบำบ้านนาได้ส่งเสริมศักดิ์ศรีของชุมชนท้องถิ่น เพราะมีบทเพลงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในท้องถิ่น และพ่อเพลงแม่เพลงก็เป็นที่ยกย่องนับถือในชุมชนนั้น ๆ
4. วัฒนธรรมของเพลงระบำบ้านนานั้น บูรณาการศาสตร์ด้านต่าง ๆ มารวมร้องอยู่ในเพลงเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย อาทิ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเรื่องท้องถิ่น
5. การสร้างความประสานสอดคล้องและสมดุลยั่งยืน มีในกลุ่มคนกลุ่มเล็กเป็นที่รู้จักในหมู่บ้านเล็ก ๆ แต่สู่แรงกระแสของวัฒนธรรมทางซีกโลกตะวันตกไม่ได้ ไม่มีผู้สืบทอดที่สามารถทำให้ระบำบ้านน่ายั่งยืนได้
6. เพลงระบำบ้านนานั้นในบทเพลง ได้แทรกการพัฒนาจิตใจและวิญญาณอันลึกซึ้งซึ่งจะเห็นได้ในบทกลอนต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ ที่มีความละเอียดอ่อนทางด้านพัฒนาจิตใจ วัฒนธรรมของคนไทย การไหว้ครู การเชิญขึ้นบ้าน ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ความรักชาติ ศาสน์กษัตริย์

7. ส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม ในข้อนี้เพลงระบำบ้านนามีส่วนช่วยส่งเสริมอยู่ในวงแคบ เฉพาะในหมู่บ้านในท้องถิ่น คนกลุ่มเล็ก แต่เป็นที่รู้จักดีให้ความเคารพนับถือกัน โดยเฉพาะทางด้านวัฒนธรรม จริยธรรม และต่อต้านยาเสพติด

8. การผดุงศีลธรรม เพลงระบำบ้านนา ช่วยผดุงศีลธรรมในกลุ่มคน การสอนให้ทำความดี อนุรักษ์ เรื่องศาสนา

ประไพศรี สงวนวงศ์ (2532, น.229) ได้กล่าวไว้ว่า ดนตรีของชาวเขาเผ่าเย้า ได้รับแบบมาจากจีนโดยตรง เพราะมีประวัติการอยู่ร่วมกันมานาน ทั้งดนตรีและพิธีกรรมตามลัทธิความเชื่อ สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าเย้าผสมผสานกันลัทธิเต๋า ดนตรีบรรเลงใช้ในวงจำกัด เพื่อประกอบพิธีกรรมเท่านั้น ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมของบุคคลเป็นตัวกำหนดลักษณะของการใช้ดนตรี ดนตรีเป็นสื่อระหว่างเทพเจ้า (หรือผี) กับมนุษย์

ธนายุทธ มณีช่วง (2537, น.276-277) ได้ศึกษา การละเล่นโต๊ะ-คริม ในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า สามารถที่จะช่วยรักษาความเจ็บป่วยได้ ดังนั้นการละเล่นโต๊ะคริมก็เพื่อการรักษาความเจ็บไข้ แก้อันและเพื่อบวงสรวงครุองค์ประกอบเครื่องใช้ การรับขึ้นหมาก และวิธีการเล่นที่มีลักษณะเฉพาะพิธีกรรมจัด 4 วัน โดยแต่ละวันมีธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ ยังมีความเชื่อทางเวทมนต์คาถา เครื่องรางของขลัง การถือเคล็ด ลักษณะบุคคลทิศทางองค์ประกอบต่าง ๆ และขั้นตอนในการเล่น ก็มีความเชื่อในอำนาจเร้นลับ อันได้แก่ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องสังเวทซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้มีการถ่ายทอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

นิตยา บัวทอง (2548, น.46) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีแก้มอ ในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า เกิดจากความเชื่อมาสู่การมีสำนักในจิตวิญญาณของบรรพบุรุษหมอแคนทุกคน มีความเชื่ออย่างหนึ่งว่าการที่เราต้องบูชาครูก่อนทำการแสดงหรือประกอบพิธีทุกครั้ง จะทำให้เรามีความเจริญ ความสงบและจิตก็จะเป็นสมาธิสามารถที่จะถ่ายทอดบทเพลงเพื่อสื่อกับบรรดาผีมอ ได้เป็นอย่างดี และจะส่งผลให้การรักษาผู้ป่วยเป็นไปอย่างราบรื่นด้วยดี และหลังจากการประกอบพิธีกลับมาแล้วนั้นหมอแคนทุกคนก็จะนำเงินที่ได้จากการไปประกอบพิธีขึ้นถวายหิ้งครูคอยจูดรูปเทียน ดอกไม้ แล้วนำเงินใส่พานเป็นเวลา 3 วัน จึงจะนำเงินส่วนนั้นออกมาจับจ่ายใช้สอยได้ แต่ต้องกันเงินไว้ 1 ส่วนเพื่อทำบุญให้กับครูบาอาจารย์

ศรัณย์ นักรบ (2541, น.176-177) ได้ศึกษาเรื่อง ดนตรีชนเผ่าเย้า กรณีศึกษาหมู่บ้านผาเตือ อำเภอมะป้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีชาวเขาเผ่าเย้า มีการสืบทอดมานาน แต่ไม่สามารถยืนยันได้ว่าเกิดในยุคสมัยใด การถ่ายทอดดนตรีมีลักษณะด้วยวิธีทางปากเปล่า และดนตรีใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมเท่านั้น นอกจากนี้ยังศึกษา

สภาพทั่วไปของชุมชนอีกด้วย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบประวัติความเป็นมา รวมทั้งในด้านของบทเพลงและดนตรีของกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ ทางด้าน

ชนิษฐา หอมแหม่ม (2549, น.74) ได้ศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชนเผ่าของตำบลตะเคียนทอง จังหวัดจันทบุรี ประเพณีและความเชื่อที่เป็นลักษณะเด่นคือ ความเชื่อและนับถือในเรื่องของผีบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถใช้เป็นหลักในการควบคุมความประพฤติของคนในกลุ่มชนให้ยึดถือปฏิบัติไปในทางที่ดีได้ เพราะถ้าหากคนใดประพฤติปฏิบัติโดยมิชอบแล้วชาวชนเผ่าเชื่อกันว่าก็จะถูกผีบรรพบุรุษตักเตือนหรือลงโทษ ดังนั้นในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของชนเผ่าของ จึงต้องมีการเซ่นไหว้ผีบรรพบุรุษเสมอ นอกจากนั้นชาวชนเผ่าก็ยังเชื่อในเรื่องของบาปบุญคุณโทษ ด้วยโดยจะนับถือและยึดมั่นในประเพณีอย่างเคร่งครัด เช่น พิธีทำบุญ วันสงกรานต์ วันตัดบวบเทโว วันสาทร วันทำบุญส่งทุ่งวันลงผีหิ้งและผีโรง เป็นต้น ซึ่งประเพณีการเล่นผีหิ้งและผีโรงนี้ นับว่าเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชนเผ่าของอย่างแท้จริง และเป็นประเพณีของชนเผ่าของที่สืบทอดกันมาช้านาน ทั้งสองพิธีนี้ มีจุดประสงค์ของการประกอบพิธีคล้ายคลึงกัน คือเป็นการเซ่นไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์และผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีบทเพลงและดนตรีเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการประกอบพิธีนี้เมื่อร้องจะใช้ภาษาไทยเป็นการอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และวิญญูญาณให้ลงมาสิงสู่ร่างทรง

อารีรัตน์ เรื่องกำเนิด (2543, น.119) ศึกษาในเรื่องวงโหม่งครีมี ดนตรีสำหรับงานศพ ในจังหวัดชุมพร โดยศึกษาวงโหม่งครีมีในเรื่อง เครื่องดนตรี บทเพลงที่ใช้บรรเลงในวง ขนบในการบรรเลง ศึกษาองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของวงโหม่งครีมีในเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของอำเภอท่าแซะ ที่มาของวงโหม่งครีมี ภูมิหลังวง บทบาทและหน้าที่ในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผน วัฒนธรรมกับรูปแบบเพลงและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม วิเคราะห์เพลงโดยใช้โน้ตอักษรไทย ในเรื่องบันไดเสียง และรูปแบบจังหวะ โครงสร้างของทำนองเพลง ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองเพลง กับกลองทน ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองเพลงแต่ละเพลง ผลการศึกษาพบว่า

1. องค์ประกอบทางวัฒนธรรม วงโหม่งครีมีมีนักดนตรีในวง 4 คน ประกอบอาชีพทำนาและรับจ้าง มีรูปแบบประเพณีตั้งแต่การติดต่อรับงาน การไหว้ครู การเบิกโรง การบรรเลงเพลง โดยมีเอกลักษณ์ของวงคือ นักดนตรีต้องรับประทานยาหยวก ซึ่งเป็นเครื่องบูชาครู บทบาทหน้าที่ในสังคมของวงโหม่งครีมี มีลักษณะหน้าที่แฝง กล่าวคือ เป็นตัวแทนของระบบ สัญลักษณ์ทางสังคม กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางจิตวิทยาและกายภาพ รักษาบรรทัดฐานทางสังคม และรักษาเอกลักษณ์ของพิธีกรรม การที่สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นสังคมกสิกรรม มีการแบ่งการ

ปกครองชัดเจน สมาชิกผู้จักหน้าที่ของตนเอง ทำให้สมาชิกในสังคมผู้จักสร้างทำนองเพลง ทำนองซ้ำซ้อน รู้จักการบรรเลงอย่างมีลำดับขั้นตอน

2. องค์ประกอบด้านดนตรี เครื่องดนตรีในวงโหม่งเครื่อง มี ปี่ใน 1 เล้า กลองทอน 2 ใบ ฆ้อง 1 ใบ บทเพลงมีจำนวน 12 เพลง จำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ เพลงในพิธีศพ 9 เพลง เพลงที่ใช้นำศพ 1 เพลง และเพลงที่ใช้สำหรับเผาศพ 2 เพลง ปัจจุบันใช้เพียงเพลงในพิธีศพ 3 เพลง คือ ไม้หนึ่ง ไม้สอง และไม้สาม โดยทั้ง 3 เพลงมีลักษณะโครงสร้างเดียวกัน แบ่งเป็น 3 ท่อน คือ เกริ่นนำ ทำนอง และลงจบไม้หนึ่ง ใช้ท่อน 2 เพลงธรณีกรรแสง มาขยายจังหวะ แล้วบรรเลงซ้ำไม้สอง ไม้สาม ใช้เพลงแม่ มี ปี่โตน เป็นหลัก แล้วบรรเลงซ้ำในแบบการแปรผันทำนอง กระสวนจังหวะของกลองทอน ไม้หนึ่งและไม้สองมีความยาว 4 ห้องเพลง ไม้สาม 8 ห้องเพลง การดำเนินทำนองของปี่ ยึดความยาวของจังหวะกลองทอนเป็นหลัก แต่ละประโยคเพลงไม่ซ้ำซ้อน ส่วนมากเป็นทำนองที่คล้ายกัน และใช้การแปรผันทำให้ทำนองเพลงมีความหลากหลายออกไป

ดวงรัตน์ ทรัพย์ประดิษฐ์ (2544, น.85) ศึกษาพิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ กรณีศึกษาดนตรีและพิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ โดยศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาวมอญพระประแดง การตั้งถิ่นฐาน สภาพทางสังคม ภาษาที่ใช้ วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นมาของพิธีรำเจ้าพ่อ การแต่งกายในพิธีรำเจ้าพ่อ รูปแบบของพิธีรำเจ้าพ่อ กระบวนกรต่าง ๆ ในพิธีรำเจ้าพ่อ เครื่องดนตรีและการประสมวงในพิธีรำเจ้าพ่อ เพลงที่ใช้ในพิธีรำเจ้าพ่อ ในการวิเคราะห์เพลงนั้น วิเคราะห์ทำนองเพลง รูปแบบเพลงลักษณะรูปแบบกระสวนจังหวะ และความสัมพันธ์ระหว่างเพลงกับท่ารำ ผลการศึกษาพบว่า

1. พิธีการรำเจ้าพ่อมีการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษชาวมอญที่ได้อพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองไทย และได้นำเอาเจ้าพ่อซึ่งถือกันว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของชาวมอญมาด้วย และจะมีการบวงสรวงกันในเดือน 5 ก่อนวันแรม 15 ค่ำ เดือน 5 ของทุกปี พิธีกรรมนี้จะเป็นการคารวะเทพเจ้าโดยการสมมติให้ผู้อาวุโสของชุมชนนั้นเป็นตัวแทนเทพเจ้าและรำยรำพร้อมกับเครื่องสักการะและมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์ แทนอาชีพเช่นกระสวย แทนการทอผ้า ใบไม้แทนการเกษตร ดาบแทนการต่อสู้เพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว

2. บทเพลงที่ใช้มี 5 เพลง ประกอบด้วย เพลงปะละห์ เพลงใบไม้ (อะละซ็อด) เพลงรำดาบ(อินแสรัง) เพลงนกขมิ้น(อะไก้น) เพลงหะวาย แต่ละเพลงจะมีทำนองซ้ำมีการใช้หะลับเพื่อให้จังหวะในการรำ วิธีการบรรเลงฆ้องมอญจะใช้มือแบบมอญ

สายสุนีย์ ชาวปลื้ม (2544, น.120) ศึกษาเพลงรำผีมอญของชาวมอญ จังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาสภาพทั่วไปของชาวมอญปทุมธานี ลักษณะการแต่งกายของชาวมอญ

วัฒนธรรมประเพณีของชาวมอญ ภาษามอญ ประวัติความเป็นมาของดนตรีมอญในเมืองไทย ลักษณะโดยทั่วไปของดนตรีมอญ การผสมวงดนตรีมอญ ระบบเสียงของเครื่องดนตรีมอญ ลักษณะการบรรเลง เครื่องดนตรีมอญ บทเพลงมอญ ในด้านการวิเคราะห์ ได้วิเคราะห์บันไดเสียง กระสวนจังหวะ ในเรื่องรูปแบบกระสวนจังหวะ และกระสวนจังหวะเพลง วิเคราะห์รูปแบบ และการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ผลการศึกษาพบว่า

1. เพลงมอญที่นิยมบรรเลงกันทั่วไปนั้นประกอบด้วยการบรรเลงในโอกาสต่าง ๆ ดังนี้ ในพิธีทางศาสนา ในงานประโคนศพ ในงานรื่นเริงทั่วไป

2. ผลการวิเคราะห์เพลงพบว่าเพลงรำผีมีทั้งหมด 8 เพลง ซึ่งแบ่งตามโครงสร้างเพลงได้ คือ ดรม-ซล, ซลท-รม, ทดร-ฟช และ ฟชล-ดท กระสวนจังหวะของทำนองเพลงพบว่าเป็นลักษณะทำนองต่าง ๆ มากกว่ากระสวนจังหวะทำนองกระชั้นจะมีเฉพาะเพลง เช่น เหล้ามอญ เท่านั้น ที่มีกระสวนจังหวะกระชั้นในการดำเนินทำนอง การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง พบว่า ลักษณะการเคลื่อนที่เป็นแบบกระโดดเสียงไปมา สูงขึ้นแล้วต่ำลง สำหรับรูปแบบของทำนองเพลงที่พบคือ รูปแบบขึ้นแล้วลง ลงแล้วขึ้นสลับฟันปลา รูปแบบลงแล้วคงที่ขึ้นแล้วคงที่ ซึ่งเป็นรูปแบบที่พบทุกเพลงในเพลงรำผี

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ง่าย สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคม ส่วนวัฒนธรรมดนตรี จะมีเรื่องความเชื่อและพิธีกรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ลักษณะด้านดนตรี มีลักษณะท่วงทำนองไม่ซับซ้อน มีทำนองคล้ายคลึงกัน ทำให้ฟังง่าย เข้าใจง่าย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน

งานวิจัยวัฒนธรรมดนตรีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พรรณราย คำโสภา, 2542, น. 65) วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกันตรึมของหมู่บ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์ โดยศึกษาประวัติความเป็นมา โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง การแต่งกายของผู้แสดง เครื่องดนตรีประกอบการแสดง ศึกษาเพลงกันตรึม โดยวิเคราะห์มาตราเสียงในหัวข้อมาตราเสียงปีและการเทียบเสียง สกอร์ และคำร้องของเพลง ประกอบการแสดง ในเรื่องการเคลื่อนที่ของทำนอง ลักษณะการดำเนินทำนองของโครงสร้างบทเพลง วิเคราะห์การประสานเสียง ในเรื่องลักษณะของการประสานเสียงและขั้นคู่ประสานเสียง วิเคราะห์จังหวะในเรื่องกระสวนจังหวะของสกวล ฉิ่งและฉาบเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวะกับทำนองและสุดท้ายวิเคราะห์รูปแบบเรื่องโครงสร้างฉันทลักษณ์ของบทเพลง ผลการศึกษาพบว่า ดนตรีพื้นบ้านกันตรึม เพลงประกอบการแสดง แต่เดิมมีจุดประสงค์ในการบรรเลงเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงของชาวบ้าน เป็นทำนองสั้น ๆ ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ต่อมา มีการ

ปรับปรุงพัฒนาให้เป็นรูปแบบมากขึ้น โดยได้รับการอนุรักษ์ส่งเสริมจากหน่วยงานทางราชการให้ผู้ชำนาญทางดนตรีกันตรึม นำเอาบทเพลงเก่าแก่ที่มีความไพเราะอ่อนหวาน สนุกสนาน และได้รับความนิยมในชุมชนเป็นเวลานาน นำมาใช้บรรเลงประกอบการแสดงกันตรึมและเพลงประกอบการแสดงใช้แสดงในงานต่าง ๆ ทั่วไป แต่เดิมการแต่งกายแต่กันตามสบายแต่ปัจจุบันมีการปรับปรุงให้เป็นการแต่งกายตามประเพณีนิยมที่มีความสวยงามมากขึ้น มาตราเสียงแต่เดิมมีลักษณะเฉพาะ ต่อมาได้รับอิทธิพลจากดนตรีตะวันตก ทำให้มาตราเสียงของเพลงกันตรึมเปลี่ยนไป ใกล้เคียงกับมาตราเสียงสากลมากขึ้น การเทียบเสียงจะนิยมใช้ซอเทียบเสียงเข้ากับเสียงปี่อ้อ โดยเทียบเสียงเป็นคู่ 4 และคู่ 5 คำร้องจะเป็นภาษาเขมรสูง (คแมลือ) หรือภาษาเขมรปนไทย การประสานเสียงจะเกิดขึ้นโดยบังเอิญเพราะลักษณะการบรรเลงผู้บรรเลงดนตรีกันตรึม เครื่องดนตรีที่บรรเลงทำนอง ตรวี่ ปี่อ้อ จะบรรเลงคลอเสียงร้อง รูปแบบโครงสร้างชั้นหลักของบทเพลงจะเป็นทำนองที่ซ้ำ ๆ กลับไปกลับมา ทำให้ฟังง่าย เข้าใจง่าย

กฤษณา แสงทอง (2540, น.1-2) ได้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง เพลงปฏิพากย์ : วัฒนธรรมการดนตรีและภาพสะท้อนทางสังคมของชาวตำบลทอง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์ โดยผลการศึกษาพบว่าได้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อดั้งเดิม รวมทั้งสภาพชีวิตการทำมาหากินและค่านิยมต่าง ๆ บทบาทของเพลงได้เปลี่ยนไปจากเดิมโดยมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากความเจริญทางเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยีทางการเกษตร อุตสาหกรรม การสื่อสาร บันเทิง การคมนาคม การศึกษาที่สังคมไทยได้รับอิทธิพลความเจริญด้านต่าง ๆ มาจากตะวันตก รวมทั้งองค์ประกอบของเพลงพื้นบ้าน ทำให้บทบาทของเพลงในปัจจุบันจึงเปลี่ยนไปจากสิ่งที่ศิลปินเจตนาสร้างสรรค์ให้เป็นสิ่งบันเทิงแก่ชีวิตมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งนำมาแสดงเพื่อการอนุรักษ์มากกว่าเล่นเพื่อความสนุกสนาน การเล่นเพลงปฏิพากย์ในปัจจุบันส่วนใหญ่เล่นเฉพาะโอกาสที่ได้รับเชิญไปแสดง และการสร้างสรรค์เพลงแทบไม่มี มีเพียงการจดจำของเก่ามาว่ากันเท่านั้น

จุฑามณี บ้านมอญ (2550, น.102-109) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านท่าโพ ตำบลท่าโพ อำเภอขาย่าง จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษารวบรวม ประวัติ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องของเพลงพื้นบ้านท่าโพ โดยศึกษาบทเพลงที่ร้องในงาน เทศกาลตรุษสงกรานต์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัวเป็นการร้องที่ใช้ทำรำประกอบเพลงตามความหมาย บทร้องมีการถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ ตามวิธี ชาวบ้าน การศึกษาไขข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือทางวิชาการ และ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับเพลงพื้นบ้านท่าโพ ศึกษาประวัติพ่อเพลง แม่เพลงพื้นบ้านท่าโพ ผลการวิจัยพบว่า

1) เพลงพื้นบ้านท่าโพนเป็นเพลงที่มีการเล่นกันมาตั้งแต่ โบราณมีการ ถ่ายทอด ด้วยวิธีมุขปาฐะ จากพ่อเพลงแม่เพลงรุ่นเก่า โดยมีคุณยายบุญเรือน สุพรรณมเป็นผู้ ถ่ายทอด และมีการฝึกหัดเป็นกลุ่ม จนทำให้เพลงพื้นบ้านท่าโพนยังปรากฏจนถึงปัจจุบัน

2) บทเพลงพื้นบ้านที่นำมาศึกษามีจำนวน 5 บทเพลง คือเพลงพิชฐาน เพลงชักเย่อ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงกรุ่น เพลงโลม พบลักษณะที่สำคัญ คือด้านรูปแบบการร้องและเนื้อหาการร้อง มีลักษณะเหมือนการร้องเพลงปฏิพากย์ทั่วไป แต่มีเอกลักษณ์โดดเด่นที่ตรงมีการใช้ท่ารำตามบทร้อง ลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนแบบหัวเดียวเป็นส่วนใหญ่ มีความไพเราะ มีสัมผัสนอกสัมผัสใน เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการเกี่ยวพาราสีกันของหนุ่มสาว และกล่าวถึงเรื่องของชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านทำนองเพลง มีการร้องซ้ำ ทำนองโดยลูกคู่เป็นส่วนใหญ่ ระดับเสียงในการร้องขึ้นอยู่กับระดับเสียงของผู้ร้อง และ ขึ้นอยู่กับเสียงของวรรณยุกต์ที่ปรากฏในคำร้อง

สุกัญญา สุขฉายา (2545, น.64) เพลงปฏิพากย์ เป็นเพลงที่ร้องโต้ตอบกันระหว่างชายและหญิง เป็นเรื่องราวของการเกี่ยวพาราสี การชิงไหวชิงพริบกัน โดยผู้วิจัยพบว่า เพลงปฏิพากย์ของไทยเกิดขึ้น เมื่อมีการรวมตัวของสมาชิกในสังคม รวมตัวกันเพื่อการทำงานแล้วมีการร้องเพลงขึ้น เพื่อคลายความตึงเครียดจากการทำงาน และจะทำให้เกิดจังหวะในการทำงานที่พร้อมเพียงกัน ทั้งยังก่อให้เกิดความสนุกสนานอีกด้วย เพลงปฏิพากย์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้ มักจะเป็นเพลงสั้น ๆ ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์เพลง เพลงนับได้ว่าเพลงดังกล่าวเป็นเพลงของกลุ่มชน (Communal song) ในภายหลัง เพลงร้องมีการผูกเรื่องให้มีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้ที่ร้องจะต้องมีความสามารถเป็นพิเศษ หากมีการฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ ก็จะเรียกว่า “พ่อเพลงแม่เพลง” กลุ่มคนที่ร้องเพลงจึงมีการแยกตัวออกมาเพื่อการร้องเพลง และกลุ่มคนที่เหลือ ก็กลายเป็นผู้ชมการร้องเพลงไป และในระยะต่อมา เพลงปฏิพากย์เป็นบทบาทจากเพลงของกลุ่มชน มาเป็นมหรสพอย่างสมบูรณ์ จนทำให้คนฟังไม่มีสิทธิ์และมีส่วนร่วมในการร้องเพลงอีกต่อไป และยังพบอีกว่า เพลงปฏิพากย์ มีลักษณะเป็น 2 ประเภทคือ ประการที่ 1. เพลงปฏิพากย์สั้น เป็นเพลงที่มีความยาวไม่เกิน 6 วรรค ในการร้องโต้ตอบแต่ละครั้ง ใช้ร้องโต้ตอบกันสด ๆ ไม่มีบทไหว้ครูนำ และ ประการที่ 2 เพลงปฏิพากย์ยาว เป็นเพลงที่มีความยาวหลายบทในการร้องโต้ตอบแต่ละครั้ง มักร้องเล่นเป็นลำดับขั้นตอน เมื่อฝ่ายหนึ่งร้องจบก็จะให้ฝ่ายหนึ่งร้องแก้เป็นเปลาะ ๆ ไป เพลงปฏิพากย์ยาวมักมีการลงท้ายบาทด้วยเสียงเดียวกันหมด หรือที่เรียกว่า “กลอนหัวเดียว” และเนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของการดำเนินเอาเทคโนโลยีทางการเกษตร เครื่องจักรกลมาใช้แทนคน จึงทำให้เพลงปฏิพากย์ได้ลดบทบาทในสังคมลงอย่างต่อเนื่อง

ธนพร พิทักษ์อุปถัมภ์ (2542, น.4-5) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านของ ขวัญจิต ศรีประจันต์ โดยศึกษาถึงประวัติของขวัญจิต ศรีประจันต์ ในฐานะที่เป็นศิลปินแห่งชาติและวิเคราะห์แง่เกี่ยวกับ วัฒนธรรมสังคมไทยโลกทัศน์ที่ปรากฏในผลงานเพลงพื้นบ้านโดยเฉพาะเพลงช้อยและเพลงอีแซวนั้น ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า ขวัญจิต ศรีประจันต์ เป็นแม่เพลงพื้นบ้านที่มีความสามารถมีปฏิภาณไหวพริบ มีพรสวรรค์ในการประพันธ์ เพลงอีแซว และเพลงช้อย เป็นอย่างดีสามารถว่ากลอนสดได้อย่าง คล่องแคล่ว และมีความไพเราะมีการสร้างสรรค์บทเพลงโดยจะนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดในสังคมมา ประยุกต์แต่งไว้ในบทเพลง และสื่อสารไปยังผู้ฟังให้ได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมตลอดมา

กล่าวโดยสรุป เพลงพื้นบ้านเป็นศิลปะการแสดงที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีรูปแบบการแสดงที่ง่าย ๆ สั้น ๆ วนไปวนมา มุ่งเน้นเรื่องของการใช้ปฏิภาณไหวพริบ บทร้องส่วนใหญ่ก็จะเป็นการด้นสด ร้องโต้ตอบระหว่างชายกับหญิง ชายกับชาย และหญิงกับหญิง

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ

ชัยยุทธ สมประดี (2546, น.89) ได้ศึกษาพิธีกรรมเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องวิญญาณของชาวบ้านตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า พิธีกรรมเกี่ยวกับความเชื่อของชาวบ้านแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ พิธีกรรมเกี่ยวกับเรื่องวิญญาณที่ปรากฏในธรรมชาติและยานพาหนะได้แก่ ทวดต้นไทร แม่นาง พิธีกรรมเกี่ยวกับวิญญาณบรรพบุรุษ ได้แก่ ผีบ้าน ผีเรือน ผีเปรต และพิธีกรรมเกี่ยวกับเรื่องวิญญาณที่ปรากฏในการเล่นพื้นบ้านได้แก่ ไต่ครีမ် กาลลอ ซึ่งชาวบ้านจะมีการประกอบพิธีตามช่วงระยะเวลาที่มีการสืบทอดกันมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ

ทักษิณาร์ ไกรราช (2549, น.53) ได้ศึกษา ผีอารักษ์ พบว่า เป็นตัวแทนของสิทธิอำนาจดั้งเดิมในชุมชนบทอีสานมีบทบาทสำคัญในการควบคุมดูแลและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนรวมของชุมชน โดยผ่านรูปแบบของความเชื่อที่ปรากฏเป็นเรื่องเล่าหรือตำนานพื้นบ้านสถาบันความเชื่อ การประกอบ พิธีทางศาสนานอกจากนี้ผีอารักษ์ยังได้รับมอบสิทธิอำนาจในการควบคุมและดูแลพฤติกรรมของคนใน ชุมชน โดยอาศัยบรรทัดฐานและศีลธรรมของชุมชนเป็นเกณฑ์สำคัญ เชื่อว่าหากผู้ใดกระทำความผิดจารีต ผี จะทำให้เจ็บป่วย หรืออาจถึงตายได้

จิราภรณ์ ภัทรภาณุภัทร (2528, น.15) ได้ศึกษา สถานภาพคติความเชื่อของคนไทย พบว่า สถานภาพคติความเชื่อของคนไทย ประกอบไปด้วย ความเชื่อดั้งเดิม และความเชื่อที่ได้รับจากศาสนา ทั้งยังได้กล่าวถึงพิธีกรรมการรักษาความเจ็บป่วย ของชาวบ้านม่วงขาว อำเภอโคกปีบ

จังหวัดปราจีนบุรี ชาวบ้านม่วงขาว เป็นชาวลาวที่อพยพเข้ามาอยู่ในที่แห่งนี้เป็นเวลาหลายร้อยปี ในการประกอบพิธีกรรมการรักษาความเจ็บป่วยจะอาศัยผีอยู่ 2 ประเภทคือ ผีฟ้า และผีเจ้าพ่อ ผีฟ้า นั้นเป็นภูตหญิงอาศัยตามต้นไม้หรือบนท้องฟ้า เมื่อใครในหมู่บ้านเกิดความเจ็บป่วย หมอผีก็จะประกอบพิธีโดยการร้องเชิญและมีหมอแคนเป่าแคนประกอบ คนป่วยที่รักษา ก็เข้าเป็นพวกของผีฟ้า

ประสาธ อิศรปริดา (2518, น.64) ได้ศึกษา ความเชื่อและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวอีสาน พบว่า ความเชื่อและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจเป็นสิ่งสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวอีสานจนแยกไม่ออกจากสถาบันอื่นของหมู่บ้าน กล่าวคือ คติความเชื่อ เกี่ยวกับภูตผีวิญญาณ อำนาจเหนือธรรมชาติ เปรียบเสมือนเป็นเครื่องควบคุมความประพฤติและศีลธรรม มิให้ชาวบ้านปฏิบัติตนนอกจารีตประเพณี

ไครทอง สิงห์คำมา (2528, น.13) ได้ศึกษา การบวงรวงบูชาผี ของชาวอำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ที่เจ็บป่วยเป็นบุคคลที่ผิต้องการให้ไปอยู่ด้วย จำเป็นที่ ญาติพี่น้องต้องเชิญหมอ เขยามาลำส้อง เพื่อหาสาเหตุป่วย ซึ่งผู้ป่วยที่จะรักษาหายจะต้องเป็น ผีหมอ พิธีกรรมเริ่มโดยหมอเขยามาลำส้องโดยการล่ำวาดฎไท มีแคนเป็นดนตรีประกอบ หมอเขยาจะอัญเชิญผีมาเข้าทรง พร้อมกับมี ล่ามช่วยถามหมอเขยา ในการล่ำส้องจนกว่าจะรู้สาเหตุ แล้วล่ามอ้อนวอนขอขมาลาโทษส่วนผู้ที่ป่วยด้วยโรคหมอเขยาจะแนะนำให้ไปหาหมอและหากินยาแทน

สุรัตน์ วรวงค์รัตน์ (2529, น.13) ได้ศึกษา ประเพณีวัฒนธรรมของชาวผู้ไทและชาวโซ่ พบว่า พิธีกรรมรักษาหรือบำบัดโรคภัยไข้เจ็บของชาวผู้ไท และชาวโซ่ เรียกว่า หมอลำผีฟ้า โดยมีคนทรง เรียกว่า กก ซึ่งเป็นผู้หญิง และมีผู้ร่วมคณะเรียกว่า ศิษย์หรือนางเทียม ซึ่งเคยผ่านการรักษามาแล้ว นอกจากนี้ยังมีหมอแคนเป่าประกอบพิธีกรรม และคนโซ่ร่วมอยู่ด้วย การรักษาอาศัยการร้องรำ การฟ้อนที่สวยงาม และวาทศิลป์ที่อ่อนหวาน เพื่อที่จะให้ผีที่สิงอยู่ในร่างของผู้ป่วยเป็นพวกเดียวกันกับตน หรือออกจากผู้ป่วยไป

ในทำนองเดียวกัน (ธีรพล สยามพันธ์, 2538, น.121) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่อและพิธีกรรม ในการทำนาของชาวบ้านตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับ การทำนาของชาวบ้านท้องถิ่นนี้ จำแนกตามช่วงเวลาได้เป็น 3 ช่วง คือ ความเชื่อและพิธีกรรมในช่วงก่อนแรกไถ ได้แก่ ความเชื่อแบบคู่วิธีทำนาตามแบบแผนโบราณ ความเชื่อเรื่องนิมิต ความเชื่อเรื่องดิถีฤกษ์ และความเชื่อเรื่องเครื่องไถ ความเชื่อและพิธีกรรมในการแรกหว่าน ความเชื่อและพิธีกรรมในการแรกปักดำ ความเชื่อและพิธีกรรมในการให้เจ้าที่นา ความเชื่อและ

พิธีกรรมในการไหว้เจ้าที่ว้าวควาย ความเชื่อและพิธีกรรมในการรวบขวัญข้าว และความเชื่อและพิธีกรรมในการ ซ่อซัง ความเชื่อและพิธีกรรมในช่วงหลังเก็บเกี่ยว ได้แก่ ความเชื่อและพิธีกรรมในการดับลอมข้าว ความเชื่อและพิธีกรรมในการรื้อข้าวลงจากลอม ความเชื่อและพิธีกรรมในการทำขวัญข้าว ความเชื่อเรื่องแม่โพสพ และความเชื่อเรื่องขวัญข้าว ผลของการปฏิบัติความเชื่อและพิธีกรรมจำแนกได้เป็นผลต่อผู้ปฏิบัติ และผลต่อสังคมและวัฒนธรรม ผลต่อผู้ถือปฏิบัติ ได้แก่ ผลทางด้านจิตใจ ด้านจิตนิสัย และด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนผลต่อสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ผลที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นกลุ่มพวกเดียวกันมีการสืบทอดภูมิปัญญา และการอบรมบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่ดีงามแก่สังคม

สามารถสรุปได้ว่า ด้านพิธีกรรมและความเชื่อ จะได้รับการถ่ายทอดสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ลักษณะภูมิปัญญา โดยอาศัยหลักความเชื่อด้านศาสนา อันจะมีผลทางด้านจิตใจ ด้านจิตนิสัย และความสัมพันธ์ในครอบครัว ที่จะส่งผลต่อสังคมและวัฒนธรรม

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี ไม่ใช่คำตอบสำเร็จรูป หากเป็นแต่มุมมองหนึ่งที่ใช้ในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ ซึ่งประกอบด้วยมิติและสมมติฐานต่าง ๆ มากมายมาประกอบเข้าด้วยกัน ทั้งที่เป็นปรัชญาที่เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ความเป็นมนุษย์ และมิติทางวัฒนธรรม ซึ่งก็สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ วิจัยวิเคราะห์ และวิธีสังเคราะห์ การนำ เอาแนวคิดต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกัน กับมุมมองเชิงวิพากษ์วิจารณ์ทางทฤษฎีด้วย ดังนั้นการเลือกสรรและสังเคราะห์ทฤษฎีโดยไม่ยึดติดกับกรอบทฤษฎีเดียวหรือทุลละกรอบคิดทฤษฎีได้นั้น ต้องเข้าใจมิติต่าง ๆ ของความเข้าใจวัฒนธรรมก่อน จะทำให้การศึกษาวัฒนธรรมได้ครอบคลุมขึ้นในการศึกษา วิจัยเพลงปฏิพากย์ ศิลปะการแสดงพื้นเมืองภาคใต้ จังหวัดชุมพร นอกจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ทางวัฒนธรรม สังคมวิทยา มานุษยวิทยา เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการหาคำตอบ และการทำให้งานวิจัยมีคุณค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน

อนุমানราชธน (2501, น.6) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องราวที่แสดงออกด้านกิริยา ท่าทาง วาจา พฤติกรรม กิจกรรมของมนุษย์ ที่เกิดขึ้นในสังคม หรือแม้กระทั่งการปรับปรุงในสิ่งที่เกิดขึ้นขึ้นจากธรรมชาติ ส่วนในพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483 ได้กล่าวเกี่ยวกับวัฒนธรรมว่า เป็นลักษณะที่แสดงออกซึ่งความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบของสังคมที่อันดีงาม มีความกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชน

ชาติ อันนำไปสู่การมีศีลธรรมอันดีงามของประชาชนของสมาชิกสังคม ส่วน (ดำรง สุานดี, 2520, น.30) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมว่า เป็นทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกในสังคม เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม และเป็นสิ่งที่สมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมนั้น ๆ เกิดการยอมรับนับถือ และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน รวมถึงการส่งผ่านถ่ายทอดวิธีการประเพณีปฏิบัติไปยังลูกหลานด้วย สอดคล้องกันกับ(ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ, 2528, น.7) กล่าวว่า วัฒนธรรม เป็นแบบอย่าง ของพฤติกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากสังคม โดยอาศัยสัญลักษณ์ วัฒนธรรม เช่น ภาษา การทำเครื่องมือ อุตสาหกรรม ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ศีลธรรมและศาสนา รวมถึง อุปกรณ์ที่เป็นวัตถุ หรือสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งแสดงรูปแบบแห่งสัมฤทธิ์ผลทางวัฒนธรรม และทำให้ลักษณะ วัฒนธรรมทางปัญญาสามารถยังผลเป็นประโยชน์ใช้สอยได้ เช่น อาคาร เครื่องมือ เครื่องจักรกล เครื่องมือสื่อสาร ศิลปวัตถุ ฯลฯ ส่วน (บุญยงค์ เกตเทศ, 2536, น.49) แนวคิดเกี่ยวกับการผสมผสานทางวัฒนธรรม ไว้ว่า ธรรมชาติของวัฒนธรรมย่อมมีการสืบทอดกันอยู่เสมอโดยเฉพาะในสังคมที่มีการคมนาคมติดต่อกันอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การแลกเปลี่ยนหรือการผสมผสานทางวัฒนธรรม ไม่จำกัดภายในท้องถิ่นหรือภายในประเทศเท่านั้น หากยังขยายขอบเขตในต่างประเทศด้วย

งามพิศ สัตย์สงวน (2543, น.53-54) ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 ประเภทย่อย ได้แก่

1. สถาบันสังคม
2. วัฒนธรรมประเภทที่เกี่ยวกับการควบคุมทางสังคม สามารถแบ่งเป็น 5 ประเภทย่อย คือ
 - 2.1 ศาสนา
 - 2.2 ความเชื่อทางสังคม
 - 2.3 ค่านิยม
 - 2.4 ประเพณีต่าง ๆ
 - 2.5 กฎหมาย
3. ศิลปะ
4. ภาษา
5. พิธีกรรม

พิทยา สายหู (2536, น.14) ได้แสดงแนวความคิดที่เกี่ยวกับการเกิดและคงอยู่ของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ไว้ว่าวัฒนธรรมพื้นบ้าน คือ แบบฉบับร่วมกันของกลุ่มชน หรือสังคมชาวบ้านซึ่งเกิดขึ้นด้วยความรู้ความเข้าใจ ความสามารถสร้างสรรค์ ความพอใจ ค่านิยม บังคับทั้ง

4 ประการนี้รวมกันจึงเกิดสิ่งที่เรียกว่า “วัฒนธรรม” เมื่อสิ่งทั้งหลายที่นำสร้างขึ้นมาใช้ร่วมกันสามารถสนองความต้องการ ความพอใจของกลุ่มคน ภายในเงื่อนไขและปัจจัยทั้งหลายที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน

จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลักคือ วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น อาคารบ้านเรือน สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ศิลปกรรมประติมากรรม ตลอดจนสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ซึ่งใช้เป็นประจำทุกวัน และวัฒนธรรมทาง จิตใจหรือที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เป็นสัญลักษณ์และจับต้องไม่ได้ เช่น ภาษาพูด ระบบ ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และกิริยามารยาท

3.2 ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์

สุชาติ สุทธิ (2535, น.8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สุนทรียศาสตร์มาจากความหมายดั้งเดิมสมัยกรีกโบราณคือ Aisthenathai ซึ่งหมายถึงการรับรู้อย่างหนึ่งและสิ่งที่รับรู้อีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองอย่างรวมกันเป็นคำเดียวคือ Aithetiko หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรับรู้ ดังจะเห็นได้ว่า ความหมายของสุนทรียศาสตร์ทั้ง 3 ความหมายดังกล่าว ล้วนเกี่ยวข้องกับคุณค่าทางการรับรู้เกี่ยวกับความงามและความไพเราะ คำว่าสุนทรียศาสตร์ เป็นคำนาม หมายถึง วิชาว่าด้วยความงาม ถ้าต้องการใช้เป็นคำคุณศัพท์ จะเขียนว่า สุนทรียภาพหมายถึง ความรู้สึกถึงคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ รวมถึงความไพเราะของเสียง และความงดงามของท่าทางการเคลื่อนไหว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532, น.4) ได้ให้ความหมายว่า สุนทรียศาสตร์เป็นปรัชญาสาขาวิชาหนึ่งที่ว่าด้วยเรื่องของความงาม และต้องเป็นสิ่งที่ดีงามทั้งในงานศิลปะทั้งในธรรมชาติ โดยศึกษาประสบการณ์ คุณค่าความงามและมาตรฐานว่า อะไรงามอะไรไม่งาม

กิริติ บุญเจือ (2522, น.268) ให้ความหมายไว้ว่า สุนทรียศาสตร์เป็นวิชาว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะเพราะพริ้ง (กิริติ บุญเจือ, 2522, น.263) ได้กล่าวถึงที่มาของ “สุนทรียศาสตร์” ไว้ว่า สุนทรียศาสตร์ เป็นวิชาว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะ คำว่า Aesthetics มาจากภาษากรีกว่า Aisthetikos = รู้ได้ด้วยผัสสะ สุนทรียธาตุ (Aesthetics Elements) ซึ่งมีอยู่ 3 อย่างคือ

1. ความงาม
2. ความแปลกหูแปลกตา
3. ความน่าฟัง

สุนทรียศาสตร์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรก คือ ศิลปะที่ความคิดเป็นผู้สร้างโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ศิลปะ ประเภทนี้ ได้แก่ ก้อนหิน ภูเขา แม่น้ำ และสิ่งที่ไม่มีชีวิต เกิดจากความคิด

เริ่มแรกเป็นผู้สร้าง ศิลปะประเภทนี้ เกิดก่อนที่สิ่งมีชีวิตจะอุบัติ หรืออาจเกิดก่อนสิ่งมีชีวิตจะอุบัติ แต่ไม่ว่าจะเกิดก่อนหรือเกิดหลังสิ่งมีชีวิต สิ่ง เหล่านี้ก็ยังเป็นศิลปะทั้งหมด และเกิดจากความคิด เป็นผู้สร้างขึ้นมา

2. สุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดพื้นฐาน คือ ศิลปะที่ความคิดเป็นผู้คิดและให้สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง เป็นผู้ทำขึ้น โดยบางครั้งอาจใช้สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง หรือบางครั้งอาจใช้สิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ตา หู จมูก ปาก และ ผิวหนัง เป็นผู้ทำขึ้น และทำขึ้นโดยตั้งใจมากกว่าไม่ตั้งใจ ศิลปะประเภทนี้ ได้แก่ ผลงานทางศิลปะที่สิ่งมีชีวิตทำ ขึ้นโดยไม่ตั้งใจหรือตั้งใจ สิ่งก่อสร้าง และสิ่งต่าง ๆ ที่สิ่งมีชีวิตทำขึ้น โดยอาศัยให้ความคิดเป็นผู้คิดเพื่อให้เกิด เป็นนามธรรม และ ให้สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง เป็นผู้ทำให้เกิดเป็น รูปธรรม ศิลปะประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อสิ่งมีชีวิตอุบัติ ไม่ได้เกิดขึ้นก่อนสิ่งมีชีวิตจะอุบัติ ศิลปะประเภทนี้ไม่ได้ ทรงผลต่อวิถีชีวิต และการดำรงชีวิตมากนัก ไม่เหมือนกับสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรก เพราะ สุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรกนั้นทรงผลต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ และมนุษย์อย่างมากและยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดพื้นฐานด้วย ไม่ว่าจะศิลปะจะเกิดจากความคิดเริ่มแรกก็ดี หรือศิลปะที่เกิดจากความคิดพื้นฐานก็ดี ทั้ง 2 ประเภทก็ยังเป็นศิลปะ แม้ว่าทุกสิ่งจะเป็นศิลปะในตัวของมันเองก็จริง แต่ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งมีชีวิตจะมองว่าสิ่งนั้นเป็นศิลปะ หรือไม่เป็นศิลปะ แต่มีสิ่งมีชีวิตประเภทหนึ่งที่อยู่รู้ว่าเป็นศิลปะนั้นก็คือตัวของเรา

ทฤษฎีสำคัญของสุนทรียศาสตร์ มีดังนี้

1. ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจความเพลิดเพลิน
2. ทฤษฎีการถ่ายแบบของเพลโต และอริสโตเติล (Immitation Theory in Plato and Aristotle) ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าของสุนทรียศาสตร์ ที่ขึ้นอยู่กับทำให้เหมือนจริงมากที่สุด (สุชาติ สุทธิ, 2542, หน้า 26)
3. ทฤษฎีการแสดงออกทางอารมณ์ เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับการแสดงออกทางอารมณ์ของศิลปินที่เกิดขึ้นในงานศิลปะนั้น
4. ทฤษฎีรหัสยะ ที่ถือว่า ภาวะความจริงหรือคุณค่าบางอย่าง ที่บุคคลผู้มีสัมผัสพิเศษเท่านั้น ที่เข้าถึงได้
5. ทฤษฎีจิตวิสัย กล่าวถึง การรับรู้คุณค่าในความงาม ที่ขึ้นอยู่กับจิตของผู้รับเป็นตัวกำหนด โดยเชื่อว่า จิตจะสร้างต้นแบบแห่งความงามขึ้น สิ่งใดมีลักษณะใกล้เคียงกับจินตนาการในต้นแบบมาก ย่อมถือว่าสิ่งนั้นมีความงามมาก

6. ทฤษฎีวัตถุนิยม เชื่อว่าคุณค่าความงามของวัตถุสุนทรีย์จะย่อมขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ ได้สัดส่วนของวัตถุนั้น มิใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความสนใจของมนุษย์

ทวีเกียรติ ไชยงยศ (2538, น.2-3) เชื่อว่าความงาม ไม่ใช่เป็นทั้งจิตวิสัยและก็ไม่ใช้ เป็นวัตถุจิตวิสัย แต่เป็นสภาวะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุ แนวคิดนี้นับว่ามีส่วนถูกต้องอยู่บ้าง ที่ทั้งบุคคลและวัตถุมีความสำคัญด้วยกันทั้งคู่ คือ สภาวะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

กล่าวโดยสรุป สุนทรียศาสตร์ ว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะ สุนทรียศาสตร์ที่มีคุณค่า เกิดจากสุนทรียธาตุที่มีความงามที่สมบูรณ์แบบ สุนทรียศาสตร์ ซึ่งเชื่อว่าความงามเกิดจากการยอมรับกันระหว่างบุคคลและวัตถุ โดยจะถกมองว่าสิ่งนั้นเป็นศิลปะหรือไม่เป็นศิลปะ ก็ขึ้นอยู่กับตัวของเราที่จะเป็นผู้มอง

3.3 ทฤษฎีอัตลักษณ์

ชนแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มภาษา ย่อมมี “วัฒนธรรม” หรือ อัตลักษณ์ที่แสดงเป็นตัวตนหรือลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง มีแบบแผนการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง... วัฒนธรรมจึงเป็นแบบแผนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้มาโดยการถ่ายทอด วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้และได้มาโดยการสั่งสอน (สะสม) ร่วมกันของคนในสังคม และได้ถ่ายทอดแบบอย่างให้แก่คนในสังคมนั้น ๆ

กระบวนการผลิตวัฒนธรรมทั้งที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม ย่อมต้องการองค์ประกอบและปัจจัยเช่นเดียวกับการผลิตโดยทั่วไป ทั้งเรื่องของวัตถุดิบ กระบวนการ เครื่องมือ ระบบการแบ่งงานกันทำ วิธีการและขั้นตอนการผลิต ผู้ผลิต สถานที่ เวลา เป้าหมายการผลิต และผลผลิตทางวัฒนธรรม รวมทั้งสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

ติน ปรัชญพฤทธิ (2538, น.389-390) ได้ให้ความหมายของ อัตลักษณ์ ไว้ว่า อัตลักษณ์ (Character) หมายถึง เครื่องหมายที่บอกความแตกต่าง ซึ่งมีความสำคัญทางสังคม และมีคุณลักษณะทางศีลธรรมเป็นประเด็นสำคัญ บุคคลอาจจะแบ่งออกได้ ตามอัตลักษณ์เป็น 3 ประเภท คือ

1. บุคคลที่มีอัตลักษณ์ที่มั่นคง
2. บุคคลที่มีอัตลักษณ์ที่เข้มแข็ง
3. บุคคลที่มีอัตลักษณ์ที่ดี

ฉัตรฯ ชมะวรรณ (2537, น.156) ได้ศึกษาแนวคิดของ เรย์มอนด์ วิลเลียม ที่มองว่า วัฒนธรรมต่าง ๆ ล้วนได้รับการผลิตซ้ำตลอดเวลาในทุกสถานที่ หากวัฒนธรรมนั้นไม่ได้รับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดต่อไป วัฒนธรรมนั้นก็จะมีอายุสั้น แล้วสูญหายไป ดังนั้นการผลิตซ้ำเพื่อสืบ

ทอดวัฒนธรรม จึงเป็นกระบวนการที่รองรับความยั่งยืนของวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ และเป็นหลักประกันความต่อเนื่องยาวนานของวัฒนธรรมนั้น ๆ

อาภรณ์ จันทร์สมวงศ์ (2544, น.21) กล่าวว่า “ความเป็นชุมชน” จึงเป็นเรื่องของความเป็นตัวตน หรือบางคนอาจเรียกว่า “อัตลักษณ์” (Identity) ซึ่งความเป็นตัวตนอันหลากหลายปรากฏในหลายรูปลักษณะที่มีความหมาย เป็นเรื่องของการเชื่อมโยงตัวเองกับคนอื่นในสังคม เป็นเรื่องเกี่ยวกับมิติความสัมพันธ์เชิงอำนาจหรือสิทธิ

อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Culture_identity) หมายถึง ความรู้สึกของกลุ่มหรือวัฒนธรรมร่วมของกลุ่ม หรือการที่ปัจเจกชนมีอิทธิพล หรือได้รับการยอมรับจากวัฒนธรรมของกลุ่มนั้น ๆ นอกจากนี้การยอมรับวัฒนธรรมของกลุ่มคนยังมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของบรรทัดฐานทางสังคม (Norms) ซึ่งบุคคลต้องสามารถยอมรับความเป็นเอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์เฉพาะของกลุ่มนั้นให้ได้

ฮอลล์ (1997 อ้างถึงใน ฉลาดชาย รมิตานนท์, 2545, น.1) ว่า อัตลักษณ์ หรือ identity ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ตาม “ธรรมชาติ” หรือเกิดขึ้นลอย ๆ แต่ก่อรูปขึ้นมาภายในวัฒนธรรม ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

3.4 ทฤษฎีว่าด้วยหลักการร้องเพลง

สุพรรณีย์ เหลือบุญชู (2541, น.13) กล่าวไว้ในเอกสารการสอนว่า การขับร้อง เป็นการแสดงออกทางศิลปะของการใช้เสียงเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่เกิดขึ้นตามลักษณะของมนุษยชาติ ได้แก่ อารมณ์ทุกข์เศร้าโศก ตีใจ เสียใจ รัก โกรธ เป็นต้น เมื่อมีอารมณ์ปรากฏขึ้นมักจะแสดงออกทางกาย วาจา ตามลักษณะอารมณ์นั้น เช่น มีการเปล่งเสียง และโอดเต็นในท่าทางต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายเรื่องราว ที่ต้องการเปลี่ยงเสียง จึงเป็นต้นกำเนิดของการร้องเพลง เมื่อมนุษย์รู้จักใช้ภาษาถ้อยคำสละสลวยผูกเป็นสัมผัสใส่ทำนองปรุงแต่งให้ไพเราะกลมกลืน เกิดเป็น “การขับร้อง” ดังนั้น “การขับร้อง” นอกจากจะเป็นการใช้ภาษาของแต่ละชาติแต่ละภาษาเป็นของตนแล้วภาษาของเสียงเหล่านั้นย่อมเป็นภาษาที่มีความไพเราะกว่าการออกเสียงในภาษาอย่างธรรมดาและการใช้ถ้อยคำในการขับร้องย่อมจะต้องปรุงแต่งด้วย

เฉลิมพล งามสุทธิ (2526, น.59) กล่าวว่า วัฏจักรของการร้องประสานเสียงและร้องเดี่ยว (Vocal Music) นั้นผู้ร้องจะต้องผ่านฝึกมาอย่างดีเป็นเวลานาน น้ำเสียงก็จะต้องได้รับการแก้ไขให้มีความสูงต่ำเท่ากับเสียงดนตรี เช่นผู้หญิงร้องเสียงโซปราโนก็ต้องร้องให้มีน้ำเสียงสูงสุดไล่กังวานเท่ากับเครื่องดนตรีในกลุ่มโซปราโน ผู้ชายเสียงเทเนอร์ก็ต้องร้องให้มีน้ำเสียงเท่ากับเครื่องเทนเนอร์ ผู้ร้องจะต้องใช้อวัยวะออกเสียงให้ถูกต้อง ทั้งปอดหลอดเสียง ฆากรรไกร และโพรง

ปาก ริมฝีปาก การร้องก็ไม่นิยมใช้เครื่องขยายเสียง แต่จะใช้เสียงธรรมชาติ ที่มีอยู่ให้เกิดผลเต็มที่ บทเพลงที่นำมาร้องก็มักจะทำมาจากวรรณคดี หรือบทกวีนิพนธ์ ที่มีความหมายลึกซึ้ง ในการฝึก การร้องความยากง่ายไม่แพ้ไปกว่าการฝึกทางดนตรี

นิตยา อรุณวงศ์ (2547) ได้เสนอหลักในการร้องเพลงไว้ว่า การร้องเพลงคือ การฝึกสมาธิขั้นต้นโดยอาศัยหลักปฏิบัติของการฝึกสมาธิคือ การหายใจเข้า-ท้องป่อง และการหายใจออก-ท้องแฟบ เป็นแนวทางในการกำหนดลมหายใจขณะขับร้องเพลง การร้องเพลงจะต้องขับร้องอย่างมีความสุขแม้ว่าบทเพลงที่กำลังร้องอยู่นั้นเป็นเพลงเศร้าจนผู้ร้องน้ำตาซึมก็ตาม โดยมีหลักในการร้อง 4 ประการดังนี้

1. เปล่งเสียงให้เต็มเสียงจากช่องท้อง
2. ออกเสียงอักขระวิธีให้ชัดเจน
3. ถ่ายทอดบทเพลงอย่างเข้าถึงอารมณ์เพลง
4. ขับร้องเพลงไทยด้วยสำเสียงไทย

ศุภฎี พนมยงค์ (2539, น.16-43) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการหายใจ การเปล่งเสียง และการร้องเพลงไว้ว่า ในการหายใจ ลมหายใจเป็นพื้นฐานของการขับร้องหากไม่มีวิธีการควบคุม และผ่อนลมหายใจที่ดีก็ไม่สามารถมีเสียงอันไพเราะได้ ไม่ว่าจะขับร้องเพลงประเภทใดก็ตาม พื้นฐานในการหายใจก็ล้วนมีวิธีเดียวกันทั้งสิ้น การหายใจเป็นการเคลื่อนไหวของอวัยวะที่ใช้หายใจทำงานร่วมกับอวัยวะที่ใช้ออกเสียงและอวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงสะท้อน มิใช่อาศัยเพียงการสูดลมหายใจเข้าออกเท่านั้น วิธีการหายใจที่ถูกต้องมีเพียงอย่างเดียว คือเมื่อหายใจเข้ากะบังลม ลมจะเคลื่อนลงต่ำทำให้เกิดที่ว่างบริเวณทรวงอกอากาศภายในจะไหลเข้าไปแทนที่โดยผ่านปาก หรือจมูกหลอดลม แล้วจึงเข้าสู่ปอด เมื่อหายใจออกกะบังลมจะยกตัวขึ้นสูง อากาศภายในจึงถูกผลักออกมาทางหลอดลม จมูกและปากเช่นเดียวกัน ในด้านการเปล่งเสียง กล่าวไว้ว่า การเปล่งเสียงเป็นการฝึกต่อเนื่องจากการหายใจ เมื่อควบคุมการหายใจได้ดี จะนำไปสู่การเปล่งเสียงที่ดี ควรนำการเปล่งเสียงมารวมกับขั้นตอนการหายใจ เพราะการเปล่งเสียงจะเป็นการประสานงานกันระหว่างอวัยวะสามส่วนคือ อวัยวะที่ใช้ในการหายใจ อวัยวะที่ใช้ในการเกิดเสียงสะท้อน วิธีการเปล่งเสียงจึงขึ้นอยู่กับความสามารถใช้เสียงที่เปล่งออกมาเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเนื้อหาของบทเพลง ฉะนั้นเสียงที่ดีควรมีลักษณะ คือ น้ำเสียงไพเราะ คุณภาพเสียง สดใส มีเสียงสะท้อนกังวาน สิ่งเหล่านี้ต้องผ่านการฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เสียงเป็นธรรมชาติที่สุด การฝึกการเปล่งเสียงควรเริ่มจากการเปิดช่องคอ เริ่มฝึกด้วยการพุดออกมาเป็นประโยค รวมถึงการเปล่งเสียงเร็วและช้า พร้อมทั้งการใช้สำเสียงที่ชัดเจนหรือการเปล่งเสียงสูงเสียงแหลมเสียงต่ำเสียงเบาที่ตั้ง

ฟังชัด และในด้านการร้องเพลงไว้ว่า การร้องเพลงเป็นกิจกรรมที่คนทั่ว ๆ ไปกระทำอยู่เสมอในสังคมปัจจุบัน เพลงที่นิยมหรือติดอันดับมาก คือเป็นเพลงที่คนทั่วไปนำมาร้องอยู่เสมอ ๆ การร้องเพลงเป็นทักษะทางดนตรีที่อาจกล่าวได้ว่า มีอยู่ในคนทุกคน แต่เป็นทักษะดนตรีที่ต้องได้รับการฝึกฝนเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ ทางดนตรี เนื่องจากการร้องเพลงมีหลายลักษณะและเทคนิคต่าง ๆ ในการร้องเพลงได้ไพเราะน่าฟัง ดังนั้นเราจึงควรฝึกร้องเพลงเพื่อที่จะเรียนรู้เทคนิคการขับร้อง เมื่อฝึกฝนก็ย่อมได้รับความรู้เกิดความชำนาญในการขับร้อง จากที่ร้องไม่เป็นเลย ก็ทำให้พอจะร้องได้บ้าง เมื่อเกิดความสมดุลระหว่างร่างกายและจิตใจ เมื่อร่างกายผ่อนคลาย จิตใจก็คลายเครียดความสมดุลระหว่างกายและใจก็เกิดขึ้น โดยมีเสียงดังได้แก่ เสียงในคอ เสียงนาสิก เสียงแหบ เสียงบอด เสียงอู้อี้ เสียงสั้น

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2541, น.66-95) ได้เขียนเทคนิคการขับร้องเพลงไทย การใช้เสียงต่าง ๆ เช่น เสียง เออ เอย อือ เอ้ย ... ฯลฯ ซึ่งแต่ละเสียงนั้นมีวิธีทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการขับร้องเพลงไทย ได้แก่ ถ้อยคำ ต้องเปล่งออกมาให้สละสลวย ถูกต้องอักขระวิธี ต้องมีการฝึกหัดหลายรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการเปล่งเสียง รวมทั้งในการกล่าวถึงเทคนิคในการเปล่งเสียงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความไพเราะ เช่น เสียงครั้น กระทบ เน้นเสียง ประคบเสียงประคบคำ กล่อมเสียง กลิ้งเสียง กลิ้งเสียง กลืนเสียง ชยักชยอนเสียง ครวญคร่อม ควงเสียง ซ้อนเสียง บั่นเสียง ปริบ โปรบ ผั่นเสียง ผ่อนเสียง ม้วนเสียงม้วนคำ โยกเสียง โยนเสียง รวบเสียง ลักจังหวะ ย้อยจังหวะ ล่วงหน้า เลื่อนไหล เสียงสะดุด เสียงปริบ ผ่านเสียง หางเสียง เหนินเสียง โหนเสียง เสียงลอย เสียงอาศัย ล่อนผิวลม บั่นคำ เสียงลงทรวง เสียงพลิ้ว ร่อนใบไม้ร่วง สะบัดเสียง ทิ้งเสียง ปีบเสียง กนกคอ ประดิษฐ์คำ และสำเสียงเพลง

อย่างไรก็ตาม(ท้วม ประสิทธิ์กุล, 2535, น.131) ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) พ.ศ.2529 ผู้เชี่ยวชาญพิเศษของกรมศิลปากร ได้เขียนหลักการขับร้องไว้ โดยได้กล่าวถึงศิลปะแห่งการขับร้องเพลงไทย ซึ่งไม่มีอุปกรณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นสิ่งที่อยู่กับตัวเอง ผู้ที่ร้องได้ดีต้องสามารถบังคับตัวเองให้ได้ ส่วนประกอบของร่างกายที่จำเป็นในการร้องเพลงได้แก่ ปาก แก้ม คาง ลิ้น จมูก คอ เสียง ลม รวมด้วยจิตและสมอง บังคับให้สูง ต่ำ ดัง ค่อย ไพเราะ อ่อนหวาน อย่างไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับจิตเจตนา นอกจากนั้นยังต้องอาศัยความฉลาดด้วย ต้องเป็นผู้มีปัญญาดี มีไหวพริบดี ตั้งใจจริง มีความอดทน มีปฏิภาณว่องไว มีความสังเกต รอบคอบ รู้จักการใช้กำลัง การผ่อนกำลัง การผ่อนลมหายใจ ไปตามระยะของเพลง และต้องมีการท่องจำอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ร้องที่ดีจะต้องแม่นยำจังหวะแม่นยำเสียง แม่นเพลง มีกำลังเสียงดี มีการออกอักขระที่ชัดเจนดี มีความกล้า และต้องมีสมาธิที่ดี

ดังนั้น ผู้ที่จะฝึกหัดการขับร้องต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักการขับร้องโดยทั่วไปเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกฝนและการขับร้องได้อย่างมีคุณภาพ สามารถนำหลักการนี้ไปใช้ร่วมกับทฤษฎีการร้องเพลงได้ โดยยึดทฤษฎีว่าด้วยหลักการร้องทั่วไปเป็นหลัก

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรผู้วิจัยได้ศึกษาตามขั้นตอนกระบวนการทางมานุษยวิทยาเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยา ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเพลงร้อง ที่ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงพื้นเมืองภาคใต้จังหวัดชุมพร ที่นับวันใกล้จะสูญหาย โดยผู้วิจัยมีแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นการศึกษาข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
4. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล
5. ขั้นการนำเสนอ

1. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวางแผนเพื่อการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผ่านกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลดิจิทัล โดยรวบรวมจากแหล่งข้อมูลดังนี้

- 1) หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร
- 3) ระบบฐานข้อมูลปริญาภิพนธ์
- 4) เอกสารข้อมูลจากปราชญ์ท้องถิ่น
- 5) ระบบเครือข่ายฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต

1.2 ข้อมูลจากภาคสนาม

การลงพื้นที่เพื่อการเก็บข้อมูลภาคสนาม จากแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยภายในจังหวัดชุมพร บ้านของปราชญ์ท้องถิ่น นายสพรั่ง ยินดี ซึ่งท่านเป็นครุภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านเพลงร้องของจังหวัดชุมพรจนเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับโดยทั่วไป จนกระทั่งได้รับรางวัล ผู้อนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพลง

นา จากกระทรวงวัฒนธรรม รวมถึงการศึกษาจากแหล่งข้อมูล Online ที่ทางวัฒนธรรมจังหวัด ชุมพรได้ทำการบันทึกและเผยแพร่ข้อมูลศิลปะการแสดง เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัด ลูกบท จังหวัดชุมพร รวมถึงการได้ศึกษาศิลปะการแสดงในท้องถิ่นอื่น ๆ ในภาคใต้ด้วย เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของศิลปะการแสดงนี้รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเข้าถึงรายละเอียดการวิจัยได้อย่างชัดเจนเพิ่มขึ้น

1.3 การสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.3.1 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เป็นการ สัมภาษณ์ที่มีความยืดหยุ่นสูง เป็นการพูดคุยกันแบบง่าย ๆ และสร้างบรรยากาศการเป็นกันเอง อาจมีการกำหนดกรอบประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า ไม่เคร่งครัดกับการตอบคำถาม โดยจะทำการ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมืองภาคใต้จังหวัดชุมพร ในเรื่องเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท เช่น ประวัติ โอกาสที่ใช้ในการแสดง พิธีกรรม ที่เกี่ยวข้อง การถ่ายทอด การแต่งกาย ฯลฯ ของเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล คือ

1.3.2 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ ที่มีการใช้แบบฟอร์มที่มีการเตรียมการ มีการวางแผนการสัมภาษณ์ และมีการเตรียมรายละเอียด กรอบและประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยจะทำ สัมภาษณ์นักวิชาการจากวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร เรื่อง เพลงร้องพื้นเมืองภาคใต้จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท

1.4 การ Focus Group กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่

ข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามในแต่ละครั้ง ที่ได้จากปราชญ์ท้องถิ่น ชาวบ้าน หรือผู้ที่มีความรู้ จากการ Focus Group กลุ่มย่อย จะเป็นฐานข้อมูลสำหรับการนำไปใช้ในการ Focus Group กลุ่มใหญ่ โดยผู้วิจัย จะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะการแสดงพื้นเมือง โดยเฉพาะ วัฒนธรรมจังหวัดชุมพร นักวิชาการ นักเรียนนักศึกษาผู้ที่มีความสนใจ ได้ร่วมแสดงข้อคิดเห็นและ ข้อเสนออันจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในงานวิจัย และในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้อง พื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร เรื่อง เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ต่อไป

1.5 การสังเกต

1.5.1 การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและร่วมร้องเพลง เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท โดยได้รับการฝึกสอนโดยปราชญ์ท้องถิ่น นายสพรั่ง ยินดี

1.5.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลงานวิจัย และได้ดูกิจกรรมการแสดง ในงานสำคัญในท้องถิ่น เช่น งานวันพระใหญ่ งานประเพณีที่สำคัญทาง พระพุทธศาสนา และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ปัจจุบันหาดูชมได้ยากมาก

2. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการ รวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้แบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสัมภาษณ์

2.2 แบบสังเกต

2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.2.1 อุปกรณ์สำหรับการจดบันทึก ได้แก่ กระดาษ ปากกา แบบสัมภาษณ์

2.2.2 อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงระบบดิจิทัล

2.2.3 อุปกรณ์สำหรับบันทึกภาพนิ่ง ได้แก่ กล้องดิจิทัล

2.2.4 อุปกรณ์สำหรับบันทึกภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ กล้องวิดีโอระบบดิจิทัล

2.2.5 อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูล

3. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ขั้นศึกษาและจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมตัว เป็นการศึกษา สัมภาษณ์พื้นที่ ที่จะรวบรวมข้อมูล ก่อนที่ลงพื้นที่จริง รวมถึงการจัดเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการ ศึกษาวิจัยที่ตรงประเด็น

2. การรวบรวมข้อมูล ในการลงพื้นที่ภาคสนามจริง จะต้องมีการติดต่อประสานงาน กับบุคคลที่ต้องการสัมภาษณ์ รวมทั้งการขออนุญาตบันทึกภาพนิ่ง บันทึกภาพเคลื่อนไหว รวมถึง การบันทึกเสียงด้วย

3. การจัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาจากการลงพื้นที่จริง มาจัดกระทำข้อมูลด้วยการ แยกข้อมูลทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ข้อมูลเสียง เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย และการนำเสนองานวิจัย

4. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล หากมีข้อผิดพลาด ก็จะต้องทำการเพิ่มเติมข้อมูลให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด การจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มในลำดับต่อไป

4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

เพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ซึ่งทั้ง 4 เพลงนี้ ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากปราชญ์ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน นายสพรั่ง ยินดี โดยได้ศึกษาถึงเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรและมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาวิจัยดังนี้

4.1 ศึกษาองค์ความรู้ของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

4.1.1 ประวัติและผลงานของปราชญ์ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน นายสพรั่ง ยินดี

4.2 เพลงร้องพื้นบ้าน เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ ลำตัดลูกบท ในบริบทต่าง ๆ

ดังนี้

4.2.1 บริบททางดนตรี และเพลง

4.2.1.1 ประวัติเพลงร้องพื้นบ้าน

4.2.1.2 ประวัติผู้แสดง

4.2.1.3 เครื่องแต่งกาย

4.2.1.4 เครื่องดนตรี

4.2.1.5 บทร้อง บทกลอน บทเพลงและการบันทึกโน้ต

4.2.2 บริบททางวัฒนธรรม

4.2.2.1 พิธีกรรมและความเชื่อ

4.2.2.2 กฎข้อห้าม

4.2.2.3 การสืบทอดและการฝึกฝน

4.2.2.4 บทบาทหน้าที่

4.2.2.5 คุณธรรมจริยธรรม

4.2.2.6 คุณค่าข้อคิด

4.2.2.7 เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง

4.2.2.8 สภาพปัจจุบัน

2. การฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร

2.1 การฟื้นฟู เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร โดยการรวบรวมองค์ความรู้จากปราชญ์ ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน และการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้

2.2 การส่งเสริม โดยการบรรจุสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร ในรายวิชาดนตรีไทยพื้นบ้าน สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนและเยาวชนได้มีความรู้และมีประสบการณ์ด้านการนำเสนอผลงานผ่านความร่วมมือกับวัฒนธรรมจังหวัดชุมพรในการนำเสนอผลงานเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรในสังคมชุมชน

2.3 การอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร โดยการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และการนำเสนอผลงาน ด้วยการเข้าร่วมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร เพื่อการอนุรักษ์เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

5. ขั้่นนำเสนอ

ในการศึกษาเรื่องเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ศึกษาตามขั้นตอนกระบวนการทางมานุษยวิทยาทางคติวิทยา โดยนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยาทางคติวิทยา มีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจ การสังเกต และการสัมภาษณ์ และนำเสนองานวิจัยโดยเรียบเรียงเป็น 5 บท ในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. องค์ความรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

เพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ซึ่งทั้ง 4 เพลงนี้ ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากปราชญ์ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน นายสพรั่ง ยินดี โดยได้ศึกษาถึงเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรดังนี้

ประวัติและผลงานของปราชญ์ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน นายสพรั่ง ยินดี

ภาพประกอบ 5 นายสพรั่ง ยินดี

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 กันยายน 2562)

นายสพรั่ง ยินดี เป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ จังหวัดชุมพร ที่มีความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในด้านการแสดงมโนราห์ การประกอบพิธีตามความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับมโนราห์ แต่ในขณะเดียวกัน ครูสพรั่ง ยินดี ก็ยังเป็นศิลปินที่มีความสามารถรอบด้าน ทั้งการร้องเพลงและการแสดงพื้นบ้านพื้นเมือง อีกหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท และเนื่องจากศิลปะการแสดงพื้นบ้านพื้นเมืองด้านเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบทไม่ได้มีการประกวดแข่งขัน หรือการส่งเสริมสนับสนุนให้ยังคงไว้ซึ่งรูปแบบของการแสดงที่เป็นมาตรฐาน หรือเป็นที่ร้องเล่นทั่วไปในยุคปัจจุบัน จึงทำให้ครูสพรั่ง ยินดี ไม่ได้มีผลงาน ในเชิงประจักษ์หลักฐานที่เป็นเอกสาร คงไว้แต่ทักษะความสามารถที่พอจะร้องเล่นได้ และสามารถที่จะถ่ายทอดให้แก่ผู้สนใจได้เพียงเท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับมโนราห์ที่ครูสพรั่ง ยินดี มีผลงานได้รับการ

ยกย่องในรูปแบบต่าง ๆ ดังรายละเอียดข้อมูลประวัติดังนี้ นายสพรั่ง ยินดี เกิดเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2477 ตรงกับวันพุธ เดือนยี่ ปีจอ เป็นบุตรคนที่ 4 ของนายพร้อย-นางขุ่ม ยินดี เกิด ณ บ้านเกาะกลาง หมู่ที่ 2 ตำบลปากแพรก อำเภอสุวี จังหวัดชุมพร มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ทั้งหมด 7 คน ผู้ชาย 3 คน ผู้หญิง 4 คน ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 57 หมู่ที่ 6 ตำบลปากแพรก อำเภอสุวี จังหวัดชุมพร

ปี พ.ศ. 2488 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดเชิงคีรี ตำบลปากแพรก ได้เข้าศึกษาต่อโรงเรียนบุญสมบัตินิเทศา สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปี พ.ศ. 2490 คุณพ่อป่วยหนัก ได้นำไปรักษาที่เมืองชุมพร ซึ่งสมัยนั้นมีคุณหมอบุญทอง ทำการรักษาแต่อาการของคุณพ่อก็ยังไม่หายจึงนำกลับบ้านเพื่อทำการรักษาแผนโบราณ ต่อมาคุณพ่อมีอาการหนักขึ้น แต่มีอาการคลุ้มคลั่ง ร้องรำ ทางผู้ใหญ่เข้าใจว่าถูกครุหมอบีลปิน นายสพรั่ง ยินดี จึงได้บนบาน ถ้าคุณพ่อหายจะให้ลูกหัดเป็นมโนราห์ หลังจากนั้นคุณพ่อก็หายป่วย

ปี พ.ศ. 2491 ได้เริ่มฝึกหัดมโนราห์กับอาจารย์มโนราห์ (อาจารย์สละ) ซึ่งเป็นครูมโนราห์ในสมัยนั้น และได้ออกทำการแสดงกับครูสละ เรื่อยมา ตามงานต่าง ๆ จนมีชื่อเสียงทั้งในและต่างจังหวัด ครั้งแรกแสดงในงานฉลองศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี งานผูกพัทธสีมาวัดทองกุดเกาะสมุย

ปี พ.ศ. 2495 ไปแสดงแข่งขันที่จังหวัดนครศรีธรรมราช (งานศพพ่อท่านเอียด)

ปี พ.ศ. 2496 ได้เข้าอุปสมบท ที่วัดเชิงคีรี (วัดชายเขา) ตำบลปากแพรก อำเภอสุวี (2 พรรษา)

ปี พ.ศ. 2498 เข้ารับราชการทหาร ที่ค่ายเขตรัฐมศักดิ์ จังหวัดทหารบกชุมพร

ปี พ.ศ. 2499 เข้าพิธีมงคลสมรส กับ นางสาวนิตย์ ไชยสังข์

ปี พ.ศ. 2500 มีบุตรคนแรก และได้ออกจากราชการทหาร

ปี พ.ศ. 2502 ตั้งครอบครัวที่ หมู่ที่ 6 ตำบลปากแพรก อำเภอสุวี และจัดตั้งคณะมโนราห์ นำลูกคณะออกทำการแสดงในงานต่าง ๆ มีเพื่อร่วมคณะจากตำบลวิสัยใต้ อำเภอสุวี สมัยนั้นแสดงเป็นมโนราห์โบราณ และมีการแสดงเรื่องสลับกัน ชาวบ้านนิยมหาไปเล่นตามงานประเพณี อยู่เสมอ

ปี พ.ศ. 2509 เข้ารับการอบรมธรรมะปฏิบัติธรรม เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยชอบและมีความสนใจในทางพระพุทธศาสนา ส่วนมากมักใช้โอกาสจากการว่างงาน และในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ปี พ.ศ. 2514 ได้รับแต่งตั้งให้เป็นสภาตำบลปากแพรก ช่วยพัฒนาหมู่บ้าน สร้างสาธารณะประโยชน์ และจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์วัดเชิงคีรี

ปี พ.ศ. 2522 ได้รับแต่งตั้งจากพระครูธรรมลังกาวิ เจ้าคณะอำเภอสวี ให้เป็นไวยาวัจกรเป็นประธานคณะอุบาสกอุบาสิกา ของวัดในเขตท้องที่อำเภอสวี

ปี พ.ศ. 2524 เข้ารับการอบรมวิทยากรเพื่ออบรมสั่งสอนอุบาสกอุบาสิกา จัดอบรมในวัดต่าง ๆ ภายในเขตอำเภอสวี ซึ่งมีพระครูบรรหารธรรมมาพิลาศเป็นผู้อำนวยการอบรม และได้รับรางวัลเนื่องในการอบรมธรรมวันวิสาขบูชา ณ ที่ว่าการอำเภอสวี

ปี พ.ศ. 2526 ได้รับแต่งตั้งเป็นเหรัญญิกของสมาคมฯ วัดเชิงคีรีจนถึงปัจจุบัน และช่วยเหลืองานสงเคราะห์สำหรับผู้ถึงแก่กรรมตามสมควร

ปี พ.ศ. 2530 ได้รับรางวัล คนดีศรีชุมพร จากผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร

ปี พ.ศ. 2535 ได้กล่าวบทเพลงบอก เพลงนา เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาส เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอสวี จังหวัดชุมพร เวลา 10:15 น.

ปี พ.ศ. 2536 ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม จากนายชวน หลีกภัย ในการชนะเลิศการแข่งขันโนราห์ 7 คณะทั้งจังหวัดชุมพร ณ สนามหน้าตลาดเมืองใหม่ ตำบลขุนกระโทง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร โดยนายแก้วเมืองชุมพร เป็นผู้จัดรายการประชันโนราห์เข้าประชัน

ปี พ.ศ. 2537 ได้รับแต่งตั้งจากชมรมศิลปินพื้นบ้านศรีวิชัย จังหวัดชุมพร ให้เป็นรองประธานชมรม

ปี พ.ศ. 2539 ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกองค์กร อำเภอสวี และได้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาศิลปินพื้นบ้านศรีวิชัย ในระดับอำเภอ จังหวัด และระดับภาคอยู่เสมอ

ปี พ.ศ. 2540 ได้รับเชิญจากโรงเรียนสวีวิทยา ให้เป็นวิทยากรท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแสดงมโนราห์

ปี พ.ศ. 2541 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ คณะกรรมการประสานงานองค์การพัฒนาเอกชนภาคใต้ กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นผู้สนับสนุนศิลปินดีเด่นระดับอำเภอ ประจำปี 2540

ปี พ.ศ. 2541 ได้รับมอบโล่เกียรติคุณจากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในฐานะผู้สูงอายุดีเด่น ด้านเป็นผู้มีคุณธรรม ส่งเสริมศีลธรรม วัฒนธรรม และการพัฒนาจิตใจ ในโอกาสวันผู้สูงอายุแห่งชาติ เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2541 และได้รับการพิจารณาจากฝ่ายการศึกษาอำเภอสวี ให้เป็นศิลปินประจำอำเภอ และได้รับเป็นเจ้าภาพในการต้อนรับ

สหพันธ์ชมรมศิลปินพื้นบ้านศรีวิชัย 15 จังหวัดภาคใต้ ที่เข้าร่วมสัมมนาศิลปิน 2 วัน 1 คืน ในวันที่ 10-11 กันยายน พ.ศ. 2541 ณ วัดพะงุ้น อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ปี พ.ศ. 2557 ได้รับเกียรติบัตร รางวัล ผู้อนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพลงนา เนื่องในโอกาสประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมขอชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2557 จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ในวันที่ 9 กันยายน 2557 จาก นายวิระ โจน์พนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ปี พ.ศ. 2558 วันที่มีการแสดงเพลงนา โครงการส่งเสริมและสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ “เพลงนาชุมพร” วันที่ 30-31 มกราคม พ.ศ.2558 ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร และที่ทำการกลุ่มชาวนาตำบลบางลึก หมู่ที่ 6 ตำบลบางลึก อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร

ปี พ.ศ. 2560 วันที่มีการแสดงเพลงเรือ ตามโครงการจัดเก็บข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม จังหวัดชุมพร ของกระทรวงวัฒนธรรม 11 เมษายน 2560 โดยอาจารย์วิโรจน์ วิโรจน์วัฒนกุล ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเพลงเรือ

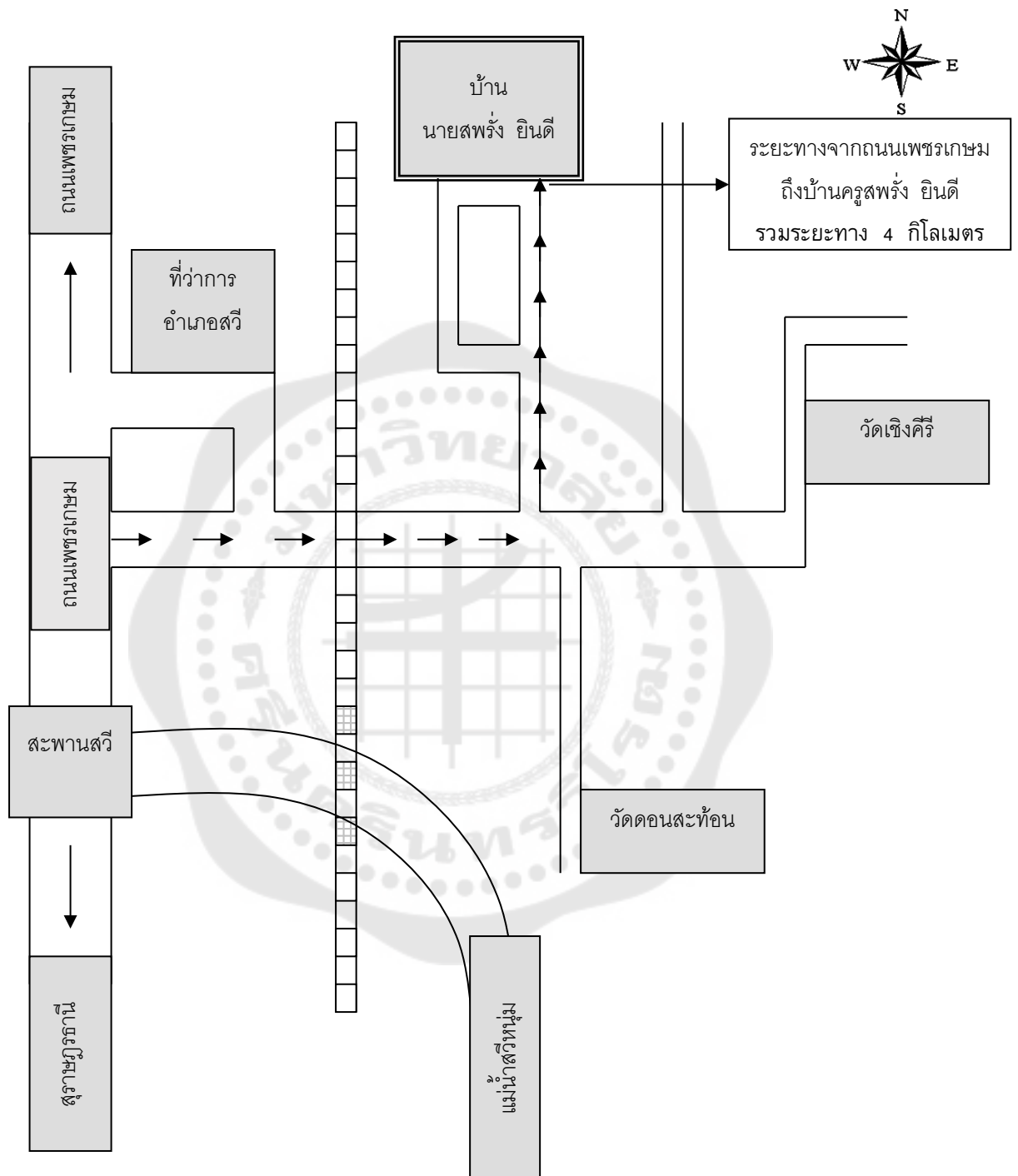
ปี พ.ศ. 2561 การแสดงเพลงนา วันที่ 19 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2561 ณ ร้านอาหาร สถานีสุวรรณภูมิ อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร เนื่องในงานประเพณีทำขวัญข้าว ชาวทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

เนื่องจากการแสดงเพลงบอก เพลงเรือ เพลงนาและลำตัดลูกบท ถูกลดบทบาทด้านการแสดงจากสังคมในปัจจุบันลงไปจนไม่มีการแสดงเหล่านี้แล้ว แต่ในขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมสนับสนุนศิลปะพื้นบ้านเหล่านี้ คือกระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ที่ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพรได้รับผิดชอบดูแลโดยตรง ก็ทำได้แค่ในส่วนของ การเก็บบันทึกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติไว้ ด้วยการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมของ ศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่กำลังจะสูญหายหรือสูญหายไปแล้วไว้เป็นประวัติ หลักฐานข้อมูลภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติไว้เท่านั้น และครูสพร้ง ยินดี เป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน ศิลปะการแสดงด้านมโนราห์ที่โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในจังหวัดชุมพรก็จริง แต่ในขณะเดียวกัน ท่านก็ยังสามารถด้านศิลปะการแสดงเพลงบอก เพลงเรือ เพลงนา และลำตัดลูกบทด้วยซึ่ง เพียงแต่ศิลปะการแสดงเพลงบอก เพลงเรือ เพลงนา และลำตัดลูกบท ไม่ได้มีการทำการแสดงแล้ว จึงมีเพียงผลงานที่สืบค้นได้ข้างต้น

หน้าที่ตำแหน่ง ในปัจจุบัน

1. เป็นประธานสมาคมสถาปนิกจุลสังเคราะห์ วัดเชิงคีรี หมู่ที่ 5 ตำบลปากแพрок อำเภอสวี่ จังหวัดชุมพร
2. เป็นกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนวัดเชิงคีรี หมู่ที่ 5 ตำบลปากแพрок อำเภอสวี่ จังหวัดชุมพร
3. เป็นไวยาวัจกร วัดเชิงคีรี หมู่ที่ 5 ตำบลปากแพрок อำเภอสวี่ จังหวัดชุมพร
4. เป็นประธานกองทุนหมู่บ้านในไร่ หมู่ที่ 5, 6 ตำบลปากแพрок อำเภอสวี่ จังหวัดชุมพร
5. เป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ อำเภอสวี่ จังหวัดชุมพร
6. เป็นรองประธานชมรมศิลปินพื้นบ้านศรีวิชัย จังหวัดชุมพร

ภาพประกอบ 6 แผนที่บ้านนายสพรั่ง ยินดี

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 ตุลาคม 2562)

เพลงบอก

บริบททางดนตรีและเพลง

ประวัติ เพลงร้องพื้นบ้าน

เพลงบอกนิยมว่าหรือร้องเล่นกันทั่วไปในภาคใต้ เช่น ชุมพร ระนอง พัทลุง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรังและสงขลา ซึ่งเพลงบอกในแต่ละท้องถิ่นแต่ละจังหวัดก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันออกไป ในการร้องเพลงบอก แต่เดิมนิยมร้องกัน ในช่วงเทศกาลตรุษสงกรานต์ มีลักษณะท่วงทำนอง เป็นการบอกกล่าว เล่าเรื่องราวข่าวสาร ไปตามหมู่บ้านบริเวณใกล้เคียงว่า กำลังจะมี หรือจะทำอะไรกันให้ทราบโดยทั่วกัน เช่น การร้องเพลงบอกเกี่ยวกับวันสงกรานต์ การร้องเพลงบอกเพื่อเชิญชวนกันไปงานบุญ โดยจะมีการสอดแทรกสำนวน คติ สุภาษิต คำสอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต การสร้างแรงจูงใจ ข้อคิดต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้มีความสนใจที่จะศึกษาเล่าเรียน เพื่อมีการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงเหตุการณ์เฉพาะหน้าทั่วไป จึงทำให้ผู้ได้รับฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้รับเรื่องราวสาระที่เป็นประโยชน์ไปด้วยกัน ผู้ว่าเพลงบอกจะเป็นผู้มีทักษะปฏิภาณไหวพริบที่มีความคล่องตัว และมีความรอบรู้เรื่องราวต่าง ๆ ดีและมีความชำนาญ เพราะต้องมีการว่าร้องกันแบบด้นสด ในการว่าเพลงบอกจะแม่เพลงเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ร้องนำ มีลูกคู่ทำหน้าที่ร้องรับประมาณสามถึงสี่คน หรือมากกว่านั้นก็ยอมได้ ใช้ฉิ่งเป็นเครื่องกำหนดจังหวะ หรือบางครั้งอาจมีการใช้รับหรือกระ มาประกอบจังหวะเพิ่มเติมอีกก็ได้ สำหรับกลอนที่ใช้ในเพลงบอกจะเป็นกลอนฉันท์ ซึ่งต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบดีมาก รูปแบบกลอนค่อนข้างซับซ้อน ยืดหยุ่นได้ทั้งสัมผัสและจำนวนคำ ในการเล่นเพลงบอกจะมีลำดับคือเมื่อคณะเพลงบอกไปถึง พอเริ่มเข้าสู่บริเวณประตูรั้วบ้าน หรือบริเวณบ้าน ผู้ทำหน้าที่แม่เพลงก็จะเริ่มทำการว่าหรือร้องเพลงบอก โดยร้องไปพร้อมกับการเดินไป เนื้อร้องมีลักษณะเป็นเป็นทำนองในบทชมนก ชมไม้ ชมบ้านเรือน โดยที่เจ้าของบ้านจะมีหน้าที่ในการจัดเตรียมข้าวปลา สุรา อาหารคาวหวาน แล้วจัดปูเสื่อ ให้การต้อนรับคณะเพลงบอกอย่างเป็นกันเอง โดยที่คณะเพลงบอกก็จะทำหน้าที่ร้องเพลงบอกไปจนกว่าจะเกิดความพึงพอใจกัน แล้วหลังจากนั้นก็จะเป็นการร่วมกันรับประทานอาหารจิ้ม แล้วเมื่อก่อนที่คณะเพลงบอกจะกลับก็จะมีมาร้องเพลงบอกเป็นการกล่าวขอบคุณและให้ศีลให้พรแก่ทางเจ้าภาพอีกด้วย

ประวัติผู้แสดง

ภาพประกอบ 7 การแสดงเพลงบอก

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 กันยายน 2562)

ประวัติผู้แสดงเพลงบอก (ภาพจากซ้ายไปขวา)

1. นายบงกชเพชร นวลเพชร เกิดวันที่ 18 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2544
อยู่บ้านเลขที่ 48 หมู่ 7 ตำบลชั้นเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ร้องเพลงบอก
2. นายณัฐวัตร อากาศกลาย เกิดวันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2543
อยู่บ้านเลขที่ 18/2 หมู่ที่ 3 ตำบลพระรักษ์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ตีฉิ่ง และร้องเพลงบอก
3. นายณัฐพล หนูชนะภัย เกิดวันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2544
อยู่บ้านเลขที่ 93 หมู่ที่ 12 ตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ร้องเพลงบอก
4. นายฐิติวัชร์ แยมน้อย เกิดวันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2543
อยู่บ้านเลขที่ 237 หมู่ที่ 7 ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ร้องเพลงบอก

5. นายไพโรจน์ ทรวงศ์ดีสถาพร เกิดวันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545
 อยู่บ้านเลขที่ 93 หมู่ที่ 4 ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
 ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
 บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ร้องเพลงบอก

เครื่องแต่งกาย การแต่งกายจะแต่งกายแบบพื้นเมือง หรือชุดสุภาพ เน้นสีล้วนสวยงาม

เครื่องดนตรี การร้องเพลงบอก ใช้ ฉิ่ง และการปรบมือประกอบการแสดง

ภาพประกอบ 8 ฉิ่ง

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 กันยายน 2562)

บทร้อง บทกลอน บทเพลงและการบันทึกโน้ต เพลงบอกคณะหนึ่งมีแม่เพลง 1 คน และลูกคู่อีก 4 ถึง 6 คน การร้องเพลงบอกใช้ภาษาถิ่นปากซำได้ โดยร้องต้นเป็นกลอนสด ใช้ปฏิภาณในการร้องไปตามเหตุการณ์ที่พบเห็น แม่เพลงจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ปฏิภาณไหวพริบดี และมีความเชี่ยวชาญสามารถฝึกฝนจนแม่นยำในเชิงกลอนได้เป็นอย่างดี แต่ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบว่าในการร้องเพลงบอกในปัจจุบันนี้นายสพรั่ง ยินดี ที่เป็นครูภูมิปัญญา เป็นผู้ที่มีความสามารถมากในด้านการต้นสดกลอนเพลงบอกได้เป็นอย่างดี และในขณะที่เดียวกันเนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีทักษะความสามารถในด้านการต้นกลอนสดแล้ว เพื่อให้องค์ความรู้ในด้านของกลอนเพลงบอกได้มีการสืบทอดถ่ายทอดแก่เยาวชนรุ่นหลัง และให้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษได้ในอนาคต ท่านก็ยังได้ทำการบันทึกบทกลอนเพลงบอกไว้อีกหลายบทด้วยกัน แม่เพลงทำหน้าที่ร้องบทเพลงบอก ส่วนลูกคู่ ทำหน้าที่ในการร้องรับโดยต้องจดจำบทร้องนี้ให้ได้เพราะจะต้องร้องรับใน

ทุกบทร้องเพลงบอก ตามวรรคเพลงคือ วรรคที่ 1 “ว่าเอ้ว่าเห้” “ว่าทอยซ้ำจำเห้อ” และวรรคที่ 2 “ไซ้แล้ว” แล้วก็ร้องบทร้องตามกรอบตามเทคนิค วิธีการร้องเพลงบอก ไปจนกว่าจะจบหรือสิ้นสุดการร้องเพลงบอก

บทร้อง เพลงบอกบทประวัติวันสงกรานต์

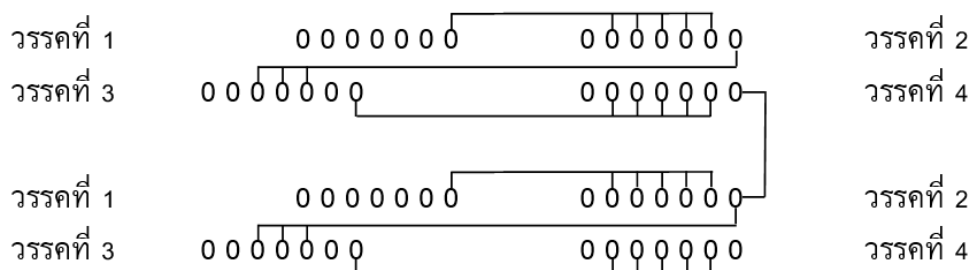
อดีตกาลที่ผ่านมา	เป็นเวลาที่นานนัก
ขอยึดหลักคนเฒ่า	กล่าวไว้ในสาร
สำหรับคนเราเป็นคนบ้านนอก	เรียกว่าเพลงบอกสงกรานต์
เป็นนิทานลึกลับ	เล่าไว้ในตำรา
ยังมีมหาพราหมณ์กับมหาพรหม	อันมีนามกระจ่าง
เกิดทำนายทำพັນ	ให้ตอบซึ่งปัญหา
มหาพรหมนั้นเป็นผู้ถาม	ให้มหาพราหมณ์ตอบมา
เกิดพັນเช่นฆ่า	ตัดเศียรมหาพรหม
เรื่องมนุษย์สามราศี	ฝ่ายพราหมณ์นี้ก็ใจหาย
แต่ยังมุ่งหมายจะตอบ	ต่อให้เรื่องมันเหมาะสม
ได้สัญญาเอาไว้เจ็ดวัน	ที่ทำพັນกับมหาพรหม
ความทุกข์ระทมตรองตริ๊ก	ยังเหลืออยู่หนึ่งวัน
พราหมณ์ไม่มีโอกาส	สามารถจะตอบได้
ที่ถูกทำทลายจึงหนีหน้า	มุดเข้าพนาสาร
พอเดินเดินแล้วก็เหนื่อยหนักนอน	เอนตัวลงนอนในไพรวัลย์
ไต่ไม่อันร่วมรื่น	นอนลงบนพื้นทราย
ผมจะขอยกถึงนางนกอินทรี	ทั้งสองเกาะนั่งอยู่ในช่องพฤกษี
นางนกอินทรีเมียผู้	เกาะอยู่ไม่หนีหน้า
ทั้งสองตัวผิวเมียคลอเคลียเคล้า	ตัวผู้ว่าต่อเช้าจะสบาย
ได้กินกายมนุษย์แน่	ที่แพ้พันกัน
นกตัวเมียจึงถามไถ่	ว่าเขาพันเรื่องอะไรเล่าที่
ทำให้ชีวิตวอดวาย	ถึงทำลายชั้น
ผู้บอกว่าเขาถามปัญหา	แล้วเกิดทำเป็นพัน
แต่ปัญหานั้นน้องอย่าถาม	ที่ปิดเป็นความลับ
พราหมณ์ไม่มีโอกาสสามารถจะรู้	พอรุ่งเช้าตรู่ตัวมันไป

ตามทีพันัน	ให้เขาพันลัม
นกตัวเมียวอยากจะรู้	แต่นกตัวผู้ก็บังคับ
เมียวไม่รู้ว่าความลับ	เลยไม่ยอมจะหลบนอน
เผื่ออนแล้วแล้วก็เผื่ออีก	ผัวหลบหลีกก็ไม่ไหว
จึงจำใจจะต้องบอก	กับนกคือเจ้าหล่อน
เรื่องมนุษย์สามราศี	ตามทีพู้มมาก่อน
หนึ่งตื่นนอนเข้ามา	เอาน้ำชำระพักตร์
พอตะวันเพียงเอาน้ำลูบอก	พอตะวันตกเอาน้ำล้างเท้า
ไม่มีใครบอกกล่าว	เล่ากับตามพราหมณ์
พราหมณ์ได้ยินจึงนึกออก	ตอนนกมันบอกกับเมียรัก
ปลื้มใจนักตัวกูนี้	ไม่ถึงชีวิวาย
ลูกขึ้นยืนตรงแล้วดำรงร่าง	ปากพูดพลางว่าเหมาะสม
ต้องกลับฆ่ามหาพรหม	ที่นี้ได้สมหมาย
จึงย่างก้าวยกเท้าเดิน	ไปตามพะเนินแนวไม้
ในวันนี้สุดท้าย	วันที่ครบตามสัญญา
มาถึงมหาพรหมแล้วค่อยโน้มหัตถ์	แสนโสมนัสนอบ
พราหมณ์ตอบซึ่งปัญหา	ไม่ลวงเลยตามที่นกกล่าวมา
ตอนนี้พรหมเสียหน้าเพราะตัวปราชัย	พรหมยอมตายไม่ให้เสียศักดิ์
ยอมตัดเศียรให้แม่เนื้อเนียนเจ็ดธิดา	เอาพานเข้ามาใส่
ถ้าเศียรตกในพสุธา	ทำให้เกิดโลกาถูกเป็นไฟ
ขว้างขึ้นไปบนอากาศ	ขาดพิรุณโรย
ถ้าตกลงพระคงคา	ทำให้ฝูงปลาตายหมด
มนุษย์จะอดกึ่งปลา	ทำให้หิวโหย
เจ็ดธิดาพากันอดดูโดยไม่วางใจ	ชีวิตของพระบิดา
ช่วยเอาพานทองเข้ามาจับ	พระพรหมจึงจับพระขันธุ์
ใช้กำลังฟันเศียรไว้	โลหิตตกไหลฉา
ดวงชีวิาก็ขาดเด็ด	ต่อหน้าทั้งเจ็ดธิดา
ประคองพานแว่นฟ้าพาเศียร	เวียนพระสุเมรุ
แล้วบังเกิดเห็นมหัศจรรย์	พิลึกพิลั่น

ในโลกาบนพนาสีแดง	คล้ายกับแสงแสน
อสูรนี้บาดก็ฟาดฝาง	ลงที่ข้างบริเวณ
จึงทำให้เห็นชัดเจนมหัสจรรย์ภูวะสะ	ชูปะโอโคราคะ
พร้อมทั้งนางราคะสะตะ	นางโสภามณฑาขวัญ
กิริณีกิมิทา	มะโหทะแจ่มจันทร์
ได้พากันนำใส่พานเวียน	นำเศียรพระบิดร
เปลี่ยนกันรับไว้ทั้งเจ็ดนาง	ไม่ได้วางไว้นั้น
นำเศียรแห่งจะวางตั้ง	ปีละครั้งหนึ่ง
วันที่ขึ้นปีใหม่ของปีนั้นนั้น	ได้ผลัดกันเปลี่ยนไป
พอปีใหม่โหราศาสตร์	เขาประกาศมา
กลายเป็นวัฒนธรรมประเพณี	จึงเป็นที่สืบต่อมา
ชาวประชารุ่นหลัง	ที่อยู่ในสังคมภพ

เพลงบอกจะมีลักษณะเป็นบทกลอน มีฉันทลักษณ์เป็นแบบฉบับของตนเอง ส่วนมากกลอนหนึ่งบทจะประกอบด้วย 4 วรรค ในแต่ละวรรคจะมี 6-10 พยางค์ การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 2 หรือ 3 หรือ 4 หรือ 5 หรือ 6 ของวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 หรือ 4 หรือ 5 ในวรรคที่ 3 และพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 3 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 2 หรือ 3 หรือ 4 หรือ 5 หรือ 6 การสัมผัสระหว่างบท พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทกลอนเพลงบอกถัดไป ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงบอกจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้องจบบทว่ากลอน

แผนผังกลอนเพลงบอก

วรรคที่ 1	อดีตกาลที่ผ่านมา	เป็นเวลาที่นานนัก	วรรคที่ 2
วรรคที่ 3	ขอยึดหลักคนเฒ่า	กล่าวไว้ในสาร	วรรคที่ 4
วรรคที่ 1	สำหรับคนเราเป็นคนบ้านนอก	เรียกว่าเพลงบอกสงกรานต์	วรรคที่ 2
วรรคที่ 3	เป็นนิทานลึกลับ	เล่าไว้ในตำรา	วรรคที่ 4

วรรคที่ 1	แม่เพลง	ร้อง	0 0 0 0 0 [0 0 0]
	ลูกคู่	รับ	“ว่าเอื้อว่าเห้” [3 คำหลัง]
วรรคที่ 1	แม่เพลง	ร้อง	0 0 0 0 0 0 [0 0]
	ลูกคู่	รับ	“ว่าทอยข้าข้าเห้อ” [2 คำหลัง]
วรรคที่ 2	แม่เพลง	ร้อง	0 0 0 0 0 [0 0]
	ลูกคู่	รับ	[2 คำหลัง]
	แม่เพลง	ร้อง	0 0 0 0...[หยุดร้องให้ลูกคู่รับ]
	ลูกคู่	รับ	“ใช่แล้ว” [2 คำหลัง]
วรรคที่ 3	แม่เพลง	ร้อง	0 0 0 0 0 0 0
	ลูกคู่	รับ	[2 คำหลัง]
วรรคที่ 4	แม่เพลง	ร้อง	0 0 0 0 0 0 0
	ลูกคู่	รับ	[ข้าวรรคที่ 4]
	ลูกคู่	รับ	[ข้าวรรคที่ 3 และ วรรคที่ 4]

ตัวอย่างบทร้องเพลงบอก

วรรคที่ 1	แม่เพลง	ร้อง	อดีตกาล [ที่ผ่านมา]
	ลูกคู่	รับ	“ว่าเอื้อว่าเห้” [ที่ผ่านมา]
	แม่เพลง	ร้อง	อดีตกาลที่ [ผ่านมา]
	ลูกคู่	รับ	“ว่าทอยข้าข้าเห้อ” [ผ่านมา]
วรรคที่ 2	แม่เพลง	ร้อง	เป็นเวลาที่ [นานนัก]
	ลูกคู่	รับ	[นานนัก]
	แม่เพลง	ร้อง	เป็นเวลาที่...[หยุดร้องให้ลูกคู่รับ]
	ลูกคู่	รับ	“ใช่แล้ว” [นานนัก]

วรรคที่ 3	แม่เพลง	ร้อง	ขอยี่ดหลัก [คนเฒ่า]
	ลูกคู่	รับ	[คนเฒ่า]
วรรคที่ 4	แม่เพลง	ร้อง	[กล่าวไว้ในสาร]
	ลูกคู่	รับ	[กล่าวไว้ในสาร]
ลูกคู่		รับ	[ขอยี่ดหลักคนเฒ่า กล่าวไว้ในสาร]

ฯลฯ

การบันทึกโน้ตไทย โดยกำหนดให้ 1 บรรทัด ประกอบด้วย 8 ห้องเพลง และในแต่ละห้องเพลง ประกอบด้วย 4 จังหวะย่อย และใช้ฉิ่งในการประกอบจังหวะให้สอดคล้องประสานกับการบันทึกโน้ตที่เป็นคำร้องของ ทั้งแม่เพลงและลูกคู่ ในการร้องเพลงบอก และการกำหนดโน้ตเสียงไทย ในบันไดเสียง C ให้ตรงกับเสียงของผู้ร้องเพลงบอก โดยฉิ่งจะตีเป็นจังหวะ ฉิ่ง ฉิ่ง ฉับ เท่านั้น จนกระทั่งจบการร้องเพลงบอก โดยที่แม่เพลง และลูกคู่ ผู้ร้องเพลงบอกจะต้องใช้การจดจำ และจับจังหวะการร้องเพลงบอกให้ตรงกับเสียงของจังหวะฉิ่งให้ได้ ร้องและเล่นหมุนเวียนกันในการทำงานเดิมแต่เปลี่ยนบทว่าเพลงบอก ไปจนกว่าจะจบบทเพลงบอก และเมื่อจะลงจบให้ร้องในจังหวะที่ช้าแล้วทอดลง

โน้ตเพลงบอก บทประวัติวันสงกรานต์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - ม ซ	- - ม ซ	- - - -	ซ ล - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - อดีต	- - ตะกาล	- - - -	ที่ผ่าน-มา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ค	- - - ซ	- ล - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ที่	- ผ่าน-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - ม ซ	- - ม ซ	- - - -	ซ ล - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - อดีต	- - ตะกาล	- - - -	ที่ผ่าน-มา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ค	- ค - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เหอ	- ผ่าน-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ม - ซ	ซ ซ - ล	- - - -	- - - ม	- ม - ซ	- - - -	- - - -
	- - - เป็น	- เว - ลา	ที่นาน-นัก	- - - -	- - - เป็น	- เว - ลา	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ซ - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- นาน - นัก	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- นาน - นัก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ค	- ม - ล	- ซ - ล	- - - -	- - - ซ	- - ม ซ	- - - ล	- - - -
	- - - ขอ	- ยึด - หลัก	- คน - เฒ่า	- - - -	- - - กล่าว	- - ไว้ใน	- - - สาร	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- คน - เฒ่า	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	- - ม ซ	- - - ล	- - - -	- - - ค	- ม - ล	- ซ - ล	- - - -
	- - - กล่าว	- - ไว้ใน	- - - สาร	- - - -	- - - ขอ	- ยึด - หลัก	- คน - เฒ่า	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	- - ม ซ	- - - ล	- - - -
	- - - กล่าว	- - ไว้ใน	- - - สาร	- - - -

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-- ล ดั	- ม - ช	-- ม ม	- ช - ช	---	---	---	---
	-- สำหรับ	-คน -เรา	--เป็นคน	-บ้าน-นอก	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	-- ม ช	-- ล ดั	--- ม	- ช - ช
	---	---	---	---	-- ว่าเอ้	-- ว่าเห้	--- คน	-บ้าน-นอก

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-- ล ดั	- ม - ช	-- ม ม	- ช - ช	---	---	---	---
	-- สำหรับ	-คน -เรา	--เป็นคน	-บ้าน-นอก	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	-- ม ม	- ช --	- ล - ดั	- ช - ช
	---	---	---	---	-- ว่าทอย	- ช้า --	- ฉ่ำ -เห้อ	-บ้าน-นอก

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ช	- ล - ม	---	- ช - ช	- ม - ช	---	---
	-เรียก -ว่า	-เพลง-บอก	-สง-กรานต์	---	-เรียก -ว่า	-เพลง-บอก	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ม	---	---	- ช - ม	- ล - ม
	---	---	---	-สง-กรานต์	---	---	-ใช่ -แล้ว	-สง-กรานต์

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	- ม - ม	---	--- ช	--- ม	-- ม ม	--- ช
	-- เป็น	-นิ -ทาน	-ลี้ก - ล้า	---	--- เล่า	--- ไว้	-- ในตำ	--- ร่า
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	---	---
	---	---	---	-ลี้ก - ล้า	---	---	---	---

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	--- ม	-- ม ม	--- ช	--- ม	- ม - ม	- ม - ม	---
	--- เล่า	--- ไว้	-- ในตำ	--- ร่า	-- เป็น	-นิ -ทาน	-ลี้ก - ล้า	---

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	--- ม	-- ม ม	--- ช
	--- เล่า	--- ไว้	-- ในตำ	--- ร่า

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ
แม่เพลง	- ม - ม	ม ล - ช	--- ช	ช ล - ม	---	---	---	---
	- ย้ง - มี	มหา-พราหมณ์	--- กั๊บ	มหา-พราหม	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ค้	- - - ช	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอื้อ	- - ว่าเห้	- - - มะ	-หา-พราหม

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม ล - ช	--- ช	ช ล - ม	---	---	---	---
	- ย้ง - มี	มหา-พราหมณ์	--- กั๊บ	มหา-พราหม	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ค้	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เห้อ	-หา-พราหม

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ
แม่เพลง	- - - ม	- ม - ช	มช - ช	---	- - - ม	- ม - ช	---	---
	- - - อัน	- มี - นาม	กระจร-จาย	---	- - - อัน	- มี - นาม	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	- ช - ม	- ช - ช
	---	---	---	- จร - จาย	---	---	- ไ้ - แล้ว	- จร - จาย

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ
แม่เพลง	- - - ช	- ม - ม	- ม ม ช	---	- ล - ช	- - - ช	- - - ม	- - - ล
	- - - เกิด	- ทำ - นาย	- ทำพนั้น	---	- ให้ - ตอบ	- - - ชึ่ง	--- ปัญ	- - - หา
ลูกคู่	---	---	---	- ม ม ช	---	---	---	---
	---	---	---	- ทำพนั้น	---	---	---	---

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ช	- - - ช	- - - ม	- - - ล	- - - ช	- ม - ม	- ม ม ช	- - - -
	- ให้ - ตอบ	- - - ชึ่ง	--- ปัญ	- - - หา	- - - เกิด	- ทำ - นาย	- ทำพนั้น	- - - -

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ	--- ค้าง	- ค้าง - ด้บ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ช	- - - ช	- - - ม	- - - ล
	- ให้ - ตอบ	- - - ชึ่ง	--- ปัญ	- - - หา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	----	ม ล - ช	- - ม ม	- ช - ล	----	----	----	----
	----	มหา-พรหม	-- นั้นเป็น	- ผู้ - งาม	----	----	----	----
ลูกคู่	----	----	----	----	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ช - ล
	----	----	----	----	- - ว่าเอื้อ	- - ว่าให้	--- เป็น	- ผู้ - งาม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	----	ม ล - ช	- - ม ม	- ช - ล	----	----	----	----
	----	มหา-พรหม	-- นั้นเป็น	- ผู้ - งาม	----	----	----	----
ลูกคู่	----	----	----	----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ช - ล
	----	----	----	----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - ให้อ	- ผู้ - งาม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	ม ล - ช	- ช - ม	----	- - - ช	ม ล - ช	----	----
	- - - ให้	มหา-พรหม	-ตอบ -มา	----	- - - ให้	มหา-พรหม	----	----
ลูกคู่	----	----	----	- ช - ม	----	----	- ช - ม	- ช - ม
	----	----	----	-ตอบ -มา	----	----	-ให้ - แล้ว	-ตอบ -มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- - ม ม	- ล - ช	----	- ช - ตั้	- - ม ล	- - - ช	----
	- - - เกิด	- - พนัน	-เชิญ -ฆ่า	----	-ตัด-เศียร	- - มหา	- - พรหม	----
ลูกคู่	----	----	----	- ล - ช	----	----	----	----
	----	----	----	-เชิญ -ฆ่า	----	----	----	----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
ลูกคู่	- ช - ตั้	- - ม ล	- - - ช	----	- - - ช	- - ม ม	- ล - ช	----
	-ตัด-เศียร	- - มหา	- - พรหม	----	- - - เกิด	- - พนัน	-เชิญ -ฆ่า	----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	----	----	----	----
	----	----	----	----
ลูกคู่	- ช - ตั้	- - ม ล	- - - ช	----
	-ตัด-เศียร	- - มหา	- - พรหม	----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ช	- - ม ม	--- ล	- ม - ล	---	---	---	---
	-- -เรื่อง	-- -มนุษย์	-- -สาม	- ภา - คี	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	-- มช	-- ล ด	--- ล	- ม - ล
	---	---	---	---	-- ว่าเอ	-- ว่าเห	-- -สาม	- ภา - คี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ช	- - ม ม	--- ล	- ม - ล	---	---	---	---
	-- -เรื่อง	-- -มนุษย์	-- -สาม	- ภา - คี	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	-- ม ม	- ช - -	- ล - ด	- ม - ล
	---	---	---	---	- ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เหอ	- ภา - คี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ด	- ช - ล	ลช - ล	---	--- ด	- ช - ล	---	---
	-- -ฝ่าย	-พราหมณ์จี	ก็ใจ - หาย	---	-- -ฝ่าย	-พราหมณ์จี	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ล	---	---	- ช - ม	- ช - ล
	---	---	---	- ใจ - หาย	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- ใจ - หาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช - ล	- ช - ช	---	--- ช	- - ลช	- - ชล	--- ล
	- แต่ - ย้ง	- มุ่ง - หมายถึง	- จะ - ตอบ	---	--- ต่อ	- - ให้เรื่อง	- มันเหมาะ	- - - สม
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- จะ - ตอบ	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	- - ลช	- - ชล	--- ล	- ม - ม	- ช - ล	- ช - ช	---
	--- ต่อ	- - ให้เรื่อง	- มันเหมาะ	- - - สม	- แต่ - ย้ง	- มุ่ง - หมายถึง	- จะ - ตอบ	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	- - ลช	- - ชล	--- ล
	--- ต่อ	- - ให้เรื่อง	- มันเหมาะ	- - - สม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ล - ซ	- - ม ม	- ซ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- ได้	- สัญ - ญา	-- เอาไว้	- เจ็ด - วัน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ต	- - - ม	- ซ - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าให้	- - ไว้	- เจ็ด - วัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ล - ซ	- - ม ม	- ซ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- ได้	- สัญ - ญา	-- เอาไว้	- เจ็ด - วัน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ต	- ซ - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - ให้อ	- เจ็ด - วัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ม	ม ซ - ซ	ซ ล - ม	- - - -	- ซ - ม	ม ซ - ซ	- - - -	- - - -
	- ที่ - ทำ	พนัน - กั๊	มหา-พรหม	- - - -	- ที่ - ทำ	พนัน - กั๊	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ม	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ล - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- หา-พรหม	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- หา-พรหม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ซ	- ม - ซ	- - - -	- ม - ล	- - - ล	- - - ซ	- - - ซ
	- ความ - ทุกข์	- ระ - ทม	- ตรอง-ตริก	- - - -	- ยัง-เหลือ	- - - อยู่	- - - หนึ่ง	- - - วัน
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ตรอง-ตริก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ม - ล	- - - ล	- - - ซ	- - - ซ	- ม - ม	- ม - ซ	- ม - ซ	- - - -
	- ยัง-เหลือ	- - - อยู่	- - - หนึ่ง	- - - วัน	- ความ-ทุกข์	- ระ - ทม	- ตรอง-ตริก	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ม - ล	- - - ล	- - - ซ	- - - ซ
	- ยัง-เหลือ	- - - อยู่	- - - หนึ่ง	- - - วัน

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ช	--- ช	--- ช	---	---	---	---
	---พราหมณ์	- ไม่ - มี	--- ไอ	--- กาส	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ค	--- ม	- ช - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- มี	- ไอ - กาส

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ช	--- ช	--- ช	---	---	---	---
	---พราหมณ์	- ไม่ - มี	--- ไอ	--- กาส	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ค	- ช - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เหอ	- ไอ - กาส

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ
แม่เพลง	- ล - ช	--- ช	- ช - ช	---	- ช - ช	--- ช	---	---
	- ส่า - มารถ	--- จะ	- ตอบ - ได้	---	- ส่า - มารถ	--- จะ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	- ช - ม	- ช - ช
	---	---	---	- ตอบ - ได้	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- ตอบ - ได้

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ม - ม	ม ล - ช	---	--- ม	--- ล	- - ม ช	--- ล
	- ที่ - ฎุก	- ท้า - ทาย	จึ่งหนี - หน้า	---	--- มุด	- - - เข้า	- - พนา	--- สาร
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- หนี - หน้า	---	---	---	---

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	--- ล	- - ม ช	--- ล	- ช - ล	- ม - ม	ม ล - ช	---
	- - - มุด	- - - เข้า	- - พนา	--- สาร	- ที่ - ฎุก	- ท้า - ทาย	จึ่งหนี - หน้า	---

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ	--- ค้าง	- ค้าง - รับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	--- ล	- - ม ช	--- ล
	- - - มุด	- - - เข้า	- - พนา	--- สาร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ม - ช	- ม ช ล	- ล - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - พอ	- เติน - เติน	- แล้วยกเหน้อย	- หนัก - นอน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ล	- ล - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - เหน้อย	- หนัก - นอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ม - ช	- ม ช ล	- ล - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - พอ	- เติน - เติน	- แล้วยกเหน้อย	- หนัก - นอน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ล - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เห้อ	- หนัก - นอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	ม ม - ช	- - - -	- ม - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -
	- เอน - ตั้ว	- ลง - นอน	ในไพร-วัลย์	- - - -	- เอน - ตั้ว	- ลง - นอน	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ช	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- ไพร-วัลย์	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- ไพร-วัลย์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- - ม ช	- - - ช	- - - -	- - - ช	- - ม ม	- - - ม	- - - ช
	- ใต้ - ไม้	- - อันร่ม	- - - รื่น	- - - -	- - - นอน	- - ลงบน	- - - พั้น	- - - ทราย
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ร่ม - รื่น	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - ม ม	- - - ม	- - - ช	- ล - ม	- - ม ช	- - - ช	- - - -
	- - - นอน	- - ลงบน	- - - พั้น	- - - ทราย	- ใต้ - ไม้	- - อันร่ม	- - - รื่น	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - ม ม	- - - ม	- - - ช
	- - - นอน	- - ลงบน	- - - พั้น	- - - ทราย

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- ล - ม	- ล - ม	ม ม - ม	-----	-----	-----	-----
	- ผม - จะ	- ขอ - ยก	- ถึง - นาง	นกอิน-ทรีย์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ซ	- - ล ค	- - - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - นก	- อิน - ทรีย์

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- ล - ม	- ล - ม	ม ม - ม	-----	-----	-----	-----
	- ผม - จะ	- ขอ - ยก	- ถึง - นาง	นกอิน-ทรีย์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ค	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ่า - ห่อ	- อิน - ทรีย์

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ซ ซ	- ม ซ ม	- ซ ม ล	-----	- ม ซ ซ	- ม ซ ม	-----	-----
	- ทั้งสองเกาะ	- นิ่งอยู่ใน	- ช่องพฤกษ์	-----	- ทั้งสองเกาะ	- นิ่งอยู่ใน	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ล	-----	-----	- ซ - ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	- พฤกษ์ - ษี	-----	-----	- ไซ - แล้ว	- พฤกษ์ - ษี

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ซ	-----	- ซ - ล	- - ซ ล	- - - ล	-----
	- นาง-นก	- อิน - ทรีย์	- เมีย - ผู้	-----	- เกาะ-อยู่	- -ไม่หน่าย	- - - หนี	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ซ	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- เมีย - ผู้	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ซ - ล	- - ซ ล	- - - ล	-----	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ซ	-----
	- เกาะ-อยู่	- -ไม่หน่าย	- - - หนี	-----	- นาง-นก	- อิน - ทรีย์	- เมีย - ผู้	-----

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ซ - ล	- - ซ ล	- - - ล	-----
	- เกาะ-อยู่	- -ไม่หน่าย	- - - หนี	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ช	- ล - ช	--- ม	- ม - ม	---	---	---	---
	- ทั้งสองตัว	- ผัว-เมีย	--- คลอก	- เคลีย-เคล้า	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- คลอก	- เคลีย-เคล้า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ช	- ล - ช	--- ม	- ม - ม	---	---	---	---
	- ทั้งสองตัว	- ผัว-เมีย	--- คลอก	- เคลีย-เคล้า	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เห้อ	- เคลีย-เคล้า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	ช ม - ม	- ช ล ช	---	- ม - ล	ช ม - ม	---	---
	- ตัว - ผู้	ว่าตอ- เข้า	- จะสบาย	---	- ตัว - ผู้	ว่าตอ- เข้า	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ช	---	---	- ช - ม	- ล - ช
	---	---	---	- สะ-บาย	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- สะ-บาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- ม - ม	- ม ม ช	---	- - - ช	- - - ม	- ม ม ช	---
	- - - ได้	- กิน-กาย	- มนุษย์แน่	---	- - - ที่	- - - แพ้	- พนัน กั้น	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม ม ช	---	---	---	---
	---	---	---	- มนุษย์แน่	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ช	- - - ม	- ม ม ช	---	- - - ช	- ม - ม	- ม ม ช	---
	- - - ที่	- - - แพ้	- พนัน กั้น	---	- - - ได้	- กิน-กาย	- มนุษย์แน่	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ช	- - - ม	- ม ม ช	---
	- - - ที่	- - - แพ้	- พนัน กั้น	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ช	--- ม	- ล - ล	---	---	---	---
	--- นก	- ตั้ว - เมีย	--- ฉิ่ง	- ถาม - ไถ่	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้ว	- - - ม	- ล - ล
	---	---	---	---	- - ว่าเข็	- - ว่าเห้	- - - ฉิ่ง	- ถาม - ไถ่

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ช	--- ม	- ล - ล	---	---	---	---
	--- นก	- ตั้ว - เมีย	--- ฉิ่ง	- ถาม - ไถ่	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้ว	- ล - ล
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เห้อ	- ถาม - ไถ่

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ช ล ม ม	- ช ม ม	- ช - ช	---	ช ล ม ม	- ช ม ม	---	---
	ว่าเขาพนัน	- เรื่องอะไร	- เล่า - ที่	---	ว่าเขาพนัน	- เรื่องอะไร	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	- ช - ม	- ช - ช
	---	---	---	- เล่า - ที่	---	---	- ไข่ - แล้ว	- เล่า - ที่

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ม - ม	- ช - ช	---	--- ล	- - ม ช	--- ล	---
	- ทำ - ให้	- ชี - วี	- วอด - วาย	---	--- ถึง	- - ทำลาย	--- ชันท์	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- วอด - วาย	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ล	- - ม ช	--- ล	---	- ช - ล	- ม - ม	- ช - ช	---
	--- ถึง	- - ทำลาย	--- ชันท์	---	- ทำ - ให้	- ชี - วี	- วอด - วาย	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ล	- - ม ช	--- ล	---
	--- ถึง	- - ทำลาย	--- ชันท์	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- ซ - ล	--- ล	- ม - ล	---	---	---	---
	-ผิว-บอก	-ว่า-เขา	---ถาม	-ปัญ-หา	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- ม ซ	- ล ตั้	--- ล	- ม - ล
	---	---	---	---	- ว่าเอ้	- ว่าเห้	---ถาม	-ปัญ-หา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- ซ - ล	--- ล	- ม - ล	---	---	---	---
	-ผิว-บอก	-ว่า-เขา	---ถาม	-ปัญ-หา	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- ม ม	- ซ ---	- ล - ตั้	- ม - ล
	---	---	---	---	- ว่าทอย	- ซ้า - -	- ฉ้า - เหือ	-ปัญ-หา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ซ - ม	ม ม - ม	---	--- ม	- ซ - ม	---	---
	---แล้ว	- เกิด - ท้า	เป็นพะ - นัน	---	---แล้ว	- เกิด - ท้า	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	- ซ - ม	- ม - ม
	---	---	---	- พะ - นัน	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- พะ - นัน

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ซ - ล	- ซ ม ล	---	--- ซ	--- ซ	- ม ม	--- ม
	--- แต่	- ปัญ-หา	- น้อยอย่าถาม	---	--- พี่	--- ปิด	- เป็นความ	--- ลับ
ลูกคู่	---	---	---	- ซ - ล	---	---	---	---
	---	---	---	-อย่า -ถาม	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	--- ซ	- ม ม	--- ม	--- ม	- ซ - ล	- ซ ม ล	---
	--- พี่	--- ปิด	- เป็นความ	--- ลับ	--- แต่	- ปัญ-หา	- น้อยอย่าถาม	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	--- ซ	- ม ม	--- ม
	--- พี่	--- ปิด	- เป็นความ	--- ลับ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ม	- ม - ช	- ช - ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	- พราหมณ์ไม่มี	- โอ- กาส	- ส่า - มารถ	- จะ - รู่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ต	- - - ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- มารถ	- จะ - รู่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ม	- ม - ช	- ช - ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	- พราหมณ์ไม่มี	- โอ- กาส	- ส่า - มารถ	- จะ - รู่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	- จะ - รู่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ม	- ม - ช	-----	- ม - ช	- ม - ม	-----	-----
	- พอ - รุ่ง	- เข้า - ตู	- มั่น - ไป	-----	- พอ - รุ่ง	- เข้า - ตู	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	- มั่น - ไป	-----	-----	- ใ - แล้ว	- มั่น - ไป

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- - - ช	- - ม ม	-----	- - ล ต	- - - ช	- - - ม	-----
	--- ตาม	- - - ที่	- - พนัน	-----	-- ให้เขา	- - - ฟัน	- - - ล้ม	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- พะ - นัน	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - ล ต	- - - ช	- - - ม	-----	- - - ช	- - - ช	- - ม ม	-----
	-- ให้เขา	- - - ฟัน	- - - ล้ม	-----	--- ตาม	- - - ที่	- - พนัน	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - ล ต	- - - ช	- - - ม	-----
	-- ให้เขา	- - - ฟัน	- - - ล้ม	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ช	--- ล	- ช - ม	---	---	---	---
	--- นก	- ตัว - เมีย	--- อยาก	- จะ - ฐั	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั	- - - ล	- ช - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- อยาก	- จะ - ฐั

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ช	--- ล	- ช - ม	---	---	---	---
	--- นก	- ตัว - เมีย	--- อยาก	- จะ - ฐั	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั	- ช - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ฐั - -	- ฐั - เห้อ	- จะ - ฐั

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	ช ม - ม	---	- ม - ม	- ม - ช	---	---
	- แต่ - นก	- ตัว - ฐั	ก็บัง - คับ	---	- แต่ - นก	- ตัว - ฐั	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	- ช - ม	- ม - ม
	---	---	---	- บัง - คับ	---	---	- ใ - แล้ว	- บัง - คับ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ม	- ม - ม	---	--- ม	- - ล ช	- - ช ล	- - - ช
	--- เมีย	- ไม่ - ฐั	- ความ - ลับ	---	--- เลย	- - ไม่ยอม	- - จะหลับ	- - - นอน
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- ความ - ลับ	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	- - ล ช	- - ช ล	- - - ช	--- ม	- ล - ม	- ม - ม	---
	--- เลย	- - ไม่ยอม	- - จะหลับ	- - - นอน	--- เมีย	- ไม่ - ฐั	- ความ - ลับ	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	- - ล ช	- - ช ล	- - - ช
	--- เลย	- - ไม่ยอม	- - จะหลับ	- - - นอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ล	- ช - ช	--- ม	ช ล - ช	---	---	---	---
	--- เฝ้า	-วอน-เล่า	--- แล้ว	ก็เฝ้า - อีกร	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ช	- ล - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - ก็	- เฝ้า - อีกร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ล	- ช - ช	--- ม	ช ล - ช	---	---	---	---
	--- เฝ้า	-วอน-เล่า	--- แล้ว	ก็เฝ้า - อีกร	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ล - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เห้อ	- เฝ้า - อีกร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ช	- ล - ม	---	- ช - ช	- ม - ช	---	---
	-เรียก-ว่า	-เพลง-บอก	-สง-กรานต์	---	-เรียก-ว่า	-เพลง-บอก	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ม	---	---	- ช - ม	- ล - ม
	---	---	---	-สง-กรานต์	---	---	-ใช่-แล้ว	-สง-กรานต์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ตั้	- ล - ล	ชช - ล	---	- ม - ม	- - - ช	- - - ช	- - - ช
	- - - ผัว	-หลบ-หลีก	ก็ไม่-ไหว	---	-จึ่ง-จำ	- - - ใจ	- - - ต้อง	- - - บอก
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ล	---	---	---	---
	---	---	---	-ไม่-ไหว	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- - - ช	- - - ช	- - - ช	- - - ตั้	- ล - ล	ชช - ล	---
	-จึ่ง-จำ	- - - ใจ	- - - ต้อง	- - - บอก	- - - ผัว	-หลบ-หลีก	ก็ไม่-ไหว	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- - - ช	- - - ช	- - - ช
	-จึ่ง-จำ	- - - ใจ	- - - ต้อง	- - - บอก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- - ม ม	- - - ล	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- เรือง	-- มนุษย์	--- สาม	- วา - คี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ล	- ซ - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอื้อ	- - ว่าให้	- - - สาม	- วา - คี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- - ม ม	- - - ล	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- เรือง	-- มนุษย์	--- สาม	- วา - คี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ซ - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เทื่อ	- วา - คี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ซ - ซ	- ม ม ม	- - - -	- - - ม	- ซ - ซ	- - - -	- - - -
	--- ตาม	- ที่ - พี่	- ฐู้มาก่อน	- - - -	--- ตาม	- ที่ - พี่	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- มา - ก่อน	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- มา - ก่อน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- - - ม	- ม - ซ	- - - -	- ม - ม	- - - ม	- - - ซ	- - - ม
	- หนึ่ง - ตีน	--- นอน	- เข้า - มา	- - - -	- เอา - น้ำ	- - - ซ้ำ	- - - ะ	- - - พักตร์
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- เข้า - มา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ม - ม	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- ล - ซ	- - - ม	- ม - ซ	- - - -
	- เอา - น้ำ	- - - ซ้ำ	- - - ะ	- - - พักตร์	- หนึ่ง - ตีน	--- นอน	- เข้า - มา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ม - ม	- - - ม	- - - ซ	- - - ม
	- เอา - น้ำ	- - - ซ้ำ	- - - ะ	- - - พักตร์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	ม ม - ช	- - ม ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- พอ	ตะวัน - เทียง	-- เออน้ำ	- ลูบ - อก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ด	- - - ม	- ช - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - น้ำ	- ลูบ - อก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	ม ม - ช	- - ม ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- พอ	ตะวัน - เทียง	-- เออน้ำ	- ลูบ - อก	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ด	- ช - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เห้อ	- ลูบ - อก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	ม ช ม ม	- ม - ม	- - - -	- ม - ม	ม ช ม ม	- - - -	- - - -
	- พอ - ตะ	วันตกเอน้ำ	- ล้าง - เท้า	- - - -	- พอ - ตะ	วันตกเอน้ำ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- ล้าง - เท้า	- - - -	- - - -	- ไข่ - แล้ว	- ล้าง - เท้า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ล	- ม - ม	- ช - ช	- - - -	- - - ช	- - ช ม	- - - ช	- - - -
	- - - ไม่	- มี - ใคร	- บอ ก - กล่าว	- - - -	- - - เล่า	- - กั บ ตา	- - - พราหมณ์	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- บอ ก - กล่าว	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - ช ม	- - - ช	- - - -	- - - ล	- ม - ม	- ช - ช	- - - -
	- - - เล่า	- - กั บ ตา	- - - พราหมณ์	- - - -	- - - ไม่	- มี - ใคร	- บอ ก - กล่าว	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - ช ม	- - - ช	- - - -
	- - - เล่า	- - กั บ ตา	- - - พราหมณ์	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ,	--- ม	- ม - ซ	---	---	---	---
	--- พราหมณ์	- ได้ - ยิน	--- จิ่ง	- นึก - ออก	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - จิ่ง	- นึก - ออก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ,	--- ม	- ม - ซ	---	---	---	---
	--- พราหมณ์	- ได้ - ยิน	--- จิ่ง	- นึก - ออก	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ม - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้า - -	- ฉ่า - เห้อ	- นึก - ออก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ซ	- ซ ม ม	---	- ม - ม	- ม - ซ	---	---
	- ตอน - นก	- มั่น - บอก	- กับเมียรัก	---	- ตอน - นก	- มั่น - บอก	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	- ซ - ม	- ม - ม
	---	---	---	- เมียร - รัก	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- เมียร - รัก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ล	- ซ - ตั้	- ซ ม ม	---	- ล - ตั้	--- ม	- ม - ซ	---
	--- ปลื้ม	- ใจ - หนัก	- ตัว กู นี้	---	- ไม่ - ถึง	--- ซี้	- วา - วาย	---
ลูกคู่	---	---	---	- ซ - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- กู - นี้	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ตั้	--- ม	- ม - ซ	---	--- ล	- ซ - ตั้	- ซ ม ม	---
	- ไม่ - ถึง	--- ซี้	- วา - วาย	---	--- ปลื้ม	- ใจ - หนัก	- ตัว กู นี้	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ตั้	--- ม	- ม - ซ	---
	- ไม่ - ถึง	--- ซี้	- วา - วาย	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ช	--- ม	ม ม - ช	---	---	---	---
	- ลูก - ขึ้น	- ยืน - ตรง	--- แล้ว	ดำรง - ว่าง	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ๊	- - ว่าเห้	- - - ต่ำ	- รง - ว่าง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ช	--- ม	ม ม - ช	---	---	---	---
	- ลูก - ขึ้น	- ยืน - ตรง	--- แล้ว	ดำรง - ว่าง	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่ำ - เหือ	- รง - ว่าง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- ช - ช	ช ล - ล	---	- - - ช	- ช - ช	---	---
	--- ปาก	- พุด - พกลาง	ว่าเหมาะ - สม	---	--- ปาก	- พุด - พกลาง	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ล	---	---	- ช - ม	- ล - ล
	---	---	---	- เหมาะ - สม	---	---	- ไข่ - แล้ว	- เหมาะ - สม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- ช - ช	ม ล - ช	---	- ม - ม	- ช - ล	- - - ล	---
	- - - ตั้	- กลับ - ฆ่า	มหา - พรหม	---	- ที - นี้	- ได้ - สม	- - - หมายถึง	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- หา - พรหม	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- ช - ล	- - - ล	---	- - - ช	- ช - ช	ม ล - ช	---
	- ที - นี้	- ได้ - สม	- - - หมายถึง	---	- - - ตั้	- กลับ - ฆ่า	มหา - พรหม	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- ช - ล	- - - ล	---
	- ที - นี้	- ได้ - สม	- - - หมายถึง	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	--- ฉิ่ง	- ย่าง - ก้าว	--- ยก	- เท้า - เดิน	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- ยก	- เท้า - เดิน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	--- ฉิ่ง	- ย่าง - ก้าว	--- ยก	- เท้า - เดิน	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่ำ - เห้อ	- เท้า - เดิน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- - ม ช	- ช - ม	---	- ช - ช	- - ม ช	---	---
	- ไป - ตาม	- - พะเนิน	- แนว - ไม้	---	- ไป - ตาม	- - พะเนิน	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ม	---	---	- ช - ม	- ช - ม
	---	---	---	- แนว - ไม้	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- แนว - ไม้

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	- ล - ม	---	- ม - ช	- ม - ช	- ล - ช	---
	--- ใน	- วัน - นี้	- สุด - ท้าย	---	- วัน - ที่	- ครบ - ตาม	- สัญ - ญา	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- สุด - ท้าย	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ช	- ม - ช	- ล - ช	---	- - - ม	- ม - ม	- ล - ม	---
	- วัน - ที่	- ครบ - ตาม	- สัญ - ญา	---	- - - ใน	- วัน - นี้	- สุด - ท้าย	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ช	- ม - ช	- ล - ช	---
	- วัน - ที่	- ครบ - ตาม	- สัญ - ญา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	ม ล - ม	- - ม ซ	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- มา - ถึง	มหา-พรหม	- - แล้วค่อย	- น้อม-หัตถ์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ซ	- ม - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - ค่อย	- น้อม-หัตถ์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	ม ล - ม	- - ม ซ	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- มา - ถึง	มหา-พรหม	- - แล้วค่อย	- น้อม-หัตถ์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ม - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เห้อ	- น้อม-หัตถ์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- ล - ตั้	ม ม - ซ	- - - -	- - - -	- ล - ตั้	- - - -	- - - -
	- - - -	- แสน-ไส	มนัส-นอบ	- - - -	- - - -	- แสน-ไส	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- นัส-นอบ	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- นัส-นอบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ซ - ซ	- ม - ล	- - - -	- ล - ซ	- ซ - ซ	- - ซ ม	- ม - ม
	-- พราหมณ์	- ตอบ- ซึ่ง	- ปัญ-หา	- - - -	- ไม่-ล้วง	- เลย-ตาม	- - ที่นก	- กล่าว-มา
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ปัญ-หา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ล - ซ	- ซ - ซ	- - ซ ม	- ม - ม	- - - ซ	- ซ - ซ	- ม - ล	- - - -
	- ไม่-ล้วง	- เลย-ตาม	- - ที่นก	- กล่าว-มา	-- พราหมณ์	- ตอบ- ซึ่ง	- ปัญ-หา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ล - ซ	- ซ - ซ	- - ซ ม	- ม - ม
	- ไม่-ล้วง	- เลย-ตาม	- - ที่นก	- กล่าว-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม ล ช	- - ช ช	- ช - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ตอน-นี้	-พรมเสียน้ำ	- -เพราะตัว	-ปราง - ชัย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ช	- ช - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - ตัว	-ปราง - ชัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม ล ช	- - ช ช	- ช - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ตอน-นี้	-พรมเสียน้ำ	- -เพราะตัว	-ปราง - ชัย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ช - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้ำ - เหือ	-ปราง - ชัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ช - ช	- ล - ล	- - - -	- ช ม ม	- ช - ช	- - - -	- - - -
	-พรมยอมตาย	- ไม่ - ให้	- เสีย-สัจ	- - - -	-พรมยอมตาย	- ไม่ - ให้	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ล - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- เสีย-สัจ	- - - -	- - - -	- ใ้ - แล้ว	- เสีย-สัจ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ล	ช ม ช ม	- ช ม ม	- - - -	- - - ช	- - - ช	- - ล ช	- - - ล
	-ยอมตัดเศียร	ให้แม่เนื้อเนียน	- เจ็ดธิดา	- - - -	- - - เอา	- - - พาน	- - เข้ามา	- - - ใ้
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ธิ - ดา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - - ช	- - ล ช	- - - ล	- ช ช ล	ช ม ช ม	- ช ม ม	- - - -
	- - - เอา	- - - พาน	- - เข้ามา	- - - ใ้	-ยอมตัดเศียร	ให้แม่เนื้อเนียน	- เจ็ดธิดา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - - ช	- - ล ช	- - - ล
	- - - เอา	- - - พาน	- - เข้ามา	- - - ใ้

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ซ	- ซ - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ถ้ำ	- เคียร-ตก	- ไน - พะ	- สู้ - ธา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ซ	- ซ - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - พะ	- สู้ - ธา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ซ	- ซ - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ถ้ำ	- เคียร-ตก	- ไน - พะ	- สู้ - ธา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ซ - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ้ำ - เหือ	- สู้ - ธา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ ล ซ	- ม - ม	- ม ม ม	- - - -	- ซ ล ซ	- ม - ม	- - - -	- - - -
	- ทำให้เกิด	- โล - กา	- ลูกเป็นไฟ	- - - -	- ทำให้เกิด	- โล - กา	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- เป็น - ไฟ	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- เป็น - ไฟ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ล - ซ	- ม ม ซ	- - - -	- - - ล	- - ม ม	- - - ซ	- - - -
	- - - ขว่าง	- ขึ้น - ไป	- บนอากาศ	- - - -	- - - ขาด	- - พิรุณ	- - - รอย	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- อา - กาศ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ล	- - ม ม	- - - ซ	- - - -	- - - ซ	- ล - ซ	- ม ม ซ	- - - -
	- - - ขาด	- - พิรุณ	- - - รอย	- - - -	- - - ขว่าง	- ขึ้น - ไป	- บนอากาศ	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ล	- - ม ม	- - - ซ	- - - -
	- - - ขาด	- - พิรุณ	- - - รอย	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ล	- ช - ช	--- ช	- ม - ช	---	---	---	---
	--- ถ้ำ	- ตก - ลง	--- พระ	- คิง - คา	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	-- ม ช	-- ล ตั้	--- ช	- ม - ช
	---	---	---	---	-- ว่าเอื้อ	-- ว่าให้	--- พระ	- คิง - คา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ล	- ช - ช	--- ช	- ม - ช	---	---	---	---
	--- ถ้ำ	- ตก - ลง	--- พระ	- คิง - คา	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	-- ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ช
	---	---	---	---	-- ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เห้อ	- คิง - คา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ตั้ - ช	- ช - ล	---	- ช - ล	- ตั้ - ช	---	---
	- ทำ - ให้	- ผู่ง - ปลา	- ตาย - หมด	---	- ทำ - ให้	- ผู่ง - ปลา	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ล	---	---	- ช - ม	- ช - ล
	---	---	---	- ตาย - หมด	---	---	- ใ้ - แล้ว	- ตาย - หมด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-- ม ม	-- ล ช	- ล - ช	---	--- ช	--- ล	- ตั้ - ตั้	---
	-- มมนุษย์	-- จะอด	- กุ้ง - ปลา	---	--- ทำ	--- ให้	- หิว - โหย	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- กุ้ง - ปลา	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	--- ล	- ตั้ - ตั้	---	-- ม ม	-- ล ช	- ล - ช	---
	--- ทำ	--- ให้	- หิว - โหย	---	-- มมนุษย์	-- จะอด	- กุ้ง - ปลา	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	--- ล	- ตั้ - ตั้	---
	--- ทำ	--- ให้	- หิว - โหย	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	ม ม - ช	ล ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เจ็ดติดดา	- พา - กั้น	อดุลย์ - โดย	ไม่ไวย-วาง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ค	- - - ล	- ช - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าให้	- - - ไม่	- ไวย - วาง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	ม ม - ช	ล ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เจ็ดติดดา	- พา - กั้น	อดุลย์ - โดย	ไม่ไวย-วาง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ค	- ช - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - ห่อ	- ไวย - วาง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ช	- ม - ม	- - - -	- ม - ม	- ล - ช	- - - -	- - - -
	- ชี - วิต	- ของ - พระ	- ปี - ดา	- - - -	- ชี - วิต	- ของ - พระ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- ปี - ดา	- - - -	- - - -	- ไซ - แล้ว	- ปี - ดา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ช	- ช ม ม	- - - -	- ช - ช	- - ม ช	- - ช ล	- - - -
	- ช่วย-เอา	- พาน-ทอง	- เข้ามาจับ	- - - -	- พระ-พรหม	- - จิ้งจับ	- - พระชั้นน	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- มา - จับ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ช - ช	- - ม ช	- - ช ล	- - - -	- ช - ช	- ม - ช	- ช ม ม	- - - -
	- พระ-พรหม	- - จิ้งจับ	- - พระชั้นน	- - - -	- ช่วย-เอา	- พาน-ทอง	- เข้ามาจับ	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ช - ช	- - ม ช	- - ช ล	- - - -
	- พระ-พรหม	- - จิ้งจับ	- - พระชั้นน	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	--- ม	- ล - ม	---	---	---	---
	--- ไซ้	- กำ - ลัง	--- ฟั้น	- เคียร-ไว	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ตั้	--- ม	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- ฟั้น	- เคียร-ไว

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	--- ม	- ล - ม	---	---	---	---
	--- ไซ้	- กำ - ลัง	--- ฟั้น	- เคียร-ไว	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เห้อ	- เคียร-ไว

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ล - ซ	- ล -	---	- - - ซ	- ล - ซ	---	---
	--- โล	- หิต - ตก	- ไหล - ฉา	---	- - - โล	- หิต - ตก	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ล	---	---	- ซ - ม	- ล - ล
	---	---	---	- ไหล - ฉา	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- ไหล - ฉา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	ซ ล - ซ	---	- ม - ล	- - ม ซ	- ม - ม	---
	- - - ดวง	- ซี้ - วา	ก็ขาด-เด็ด	---	- ต่อ-หน้า	- - ทั้งเจ็ด	- ธิ - ดา	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ซ	---	---	---	---
	---	---	---	- ขาด-เด็ด	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ล	- - ม ซ	- ม - ม	---	--- ม	- ม - ม	ซ ล - ซ	---
	- ต่อ-หน้า	- - ทั้งเจ็ด	- ธิ - ดา	---	- - - ดวง	- ซี้ - วา	ก็ขาด-เด็ด	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ล	- - ม ซ	- ม - ม	---
	- ต่อ-หน้า	- - ทั้งเจ็ด	- ธิ - ดา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ม - ม	- ช - ม	--- ช	--- ล	---	---	---	---
	ประคอง-พาน	-แว่น-ฟ้า	--- พา	--- -เศียร	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	---	- ช - ล
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	---	- พา -เศียร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ม - ม	- ช - ม	--- ช	--- ล	---	---	---	---
	ประคอง-พาน	-แว่น-ฟ้า	--- พา	- - -เศียร	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ช - ล
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เห้อ	- พา -เศียร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- - ช	--- - ช	- ล - ช	---	- - - ช	- - - ช	---	---
	--- เวียน	--- พระ	- สุ - เมรุ	---	--- เวียน	--- พระ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ช	---	---	- ช - ม	- ล - ช
	---	---	---	- สุ - เมรุ	---	---	- ไข่ - แล้ว	- สุ - เมรุ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช - ช	ม ล ช ม	---	--- - ม	--- - ม	--- - ม	--- - ช
	- แล้ว-บัง	- เกิด-เห็น	มหัศจรรย์	---	--- - พิ	--- - ลึก	--- - พิ	--- - ลั่น
ลูกคู่	---	---	---	- ล ช ม	---	---	---	---
	---	---	---	- หัศจรรย์	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- - ม	--- - ม	--- - ม	--- - ช	- ม - ม	- ช - ช	ม ล ช ม	---
	--- - พิ	--- - ลึก	--- - พิ	--- - ลั่น	- แล้ว-บัง	- เกิด-เห็น	มหัศจรรย์	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- - ม	--- - ม	--- - ม	--- - ช
	--- - พิ	--- - ลึก	--- - พิ	--- - ลั่น

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	- ม ม ม	- ล - ม	---	---	---	---
	--- ใน	- โด - กา	- บนพนา	- สี - แดง	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ต	- - - ม	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - นา	- สี - แดง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	- ม ม ม	- ล - ม	---	---	---	---
	--- ใน	- โด - กา	- บนพนา	- สี - แดง	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ต	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เห้อ	- สี - แดง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	--- ซ	- ล - ล	---	- - - ม	- - - ซ	---	---
	--- คล้าย	--- กั๊	- แสง - แสน	---	--- คล้าย	--- กั๊	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ล	---	---	- ซ - ม	- ล - ล
	---	---	---	- แสง - แสน	---	---	- ใ้ - แล้ว	- แสง - แสน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	ซ ม - ซ	ซ ซ - ล	---	--- ม	- ซ - ซ	- ม ม ม	---
	--- อะ	สุนี่ - บาด	ก็ฟาด - ฟาง	---	--- ลง	- ที่ - ซ้าง	- บริเวณ	---
ลูกคู่	---	---	---	- ซ - ล	---	---	---	---
	---	---	---	- ฟาด - ฟาง	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	- ซ - ซ	- ม ม ม	---	--- ซ	ซ ม - ซ	ซ ซ - ล	---
	--- ลง	- ที่ - ซ้าง	- บริเวณ	---	--- อะ	สุนี่ - บาด	ก็ฟาด - ฟาง	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	- ซ - ซ	- ม ม ม	---
	--- ลง	- ที่ - ซ้าง	- บริเวณ	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ช ล ล	- ม - ช	ม ล ช ม	ม ม - ล	-----	-----	-----	-----
	จึ่งทำให้เห็น	- ชัด - เจน	มหัสจรรย์	ภู วะ - สะ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - ภู	- วะ - สะ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ช ล ล	- ม - ช	ม ล ช ม	ม ม - ล	-----	-----	-----	-----
	จึ่งทำให้เห็น	- ชัด - เจน	มหัสจรรย์	ภู วะ - สะ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เห้อ	- วะ - สะ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช - ม	- ม - ช	-----	- ม - ช	- ช - ม	-----	-----
	- ชู - ปะ	- โอ - โค	- รา - คะ	-----	- ชู - ปะ	- โอ - โค	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	- รา - คะ	-----	-----	- ใ้ - แล้ว	- รา - คะ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ม - ช	- ล - ช	-----	- - - ม	- ล - ช	ม ม - ล	-----
	- พร้อมทั้งนาง	- รา - คะ	- สะ - คะ	-----	- - - นาง	- ไส - ภา	มณฑา-ขวัญ	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- สะ - คะ	-----	-----	-----	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ม	- ล - ช	ม ม - ล	-----	- ม ม ม	- ม - ช	- ล - ช	-----
	- - - นาง	- ไส - ภา	มณฑา-ขวัญ	-----	- พร้อมทั้งนาง	- รา - คะ	- สะ - คะ	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ม	- ล - ช	ม ม - ล	-----
	- - - นาง	- ไส - ภา	มณฑา-ขวัญ	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	--- ม	- ม - ม	---	---	---	---
	--- กี	- วิ - หนี	--- กี	- มิ - ทา	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ดั	--- ม	- ม - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- กี	- มิ - ทา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	--- ม	- ม - ม	---	---	---	---
	--- กี	- วิ - หนี	--- กี	- มิ - ทา	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ดั	- ม - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้า - -	- ซ้า - เหือ	- มิ - ทา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- - ม ม	- ม - ซ	---	- ม - ล	- - ม ม	---	---
	- มะ - โห	- - ทระ	- แจ่ม-จันทร์	---	- มะ - โห	- - ทระ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ซ	---	---	- ซ - ม	- ม - ซ
	---	---	---	- แจ่ม-จันทร์	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- แจ่ม-จันทร์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ล ม - ซ	- ม - ดั	- ม - ซ	---	- ม - ดั	- - - ซ	- - ม ซ	---
	ได้พา - กัน	- นำ - ไล่	- พาน - เวียน	---	- นำ-เศียร	- - - พระ	- - ปี ดร	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ซ	---	---	---	---
	---	---	---	- พาน - เวียน	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ดั	--- ซ	- - ม ซ	---	ล ม - ซ	- ม - ดั	- ม - ซ	---
	- นำ-เศียร	- - - พระ	- - ปี ดร	---	ได้พา - กัน	- นำ - ไล่	- พาน - เวียน	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ดั	--- ซ	- - ม ซ	---
	- นำ-เศียร	- - - พระ	- - ปี ดร	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- - ม ม	- ม - ม	- ซ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- เปลี่ยน	-- กัน รับ	- ไว้ - ทั้ง	- เจ็ด - นาง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ม	- ซ - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - ทั้ง	- เจ็ด - นาง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- - ม ม	- ม - ม	- ซ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- เปลี่ยน	-- กัน รับ	- ไว้ - ทั้ง	- เจ็ด - นาง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ซ - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ่า - เหือ	- เจ็ด - นาง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ล	- ล - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - ล	- ล - ซ	- - - -	- - - -
	- - - ไม่	- ได้ - วาง	- ไว้ - แน่	- - - -	- - - ไม่	- ได้ - วาง	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- ไว้ - แน่	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- ไว้ - แน่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ล - ล	ซ ม - ซ	- - - -	- - - ซ	- - - ม	- - - ม	- - - ล
	- - - นำ	- เสียร-แห่	จะวาง - ตั้ง	- - - -	- - - ปี	- - - ละ	- - - ครั้ง	- - - หนึ่ง
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- วาง - ตั้ง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	- - - ม	- - - ม	- - - ล	- - - ม	- ล - ล	ซ ม - ซ	- - - -
	- - - ปี	- - - ละ	- - - ครั้ง	- - - หนึ่ง	- - - นำ	- เสียร-แห่	จะวาง - ตั้ง	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	- - - ม	- - - ม	- - - ล
	- - - ปี	- - - ละ	- - - ครั้ง	- - - หนึ่ง

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ม - ล	- - ช ช	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- วันที่ขึ้น	- ปี - ใหม่	- - ของปี	- นั้น - นั้น	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ต	- - - ช	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ปี	- นั้น - นั้น

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ม - ล	- - ช ช	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- วันที่ขึ้น	- ปี - ใหม่	- - ของปี	- นั้น - นั้น	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	- นั้น - นั้น

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ล	- ต - ช	- ช - ช	- - - -	- - - ล	- ต - ช	- - - -	- - - -
	- - - ได้	- ผัด - กัน	- เปลี่ยน - ไป	- - - -	- - - ได้	- ผัด - กัน	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ช - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- เปลี่ยน - ไป	- - - -	- - - -	- ใ้ - แล้ว	- เปลี่ยน - ไป

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ช - ล	ล ม - ล	- - - -	- - - ต	- - - ม	- ช - ม	- - - -
	- - - พอ	- ปี - ใหม่	โหรา-ศาสตร์	- - - -	- - - เขา	- - - ประ	- กาศ - มา	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- รา - ศาสตร์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ต	- - - ม	- ช - ม	- - - -	- - - ม	- ช - ล	ล ม - ล	- - - -
	- - - เขา	- - - ประ	- กาศ - มา	- - - -	- - - พอ	- ปี - ใหม่	โหรา-ศาสตร์	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ต	- - - ม	- ช - ม	- - - -
	- - - เขา	- - - ประ	- กาศ - มา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	ม ม ช ม	- - - ช	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- กลายเป็น	วัฒนธรรม	--- ประ	- เพ - ณี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ตั	- - - ช	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- ประ	- เพ - ณี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	ม ม ช ม	- - - ช	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- กลายเป็น	วัฒนธรรม	--- ประ	- เพ - ณี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เห	- เพ - ณี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช - ล	- ช - ช	- - - -	- ม - ม	- ช - ล	- - - -	- - - -
	- ฉิ่ง - เป็น	- ที่ - สืบ	- ต่อ - มา	- - - -	- ฉิ่ง - เป็น	- ที่ - สืบ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ช - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- ต่อ - มา	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล	- ต่อ - มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- - ม ช	- ช - ล	- - - -	- - - ช	- ล - ช	- - - ล	- ม - ม
	--- ชาว	-- ประชา	- รูน - หลัง	- - - -	- - - ที่	- อยู่ - ใน	- - - สั้ง	- คม - ภาพ
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- รูน - หลัง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- ล - ช	- - - ล	- ม - ม	- - - ช	- - ม ช	- ช - ล	- - - -
	- - - ที่	- อยู่ - ใน	- - - สั้ง	- คม - ภาพ	--- ชาว	-- ประชา	- รูน - หลัง	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- ล - ช	- - - ล	- ม - ม
	- - - ที่	- อยู่ - ใน	- - - สั้ง	- คม - ภาพ

บริบททางวัฒนธรรม

พิธีกรรมและความเชื่อ เนื่องจากการแสดงเพลงบอกเป็นการแสดงพื้นบ้าน ที่เป็นมรดกทางสังคมวัฒนธรรมอันล้ำค่า ที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสม สร้างสรรค์ และสืบทอดไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ประจำชาติ ที่ได้ส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ให้ได้เรียนรู้ และรักศรัทธาในคุณค่าในศิลปะพื้นบ้านที่ดงามในแขนงนี้ จนทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และพร้อมที่จะช่วยสืบทอด จรรโลง และธำรงไว้เป็นสมบัติของชาติสืบไป และในส่วนของ การแสดงการร้องเพลงบอก นั้นจะไม่มีพิธีกรรม การตั้งเครื่องบูชาครุเหมือนแขกเช่น พิธีการไหว้ครุ การแสดงมโนราห์หรือหนังตะลุงแต่อย่างใด เว้นแต่การที่ผู้ที่จะร้องเพลงบอก จะแสดงความเคารพต่อคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เจ้าที่เจ้าทาง ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณต่าง ๆ ด้วยการยกมือไหว้แล้วร้องบทเพลงบอก ที่ว่ามีเนื้อร้องว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับคำบูชา คำอวยชัยให้พร ต่อสิ่งที่ตนเคารพบูชาหรือแม้แต่การเคารพผู้เป็นเจ้าของบ้านเจ้าของเรือน ผู้ฟังผู้ชมการแสดงเพลงบอก เพื่อให้ช่วยอำนาจอวยชัยให้พร ให้การร้องเพลงบอกในครั้งนี้ ได้บรรลุผลสำเร็จไปได้ด้วยความราบรื่น เรียบร้อยทุกประการ ในกระบวนการด้านพิธีกรรมและความเชื่อของการร้องเพลงบอกนั้น ที่สอดคล้องกับแนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2549, น.25-31) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของขนบธรรมเนียม ประเพณีและความเชื่อที่เป็นลักษณะของข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในสังคม โดยความเชื่อ อาจจะมาศาสนาหรือสิ่งมีอำนาจเหนือมนุษย์ โดยจะทำให้สมาชิกในสังคมได้แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้จากคนรุ่นก่อนสู่รุ่นหลัง ในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติจนก่อให้เกิดซึ่งความสุขทางกาย ทางใจ และยึดถือเป็นแนวขนบธรรมเนียมประเพณีของสมาชิกในสังคมสืบต่อเนื่องกันมา

ในด้านบริบททางวัฒนธรรม ด้านพิธีกรรมและความเชื่อ กฎข้อห้าม การสืบทอดและการฝึกฝน บทบาทหน้าที่ คุณธรรมจริยธรรม ของการแสดงเพลงบอก นั้น ได้สอดคล้องกันกับแนวคิดของ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) ที่ได้แสดงแนวคิดในเรื่องของวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องควบคุมทางสังคม คือการทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคม ซึ่งบางอย่างจะถูกควบคุมอย่างเป็นทางการและในบางส่วนก็ไม่ใช่เป็นการ ที่ประกอบด้วย

- 1) ศาสนา ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับข้อห้ามต่าง ๆ โดยศาสนาจะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมทางสังคมได้เป็นอย่างดี
- 2) ความเชื่อทางสังคม คือการใช้ระบบทางความคิดเกี่ยวกับเรื่อง บาป บุญ คุณ โทษ นรก สวรรค์
- 3) ค่านิยม ที่ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับ ความอยากมี อยากเป็น อยากได้
- 4) ประเพณีต่าง ๆ ที่ในแต่สังคมมีการถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมา

5) กฎหมาย ที่เป็นตัวควบคุมสังคมโดยตรง จนทำให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบ ที่ถือว่างานศิลปะ เป็นผลงานการสร้างสรรค์ด้านจิตรกรรม ดนตรี การละคร นาฏศิลป์และ วรรณกรรม รวมถึงการใช้ภาษา กิริยาท่าทาง ในการติดต่อสื่อสาร จนกลายเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ ที่เรียกว่า พิธีกรรม ที่สมาชิกในสังคมทุกคนที่ผ่านกระบวนการด้านความเชื่อแล้ว

กฎข้อห้าม ในการร้องเพลงบอกนั้นนอกเหนือจากที่จะมีรูปแบบขนบ กระบวนการ วิธีการในการร้อง ในการเล่น ตามแบบฉบับหรือรูปแบบที่ได้รับการถ่ายทอดมากจากคนรุ่นก่อน แล้วไม่พบว่า มีกติกา ข้อห้าม หรือข้อยกเว้นในการฝึกการเล่นปฏิบัติแต่อย่างใด คงมีแต่สิ่งที่ได้ ปฏิบัติสืบทอด สืบต่อกันมาทั้งนี้คงเป็นเพราะความเหมาะสม การเป็นที่นิยมเป็นที่ชื่นชอบถูกต้อง ด้วยกาลเทศะมากกว่า เช่นการแต่งกายที่ผู้แสดงจะต้องสวมใส่แต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายในชุด สุภาพนั้นหมายความว่า จะแต่งหรือสวมใส่ด้วยชุดอะไรก็ได้ แต่ขอเพียงให้ได้เป็นชุดหรือเครื่อง แต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย ไม่วาบหวิว ล่อแหลมในเชิงชู้สาวมากเกินไปในกรณีที่เป็นผู้หญิงแสดง หากแต่สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่แทบจะไม่ต้องบอกต้องกล่าวกันอีกต่อไป เพียงเพราะเหตุว่า กฎข้อ ห้ามเหล่านั้นถูกปลูกฝังมาให้ได้ปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมจนกลายเป็นความเคยชิน ก็ว่าได้ จึงไม่มีกรอบกำหนด อย่างชัดเจนที่ออกมาในรูปของลายลักษณ์อักษร จึงทำให้ผู้ที่มีจิตใ้รักหรือผู้ที่สนใจทุกคนที่อยากจะเรียนรู้ ฝึกฝน สืบสานศิลปะการแสดงเพลงบอก กล่าวที่จะ แสดงออกซึ่งการแสดงเพลงบอก ภายใต้จิตสำนึกแห่งความเหมาะสมของการแสดงเพลงบอก จึงทำให้การแสดงเพลงบอกได้ประสบความสำเร็จในการแสดงนั้น ๆ ไปอย่างราบรื่น จนกลายเป็น กฎข้อห้าม เพื่อเป็นกรอบแนวปฏิบัติสืบต่อกัน

การสืบทอดและการฝึกฝน ในการเรียนรู้ฝึกฝนเพลงบอกจากปราชญ์ท้องถิ่นในครั้งนี้ ได้รับการถ่ายทอดจากนายสพรั่ง ยินดี ซึ่งเป็นผู้แสดงที่มีชื่อเสียงของจังหวัดชุมพร อาจเรียกได้ว่าเป็นผู้แสดงกลุ่มสุดท้ายที่มีอายุมาก ที่ยังคงมีความรู้และยึดถือแนวการแสดงแบบโบราณก็อาจว่า ได้ ในการเรียนรู้ฝึกฝนการร้องเพลงบอกนั้น ในสมัยก่อนก็เป็นที่ทราบกันดีว่า จะเป็นการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ โดยจะเรียนรู้ ฝึกฝน ให้เกิดความ ชำนาญแต่จะขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถเฉพาะบุคคลนั้น จนทำให้มีความสามารถและปฏิภาณ ไหวพริบในเชิงบทร้อง แล้วสามารถทำการแสดงได้ แต่ในปัจจุบันนี้ การที่จะหารูปแบบกระบวนการ เรียนรู้แบบดังกล่าว คงจะเป็นเรื่องยากสำหรับผู้สนใจ เพราะทักษะเหล่านั้นจะยากเกินไป อันจะเป็นเหตุให้ผู้ที่จะมาฝึกร้อง เกิดความเบื่อหน่าย ไม่เป็นที่น่าสนใจและน่าติดตามจึงทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกร้องได้ แต่ด้วยเทคโนโลยีอันทันสมัย และเพื่อให้คงไว้ซึ่งรูปแบบดั้งเดิมของความ เป็นเพลงบอก ที่เป็นเพลงร้องพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร จึงได้นำเอาเทคโนโลยี เครื่องมือต่าง ๆ เช่น

เครื่องบันทึกภาพ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึก VDO มาเพื่อการบันทึกบทร้องเพลงบอก เพื่อนำไปใช้ในการฝึกฝน ในการเรียนรู้ เพื่อเป็นการถ่ายทอดเพื่อให้ศาสตร์และศิลป์ด้านเพลงบอกได้ยังคงได้รับการถ่ายทอด แทนการเรียนรู้แบบมุขปาฐะ ซึ่งสามารถใช้ในการเรียนรู้แบบซ้ำ ๆ กันได้อย่างต่อเนื่อง โดยเนื้อร้อง บทร้อง จะถูกจัดเตรียมหรือการบันทึกไว้ก่อนหน้าแล้ว เพราะต้องเป็นที่ยอมรับว่า ในการร้องสดหรือต้นสดนั้น ผู้ที่แสดงย่อมจะต้องเป็นผู้ที่มีทั้งประสบการณ์และความสามารถที่สูงยิ่ง จึงจะสามารถแสดงได้โดยไม่ต้องมีบทร้องที่มีการบันทึกไว้แล้ว หากแต่บทร้องเพลงบอก จะมีในหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไปให้ถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะต่อไป

บทบาทหน้าที่

1. **ด้านการให้ความบันเทิง** ในแง่ของศิลปะการแสดงแทบจะทุกแขนงส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการแสดงที่เกิดขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของสมาชิกภายในสังคมด้วยตนเอง และในการร้องเพลงบอก ของจังหวัดชุมพร ก็เช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการสร้างควมบันเทิง ความสนุกสนานเป็นการทำให้ผู้ร้องเล่น ผู้ชมผู้ฟังได้ผ่อนคลายความเครียด โดยที่ผู้ร้องผู้แสดง จะมีวิธีการนำมาเอาเพลงบอกมาผสมผสาน ผนวกให้เข้ากับงาน กิจกรรม หรือโอกาสที่สมาชิกในสังคมกำลังร่วมกันปฏิบัติ ส่งผลให้สมาชิกในสังคมเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความบันเทิง ความรื่นเริงเป็นสำคัญ

2. **ด้านการให้ความรู้** เพลงบอกที่เกิดขึ้นในสังคม นอกเหนือจากจะสร้างความบันเทิงให้กับสมาชิกในสังคมแล้ว ในเนื้อร้องของเพลงบอก ที่พ่อเพลง แม่เพลงได้ว่าบท ที่มีทั้งประวัติ ประวัติศาสตร์ องค์ความรู้ ด้านอื่น ๆ แม้แต่ความรู้ด้านบทประพันธ์ จังหวะ ดนตรี ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ได้รับการส่งผ่านบทร้องเพลงบอกทั้งสิ้น ความรู้จะเป็นความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรง คือการสั่งสอนการให้ความรู้ที่สะท้อนให้เห็นโดยชัดเจนจากเนื้อร้องเนื้อเพลง เช่นการเข้าใจตระหนักต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้ในแง่ของการดำเนินชีวิตในประจำวัน ส่วนความรู้ทางอ้อม ส่วนใหญ่จะเป็นการสอดแทรกคติธรรม คำสอน คุณธรรม จริยธรรม ตามคำสอนตามหลักศาสนา มีค่านิยม กฎเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติในสังคม

3. **ด้านการสะท้อนสังคม** นอกเหนือที่เพลงบอกให้ในเรื่องของความรู้แล้ว สิ่งที่เป็นสิ่งพลอยได้ที่แอบแฝงมาจากบทร้องเพลงบอกนั้น ก็จะทำให้ข้อคิด ให้แนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นบรรทัดฐาน ระเบียบแบบแผน พฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม ที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งเพลงบอกยังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิกในสังคมสามารถเรียนรู้รับรู้ พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ที่ได้สัมผัสกับเพลง

บอกหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ได้เกิดการตกลึกแนวปฏิบัติตน ที่ตนในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้พ่อเพลงแม่เพลงก็จะเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ชีวิตและเรื่องต่าง ๆ มาเป็นอย่างดี จึงจะสามารถนำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นทางนำมาปรับประยุกต์เพื่อใช้ในการโน้มน้าวจิตใจของสมาชิกในสังคมให้เกิดการคล้อยตาม จนกลายเป็นความนิยมชมชอบ

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ เพลงบอก นอกเหนือจากจะให้ทั้งความบันเทิง ความรู้ ข้อคิด แนวคิดต่าง ๆ แล้ว เพลงบอกยังสามารถที่จะเป็นกระบอกเสียงของสังคมได้เป็นอย่างดี ตามชื่อศิลปะการแสดงเพลงที่เรียกว่า เพลงบอก หมายถึง การบอกกล่าว การส่งสารการประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็แล้วแต่ ในยุคสมัยแห่งการมีสภาพสังคมแบบชนบท ที่มีความห่างไกลความเจริญที่มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้น คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่มีเพลงบอกที่ได้มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทุกอย่างไป แม้ว่าจะมีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่ใช้หลายรูปแบบ ที่เข้ามา เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และรูปแบบการสื่อสารอื่น ๆ แต่เพลงบอกยังถือเป็นภูมิปัญญาที่สมาชิกในสังคมได้รับการถ่ายทอด มาตั้งแต่สมัยโบราณ ที่สำคัญยิ่ง สมควรที่จะได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมและการอนุรักษ์ โดยอาศัยสื่ออันทันสมัยมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ สอนกลับกันกับบทบาทของเพลงบอกในสมัยก่อน ที่จะทำให้ลมหายใจของเพลงบอกสามารถยืนหยัดอยู่ได้ทางกลางกระแสวัฒนธรรม สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

คุณธรรมจริยธรรม บทร้องของการแสดงบางส่วนก็จะสะท้อน แสดงออกให้เข้าถึงแง่คิด คติธรรม ค่านิยม ทางพุทธศาสนา เช่น การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพื่อเสริมสร้างด้านคุณธรรม และจริยธรรม การสอนให้สมาชิกในสังคมมีความรักสามัคคีกัน ที่จะส่งผลให้สังคมนั้นมีความร่มเย็น ความสงบสุข ในด้านของความเป็นอัตลักษณ์ ในบทร้องเพลงบอก จะแฝงไปด้วยข้อคิดคติธรรม คำสอน เรื่องราว แนวปฏิบัติต่าง ๆ มากมาย แล้วแต่ว่าจะเป็นลักษณะของบทร้องแนวไหน ที่ผู้ร้องเพลงบอกได้แสดงออกมา ทั้งนี้ยังสอดคล้องกันกับทฤษฎีอัตลักษณ์ ที่ว่าด้วยเรื่องของการนำมาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิต การได้รับการถ่ายทอดจากคนในสังคมนั้นเองเพิ่มทฤษฎีอัตลักษณ์ แต่ในความเป็นอัตลักษณ์ปัจเจกในตัวของมันเอง

คุณค่า ข้อคิด เป็นการแสดงออกทางด้านความสามารถ ด้านคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างจินตนาการ สอดแทรกคติสอนใจ และด้านแนวคิดที่เป็นประโยชน์ เพลงบอกเป็นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร เป็นการแสดงที่บ่งบอก แสดงให้เห็นถึงทักษะความสามารถด้านการใช้ภาษา อย่างมีศิลปะ อันเป็นมรดกทางสังคมวัฒนธรรม จังหวัดชุมพร ที่มีมาอย่างยาวนาน และในด้านของคุณค่าข้อคิด ที่ได้จากการศึกษาบทร้องเพลงบอกนั้น เนื่องจากลักษณะของบทเพลง

บอกมีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น บทชนบทไม่ ชมนบ้านเรือน บทวันสำคัญต่าง ๆ ในแต่ละบทจะให้ข้อคิดแนวคิดคุณค่าที่แตกต่างกันออกไป ในส่วนของเพลงบอกสงกรานต์ ของจังหวัดชุมพรที่ได้จากการศึกษาวิจัยมานั้น ได้กล่าวถึงรายละเอียดประวัติเกี่ยวกับวันสงกรานต์มาบอกให้ชาวบ้านได้ทราบเพราะแต่ก่อนนี้ความรู้อ่านออกเขียนได้มีน้อย เพลงบอกจึงเป็นสิ่งที่ชาวบ้านให้ความสนใจเนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม การทำนา ทำไร่ ซึ่งต้องพึ่งพาธรรมชาติ ดังนั้นการทราบรายละเอียดของฝน การให้น้ำของนา การได้ทราบถึงชื่อนางสงกรานต์ในแต่ละปีด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งที่ชาวบ้านต้องการทราบ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการประกอบอาชีพของตน นอกจากการเล่นเพลงบอกในวันสงกรานต์แล้ว นอกจากนี้เพลงบอก ที่ได้รับการถ่ายทอดจากผู้ร้องเพลงบอก ในรูปแบบเพลงบอกแบบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ความเพลิดเพลิน การเกิดคุณค่าในตัวเพลงบอกแล้ว ยังมีทฤษฎีที่มีความหมายในแนวทางที่สอดคล้องกันเช่นทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ ที่ว่าด้วยเรื่องของความพึงพอใจความเพลิดเพลินที่เป็นคุณค่าทางด้านสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีการแสดงออกทางอารมณ์ ที่เชื่อว่าสามารถทำให้ผู้รับรู้ได้เกิดความคล้อยตามกัน ทฤษฎีรหัสยะ ที่กล่าวถึงภาวะความจริงหรือคุณค่าที่สามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ยังเป็นแรงดลใจต่อการสร้างงานศิลปะ ด้านกิจกรรมและดนตรี นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า เพลงบอกยังมีการสอดแทรกคุณค่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม ที่มีบทบาทที่แตกต่างกัน เช่น ความเป็นศิษย์กับอาจารย์ ส่งผลให้เกิดความตระหนักในด้านความสำคัญของตัวตนที่ได้รับจากเพลงบอกเช่นเดียวกัน

เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง การร้องเพลงบอกนิยมร้องทั้งในงานมงคลและงานอวมงคล เช่น วันสงกรานต์ งานบุญกฐิน งานบุญทอดผ้าป่า งานบุญขึ้นบ้านใหม่ งานศพ เป็นต้น พื้นที่ทำการแสดง ส่วนใหญ่จะแสดงในพื้นที่จังหวัดชุมพร และจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ของประเทศไทย แต่ปัจจุบันการแสดงเพลงบอกกำลังจะเลือนหายไปตามกาลเวลา หรือแทบจะไม่พบการแสดงเพลงบอกนี้ในวิถีการดำเนินชีวิตปัจจุบันของชาวชุมพรเลย มีเพียงการร้องเล่นเพื่อการอนุรักษ์และการสืบทอดในโอกาสงานเฉลิมฉลอง หรืองานรื่นเริง ในบางครั้งก็ มีการร้องเพลงบอกในลักษณะที่เป็นมีการจัดขึ้นเพื่อแสดงในโอกาสที่ต้องการ

สภาพปัจจุบัน ปัจจุบันนี้ ต้องยอมรับว่า อิทธิพล ของตะวันตกเข้ามาทำให้เยาวชนสนใจและมีค่านิยมที่บริโภควัฒนธรรมตะวันตก อีกทั้ง มีสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่กันเกือบทุกคนรอบคร้ว เช่นวิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ ทำให้ สามารถหาความบันเทิงได้จากการฟังวิทยุดูโทรทัศน์ เปิดอินเทอร์เน็ต ดูได้ที่บ้าน ไม่จำเป็นต้องเดินทางออกไปดูนอกบ้าน รวมไปถึงการที่มีผู้ที่สามารถร้องเพลงบอกได้ไม่กี่คนเท่านั้น ส่วนใหญ่จะเป็นคนเฒ่าคนแก่ ที่เคยร้องเล่น หากแต่ผู้ที่มี

ความสนใจ ที่จะสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านเพลงบอกมีน้อยลง และแทบจะไม่พบการร้องเล่นในวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันของคนในจังหวัดชุมพรอีกต่อไป หากจะมีได้ก็จะเป็นในส่วนของกา รฟื้นฟู ขึ้นมาเพื่อการแสดงเป็นครั้งคราวไป ในอนาคตการแสดงเพลงบอกอาจจะไม่สามารถพบเห็น ได้ในจังหวัดชุมพรได้อีกต่อไป หากไม่ได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ ดังที่ (สวัสดิ์ ชมะววรรณ, 2537, น.156) ที่ได้กล่าวตามแนวคิดของ เรย์มอนด์ วิลเลียม ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมได้จากการผลิตซ้ำตลอดเวลาในทุกสถานที่ หากวัฒนธรรมใดไม่ได้รับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอด วัฒนธรรมนั้นก็ ย่อมจะสูญหายไป เหมือนกับการสืบสานต่อวัฒนธรรมการร้องเพลงบอก ที่ใกล้จะสูญหายไป แล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาผลิตซ้ำเพื่อให้เพลงบอกยังคงดำเนินอยู่ในวิถีชน ชาติภาคใต้จังหวัดชุมพร สืบต่อไป

เพลงนา

บริบททางดนตรีและเพลง

ประวัติ เพลงร้องพื้นบ้าน

เพลงนามีลักษณะเป็นเพลงร้องพื้นบ้านที่อยู่ควบคู่กับชาวชุมพรมาอย่างยาวนาน ไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นในช่วงยุคสมัยใด หรือเมื่อใด หรือแม้แต่การหาหลักฐานร่องรอยการ บันเทิงที่มา ก็ไม่มีความชัดเจนแต่อย่างใด มีเพียงหลักฐานในหนังสือกฎหมายตราสามดวง เล่ม หนึ่งว่า “ออกญาเคางะ ทูราธิบดี ศรีสุรวิฑูหมหนัก พระชุมพร เมืองตรี นา 5,000 ไร่” และในเวลา ต่อมา ได้เลื่อนยศเจ้าเมืองขึ้นเป็นพระยา และได้มีการเปลี่ยนราชทินนามเสียใหม่เป็น “พระยา เพชรกำแหงสงคราม” ให้ถือศักดินาเท่าเดิม (5,000 ไร่) จึงพอสันนิษฐานได้ว่า เพลงน่าน่าจะ เกิดขึ้นหรือมีมาตั้งแต่ยุคสมัยนั้น (สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ) คงเหตุเพราะการทำนาคงจะมี มาในยุคสมัยนั้น นั่นเอง อันเหตุจากการทำนาในยุคสมัยนั้นไม่มีเครื่องจักรให้ใช้เหมือนอย่างยุค สมัยนี้ คงใช้แต่แรงงาน ลูกทาส ที่มากมายนับเป็นร้อยเป็นพันคน และเมื่อถึงฤดูการเก็บเกี่ยวข้าว เนื่องจากในช่วงระหว่างการเก็บเกี่ยวข้าว ลูกทาสที่กำลังเก็บเกี่ยวข้าว คงเกิดความเหนื่อยล้าจาก การเก็บเกี่ยว รวมถึงจากความร้อนของอากาศ จึงมีการร้องรำทำเพลงเล่นกันบ้าง จึงเป็นเหตุและ ปัจจัยที่ทำให้มีเพลงนาเกิดขึ้น แต่คงยังไม่ได้มีการแพร่หลายในวงกว้างมากนัก เพราะเหตุ ว่า ผู้ที่มาเก็บเกี่ยวข้าว และใช้แรงงาน คงเป็นแต่เพียงแรงงานจากลูกทาสนั่นเอง และต่อมาใน สมัยรัชกาลที่ 5 คงเป็นช่วงการเลิกทาสไปแล้ว เพลงนาก็คงได้รับความนิยมแพร่หลายกันออกไป ในวงกว้างในจังหวัดชุมพร (ภิญโญ จิตต์ธรรม.) ได้กล่าวเกี่ยวกับเพลงนาชุมพร ไว้ว่า เพลงนานั้น เป็นของดีที่ตายายเรารักษาไว้นานแสนนาน ในสมัยรัชกาลที่ 5 ประมาณ พ.ศ. 2426 มีคหบดี ผู้หนึ่ง ที่อยู่ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ได้จัดให้มีการประกวดการร้องเพลงนาขึ้น เพื่อชิงรางวัล

กันทุกปี” และอีกข้อมูลหนึ่งได้กล่าวอ้างไว้ว่า ในสมัยกรุงศรีวิชัย มีเมืองไชยาเป็นเมืองที่ยิ่งใหญ่ มีทหารมากมาย ที่มีความสามารถ มีความคล่องแคล่วในเชิงอาวุธ มือไวใจถึง และเมืองชุมพร ในสมัยนั้นเรียกว่า “อุทุมพร” มีคนน้อย มีจิตใจอ่อนไหว ใจไม่ถึง ชอบแต่ร้องรำทำเพลง” และเมื่อครั้งมีงานประจำปีงานปิดทองพ่อปู่หลักเมือง (วัดเทพเจริญ) ก็ได้มีการประกวดประชัน เพลงนาขึ้น หนุ่มไชยา ผู้ซึ่งเข้าประกวด การร้องเพลงนา ก็ต้องพ่ายแพ้ให้แก่ หนุ่มผู้เข้าประกวดร้องเพลงนา จากชุมพรในทุกครั้งไป แต่เมื่อมีการชกมวยขึ้น ระหว่างหนุ่มไชยาและหนุ่มชุมพร หนุ่มชุมพรก็ต้องพ่ายแพ้ให้กับหนุ่มไชยาทุกครั้งไปเช่นเดียวกัน จึงมีที่มาของคำว่า “มวยดีไชยา เพลงนาชุมพร” จึงทำให้ “เพลงนา” ได้ก่อกำเนิดสืบแต่นั้นเป็นต้นมา เพลงนาชุมพร มีลักษณะเฉพาะของตนเอง มีท่วงทำนองช้าเนิบนาบ ไม่ใช่เครื่องดนตรีในการบรรเลงประกอบ นิยมขับร้องแสดงกันในเขตอำเภอเมืองชุมพร ตำบลหาดพันไกร ตำบลนาชะอัง ตำบลวังไผ่ ตำบลบางลึก ตำบลนาทุ่ง อำเภอปะทิว และอำเภอสวี การร้องเพลงนา มักจะร้องเล่นกันเป็นคู่ โดยที่คนหนึ่ง จะทำหน้าที่เป็นแม่เพลง ร้อง คอยร้องนำเรียก ต้นไฟ แม่คู่ หรือแม่เพลง และมีคนรับทอ หรือเรียกว่า ทำยไฟ เป็นลักษณะของการผลัดเปลี่ยนช่วยกันร้องนำและร้องรับ และในการรับก็จะมีการร้องรับอย่างกลมกลืนที่เรียกว่า ทอย เพื่อเป็นการร้องกันไม่ให้ลืมหูลืมตา และอีกทั้งยังช่วยในการขัดเกลาสำนวนอีกด้วย โอกาสที่ใช้ในการขับร้องเพลงนา คือช่วงเวลาเก็บที่มีการเก็บเกี่ยวข้าวในนา และในโอกาสโดยทั่วไปก็สามารถร้องเล่นได้ มีพิธีกรรมตามความเชื่อเรื่องธรรมเนียมการร้องเพลงนา โดยจะเริ่มจากการบูชาคุณพระรัตนตรัยคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ เจ้าฟ้าพระมหากษัตริย์ แล้วจึงดำเนินบทร้องเพลงนา ซึ่งประกอบด้วยบทไหว้ครู บทชมโฉม บทฝากรัก บทลา และบทเรื่องราวทั่ว ๆ ไป

ประวัติผู้แสดง (ภาพจากซ้ายไปขวา)

ภาพประกอบ 9 การร้องเพลงนา

ที่มา : (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร, 2562)

1. นายวิโรจน์ วิโรจน์วัฒนกุล เกิดวันที่ 30 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2475
 อยู่บ้านเลขที่ 10 หมู่ 2 ตำบลท่าหิน อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ

บทบาทหน้าที่ เป็นผู้ร้องเพลงเรื่อ และศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร

2. นายสพรั่ง ยินดี เกิดวันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2477

อยู่บ้านเลขที่ 57 หมู่ที่ 6 ตำบลปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

ปัจจุบัน ศิลปินพื้นบ้านท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

บทบาทหน้าที่ เป็นผู้ร้องเพลงเรื่อ และศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร

เครื่องแต่งกาย การแต่งกายจะแต่งกายแบบพื้นเมือง หรือชุดสุภาพทั้งหญิงและชาย
เครื่องดนตรี ในการร้องเพลงนา จะไม่ใช่เครื่องดนตรีประกอบ

บทร้อง บทกลอน บทเพลงและการบันทึกโน้ต ในการร้องเพลงนา จะมีผู้ร้อง 1 คู่
 สลับกันร้อง หรือถ้าหากจะให้มากกว่านี้ก็สามารถมีได้แต่จะไม่เกิน 2 คู่ โดยจะมีผู้ทำหน้าที่เป็น
 แม่เพลงคนหนึ่ง ที่ทำหน้าที่ร้องนำที่เรียกว่า “แม่คู่” หรือ “หัวไฟ” และมีผู้ทำหน้าที่เป็นร้องผู้รับ
 โดยทำให้เพลงนามีความไพเราะน่าฟังเพิ่มมากขึ้น เรียกว่า “ทอย” หรือ “ท้ายไฟ” การร้องโต้ตอบ
 ไปมากัน เริงหยอกล้อต่อกันในเชิงชิงไหวชิงพริบกัน ผู้ที่ทำหน้าที่ร้องรับหรือทอย หรือท้ายไฟ
 ของฝ่ายใดก็จะทำหน้าที่ร้องรับของฝ่ายนั้นไป ในอดีตแล้วบทร้องต่าง ๆ ไม่ได้มีการจัดเตรียมไว้คง
 ใช้แต่ทักษะความสามารถประสบการณ์ ปฏิภาณไหวพริบที่ผู้ร้องที่มีอยู่ในตัวเอง เพราะในบางครั้ง
 บางเวลา ผู้ร้องเพลงนาก็ต้องร้องตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตรงหน้าทันทีทันด่วน ที่
 แตกต่างกันกับในปัจจุบันนี้ที่บทร้องเพลงนาจะถูกเขียนบันทึกไว้อย่างเป็นทางการ เช่นปัจจุบัน เหตุผล
 เดียวกันกับการร้องเพลงพื้นบ้านชนิดประเภทอื่น ๆ การร้องเพลงนา เนื้อร้องเพลงนา บอกเล่าถึง
 เรื่องราวอะไรก็ได้ ตามแต่ผู้ขับร้องเพลงนาจะมีความประสงค์ที่จะร้องให้ตรง หรือสอดคล้องกับ
 งานหรือบทที่ต้องการที่จะร้อง เรื่องราวในบทร้องนั้น จะมีทั้งการกล่าวเน้นความสำคัญ ประวัติ
 เหตุการณ์ในขณะนั้น สิ่งที่จะต้องทำ การเคารพบูชา การกล่าวชื่นชม การกล่าวอวยพร การชมเรื่อง
 ความงามของธรรมชาติ การชมความสวยงามของหญิงสาวอันเป็นที่รัก การเปรียบเทียบเปรียบ
 เปรย ความงามด้านกริยา วาจา มารยาท การเคารพบูชา การระลึกถึงบุญคุณ พ่อแม่ ครูอาจารย์
 การกล่าวถึงการจากลา การพลัดพราก การอาลัยอาวรณ์ สุภาพสิต คำพังเพย วัฒนธรรม งาน
 ประเพณีสำคัญต่าง ๆ ในท้องถิ่น อาหารการกิน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญต่าง ๆ
 สิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งของมีค่า หรืออะไรก็ได้ตามแต่ผู้ร้องเพลงนาจะรังสรรค์ขึ้นมา เช่นเดียวกันกับบท
 ร้องเพลงพื้นบ้านที่ปรากฏในสังคมไทยโดยทั่ว ๆ ไป โดยเนื้อหาของบทร้องส่วนใหญ่จะปรากฏแยก

เป็นหมวดหมู่ โดยอาจจะเรียงลำดับตามความสำคัญของบทร้องดังนี้ บทไหว้ครู บทชมโคม บทฝากรัก บทลา และบทเรื่องราวทั่ว ๆ ไป เนื้อเรื่องในแต่ละบทนั้นผู้ร้อง จะร้องไปตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งทอดจังหวะช้าลง นั้นหมายความว่าจบบทร้องไปในแต่ละบท ๆ แล้วผู้ร้องเพลงนา ก็จะเริ่มต้นร้องบทต่อไป จนว่าจะจบบทร้องที่ผู้ร้องได้คิดจัดเตรียม วางรูปแบบ ลำดับไว้แล้ว ทั้งนี้ผู้ชมและผู้ฟัง ก็ย่อมที่จะต้องเข้าใจในบทร้องเพลงนาที่มีรูปแบบชั้นทลักษณ์ เป็นแบบบทกลอน ซึ่งในบางบทร้องผู้ชมผู้ฟังอาจจะต้องเข้าใจถึงในคำประพันธ์ด้วย เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายโดยลึกของบทร้องที่ผู้ร้องได้ถ่ายทอดออกมา นั้นแสดงว่าทั้งผู้ร้อง ผู้ชมผู้ฟัง ก็ย่อมที่จะต้องเป็นผู้ที่มีพื้นฐานที่ดีในระดับหนึ่งในด้านของภาษาศิลป์ และในการแสดงการร้องเพลงนานั้นจริงแล้วทั้งก่อนการแสดง ในขณะที่แสดง และหลังการแสดงการร้อง เพลงนา ผู้ที่แสดงการร้องเพลงนา ก็จะหยุดพัก สลับกับการร้องเพลงนา คือจะการพูดคุยในเรื่องราวหรือบทร้องเพลงนาที่ได้ร้องได้แสดงไปเพื่อทำให้ผู้รับชมรับฟัง ได้เข้าใจอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้นนั่นเอง และอีกนัยหนึ่งคือให้ผู้ร้องเพลงนาได้มีโอกาสได้คิดได้จัดเตรียมบทร้องบทต่อไปด้วย

บทกลอนเพลงนา จะมีรูปแบบชั้นทลักษณ์อยู่ 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 หนึ่งกลาง มี 4 วรรค และใน 1 วรรค มี 5 คำ เรียกว่า “ร้องแบบสะบัดสะบั้ง”

แผนผังกลอนเพลงนา การสัมผัสแบบสะบัดสะบั้ง

การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 ของวรรคที่ 3 และพยางค์ที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่ 4 ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงนาจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้องจบบทว่ากลอน

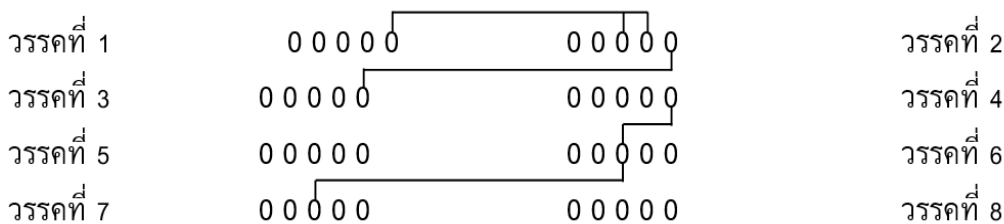
วรรคที่ 1	0 0 0 0 0		
	-----	0 0 0 0 0	
วรรคที่ 3	0 0 0 0 0	0 0 0 0 0	

			วรรคที่ 2
			วรรคที่ 4

แบบที่ 2 หนึ่งกลาง มี 8 วรรค และใน 1 วรรค มี 5 คำ เรียกว่า “ร้องแบบร่าย”

แผนผังกลอนเพลงนา การสัมผัสแบบร่าย

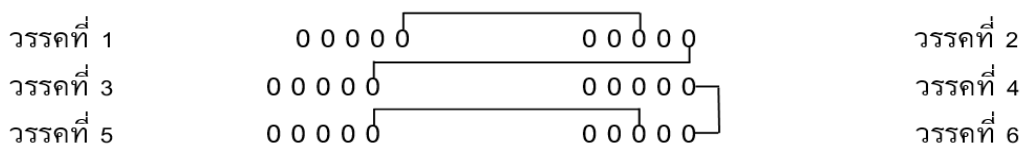
การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 หรือ 4 ของวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้าย ในวรรคที่ 3 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 ของวรรคที่ 6 พยางค์ที่ 3 ของวรรคที่ 6 ไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 ของวรรคที่ 7 ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงนาจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้องจบบทว่ากลอน

แบบที่ 3 หนึ่งกลาง มี 6 วรรค และใน 1 วรรค มี 5 คำ เรียกว่า “ร้องแบบธรรมดาทั่วไป”

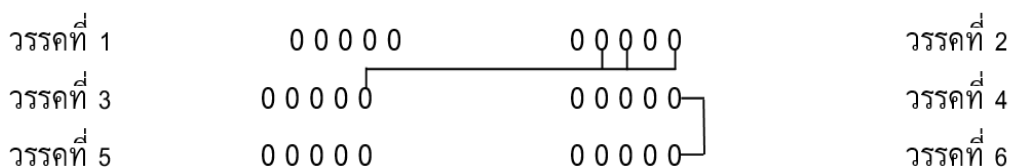
แผนผังกลอนเพลงนา การสัมผัสแบบธรรมดาทั่วไป

การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 ของวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้าย ในวรรคที่ 3 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 6 พยางค์ที่ 5 ของวรรคที่ 5 ไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 ของวรรคที่ 6 ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงนาจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้องจบบทว่ากลอน

แผนผังกลอนเพลงนา การสัมผัสแบบทั่วไป

การสัมผัส พยางค์ที่ 2 หรือ 3 และพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 5 ของวรรคที่ 3 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้าย ในวรรคที่ 6 ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงนาจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้องจบบทว่ากลอน

การร้องเพลงนา

เมื่อหัวไฟเริ่มร้องบทขึ้นต้นนั้น ทำไฟไม่ต้องทอยรับ ในการร้องขึ้นต้นบทร้องในข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 3 จะให้หัวไฟเป็นผู้ขึ้นบทเท่านั้น แต่เมื่อร้องในบทกลางที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 จะเป็นการร้องแบบธรรมดา คือ ในหนึ่งกลาง มี 6 วรรค และใน 1 วรรค มี 5 คำ ซึ่งจะต้องทอยรับให้ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้อีกฝ่ายคือหัวไฟจะได้คิดคำกลอนสัมผัสในบทต่อไปได้ และยังเป็น การช่วยผ่อนแรงและการพักเสียงด้วย สำหรับในการทอยรับจะว่าซ้ำเฉพาะ 2 วรรคต้น ตัวอย่าง ดังนี้

ตัวอย่างจากบทเพลงนา

ขอ..น้องหนา.. วัดพระบรมธาตุสวี	เป็นของดีอันล้ำเลิศ	เชษฐา เหย
ของมีค่าอันประเสริฐ	ที่เกิดมาได้กราบไหว้	
กำจัดทุกข์กำจัดภัย	ทำให้เราจิตใจสบาย	

- 1) หัวไฟ ขอ..น้องหนา..วัดพระบรมธาตุสวี เป็นของดีอันล้ำเลิศ เชษฐา เหย
- 2) ท้ายไฟ จะต้องจำคำในวรรคที่ 2 ให้แม่นยำ ถ้าจำทั้งวรรคไม่ได้ ก็ให้ “ทอย” เฉพาะคำท้ายในวรรคที่ 2 ว่า ไซ้.....เชษฐา เหย “อันล้ำเลิศ” เพราะผู้ร้อง จะต้องนำคำท้ายไป สัมผัสในวรรคที่ 3 คำว่า “ประเสริฐ” แต่ถ้าจำคำในวรรคที่ 2 ไม่ได้ ก็ให้ทอยรับว่า “สัจจัง..ดังเชษฐา เหย (เป็นสิ่งที่ต้องจำ)
- 3) ถ้าหากท้ายไฟรับผิดชอบ ก็จะทำให้หัวไฟ ร้องบทสัมผัสสระนั้นได้ (ถือเป็น ข้อผิดพลาด)
- 4) ในการร้องหนึ่งलग จะต้องร้องสัมผัสสระเดียวกันทั้งหมด จนครบ 8 บท หรือ 8 ลาง จึงเท่ากับ 1 ลง หรือเรียกว่า 1 บาท 4 บท หรือ 4 ลาง จึงครบลง ถ้าลงไม่ครบคนละ 4 คำ กลอน จะเรียกว่า “เพลงนาไม่ครบบท”
- 5) การร้องบทเพลงนาใน 1 วรรค นิยมใช้คำ 5-8 คำ แต่สามารถยกเว้นได้ตั้งแต่ 3-12 คำ
- 6) การทอยลง จะร้องซ้ำใน 2 วรรคสุดท้าย ในลางที่ 8
- 7) ในการทอยรับที่ใช้คำว่า “นุชชา เหย” หรือ “เชษฐา เหย” ถือเป็นการยอมรับ ยินดี เห็นด้วยกับผู้ร้องหรือหัวไฟ
- 8) จะใช้คำว่า นุชชา หรือ เชษฐา นั้น ผู้ร้องเพลงนาจะรู้โดยอัตโนมัติ เพราะดูจาก อายุ ความอาวุโส

บทร้องเพลงนา บทของดีสวี

อำเภอสวีมีของดีดี	อยู่หลายอย่าง
เรื่องถนนหนทาง	ไปง่ายมาง่าย
ไปที่หาดทรายรี	ก็ยังมีหาดทราย
มีกล้วยเล็บมือนาง	ตั้งวางไว้ริมถนน
เดินทางด้วยรถยนต์	แวะซื้อทานกันได้
สุกอมรสหอมหวาน	รับประทานสบาย
มีส้มประดฝรัง	มีชื่ออย่างต่างประเทศ
โปรดจรงสังเกต	ของดีที่วางขาย
ที่รสเปรี้ยวอมหวาน	วางริมร้านเรียงราย
ชื่อโด่งดังคนยอ	ชื่อสะอาดขาวสวี
เป็นอาหารชั้นดี	คือสะอาดขาวได้
ใช้ประกอบเป็นอาหาร	คนชอบทานมากมาย
ข้าวไร่เคยจี	อำเภอสวีบ้านเขาทะลุ
ใครใครเขาก็รู้	มีชื่อเสียงออกแพร่หลาย
งานฉลองรัตนโกสินทร์	คนแวะกินกันมากมาย
กาแฟรสดี	ที่สวีเขานั่นในจังหวัด
เคยได้รับรางวัล	อนุมัติจดทะเบียนสงขลา
รับประทานทั่วไทย	ชอบใจทุกราย
วัดพระบรมธาตุสวี	เป็นของดีอันล้ำเลิศ
ของมีค่าอันประเสริฐ	ที่เกิดมาได้กราบไหว้
กำจัดทุกข์กำจัดภัย	ทำให้เราจิตใจสบาย
(หัวไฟ) ปลอดภัยปลอดภัย	คนมาไปสบาย
(ลงพร้อมกัน)พระพรมอยู่ใกล้	เชิญไปกราบไหว้
เถิดท่านทั้งหลาย	เราเหอ

โน้ตเพลงนา บทของดิสวี

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออก	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ซ ม ม	- ซ - ล	ม ล ม ซ	- ล ล ล	- ซ ล ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ที่อำเภอก	- สะ - วิ	มีของดีดี	-อยู่หลายอย่าง	-เซบฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ซ ม ม	- ซ - ล	ม ล ม ซ	- ล ล ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ที่อำเภอก	- สะ - วิ	มีของดีดี	-อยู่หลายอย่าง	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ซ ซ ล	- ล - ซ	- ม - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เรื่องถนน	-หน-ทาง	-ไป-ง่าย	-มา-ง่าย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ล	- ม - ซ	- ซ ม ม	- ล - ม	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ไปที่หาด	-ทราย-รี	-ก็ยังมี	-หาด-ทราย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออก	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ล	ม ม - ซ	- ซ ซ ม	- ซ ล ล	- ม ม ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-มี - ก ล้วย	เล็บมือ-นาง	-ตั้งวางไว้	-ริมถนน	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม - ล	ม ม - ซ	- ซ ซ ม	- ซ ล ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	-มี - ก ล้วย	เล็บมือ-นาง	-ตั้งวางไว้	-ริมถนน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ล	- ม - ซ	- ซ ม ซ	- ซ - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เดินทางด้วย	-รถ-ยนต์	-แวะซื้อทาน	-กิน-ได้	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ด - ซ	ซ ล - ล	- ม ม ซ	- ล - ซ	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-สุก-งอม	รสหอม-หวาน	-รับประทาน	-สะ-บาย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ล ม ม	- ล - ล	- ม ช ล	- ม ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	มีลับปะรด	-ผะ-หรั่ง	-มีชื่ออย่าง	-ต่างประเทศ	-เขษรฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	ม ล ม ม	- ล - ล	- ม ช ล	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	มีลับปะรด	-ผะ-หรั่ง	-มีชื่ออย่าง	-ต่างประเทศ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช - ช	- ล - ช	- ล - ช	- ช ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-โปรด-จง	-สัง-เกต	-ของ-ดี	-ที่วางขาย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ล	- ช - ล	- ช ช ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ที่รสเปรี้ยว	-อม-หวาน	-วางริมร้าน	-เรียง-ราย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
จังหวัด	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ช - ช	- ช ล ช	- ม ล ล	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ชื่อโด่งดัง	-คน-ยอ	-ชื่อสะตอ	-ชาวสวี	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ม ช	- ช - ช	- ช ล ช	- ม ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-ชื่อโด่งดัง	-คน-ยอ	-ชื่อสะตอ	-ชาวสวี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ล	- ม - ช	- ม ล ช	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เป็นอาหาร	-ชั้น - ดี	-คือสะตอ	-ชาว-ใต้	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ช ช ล	- ช ช ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ใช้ประกอบ	-เป็นอาหาร	-คนชอบทาน	-มาก-มาย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล - ช	- ม - ช	ม ม ช ล	ช ล ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ข้าว-ไร่	-เคย-จี	อำเภอสวี	บ้านเขาทะลุ	-เขษรฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ล - ช	- ม - ช	ม ม ช ล	ช ล ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-ข้าว-ไร่	-เคย-จี	อำเภอสวี	บ้านเขาทะลุ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ม	- ล ช ม	- ม ช ล	- ช ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ใคร-ใคร	-เขาก็รู้	-มีชื่อเสียง	-ออกแพร่หลาย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ช ล	มมชมล	- ช ช ช	- ม ช ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-งานฉลอง	รัตนโกสินทร์	-คนแวะกิน	-กันมากมาย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ม	- ม - ช	ชลดชม	มด้มช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กา - แพ	- รส - ดี	ที่สวีเขานัน	จังหวัดชุมพร	- นุชชาเหย	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม - ม	- ม - ช	ชลดชม	มด้มช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	- กา - แพ	- รส - ดี	ที่สวีเขานัน	จังหวัดชุมพร	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ช ม	- ม - ช	ม ม ม ช	ม ม ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- เคยได้รับ	- ราง-วัล	อนุ่มติด	ทะเบียนสงขลา	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ม	- ช - ม	- ช - ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- รับประทาน	- หัว-ไทย	- ขอบ-ใจ	- ทุก-ราย	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ช ม ม	ม ช ล ล	- ม ด ช	- ม ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	วัดพระบรม	มะธาดุสวี	- เป็นของดี	- อันล้ำเลิศ	- เซษฐาเหย	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	ม ช ม ม	ม ช ล ล	- ม ด ช	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	วัดพระบรม	มะธาดุสวี	- เป็นของดี	- อันล้ำเลิศ	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ด ม ช	- ม ล ล	- ช ช ม	- ช ม ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ของมีค่า	- อันประเสริฐ	- ที่เกิดมา	- ได้กราบไหว้	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ช ม	- ม ช ม	- ช ช ช	ช ช ล ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กำจัดทุกข์	- กำจัดภัย	- ทำให้เรา	จิตใจสบาย	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ปลอดภัย	- ปลอดภัย	- คนมาไป	- สะบาย	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กัน	- พระ-พรม	- อยู่-ใกล้	- เชิญ-ไป	- กราบ-ไหว้	- - - -	- - - อี้อ	- - - -	- - - -
	- ล - ช	- ม - ล	- - - ช	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เกิด-ท่าน	- ทั้ง-หลาย	- - - เรา	- - - เหนอ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจังหวัดข้างล่างเพื่อจบ								

บริบททางวัฒนธรรม

พิธีกรรมและความเชื่อ เพลงนาเป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่งสำหรับชาวชุมพร มีการร้องเล่นสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน จนในยุคสมัยหนึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ผู้คนโดยทั่วไปในจังหวัดชุมพรมีการร้องเล่นกันโดยทั่วไป เนื่องจากผู้คนในจังหวัดชุมพรส่วนหนึ่งก็มีพื้นที่ในการทำนา แต่ด้วยสภาพการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก ที่จริงแล้วการปลูกข้าวของคนในจังหวัดชุมพร ก็มีทั้งการปลูกข้าวในนา และการปลูกข้าวไร่ แต่สิ่งที่มีเหมือนกันในด้านของความเชื่อ และพิธีกรรมที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับข้าวก็ คงไม่พ้นการนับถือแม่โพสพ ที่ผู้ปลูกข้าวจะต้องให้การเคารพบูชา สืบเนื่องกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ และกิจกรรมที่ขาดไม่ได้และถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมในการปลูกข้าว คือการลงแขกปลูกข้าว และการเก็บเกี่ยวข้าว เลยทำให้ผู้คนที่มาร่วมลงแขกกันเกิดความเหน้อยล้า และเพื่อให้คลายความเหน้อยล้า สิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ก็คือ การร้องรำทำเพลง ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็ย่อมที่จะมีรูปแบบของการร้องรำทำเพลงที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบเฉพาะในสังคมชุมชนนั้น ๆ จังหวัดชุมพรก็เช่นเดียวกัน เพลงนาจึงเป็นการแสดงอีกรูปแบบหนึ่งที่มีรูปแบบการแสดงที่มีความเป็นเอกลักษณ์ แต่ทั้งนี้การที่ผู้แสดงผู้ร้องเพลงเรือจะสนุกสนานกันได้นั้น สิ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ ก็จะต้องมีการเคารพบูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เรามองไม่เห็นตามความเชื่อเสียก่อน แต่ครั้งจะให้ทำพิธีการที่ยิ่งใหญ่ก็มีความเป็นไปได้ เนื่องจากภาระจำกัดด้วยเวลาและการทำงานที่มีเวลาไม่มากนัก จึงทำให้การแสดงการร้องเพลงนานั้นไม่ได้มีพิธีกรรมทางด้านความเชื่อมากมายนัก คงจะมีแต่การยกมือไหว้ บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย แล้วก็ร้องบทเพลงนาในบทไหว้ครูเสียก่อน โดยในบทไหว้ครูนี้จะว่าด้วยบทร้องที่เกี่ยวกับคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณต่าง ๆ เจ้าภาพเจ้างานให้อำนวยอวยชัยให้การร้องเพลงนาได้บรรลุผลสำเร็จไปได้ด้วยความราบรื่น เรียบร้อยทุกประการ เช่นเดียวกับ การร้องเพลงบอก เพลงเรือ และการแสดงอื่น ๆ เมื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีด้านความเชื่อและพิธีกรรมแล้ว ก็จะสอดคล้องกันกับ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) ที่ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นเครื่องควบคุมทางสังคมที่มีทั้ง ข้อห้าม หลักความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีต่าง ๆ และกฎหมายทางสังคม ที่ว่าด้วยเรื่อง บาป บุญ คุณ โทษ นรก สวรรค์ ความอยากมี ความอยากได้ ความอยากเป็น การทำให้สังคมเกิดความสงบสุข โดยผ่านผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี การละคร นาฏศิลป์ ออกมาในรูปแบบของพิธีกรรม รวมถึงแนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2537, น.25-31) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อที่เป็นลักษณะของข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในสังคม โดยความเชื่ออาจจะมาจากศาสนาหรือสิ่งมีอำนาจเหนือมนุษย์

โดยจะทำให้สมาชิกในสังคมได้แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้จากคนรุ่นก่อนสู่รุ่นหลัง ในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติจนก่อให้เกิดซึ่งความสุขทางกาย ทางใจ และยึดถือเป็นแนวขนบธรรมเนียมประเพณีของสมาชิกในสังคมสืบต่อเนื่องกันมา

กฎข้อห้าม ในการร้องเพลงนานั้น ไม่มีการกำหนดกฎข้อห้ามไว้แต่อย่างใด จึงทำให้ผู้ที่สนใจทุกคน สามารถที่จะขับร้องได้ ทั้งนี้ก็ต้องตั้งอยู่ในความเหมาะสมทั้งกาลเทศะในการแสดงนั้นหมายความว่า เพลงนา ไม่ได้จำกัดในเรื่องของข้อห้ามสำหรับการแสดงใด ๆ เลย เพราะผู้ที่ร้องเพลงพื้นบ้านจำพวกนี้ได้ ส่วนหนึ่งก็ยอมที่จะมีจิตได้สำนึกที่ดี สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และปฏิบัติได้ในสิ่งที่ดี ที่เหมาะที่ควร ในส่วนของบทร้องเพลงนา ก็จะมีในหลายรูปแบบเช่นในบทไหว้ครู ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบันทึกของนายสพรั่ง ยินดี ท่านก็ได้เขียนบรรยายไว้ได้อย่างเหมาะสมแล้ว ตั้งแต่การบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พ่อแม่ ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเคารพบูชา ที่จะมาช่วยกันอำนวยความสะดวก ให้พร แก่ผู้ที่มาร้องเพลงนา ได้ทำกิจกรรมการร้องเพลงนาได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมถึงเมื่อแสดงหรือร้องเพลงนาเสร็จสิ้น ก็จะเป็นการกล่าวขอบคุณ ผู้เข้าร่วมงาน ประธานในงาน หรือผู้มีเกียรติทั้งหลายทุกผู้ทุกคน และที่สำคัญจะขาดเสียมิได้ คือเจ้าภาพของงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ถ้าเป็นบทกล่าวถึงของสำคัญของที่ดี วัฒนธรรมในบ้านในเมืองของเรา ก็จะกล่าวถึงความสำคัญ ที่ต้องให้การเชิดเชิญให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมได้ไปสัมผัสอย่างลึกซึ้ง ถ้าหากเป็นบทชมโฉมก็จะกล่าวถึง ความสวยงาม ความประทับใจ การชื่นชม การเอ็นโย ความประทับใจในเรื่องร่างความงามของหญิงสาว ถ้ายกที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมก็จะว่าด้วยเรื่องของการรู้กาลเทศะ การรู้บุญคุณ การให้ความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณี คือ ถักกล่าวโดยภาพรวมคือ การเป็นคนดี เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า กฎข้อห้ามต่าง ๆ ในการร้องเพลงนา ก็ไม่ต้องออกมาในรูปแบบของกฎข้อห้าม เพราะทุกสิ่งทุกอย่างล้วนแสดงออกมาในรูปแบบของบทกลอนเพลงนาในบทต่าง ๆ อยู่แล้วหากแต่ให้ผู้ร้องเล่นรับชมรับฟังได้นำไปปฏิบัติ ก็ยอมทำให้เป็นสิ่งที่ดีและเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัวและสังคมแล้ว

การสืบทอดและการฝึกฝน เพลงนา ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นวัฒนธรรมทางด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านของกระทรวงวัฒนธรรมแล้ว จึงทำให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเพลงนาส่วนหนึ่งได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ในขณะเดียวกัน เหล่านั้นเป็นเพียงแค่การบันทึกไว้เป็นข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ที่ทำให้ได้เรียนรู้ได้รับรู้ว่ามีเพลงนาที่จังหวัดชุมพร แต่ในขณะเดียวกันในด้านของการถ่ายทอดและการฝึกฝนเพลงนานั้น เป็นสิ่งที่ยากยิ่งสำหรับการเรียนรู้ผ่านข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกเอาไว้ เพราะในความเป็นจริงแล้ว ผู้ที่จะสามารถสืบทอดและฝึกฝนเพลงนาได้ก็ต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจชื่นชอบ มีความรักศรัทธาในการแสดงพื้นบ้าน

เพลงนาเสียก่อน จึงจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี หลังจากนั้นจะเป็นในส่วนของ การมาสัมผัสกับการเรียนรู้ และการฝึกฝนจริง ๆ โดยผ่านการเรียนรู้โดยตรงจากผู้ที่มีความสามารถทางด้านเพลงนาจริง หมายถึง นายสพรั่ง ยินดี โดยท่านมีระบบการถ่ายทอดที่ไม่ยากนัก โดยเริ่มตั้งแต่การร้องให้ฟัง หลาย ๆ บท พร้อมกับการอธิบายถึงรูปแบบการร้องเล่น หลังจากนั้น ก็จะเป็นการนำเอาบทร้อง เพลงนาที่ได้มีการบันทึกเอาไว้แล้ว ในหลายรูปแบบบทร้อง พร้อมด้วยการปรับรูปแบบการ ถ่ายทอดที่ต้องปรับให้มีความทันสมัย ด้วยการบันทึกผ่านเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึก VDO เพื่อจะได้บันทึกบทร้องเพลงนา แล้วนำมาใช้ในการฝึกฝน ในการเรียนรู้สืบทอด ต่อไป ทั้งนี้จากการบันทึกผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ข้างต้น มีข้อดีคือ การที่สามารถนำมาเปิดซ้ำ เพื่อ เป็นการทบทวน ฝึกแล้วฝึกอีกจนกระทั่งสามารถที่จะร้องเพลงนาได้ แต่ทั้งนี้หากจะใช้รูปแบบการ เรียนรู้แบบโบราณที่เป็นลักษณะของ การถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ ก็จะเป็นการ ยากสำหรับคนในยุคสมัยปัจจุบัน

บทบาทหน้าที่

1. **ด้านการให้ความบันเทิง** การแสดงพื้นบ้านทุกชนิดล้วนแล้วแต่ เป็นการแสดงที่ เกิดขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของสมาชิกภายในสังคมด้วยตนเอง และในการร้องเพลงนา ของจังหวัดชุมพร ก็เช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการสร้างความบันเทิง ความสนุกสนาน นำมาผสมผสาน ผสมวกให้เข้ากับงาน กิจกรรม หรือโอกาสที่สมาชิกในสังคมกำลังร่วมกันปฏิบัติ ส่งผลให้สมาชิกในสังคมเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความบันเทิง ความรื่นเริง โดยเฉพาะ กิจกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างของการทำงาน ที่สามารถทำให้คลายความเหนื่อยล้าจากการ ทำงานได้เป็นอย่างดี ทั้งยังทำให้สมาชิกในสังคมเกิดความรักความผูกพัน กระชับมิตรไมตรีได้เป็น อย่างดี

2. **ด้านการให้ความรู้** เพลงนาที่เกิดขึ้นในสังคมของชาวชุมพร เป็นเพลงร้อง พื้นบ้านโดยแท้ที่อยู่คู่ชาวชุมพรมาอย่างยาวนาน เพลงนาไม่เพียงแต่จะให้ความบันเทิงเท่านั้น เพลงนายังได้สอดแทรกเอา คติธรรม คำสอน คุณค่า ความเชื่อ อยู่ในตัวของเพลงนาอยู่แล้ว โดย ผ่านบทร้องที่มีหลากหลายบทร้องอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ด้านข้อมูลทางประวัติศาสตร์ บ้านเมือง ชุมชน แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี และสถานที่สำคัญต่าง ๆ ที่ประจำอยู่ใน จังหวัดชุมพร การให้องค์ความรู้ด้านหลักธรรมคำสอน การรู้ถึงคุณค่าของผู้มีพระคุณ การแสดง ความรักความประทับใจผ่านบทร้องเพลงนา การกล่าววบทร้องลาเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม เหล่านี้จะ เป็นองค์ความรู้ที่ได้ผ่านเพลงร้องพื้นบ้านที่เรียกว่าเพลงนาที่สามารถนำไปใช้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

3. ด้านการสะท้อนสังคม นอกจากเพลงนาจะเป็นสื่อในด้านของการสร้างความบันเทิง การให้ความรู้ และด้านอื่น ๆ แล้ว เพลงน่ายังเป็นสื่อสะท้อนทางด้านสังคมอีกด้วย เพลงนาชุมชนเป็นเพลงร้องพื้นบ้านที่มีรูปแบบที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และมีชื่อเสียงในอดีต นั่นแสดงว่า เพลงน่าย่อมจะมีบทบาทสำคัญในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการประกอบอาชีพ คือการทำไร่ทำนา การสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายในสังคมชุมชน นับเป็นสิ่งสิ่งพลอยได้ที่แอบแฝงมาจากบทร้องเพลงนา รวมถึงจะให้ข้อคิด ให้แนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งเพลงน่ายังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิกในสังคมสามารถเรียนรู้รับรู้พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ที่ได้สัมผัสกับเพลงนาหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ได้เกิดการตกผลึกแนวปฏิบัติตน ที่ตนในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านของ(ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ, 2528, น.7) ที่กล่าวถึงวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นที่รวมของแบบอย่างทางพฤติกรรมทั้งหลาย ไม่ว่าจะ เป็น ภาษา การทำเครื่องหมาย ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ศีลธรรมทางศาสนา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เป็น วัฒนธรรมทางด้านภูมิปัญญาที่นำมาใช้ประโยชน์ใช้สอยได้ หรือแม้แต่(งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) ยังได้กล่าวว่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน จะมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันทางสังคม คือสถาบันครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา การแพทย์และสาธารณสุข หรืออีกประเด็นหนึ่งที่ว่าด้วยความสำคัญของสังคมว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องควบคุมทางสังคม คือช่วยทำให้เกิดความเป็นระเบียบทางสังคม และอีกท่านหนึ่งที่ทำให้แนวความคิดสอดคล้องกัน คือ(ดำรงฐานดี, 2520, น.30) ที่ได้มองว่า วัฒนธรรมเป็นทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันของคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งคนในสังคมนั้นต้องมีการยอมรับ และถือปฏิบัติร่วมกัน จนกลายเป็นสิ่งที่มีการสะสมและถ่ายทอดพฤติกรรมทางสังคมเหล่านั้นสู่รุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ เพลงนา นอกเหนือจากจะให้ทั้งความบันเทิง ความรู้ ข้อคิด แนวคิดต่าง ๆ แล้ว เพลงน่ายังสามารถที่จะเป็นกระบอกเสียงของสังคมได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะ เป็นการบอกกล่าว การประชาสัมพันธ์ การส่งสาร ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็แล้วแต่ ในยุคสมัยแห่งการมีสภาพสังคมแบบชนบท ที่มีความห่างไกลความเจริญที่มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้น คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นเพลงนาที่ได้มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทุกอย่างไป แม้ว่าจะมีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่ใช้หลายรูปแบบที่เข้ามา เช่น วิทยู โทรทัศน์ และรูปแบบการสื่อสารอื่น ๆ แต่เพลงน่ายังถือเป็นภูมิปัญญาที่สมาชิกในสังคมได้รับการถ่ายทอด มาตั้งแต่สมัยโบราณ ที่สำคัญยิ่ง สมควรที่จะได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมและการอนุรักษ์ โดยอาศัยสื่ออันทันสมัยมาใช้ใน

การประชาสัมพันธ์ สอนกลับกันกับบทบาทของเพลงนาในสมัยก่อน ที่จะทำให้ลมหายใจของเพลงนาสามารถยืนหยัดอยู่ได้ทางกลางกระแสวัฒนธรรม สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

คุณธรรมจริยธรรม บทร้องของการแสดงบางส่วนก็จะสะท้อน แสดงออกให้เข้าถึงแง่คิด คติธรรม หลักคำสอน ค่านิยม ทางพุทธศาสนา เช่น การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพื่อเสริมสร้างด้านคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งได้มีกล่าวไว้ในบทร้องเพลงนาในหลาย ๆ บท เช่น ในบทร้องเพลงนาวัฒนธรรมที่ได้กล่าวถึง การกราบไหว้ การยกย่องเคารพบูชาผู้อาวุโสกว่า การสอนให้คนเป็นคนสุภาพเรียบร้อยทั้งกายวาจาใจ การให้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณี การแสดงพื้นบ้านพื้นเมืองที่เป็นประเพณีในท้องถิ่นที่ได้มีการสืบทอดกันมานาน ให้คนในสังคมได้เกิดความตระหนักที่จะรักหวงแหน พื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์สำหรับคนรุ่นต่อไปไม่ให้สูญหาย ที่สอดคล้องกันกับแนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2537, น.25-31) ที่ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับประเพณีและความเชื่อ ส่วนอีกประการหนึ่งว่าด้วยเรื่องของประโยชน์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า เป็นเครื่องทำให้เกิดความสุขทางใจ ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ศาสนา ค่านิยม ศีลธรรม ซึ่งจะทำให้สังคมเกิดความสงบสุข

คุณค่า ข้อคิด เพลงนาเป็นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงภาษาและมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดชุมพรมานานนับร้อยปี ในสมัยก่อนเมื่อถึงฤดูการเก็บเกี่ยว ชาวบ้านจะชักชวนญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง มิตรสหายทั้งจากชุมชนในหมู่บ้านเดียวกันและต่างหมู่บ้านมาช่วยกันทำงาน ไม่ว่าจะป็นงานอะไรก็จะไปช่วยกันอยู่เสมอ และลักษณะการไปช่วยกันทำงานเก็บเกี่ยว นั้น จะเรียกว่า “การลงแขก” ผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงาน รวบรวมผู้มาช่วยกันทำงาน เรียกว่า “นายเหมา” และในการไปเก็บเกี่ยวข้าว นั้น ในขณะผู้ที่มาช่วยงานก็จะมีคนนำเอานักเพลงนาไปด้วย เพื่อไปร้องเพลงนาโต้ตอบกันกับนาเจ้าถิ่น ทั้งนี้เพื่อความสนุกสนาน เพื่อความบันเทิงในยามเหน็ดเหนื่อยจากการเก็บเกี่ยว เรื่องราวของบทเพลงนา มักสอดแทรกหลักคำสอน หรือความเชื่อต่าง ๆ เข้าไปด้วย นับเป็นองค์ความรู้ทางด้านภูมิปัญญาที่แท้จริง และเพลงนาจึงเป็นที่นิยมเล่นกันมากในจังหวัดชุมพรตลอดมา สอดคล้องกันกับแนวคิดของนักวิชาการในหลายๆ ท่าน ไม่ว่าจะเป็น (อนุমানราชชนน, 2501, น.5) (ดำรง สุานดี, 2520, น.30) (ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ, 2528, น.7) (บุญยงค์ เกตเทศ, 2536, น.49) (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) (อมรา พงศาพิชญ์, 2537, น.25-31) และ(พิทยา สายหนู, 2536, น.14) ที่ได้ให้ความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้านพื้นเมือง ไว้อย่างน่าสนใจ โดยสรุปกล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมพื้นบ้านประกอบด้วย 2 ประเภทหลักๆ คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ ที่เกิดจากความคิด

ของมนุษย์ได้แก่ อาคารบ้านเรือน สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ และวัฒนธรรมทางจิตใจที่ไม่ใช้วัตถุ และเป็นวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ภาษา ระบบ ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี กริยามารยาท เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่า และให้เป็นข้อคิดสำหรับสมาชิกในสังคมเพื่อให้มีแนวการปฏิบัติที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน

เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง ในอดีตการแสดงเพลงนา ก็จะนิยมร้องเล่นกันในพื้นที่จังหวัดชุมพร บริเวณที่ราบลุ่มที่มีการทำนา ส่วนมากก็จะเป็นในช่วงของการเก็บเกี่ยวข้าว เพราะพื้นที่ในท้องนาหลังการเก็บเกี่ยวจะแห้งแล้งและเป็นลานเหมาะแก่การร้องรำทำเพลงเพื่อความสนุกสนาน คลายความเหน็ดเหนื่อยหลังจากการทำงาน พื้นที่ทำการแสดง ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของอาชีพการทำนาในระยะต้น ก็ได้นำเอาเครื่องมือ เครื่องจักรที่นำมาใช้แทนคนได้นำมาใช้กับกระบวนการนํานา ตั้งแต่การเตรียมที่นา การปลูก การบำรุง และการเก็บเกี่ยว รวมถึงสภาพสังคมเกษตรกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง จากพื้นที่ปลูกข้าวที่เรียกว่านา ปัจจุบันถูกปรับเปลี่ยนเป็นการทำการเกษตรแบบทำสวนเพิ่มขึ้น จนเหลือพื้นที่ของการทำนายน้อยลงไปทุกที วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำนาถูกนำมาเก็บ นำไปจำหน่าย บริจาคให้กับหน่วยงานที่ต้องการ หรือบ้างก็ชำรุดสูญหายไปตามกาลเวลา โดยที่ไม่ได้มีการผลิตหรือสร้างขึ้นใหม่ เลยทำให้อุปกรณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่เรียกว่า นา ได้ถูกลดบทบาทลงโดยปริยาย โดยเฉพาะการร้องเพลงนา แต่ก็ยังมีผู้ที่สามารถร้องเล่นเพลงนาได้และอยากที่จะแสดงออก จึงได้รับเปลี่ยนนำเอาเพลงนามาใช้ในงานประเพณีต่าง ๆ เช่น งานประเพณีสงกรานต์ งานแห่หน้าคบวชนาค งานขึ้นบ้านใหม่ งานประเพณีขึ้นปีใหม่ งานแต่งงาน และรวมถึงงานศพด้วย

สภาพปัจจุบัน จากสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันนี้ ทำให้รูปแบบสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เคยเป็นของเก่าดั้งเดิมที่มีการสืบทอดถ่ายทอด สัมมาอย่างยาวนานเกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน ทั้งผู้คนสมัยก่อนและสมัยปัจจุบัน ก็ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ในจังหวัดชุมพรก็เช่นเดียวกัน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคมและวัฒนธรรมเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะสังคมตะวันตกที่มีส่วนเข้ามาล้นเกินสภาพวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยไปอย่างน่าเป็นห่วง ต้องยอมรับว่า อิทธิพลของชาติตะวันตกได้เข้ามาทำให้เยาวชนไทยเกิดความสนใจและมีค่านิยมที่บริโภควัฒนธรรมตะวันตก ผนวกกับการมีสื่อเทคโนโลยีอันสมัยใหม่กันอย่างถ้วนนหน้าทุกครอบครัว เช่นวิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ มือถือ จึงทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งความบันเทิงได้โดยง่าย จากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ เปิดอินเทอร์เน็ตดูได้ที่บ้าน โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางออกไปดูนอกบ้าน รวมไปถึงการที่มีผู้ที่สามารถร้องเล่นเพลงนาเหลือเพียงไม่กี่คนเท่านั้น เพราะส่วนใหญ่จะเป็นคนเฒ่าคนแก่ ที่เคยร้องเล่น มีผู้สนใจที่จะสืบทอดวัฒนธรรม

พื้นบ้านเพลงนา ก็หายากขึ้นทุกวัน บางส่วนก็ล้มหายตายจากไปเกือบจะหมดแล้ว และแทบจะไม่พบการร้องเล่นในวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันของคนในจังหวัดชุมพรอีกต่อไป รวมถึงการไม่เป็นที่นิยมในการนำมาแสดง นำมาใช้ในวิถีชนอีกต่อไป จนทำให้เพลงนา เป็นของแปลกสำหรับผู้คนในยุคสมัยนี้ก็ได้ เพียงแต่ยังคงมีความหวังให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานศึกษาได้หันมาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการฟื้นฟูพื้น นำเอาวัฒนธรรมการแสดงที่เรียกว่าเพลงนา กลับมาให้สามารถคงอยู่ได้ในสภาพปัจจุบัน ก็จะเป็นการสืบสานต่อชีวิตเพลงนาได้อีกทางหนึ่ง ถ้าหากเกิดขึ้นได้ก็จะเป็นที่น่ายินดี เพื่อเป็นการสืบทอดสืบต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ชัชวรา ชมะวรรณ, 2537, น.156) ที่ได้กล่าวตามแนวคิดของ เรย์มอนด์ วิลเลียม ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมได้จากการผลิตซ้ำตลอดเวลาในทุกสถานที่ หากวัฒนธรรมใดไม่ได้รับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอด วัฒนธรรมนั้นก็ย่อมจะสูญหายไป เหมือนกับการสืบสานต่อวัฒนธรรมการร้องเพลงนา ที่ใกล้จะสูญหายไปแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาผลิตซ้ำเพื่อให้เพลงนายังคงดำเนินอยู่ในวิถีชน ของชาวภาคใต้ จังหวัดชุมพร สืบต่อไป

เพลงเรือ

บริบททางดนตรีและเพลง

ประวัติ เพลงร้องพื้นบ้าน

เพลงเรือ ชุมพร จัดเป็นเพลงพื้นบ้านโดยแท้ของชาวชุมพรมาอย่างยาวนานกว่า 200 ปี โดยมักมีการร้องเล่นกัน ในช่วงงานประเพณีชักพระทางน้ำ ที่ได้จัดให้มีขึ้นในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันที่พระสงฆ์ที่ได้เข้าพรรษามาเป็นเวลา 3 เดือน ได้ครบกำหนดแล้วออกพรรษา และวันออกพรรษานี้เอง จึงถือว่าเป็นวันสำคัญที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จได้ลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มาสู่เมืองมนุษย์ เพื่อทรงโปรดพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย โดยที่พุทธศาสนิกชนต่างก็ไปเดินทางไปวัดเพื่อร่วมกันบำเพ็ญกุศล โดยได้มีการทำบุญตักบาตรเทโวบ้าง ทำบุญเลี้ยงพระ และในวันเวลาดังกล่าวนี้อีกก็เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระเสด็จ” ได้จัดให้มีการจัดกระบวนแห่ ที่มีทั้งกระบวนแห่ทางบก ทางน้ำ แล้วแต่จะสะดวก และในขบวนแห่ทางน้ำนั้น ได้จัดให้มีการประดับตกแต่งลำเรือที่จะใช้ในการแห่ มาที่เรียกว่า เรือพระ ไว้อย่างสวยงาม โดยในขบวนเรือ ที่ร่วมกันพายลากจูงกัน จะประกอบด้วยเรือหลายประเภท เช่น เรือยาวพายแข่ง เรือสวยงาม เรือตลกขบขัน เป็นต้น ตามแต่จะร่วมกันตกลง จัดประดับตกแต่ง แล้วจะนัดรวมกันตามแต่ที่เหมาะสม และในขณะที่มีการพายเรือมานั้นก็มีการร้องรำทำเพลงไปด้วยความสนุกสนานรื่นเริง ที่เรียกว่า “เพลงเรือ” มีผู้คนมากมายอยู่ในลำเรือ ตามแต่ขนาดของตัวลำเรือ ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป อาจได้ถึง 20-30 คนก็เป็นได้ ซึ่ง ทุกคนที่อยู่ในลำเรือจะสามารถเป็นทั้งพ่อเพลง

และแม่เพลงได้ ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ตีพายในเรือนั้น ก็ทำหน้าที่เป็นเป็นลูกคู่คอยร้องรับตาม ท่วงทำนองบทร้องของเพลงเรือที่พ่อเพลงหรือแม่เพลงเป็นผู้ร้องนำ การชักพระทางน้ำนี้จะมีเกือบทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร เนื่องจากในทุกอำเภอของจังหวัดชุมพรจะมีแม่น้ำสายสำคัญใหญ่อยู่ประจำอำเภอแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสมัยโบราณ การคมนาคมเดินทางสัญจรไปมา มักจะใช้เรือเป็นพาหนะ และวัดก็จะตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำด้วย จึงทำให้มี ทำน้ำ หรือ หน้าท่า ที่มีผู้คนใช้ร่วมกันมากก็จะมีทางขึ้นลงจากเรือขึ้นสู่ฝั่ง อาจมีได้ทั้งเรือโดยสาร เรือขายสินค้า จึงได้มีการนัดหมายกันเพื่อไปทำบุญร่วมกันเป็นหมู่คณะ เช่น การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า และมีการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความรื่นเริงเช่น การแข่งเรือพาย การประกวดเรือสวยงาม และประเภทตกขบขัน นอกจากนี้ในลำคลองที่มีเรือนานาชนิดแล้ว บริเวณสองฝั่งคลองก็มีประชาชนที่มารอเฝ้าชมเรือในกระบวนกันอย่างมากมายอีกด้วย

ภาพประกอบ 10 การแต่งกายเพื่อการร้องเพลงเรือในอดีต

ที่มา : (กระทรวงวัฒนธรรม, 2562)

เนื้อเพลงเรือมีทั้งแบบขมโคม แบบชิงชู้ ชมไม้ ชมความงาม หรืออื่น ๆ แล้วแต่กรณีและสถานการณ์นั้น และพรรณนาเรื่องราวต่าง ๆ ส่วนแบบชิงชู้เป็นการร้องว่าแก่กันเป็นคู่ ๆ (คู่ลำเรือ) จะว่ากันคนละคราวหรือคนละบทก็ได้ตามความพอใจ

ประวัติผู้แสดง

ภาพประกอบ 11 การแสดงการร้องเพลงเรือ

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 15 มกราคม 2563)

นักเรียนที่เรียนรายวิชาเลือก ดนตรีไทยพื้นบ้าน 4 และดนตรีไทยพื้นบ้าน 6
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนเมืองหลังสวน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 จำนวน 18 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 37 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 12 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/5 จำนวน 6 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 จำนวน 19 คน

เครื่องแต่งกาย การแต่งกายจะแต่งกายแบบพื้นเมืองหรือชุดสุภาพให้มีลักษณะ
เหมือนกันทั้งคณะ

ภาพประกอบ 12 การแต่งกายและการแสดงเพลงเรือ

ที่มา : (กระทรวงวัฒนธรรม, 2562)

เครื่องดนตรี ไม่ใช่เครื่องดนตรีใด ๆ ในการให้จังหวะการร้องเพลงเรือ แต่จะใช้พายที่ถืออยู่ในมือ เคาะกับกาบเรือเบา ๆ หรือแม้กระทั่งจังหวะการพายเรือ เพื่อให้จังหวะพร้อมกับการร้องเพลงเรือ

บทร้อง บทกลอน บทเพลงและการบันทึกโน้ต ลักษณะของบทร้อง เนื้อร้องเพลงเรื่อนั้น จะถูกถ่ายทอดออกมาในลักษณะของคำประพันธ์ ในอดีตก็จะเป็นการร้องกันสดๆ จะมีผู้ร้องเป็นสองฝ่ายที่นั่งอยู่ในลำเรือ โดยจะแยกเป็นเรือฝ่ายหญิงมีผู้นำร้องเพลงเรียกว่า “แม่เพลง” และเรือฝ่ายชาย มีผู้นำร้องเพลงเรียกว่า “พ่อเพลง” ในเรือแต่ละลำก็จะมีสมาชิกผู้ร่วมร้องเล่นเพลงเรือกัน ที่เรียกว่า “ลูกคู่” อยู่ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป บางครั้ง 20-30 คน ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับขนาดของลำเรือที่นำมากร้องเล่นเพลงเรือกันแล้วมีผู้ที่ทำหน้าที่เป็นลูกคู่ที่อยู่ในลำเรือ โดยแต่ละลำเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ร้องรับต่อจากพ่อเพลงหรือแม่เพลง ด้วยคำว่า “น้องพี่เอ๋ย สวพี่เห้ย” แล้วต่อด้วยบทกลอนร้องที่ร้องตามพ่อเพลงแม่เพลงในวรรคเพลงถัดไป เหมือนกันการแสดงเพลงร้องอื่น ๆ ที่มีทั้งพ่อเพลง แม่เพลง และลูกคู่ หรือลูกบท กล่าวคือ พ่อเพลงหรือแม่เพลง จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถมีทักษะในการต่อกลอน คิดกลอนขึ้นมาสด ๆ เพื่อใช้ร้องโต้ตอบไปมาระหว่าง 2 ลำเรือ โดยเนื้อร้องจะมีลักษณะบทร้องในหลายรูปแบบแต่จะเป็นในเชิงสร้างสรรค์ ที่เป็นที่ยื่นชอบ ไม่มุ่งไปในทางไม่เหมาะสม ไม่ดี หรือสิ่งที่ไม่เป็นมงคลต่าง ๆ อาจจะไปในเชิง สองแง่สองงาม สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตลก ขบขัน ก็เป็นได้ ในเนื้อเรื่องหรือเนื้อร้องจะเป็นบทกลอนคือ บทไหว้ บทบวงสรวงแม่ย่านาง บทชม

เรือพระ บทชิงชู้ บทขบขัน บทเปรียบเทียบ บทเวียนเทียน บทลา บทฝากรัก บทแม่กระทู้ บทกลอน
ร้อง และบทเรื่องราวทั่วไป

บทร้อง เพลงเรือ บทชมเรือพระ

เอ็งเอยเฉิดฉาย	สลักลายเหมาะสม
สวยสอดยอดพนม	ว่าชมเสียจริง
ลวดลายพรายแพรว	ประดับแก้วเพชรพริ้ง
สดใสใหญ่ยิ่ง	สุดจะอิงนิยาย
มีกนกเครือวัลย์	หน้าบัลลังก์หลากหลาย
บัวคว่ำบัวหงาย	ลงรักปิดทอง
ช่างสวยสุดซึ่ง	หนึ่งไม่มีสอง
มีองค์พระทอง	อยู่ในห้องชั้นใน
मुखทั้งสี่ด้าน	โอฬารทันสมัย
ด้านนอกด้านใน	วิไลงามตา
ฉัตรชั้นเชิงชาย	ทั้งซ้ายและขวา
ในลำนาวา	ดูสง่าชวนชม
มองหัวตลอดท้าย	ผีพายสวยสม
พายลอยตามลม	นำชมทุกลำ
หัวโขนหนูมาน	เหาะทะยานเลิศล้ำ
มากมายหลายลำ	บ้างทำพญาครุฑ
เงือกน้อยลอยรำ	เหมือนว่าจะดำผุด
มองจบทุกจุด	แต่งไว้ครบครัน
บางลำนาวา	แต่งมาขบขัน
แต่งตัวยั่วกัน	เป็นหลั่นนำแล
บางลำลั่นฆ้อง	เสียงร้องเซ็งแซ่
สำราญสวยแท้	เสื่อแพรสีไพล
ใส่ขาวนุ่งแดง	มาแรงสดใส
ชุดเหลืองผ้าสไบ	วิไลงามตา
เรือพระเรือพาย	ทั้งซ้ายทั้งขวา
หมายปองมองหน้า	นุตาแทบตะลึง

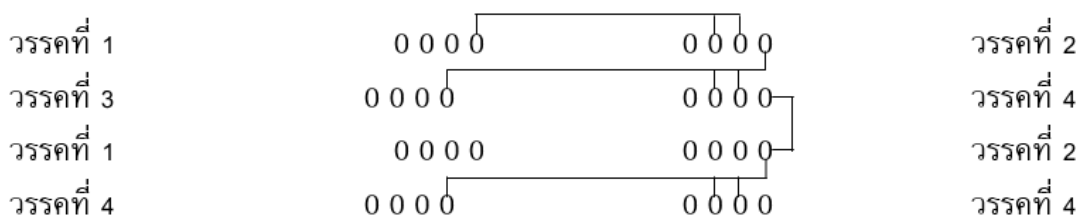
ทุกล้านาวิ	พอดีมาถึง
สุดแสนซาบซึ้ง	ชาวพุทธมากมาย
จัดการสมโภช	ได้ประโยชน์เหลือหลาย
คนไทยสืบสาย	รักษาประเพณี
ทำบุญให้วัด	จัดเสริมศักดิ์ศรี
รักษามัคคี	น้องพี่ผมเหย

ลักษณะของการร้องเพลงเรือ จะอาศัยรูปแบบฉันทลักษณ์แบบกลอนสี่ หรือกลอนแปด นำมาร้องก็ได้ มีท่วงทำนองที่ง่าย ๆ วนไปมา แล้วมีลูกคู่รับร้อง

เพลงเรือ มีรูปแบบฉันทลักษณ์อยู่ 2 แบบ คือ

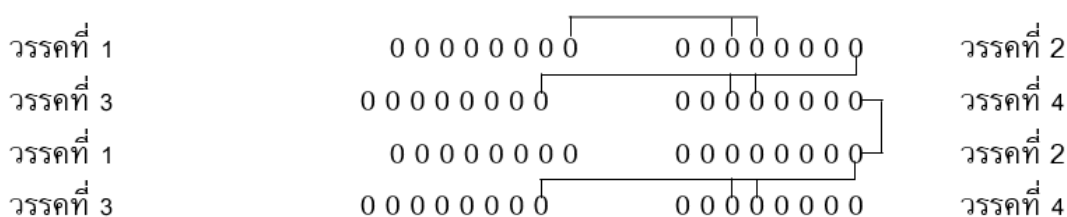
แบบที่ 1 มี 4 วรรค และใน 1 วรรค มี 4-7 พยางค์ เรียกว่า กลอนสี่

การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 2 หรือ 3 ของวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้าย ในวรรคที่ 3 และพยางค์ที่ 2 หรือ 3 ของวรรคที่ 4 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทกลอน เพลงเรือถัดไป ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงเรือจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้อง จบบทว่ากลอน

แบบที่ 2 บทร้อง 1 บท มี 4 วรรค และใน 1 วรรค มี 8-10 คำ เรียกว่า กลอนแปด

การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 หรือ 4 ของวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้าย ในวรรคที่ 3 และพยางค์ที่ 3 หรือ 4 ของวรรคที่ 4 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทกลอน เพลงเรือถัดไป ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงเรือจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้อง จบบทว่ากลอน

พ่อเพลงหรือแม่เพลงจะร้องนำในวรรค 1 และวรรค 2 จังหวะการเคาะกาบเรือ เพราะผู้ร้องเพลงเรือทุกคนถือพายทุกคน เมื่อพ่อเพลงหรือแม่เพลงร้องวรรค 2 จบผู้ที่ทำหน้าที่เป็นลูกคู่ก็จะร้องรับ ด้วยคำว่า “น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย” และต่อด้วยร้องซ้ำวรรค 2 ทั้งหมดอีกครั้ง ส่วนมากจะปรากฏในรูปแบบกลอนเพลงเรือที่มี 4-6 คำ หลังจากนั้นก็จะร้องในรูปแบบเดิมเวียนไป จนจบในวรรคสุดท้ายตามแต่พ่อเพลงหรือแม่เพลงจะร้องทอดลงจบด้วยจังหวะที่ทอดซ้ำลง โดยอาจจะลงจบในแบบคำธรรมดาทั่วไป หรือ มีคำว่า เอ๋ย เหยย เหยย ก็ได้ ตัวอย่างบทร้องเพลงเรือและบทร้องลงจบ ดังนี้

	เอ็งเอ๋ยเจ็ดฉาย	สลักลายเหมาะสม
	สวยสอดดยอดพนม	ว่าชมเสียจริง
	ลวดลายพรายแพรว	ประดับแก้วเพชรพริ้ง
	สดีไสใหญ่ยิ่ง	สุดจะอิงนิยาย
พ่อเพลง/แม่เพลง	เอ็งเอ๋ยเจ็ดฉาย	สลักลายเหมาะสม
ลูกคู่	น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย	สลักลายเหมาะสม
พ่อเพลง/แม่เพลง	สวยสอดดยอดพนม	ว่าชมเสียจริง
ลูกคู่	น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย	ว่าชมเสียจริง
พ่อเพลง/แม่เพลง	ลวดลายพรายแพรว	ประดับแก้วเพชรพริ้ง
ลูกคู่	น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย	ประดับแก้วเพชรพริ้ง
พ่อเพลง/แม่เพลง	สดีไสใหญ่ยิ่ง	สุดจะอิงนิยาย
ลูกคู่	น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย	สุดจะอิงนิยาย
	ฯลฯ	
คำลงท้ายจบ		
พ่อเพลงหรือแม่เพลง	ทำบุญให้วัด	จัดเสริมศักดิ์ศรี
ลูกคู่	น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย	จัดเสริมศักดิ์ศรี
พ่อเพลงหรือแม่เพลง	รักสามัคคี	น้องพี่ผมเหย
ลูกคู่	น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เหี้ย	น้องพี่ผมเหย (ทอดจบ)

โน้ตเพลงเรื่อ บทชมเรื่อพระ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ล	ล ล - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-เอ็ง-เออย	-เจ็ด-ฉาย	สลัก-ลาย	-เหมาะ-สม	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ล ล - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	สลัก-ลาย	-เหมาะ-สม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ช ม ช	-ช - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-สวย-สอด	-ยอดพนม	-ว่า-ชม	-เสีย-จริง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	-ช - ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-ว่า-ชม	-เสีย-จริง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	ช ช - ล	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-ลวด-ลาย	-พราย-แพรว	ประดับ-แก้ว	-เพริศ-พริ้ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ช ช - ล	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	ประดับ-แก้ว	-เพริศ-พริ้ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ล - ช	- ล ช ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-สด-ไส	-ใหญ่-ยั้ง	-สุดจะอิง	-นิ-ยาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-สุดจะอิง	-นิ-ยาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ล	- ม - ช	- ล - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- มีกนก	- เครือ-วัลย์	- หน้า-บัลก์	- หลาก-หลาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- หน้า-บัลก์	- หลาก-หลาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ล	- ม - ม	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	- บัว-คว่า	- บัว-หงาย	- ลง-รัก	- ปิด-ทอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ลง-รัก	- ปิด-ทอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ล - ม	- ล - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- ช่าง-สวย	- สูด-ซึ้ง	- หนึ่ง-ไม่	- มี-สอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- หนึ่ง-ไม่	- มี-สอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช - ช	- ล ม ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- มี-องค์	- พระ-ทอง	- อยู่ในห้อง	- ชั้น-ใน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- อยู่ในห้อง	- ชั้น-ใน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ช	- ช - ช	- ม ช ล	-----	-----	-----	-----
	- มุข-ทั้ง	- สี-ด้าน	- โอ-ฟ้า	- ทนสมัย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม ช ล
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- โอ-ฟ้า	- ทนสมัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	- ม - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- ด้าน-นอก	- ด้าน-ใน	- วิ-ไล	- งาม-ตา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- วิ-ไล	- งาม-ตา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ม - ช	- ม - ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- ฉัตร-ชั้น	- เขิง-ชาย	- ทัง-ซ้าย	- แลละ-ขวา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ทัง-ซ้าย	- แลละ-ขวา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	- ช ช ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- ใน-ลำ	- นา-วา	- ดูสง่า	- ขวน-ชม	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ดูสง่า	- ขวน-ชม

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ช ล ม	- ล - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- มอง-หัว	- ตลอดท้าย	- ผี-พาย	- สวย-สม	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ผี-พาย	- สวย-สม

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ล - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- พาย-ลอย	- ตาม-ลม	- นา-ชม	- ทุก-ลำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- นา-ชม	- ทุก-ลำ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ม ม ช	- ล ม ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	- หัว-ไชน	- หนูมาน	- เหาะทยาน	- เลิศ-ล้ำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เหาะทยาน	- เลิศ-ล้ำ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ช	- ช - ม	ม ม - ม	-----	-----	-----	-----
	- มาก-มาย	- หลาย-ลำ	- บ้าง-ทำ	พญา-ครุฑ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	ม ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- บ้าง-ทำ	พญา-ครุฑ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ช	- ล - ช	ช ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-เงือก-น้อย	-ลอย-รำ	-เหมือน-ว่า	จะดำ-ผูก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	ช ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เหมือน-ว่า	จะดำ-ผูก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ช	- ช - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-มอง-จบ	-ทุก-จุด	-แต่ง-ไว้	-ครบ-ครัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-แต่ง-ไว้	-ครบ-ครัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-บาง-ลำ	-นา-วา	-แต่ง-มา	-ขบ-ขัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-แต่ง-มา	-ขบ-ขัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช - ช	- ม - คี	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-แต่ง-ตัว	-ยัว-กัน	-เป็น-หลั่น	-นำ-แล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - คี	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เป็น-หลั่น	-นำ-แล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	- ล - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-บาง-ลำ	-ลั่น-ฆ้อง	-เสียง-ร้อง	-เซ็ง-แซ่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เสียง-ร้อง	-เซ็ง-แซ่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ล - ม	- ช - ม	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-ลำ-วาท	-สว-แท้	-เสื่อ-แพร	-สี-ไพล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เสื่อ-แพร	-สี-ไพล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ช - ม	- ม - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-ไล่-ขาว	-นุ่ง-แดง	-มา-แรง	-สด-ใส	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-มา-แรง	-สด-ใส

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ซ ซ ม	- ม - ม	- ม - ซ	-----	-----	-----	-----
	-ชุด-เหลือง	-ผ้าสไบ	-วิ-ไล	-งาม-ตา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ม - ซ
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-วิ-ไล	-งาม-ตา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-เรือ-พระ	-เรือ-พาย	-ทิ้ง-ซ้าย	-ทิ้ง-ขวา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ทิ้ง-ซ้าย	-ทิ้ง-ขวา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ดั - ซ	- ม - ล	- ดั - ซ	- ซ ซ ม	-----	-----	-----	-----
	-หมาย-ปอง	-มอง-หน้า	-หู-ตา	-แทบ-ตะลึง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ดั - ซ	- ซ ซ ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-หู-ตา	-แทบ-ตะลึง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ซ	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ทุก-คำ	-นา - วิ	-พอ - ดี	-มา - ถึง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ซ	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พอ - ดี	-มา - ถึง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ดั - ดั	- ซ - ม	- ม - ม	- ซ - ม	-----	-----	-----	-----
	-สด-แสน	-ซาบ-ซึ้ง	-ขาว-พุทธ	-มาก-มาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ซ - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ขาว-พุทธ	-มาก-มาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ช	- ช ม ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- จัด-การ	- สม-โภช	- ได้ประโยชน์	- เหลือ-หลาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ได้ประโยชน์	- เหลือ-หลาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ล	- ม - ล	- ช ม ม	-----	-----	-----	-----
	- คน-ไทย	- สืบ-สาย	- รัก-ษา	- ประเพณี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ช ม ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- รัก-ษา	- ประเพณี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ม	- ม - ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- ทำ-บุญ	- ให้-วัด	- จัด-เสริม	- ศักดิ์-ศรี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- จัด-เสริม	- ศักดิ์-ศรี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ด	- ม - ช	- ม - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- รัก-สา	- มัค-คี	- น่อง-พี่	- ผม-เหย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- น่อง-พี่	- ผม-เหย

ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วลงจบ

บริบททางวัฒนธรรม

พิธีกรรมและความเชื่อ พิธีบวงสรวงแม่ย่านางเรือ ตั้งแต่สมัยโบราณ การทำเรือจะใช้ไม้ทั้งต้นตัดให้ได้ขนาดที่จะทำเรือยาวเท่าไร แล้วใช้เครื่องมือชุดเอาไฟเผาให้กว้างขึ้น เรียกว่า “การเบิกเรือ” ส่วนมากจะใช้ไม้ที่เทพารักษ์หรือนางไม้ สิ่งสถิตอยู่ นิยมใช้ไม้ตะเคียนเพราะถือนางไม้ที่คุ้มครองมีเดชาภาพมาก เมื่อมีการบวงสรวงอย่างถูกวิธีจะทำให้เจ้าของเรือและผู้ที่อยู่ในเรือมีความสุขความเจริญ มีความปลอดภัยจะไม่มีอันตรายใด ๆ เกิดขึ้น เพราะเทพารักษ์และนางไม้ที่รักษาต้นไม้ เรียกว่า “แม่ย่านางเรือ” ก่อนที่จะเอาเรือลงน้ำจะต้องทำพิธีบวงสรวง คือนำเครื่องสังเวยวางไว้ให้ถูกต้องตามแบบตำราโบราณ เพื่อเชิญแม่ย่านางลงในเรือ ผู้ทำพิธีบวงสรวงจะต้องมีความรู้ศึกษาล่าเรียนมาอย่างถูกต้องตามวิธีการ ตามตำรากล่าวไว้ว่าจะต้องบูชาสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้มีเดชาภาพแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย รวมทั้งพระธรรมคำสั่งสอนของพระองค์ ตลอดถึงพระอริยสงฆ์พุทธสาวก และเชิญเทวดาทั้งหลาย ในสมันตรจักรวาลทั่วไตรภพ ภูมิเทวดาที่เนาอยู่ในพสุธาฤกษ์อัญญบรรพต ตลอดถึงเทวดาที่สถิตอยู่ในสวรรค์ ชั้นกามาพจรและพรหมภพ ทั้งกุ่มกัณฑ์ คนธรรพ์ นาคและเทพเจ้าที่อยู่ในอากาศทุกแห่งหน ทั้งท้าวธตรฐ ท้าววิรุฬหก ท้าววิรุฬปักข์ ท้าวฤๅษราช พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง พระหลักเมือง และนางไม้ผู้คุ้มครองปกป้องรักษาเรือ ให้พายเรือได้คล่องแคล่วคุ้มครองไฟพายและผู้ที่อยู่ในเรือให้ทุกคนมีความปลอดภัย

เครื่องสังเวยในพิธีบวงสรวงแม่ย่านางเรือ มีดังนี้

1. บายศรี 1 คู่
2. ปลาแป๊ะชะ
3. ปูต้ม
4. กุ้งต้ม
5. หัวหมู
6. เบ็ดต้ม
7. ไก่ต้ม
8. ขนมต้มแดง-ขนมต้มขาว
9. ขนมหุข้าง
10. ขนมเล็บมือนาง
11. ขนมถั่ว
12. ขนมงา

13. ขนมน้ำดอกไม้
14. ขนมหอยทอด
15. ขนมหอยทอด
16. ข้าวตอก
17. น้ำ
18. เผือกต้ม
19. มันต้ม
20. ไข่ต้ม
21. ยำปลากรอบ
22. กุ้ง
23. ผลไม้
24. มะพร้าวอ่อน
25. ดอกไม้

ภาพประกอบ 13 การประกอบพิธีไหว้แม่ย่านางเรือ

ที่มา : (กระทรวงวัฒนธรรม, 2562)

ซึ่งสอดคล้องกันกับทฤษฎีด้านความเชื่อและพิธีกรรมของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2547, น.25-31) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อที่เป็นลักษณะของข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในสังคม โดยความเชื่ออาจจะมาจากศาสนาหรือสิ่งมีอำนาจเหนือมนุษย์ โดยจะทำให้สมาชิกในสังคมได้แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้จากคนรุ่นก่อนสู่รุ่นหลัง เช่นเดียวกับ (งามพิศ สัตว์สงวน, 2543, น.53-54) ที่ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นเครื่องควบคุมทางสังคมที่มีทั้ง ข้อห้าม หลักความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีต่าง ๆ และกฎหมาย ทางสังคม ที่ว่าด้วยเรื่อง บาป บุญ คุณ โทษ นรก สวรรค์ ความอยากมี ความอยากได้ ความอยากเป็นการทำให้สังคมเกิดความสงบสุข โดยผ่านผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี การละคร นาฏศิลป์ ออกมาในรูปแบบของพิธีกรรม ในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติจนก่อให้เกิดซึ่งความสุขทางกาย ทางใจ และยึดถือเป็นแนวขนบธรรมเนียมประเพณีของสมาชิกในสังคมสืบต่อเนื่องกันมา

กฎข้อห้าม การร้องเพลงเรื่อนั้น ไม่มีกฎข้อห้ามไว้แต่อย่างใด ทุกคนสามารถที่จะร้องเพลงเรื่อได้ ส่วนมากผู้ที่ร้องเพลงเรื่อ มักจะเป็นกลุ่มคนกลุ่มเดียวกันที่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องของการร้องเพลงพื้นบ้านแบบอื่น ๆ ได้ จึงเรียนรู้และสามารถที่จะร้องเพลงเรื่อได้ไม่ยากนัก เพียงแต่ต้องมีเทคนิควิธีการจดจำบทร้องท่วงทำนอง บทรับ การเอื้อน ก็สามารถที่จะร้องเพลงเรื่อได้ การร้องเพลงเรื่อ ค่อนข้างง่ายต่อการฝึกการเรียนรู้ กฎระเบียบวิธีการร้องเล่น ไม่ยากเกินไปสำหรับผู้ที่จะมาฝึกหัด ร้องเล่น คงมีแต่เพียงการแสดงความเคารพต่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ พ่อแม่ ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเคารพบูชา ด้วยการตั้งเครื่องเช่นบูชา จำพวกอาหารเครื่องคาวหวาน สิ่งของเครื่องอันเป็นมงคล ตามแต่จะจัดหามาได้ เพื่อ มาช่วยกันอำนวยความสะดวก ให้พร แก่ผู้ร้องเพลงเรื่อ ผู้พายเรื่อ ได้ทำกิจกรรมการร้องเพลงเรื่อได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพียงแต่แนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้เข้าร่วมการพายเรื่อ ร้องเพลงเรื่อ เพื่อการไหว้ครู บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การบูชาแม่ย่านางผู้ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่สิงสถิตอยู่ในลำเรื่อ ต้องปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ อยู่ในอากัปกิริยาที่ดีเหมาะสม ซึ่งในแนวปฏิบัติแล้ว จะไม่มีการบันทึกกฎ ระเบียบ ข้อห้ามต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นทางการลักษณะอักษร แต่ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ผ่านการถ่ายทอด สืบทอดผ่านคำบอกเล่า แนวปฏิบัติผ่านจิตสำนึกอันดีงามของผู้ร้องเล่นเพลงเรื่อทั้งสิ้น

การสืบทอดและการฝึกฝน เพลงเรื่อ เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร เมื่อในอดีต ที่นิยมร้องเล่นกันโดยทั่วไปในพื้นที่จังหวัดชุมพร โดยเฉพาะท้องที่ที่ตั้งอยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ที่แตกต่างกันกับการแสดงเพลงบอก เพลงนา และลำตัดลูกบท ซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร หรืออาจจะกล่าวได้ว่า แตกต่างกันตามบริบทแห่งการแสดง ตามสถานที่ที่ทำการแสดงร้องเล่นกันนั่นเอง เพราะฉะนั้น จึงถือเป็นวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นบริเวณในท้องที่น้ำก็ว่าได้ มีการ

สืบทอดและถ่ายทอดมา คล้ายคลึงกันกับศิลปะการแสดงอื่น ๆ ต่างกันเพียงบทร้องทั้งของพ่อเพลงแม่เพลงและลูกคู่ที่ร้องส่งร้องรับกันนั่นเอง จะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปตามการแสดงประเภทนั้น ๆ ในด้านของการถ่ายทอดและการฝึกฝนเพลงเรื่อนั้น เป็นสิ่งที่ยากยิ่งสำหรับการเรียนรู้ผ่านข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกเอาไว้ เพราะในความเป็นจริงแล้ว ผู้ที่จะสามารถสืบทอดและฝึกฝนเพลงเรื่อได้ก็จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจซื่อซอบ มีความรักศรัทธาในการแสดงพื้นบ้าน เพลงเรื่อเสียก่อน จึงจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี หลังจากนั้นจะเป็นในส่วนของมารวมตัวกับการเรียนรู้และการฝึกฝนจริง ๆ โดยผ่านการเรียนรู้โดยตรงจากผู้ที่มีความสามารถทางด้านเพลงเรื่อจริง โดยผ่านรูปแบบการถ่ายทอดที่ไม่ยากนัก โดยเริ่มตั้งแต่การร้องให้ฟังหลาย ๆ บท พร้อมกับการอธิบายถึงรูปแบบการร้องเล่น หลังจากนั้น ก็จะเป็นการนำเอาบทร้องเพลงเรื่อที่ได้มีการบันทึกเอาไว้แล้ว ในหลายรูปแบบบทร้อง พร้อมด้วยการปรับรูปแบบการถ่ายทอดที่ต้องปรับให้มีความทันสมัย ด้วยการบันทึกผ่านเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึก VDO เพื่อจะได้บันทึกบทร้องเพลงเรื่อ แล้วนำมาใช้ในการฝึกฝน ในการเรียนรู้สืบทอดต่อไป ทั้งนี้จากการบันทึกผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ข้างต้น มีข้อดีคือ การที่สามารถนำมาเปิดซ้ำ เพื่อเป็นการทบทวน ฝึกแล้วฝึกอีกจนกระทั่งสามารถที่จะร้องเพลงเรื่อได้ แต่ทั้งนี้หากจะใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบโบราณที่เป็นลักษณะของการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ ก็จะเป็นการยากสำหรับคนในยุคสมัยปัจจุบัน เนื่องเพลงเรื่อ จะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ โดยจะเรียนรู้ ฝึกฝน ให้เกิดความชำนาญแต่จะขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถเฉพาะบุคคลนั้น จนทำให้มีความสามารถและปฏิภาณไหวพริบในเชิงบทร้อง ในส่วนของลูกคู่ นั้น เนื่องจากเป็นการรับร้องจากพ่อเพลงหรือแม่เพลงที่เหมือนกัน เพียงแต่ขอให้ลูกคู่มีสมาธิเพื่อที่จะจดจำบทร้องเพลงเรื่อจากพ่อเพลงหรือแม่เพลงให้ได้และลงจังหวะ ก็เป็นอันใช้ได้

บทบาทหน้าที่

1. **ด้านการให้ความบันเทิง** ในแง่ของศิลปะการแสดงแทบจะทุกแขนงส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการแสดงที่เกิดขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของสมาชิกภายในสังคมด้วยกันเอง และในการร้องเพลงเรื่อ ของจังหวัดชุมพร ก็เช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการสร้างควมบันเทิง ความสนุกสนาน นำมาผสมผสาน ผสมกให้เข้ากันกับงาน กิจกรรม หรือโอกาสที่สมาชิกในสังคมกำลังร่วมกันปฏิบัติ ส่งผลให้สมาชิกในสังคมเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความบันเทิง ความรื่นเริง ทุกคนที่มาเข้าร่วมกิจกรรมย่อมที่จะพึงพอใจและมีความสุขไปกับการร่วมกิจกรรมการร้องเล่นเพลงเรื่อด้วยกัน ดังที่ทราบกันแล้วว่า เพลงเรื่อภาคใต้ จังหวัดชุมพร มีการร้องเล่นเกิดขึ้นมากกว่า 200 ปี ผ่านมาแล้ว และเป็นการร้องเล่นเพลงเรื่อที่เกิดขึ้นในช่วงของการงาน

บุญ โดยเฉพาะงานกฐิน ถือเป็นงานบุญใหญ่ประจำปีทีในแต่ละท้องถิ่นแต่ละวัดจะได้จัดขึ้นมาเพื่อเป็นการหาเงินพัฒนาวัดในชุมชนของตนเอง เพราะฉะนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำบุญใหญ่ครั้งนี้ ที่ได้รับความร่วมมือกันจากคนทั่วทั้งชุมชนผู้ที่เข้าร่วมซึ่งนอกเหนือจากการที่ได้รับบุญกุศลแห่งการร่วมกันทำบุญแล้ว ก็จะได้รับซึ่งความสุข สนุกสนาน รื่นเริง บันเทิงใจทั้งสิ้น สมกับที่ให้การรอคอยมาแรมปี

2. ด้านการให้ความรู้ เพลงเรือที่เกิดขึ้นในสังคม นอกเหนือจากจะสร้างความบันเทิงให้กับสมาชิกในสังคมแล้ว ในเนื้อร้องของเพลงเรือ ที่พ่อเพลงแม่เพลงได้ว่าบท ที่มีทั้งประวัติ ประวัติศาสตร์ องค์ความรู้ ด้านอื่น ๆ แม้แต่ความรู้ด้านบทประพันธ์ จังหวะ ดนตรี ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ได้รับการส่งผ่านบทร้องเพลงเรือทั้งสิ้น เช่น ในบางบทร้องของเพลงเรือ ก็จะกล่าวถึงความสวยงามของลำเรือแต่ละลำที่มาเข้าร่วมงานบุญ ทีแต่ละลำเรือได้มีการจัดตกแต่งมาอย่างสวยงาม เช่น ความงามจากการแกะสลักลำเรือ เครื่องประกอบเรือ ทีมีความวิจิตรจากการประดับกระจกแก้ว สีเส้นสวยงามยิ่งนัก หรือแม้แต่ความสวยงามของเครื่องแต่งกายของผู้ที่อยู่ในลำเรือก็เช่นกันที่จัดตกแต่งกันมาด้วยความงดงาม บางบทร้องก็กล่าวถึงความรู้เรื่องพิธีกรรมที่เกิดขึ้นของการไหว้เรือ คือการบูชาแม่ย่านางเรือ ทีได้กล่าวถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งหลาย เช่น เทวดา เจ้าที พระภูมิ หรือแม้แต่พระสงฆ์ทีได้รับการเคารพบูชาจากผู้คนทั่วไปให้มาร่วมด้วยช่วยกัน อำนวยอวยชัยให้พรแก่ผู้ร่วมกิจกรรมเพลงเรือ ให้เกิดแต่ความเป็นสิริมงคล เหล่านี้จะเป็นองค์ความรู้ทีได้ผ่านเพลงร้องพื้นบ้านทีเรียกว่าเพลงนาทีสามารถนำไปใช้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตในประจำวันได้เป็นอย่างดี

3. ด้านการสะท้อนสังคม นอกเหนือทีเพลงเรือให้ในเรื่องของความรู้แล้ว สิ่งทีเป็นสิ่งที่พลอยได้ทีแอบแฝงมาจากบทร้องเพลงเรอนั้น ก็จะทำให้ข้อคิด ให้แนวคิด แนวปฏิบัติทีดีทีเป็นบรรทัดฐานทางสังคมทีเกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งเพลงเรอยังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิกในสังคมสามารถเรียนรู้พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งทีดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ทีได้สัมผัสกับเพลงเรือหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ได้เกิดการตกผลึกแนวปฏิบัติตน ทีตนในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เพลงเรือชุมพรเป็นเพลงร้องพื้นบ้านทีมีรูปแบบทีมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และมีชื่อเสียงในอดีต นั้นแสดงว่าเพลงเรอย่อมจะมีบทบาทสำคัญในการสะท้อนสังคมให้เห็นถึงการประกอบอาชีพ คือการทำไร่ทำนา การสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบวัฒนธรรมทีเกิดขึ้นภายในสังคมชุมชน นับเป็นสิ่งที่พลอยได้ทีแอบแฝงมาจากบทร้องเพลงเรือ รวมทั้งจะทำให้ข้อคิด ให้แนวคิด แนวปฏิบัติทีดีทีเป็นบรรทัดฐานทางสังคมทีเกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งเพลงนายังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิก

ในสังคมสามารถเรียนรู้พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ที่ได้สัมผัสกับเพลงเรื่อหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ, 2528, น.7) ที่กล่าวถึง วัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นที่รวมของแบบอย่างทางพฤติกรรมทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น ภาษา การทำเครื่องหมาย ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ศีลธรรมทางศาสนา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เป็นวัฒนธรรมทางด้านภูมิปัญญาที่นำมาใช้ประโยชน์ใช้สอยได้ หรือแม้แต่ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) ยังได้กล่าวว่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน จะมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันทางสังคม คือสถาบันครอบครัว เศรษฐกิจการเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา การแพทย์และสาธารณสุข หรืออีกประเด็นหนึ่งที่ว่าด้วยความสำคัญของสังคมว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องควบคุมทางสังคม คือช่วยทำให้เกิดความเป็นระเบียบทางสังคม และอีกท่านหนึ่งที่ให้แนวความคิดสอดคล้องกัน คือ (ดำรง ฐานดี, 2520, น.30) ที่ได้มองว่า วัฒนธรรมเป็นทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันของคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งคนในสังคมนั้นต้องมีการยอมรับ และถือปฏิบัติร่วมกัน จนกลายเป็นสิ่งที่มีการสะสมและถ่ายทอดพฤติกรรมทางสังคมเหล่านั้นสู่รุ่นลูกหลานต่อไป

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ เพลงเรื่อ นอกเหนือจากจะให้ทั้งความบันเทิง ความรู้ ข้อคิด แนวคิดต่าง ๆ แล้ว เพลงเรื่อยังสามารถที่จะเป็นกระบอกเสียงของสังคมได้เป็นอย่างดี เช่น การบอกกล่าว การส่งสาร การประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็แล้วแต่ ในยุคสมัยแห่งการมีสภาพสังคมแบบชนบท ที่มีความห่างไกลความเจริญที่มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้น คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นเพลงเรื่อที่ได้มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทุกอย่างไป แม้ว่าจะมีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่ใช้หลายรูปแบบที่เข้ามา เช่น วิทยู โทรทัศน์ และรูปแบบการสื่อสารอื่น ๆ แต่เพลงเรื่อยังถือเป็นภูมิปัญญาที่สมาชิกในสังคมได้รับการถ่ายทอด มาตั้งแต่สมัยโบราณที่สำคัญยิ่ง สมควรที่จะได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมและการอนุรักษ์ โดยอาศัยสื่ออันทันสมัยมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ สวนกลับกันกับบทบาทของเพลงเรื่อในสมัยก่อนที่จะทำให้เพลงเรื่อสามารถที่จะยืนหยัดอยู่ได้ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรม สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

คุณธรรมจริยธรรม บทร้องของการแสดงบางส่วนก็จะสะท้อน แสดงออกให้เข้าถึงแง่คิด คติธรรม หลักคำสอน ค่านิยม ทางพุทธศาสนา เช่น การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพื่อเสริมสร้างด้านคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งได้มีกล่าวไว้ในบทร้องเพลงนาในหลาย ๆ บท เช่น ในบทร้องเพลงนาวัฒนธรรมที่ได้กล่าวถึง การกราบไหว้ การยกย่องเคารพบูชาผู้อาวุโสกว่า การสอนให้คนเป็นคนสุภาพเรียบร้อยทั้งกายวาจาใจ การให้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณี การแสดงพื้นบ้านพื้นเมืองที่เป็นประเพณีในท้องถิ่นที่ได้มีการสืบทอดกันมานาน ให้คนในสังคมได้เกิดความตระหนักที่จะรัก

หวงแห่น ฟันฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์สำหรับคนรุ่นต่อไปไม่ให้สูญหาย ที่สอดคล้องกันกับแนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2547, น.25-31) ที่ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับประเพณีและความเชื่อ ส่วนอีกประการหนึ่งว่าด้วยเรื่องของประโยชน์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า เป็นเครื่องทำให้เกิดความสุขทางใจ ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ศาสนา ค่านิยม ศีลธรรม ซึ่งจะช่วยให้สังคมเกิดความสงบสุข

คุณค่า ข้อคิด เพลงเรือ เป็นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงภาษาและมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดชุมพรมายาวนานกว่า 200 ปี ในสมัยก่อน ด้วยสภาพการคมนาคมในอดีตที่อาศัยแม่น้ำลำคลองในการเดินทาง ที่ไม่ค่อยสะดวกสบายอย่างเช่นปัจจุบันมากนัก สิ่งที่เป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับสายน้ำและมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตก็จะแสดงออกมาในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกด้านความสนุกสนาน ความรื่นเริง ความบันเทิง ที่เป็นภูมิปัญญาที่ได้ส่งผ่านสมาชิกในชุมชนมาจากรุ่นสู่รุ่น ผ่านการกลั่นกรอง สั่งสม ส่งผ่านรูปแบบของวัฒนธรรมการร้องเพลงเรือ มาอย่างยาวนานนั้น แสดงว่าเพลงเรือย่อมมีคุณค่าในตัวของเพลงเรือเอง ไม่ว่าจะเป็นบทร้องเพลงเรือ เช่น บทไหว้ครู ที่กล่าวถึง การระลึกถึงชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชา ที่ทำให้ผู้ที่ได้ฟังบทร้องเพลงเรือได้รู้ถึงคุณค่า ความสำคัญของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชา และเรื่องราวของบทร้องเพลงเรืออีกหลายบท ก็มักจะสอดแทรกหลักคำสอน หรือความเชื่อต่าง ๆ เข้าไปด้วย นับเป็นองค์ความรู้ทางด้านภูมิปัญญาที่แท้จริง เพลงเรือจึงเป็นที่นิยมเล่นกันมากในจังหวัดชุมพรตลอดมา สอดคล้องกันกับแนวคิดของนักวิชาการในหลายๆ ท่าน ไม่ว่าจะเป็น (อนุমানราชธน, 2515, น.5) (ดำรง สุวานดี, 2520, น.30) (ระวีวรรณ ชุ่มพุกฤษ, 2528, น.7) (บุญยงค์ เกตเทศ, 2536, น.49) (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) (อมรา พงศาพิชญ์, 2547, น.25-31) และ(พิทยา สายหู, 2536, น.14) ที่ได้ให้ความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้านพื้นเมือง ไว้เป็นอย่างดี โดยสรุปกล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมพื้นบ้านประกอบด้วย 2 ประเภทหลักๆ คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ ที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ ได้แก่ อาคารบ้านเรือน สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ และวัฒนธรรมทางจิตใจที่ไม่ใช้วัตถุ และเป็นวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ภาษา ระบบ ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี กิริยามารยาท เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่า และให้เป็นข้อคิดสำหรับสมาชิกในสังคมเพื่อให้มีแนวการปฏิบัติที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน

เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง ในอดีตการแสดงเพลงเรือนิยมร้องเล่นกันในการชักพระทางน้ำ ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี หรือวันออกพรรษา รวมถึงการใช้เพลงเรือในวันทอดกฐินทางน้ำอีกด้วย ในพื้นที่จังหวัดชุมพร บริเวณริมแม่น้ำลำคลอง โดยผู้คนที่อาศัยอยู่บริเวณ

ลุ่มน้ำที่มีอยู่ทั่วไปในจังหวัดชุมพร เหตุผลที่จะต้องมีการร้องเล่นต่อกลอนกันในเรื่อง ทั้งนี้ก็เพื่อความสนุกสนาน ความครึกครื้น ไม่เงียบเหงามากเกินไปในขณะที่มีผู้คนมากมายที่เข้ามาชมในงาน ขบวนเรือเพื่อเดินทางไปทำบุญที่วัดใกล้บ้าน สีสนและความบันเทิงเลยเกิดขึ้น ในบรรยากาศที่คึกคัก น้ำแห่งลำน้ำที่มีการแห่เรือกันอย่างสุดลูกหูลูกตา ก็จะเต็มไปด้วยเสียงแห่งความสุขที่เกิดขึ้นจากการร้องเพลงนา ได้ต่อกันระหว่างเรือชายและเรือหญิงที่ได้ร้องเพลงเรือในบทต่าง ๆ ทั้งนี้ในการร้องและการแสดงเพลงเรือมักจะร้องเล่นกันในเนื้อเพลงหรือบทเพลงเรือที่เป็นมงคลทั้งสิ้น มนต์ขลังเสน่ห์แห่งเสียงของการร้องเพลงเรือ ได้ถูกปรับเปลี่ยนแปรเป็นความเงิบเหงาเมื่อมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงจากการแสดงในลำน้ำที่มีเรือมากมายเรียงรายกันเต็มลำน้ำ จนหาความสุขไม่ได้อีกเลย และในระยะเวลาต่อมาการแสดงการร้องเพลงเรือยังคงไม่หายไปเสียทีเดียว บางโอกาสที่มีกิจกรรมหรือพิธีอันเป็นมงคลก็จะมีกรหีบยกเอาเพลงเรือมาร้องเล่นกันเป็นครั้งเป็นคราว ทั้งนี้เนื่องจากยังมีผู้ที่สามารถร้องเพลงเรือได้ จนในที่สุดการร้องเพลงเรือก็มาถึงจุดเกือบจะสิ้นสุดทั้งนี้มีสาเหตุมาจากมีผู้ที่ร้องเพลงเรือได้ ได้ล้มหายตายจากไปมากพอสมควร จึงทำให้ไม่มีผู้ที่จะทำการร้องเพลงเรือกันอย่างอดีต และอีกประการหนึ่งเวลาโอกาสในการแสดงก็ไม่ได้ถูกกำหนดหรือบ่งชี้ให้เล่นตามวาระและโอกาสเหมือนอย่างเช่นในอดีตอีกต่อไป ความนิยมชื่นชมที่จะชมการแสดงเพลงเรือก็ลดน้อยลงที่สุดในที่สุด

สภาพปัจจุบัน จากสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันนี้ ทำให้รูปแบบสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เคยเป็นของเก่าดั้งเดิมที่มีการสืบทอดถ่ายทอด สันตมาอย่างยาวนานเกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน ทั้งผู้คนสมัยก่อนและสมัยปัจจุบัน ก็ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ในจังหวัดชุมพรก็เช่นเดียวกัน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคมและวัฒนธรรมเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะสังคมตะวันตกที่มีส่วนเข้ามาคลุกคลีกับสภาพวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยไปอย่างน่าเป็นห่วง ต้องยอมรับว่า อิทธิพลของชาติตะวันตกได้เข้ามาทำให้เยาวชนไทยเกิดความสนใจและมีความนิยมที่บริโภควัฒนธรรมตะวันตก ผนวกกับการมีสื่อเทคโนโลยีอันสมัยใหม่กันอย่างถ้วนนหน้าทุกครอบครัว เช่นวิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ มือถือ จึงทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งความบันเทิงได้โดยง่าย จากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ เปิดอินเทอร์เน็ตชมได้ที่บ้าน โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางออกไปดูนอกบ้าน รวมไปถึงการที่มีผู้ที่สามารถร้องเล่นเพลงเรือเหลือเพียงไม่กี่คนเท่านั้น เพราะส่วนใหญ่จะเป็นคนเฒ่าคนแก่ ที่เคยร้องเล่น มีผู้สนใจที่จะสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านเพลงเรือ ก็หายากขึ้นทุกวัน บางส่วนก็ล้มหายตายจากไปเกือบจะหมดแล้ว และแทบจะไม่พบการร้องเล่นในวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันของคนในจังหวัดชุมพรอีกต่อไป รวมถึงการไม่เป็นที่นิยมในการนำมาแสดง นำมาใช้ในวิถีชนอีกต่อไป จนทำให้เพลงเรือ เป็นของแปลกสำหรับผู้คนใน

ยุคสมัยนี้ก็ได้ เพียงแต่ยังคงมีความหวังให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานศึกษาได้หันมาสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการฟื้นฟู นำเอาวัฒนธรรมการแสดงที่เรียกว่าเพลงเรือ กลับมาให้สามารถคงอยู่ได้ในสภาพปัจจุบัน ก็จะเป็นการสืบสานต่อชีวิตเพลงเรือได้อีกทางหนึ่ง ถ้าหากเกิดขึ้นได้ก็จะเป็นที่น่ายินดี เพื่อเป็นการสืบทอดสืบต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ษ์ตรา ชมะวรรณ, 2537, น.156) ที่ได้กล่าวตามแนวคิดของ เรย์มอนด์ วิลเลียม ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมได้จากการผลิตซ้ำตลอดเวลาในทุกสถานที่ หากวัฒนธรรมใดไม่ได้รับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอด วัฒนธรรมนั้นก็ย่อมจะสูญหายไป เหมือนกับการสืบสานต่อวัฒนธรรมการร้องเพลงเรือ ที่ใกล้จะสูญหายไปแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาผลิตซ้ำเพื่อให้เพลงเรือยังคงดำเนินอยู่ในวิถีชน ของชาวภาคใต้ จังหวัดชุมพร สืบต่อไป

ลำตัดลูกบท

บริบททางดนตรีและเพลง

ประวัติ เพลงร้องพื้นบ้าน

ลำตัด แต่เดิมเป็นศิลปะการแสดงที่เกิดขึ้นและสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปในภาคกลาง รวมถึงในภาคใต้บางจังหวัด บางส่วนได้รับอิทธิพลมาจากการแสดงของชาวมุสลิม ที่นิยมนำรำมะนาลำตัด มาแสดงหรือมาร้องเล่นบรรเลงกันเพื่อความสนุกสนาน แต่ลำตัดที่เกิดขึ้นในภาคใต้ จังหวัดชุมพร ที่ใช้ชื่อเรียกว่า ลำตัดลูกบทนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากทั้งการแสดงลำตัดในภาคกลาง และภาคใต้โดยชาวมุสลิม ลำตัดลูกบทจังหวัดชุมพร แต่เดิมนั้นนิยมเล่นกันมายาวนาน แต่ในระยะหลังประมาณ 60 ปีก่อนการแสดงลำตัดลูกบท ไม่มีการแสดงให้พบเห็นอีกต่อไป มีการแสดงครั้งสุดท้ายที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ คือ พบเห็นการแสดงลำตัดลูกบทในบ้านไร่ล่าง ซึ่งเป็นหมู่บ้านติดต่อกันกับบ้านปากแพรก มีคณะแสดงอยู่ 2 คณะ การเล่นลำตัดลูกบท ใช้รำมะนาลำตัดเป็นเครื่องดนตรี นิยมเล่นเมื่อเสร็จการทำงานตอนกลางวันแล้ว พอตกค่ำก็ร้องรำทำเพลงกันตามหมู่บ้านในชนบท หมุนเวียนกันไป บทกลอนฉันทลักษณ์ นิยมใช้แบบกลอนสี่ มาเป็นบทร้อง โดยมีการร้องสลับรับกับลูกบทหรือผู้รับร้อง ไม่จับเรื่องราว ที่จับทัพเป็นเรื่องต่าง ๆ ก็มี โดยใช้คนไปยื่นสองคนว่ากลอนต่อกัน มีลูกรับผลัดเปลี่ยนกันว่าทำนอง ต่อมาก็แสดงเป็นเรื่องราว เริ่มตั้งแต่การว่าบทหลังจาก การร้องเต็มประกอบดนตรีทั้งผู้แสดงที่เป็นผู้หญิงและชายสลับกันไป มีการออกแขกคล้ายกับการแสดงลิเกในภาคกลาง ก่อนจะเข้าสู่เรื่องราวของการแสดง ก็จะมีผู้ออกมาประกาศฉากการแสดง ขึ้นสลับกันไปจนจบเรื่องที่แสดง ผู้แสดงจะมีการร้องบทลำตัดตามบทที่ตนเองได้รับ แต่บทนั้นจะไม่ยาวมาก แต่กระชับด้วยความสำคัญหรือบทสำคัญเท่านั้น ทั้งนี้อาจจะสาเหตุว่าถ้ายาวนานจนเกินไปแล้ว อาจจะทำให้ผู้ชมการแสดงเกิดความเบื่อหน่าย จึงต้องเร่งรัด

เนื้อหาไม่ให้ยืดยาวจนเกินไป โดยใช้เวลาในการแสดงทั้งหมดประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที มีตัวเจ้าเมือง นางเมือง พระเอก พระรอง ตา ยาย ตัวตลก เป็นไปตามเรื่องที่จะแสดงโดยเอาเรื่องราวจากวรรณคดีต่าง ๆ เช่น สังข์ทอง ไกรทอง ลักษณวงศ์ จันทรีโครพ ฯลฯ ให้นำมาแสดงเป็นตอน ๆ และในการนำเสนอผลงานการแสดงลำตัดลูกบทนั้น จะใช้ฉากหรือไม่ใช้ฉากก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ความสะดวกเหมาะสมตามแต่ความต้องการของทั้งเจ้าภาพ และคณะผู้แสดง ลำตัดลูกบทหนึ่งคณะจะมีจำนวนผู้แสดงมากหรือน้อยนั้น ก็แล้วแต่จะจัดหามาได้ให้เหมาะสมกับบทหรือเรื่องที่จะแสดง อาจจะมีตั้งแต่ 4-10 คนขึ้นไปก็ได้

ประวัติผู้แสดง

ภาพประกอบ 14 การแต่งกายแสดงลำตัดลูกบท

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 มกราคม 2563)

แถบบน จากซ้ายไปขวา

1. นางสาวจิราวรรณ เพชราเกิดวันที่ 25 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2546
อยู่บ้านเลขที่ 145 หมู่ที่ 5 ตำบลตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้แสดงลำตัดลูกบท
2. นางสาวสมฤดี จันทมาศ เกิดวันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2547
อยู่บ้านเลขที่ 52 หมู่ที่ 7 ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้แสดงลำตัดลูกบท
3. นายณัฐวัตร อากาศกลาย เกิดวันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2543

อยู่บ้านเลขที่ 18/2 หมู่ที่ 3 ตำบลพระรักษ์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้แสดงลำตัดลูกบท

4. นายบงกชเพชร นวลเพชร เกิดวันที่ 18 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2544
อยู่บ้านเลขที่ 48 หมู่ 7 ตำบลขันเงิน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้แสดงลำตัดลูกบท

5. นายปิยะราช จุงไทย เกิดวันที่ 4 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2546
อยู่บ้านเลขที่ 118/1 หมู่ที่ 13 ตำบลวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้แสดงลำตัดลูกบท

แถวล่าง จากซ้ายไปขวา

1. นายธนโชติ ประเทียบอินทร์ เกิดวันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2544
อยู่บ้านเลขที่ 111 หมู่ที่ 8 ตำบลหาดยาย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ตีรำมะนาลำตัดและลูกบท

2. นายจตุติวัธน์ แยมน้อย เกิดวันที่ 24 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2543
อยู่บ้านเลขที่ 237 หมู่ที่ 7 ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นผู้ตีรำมะนาลำตัดและลูกบท

3. นายณัฐพล หนูชนะภัย เกิดวันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2544
อยู่บ้านเลขที่ 93 หมู่ที่ 12 ตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นลูกบท

4. นายไพโรจน์ ทรงค์ดีสถาพร เกิดวันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545
อยู่บ้านเลขที่ 93 หมู่ที่ 4 ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
ปัจจุบันศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
บทบาทหน้าที่ในการแสดง เป็นลูกบท

เครื่องแต่งกาย เน้นความเรียบร้อยเหมาะสมกับบทบาท ของตัวละครที่จะแสดง

ภาพประกอบ 15 การแต่งกายแสดงลำตัดลูกบท

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 มกราคม 2563)

เครื่องดนตรี ใช้รำมะนาลำตัด 2 ใบ ฉิ่งและการปรบมือเพื่อให้จังหวะ

ภาพประกอบ 16 ดนตรีประกอบการแสดงลำตัดลูกบท

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 มกราคม 2563)

ภาพประกอบ 17 รำมะนาลำตัด 2 ใบ

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 มกราคม 2563)

บทร้อง บทกลอน บทเพลงและการบันทึกโน้ต บทร้องหรือเนื้อเรื่องของการแสดงลำตัดลูกบทนั้น มักจะเป็นเรื่องเป็นราว แล้วแต่จะหยิบยกเอาเรื่องราวใดมาร้องเล่นทำการแสดง แต่จะให้เวลาแสดงไม่ยาวนานจนเกินไปนัก คือใช้โดยประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ทั้งนี้เพราะถ้ายาวนานจนเกินไปผู้ชมอาจจะเบื่อหน่ายต่อการแสดงได้ และเนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่เอามาทำการแสดงก็จะเป็นการจัดเตรียมบทละครที่สั้น ๆ สรุปใจความได้อย่างชัดเจน ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร เพื่อให้กระชับต่อเวลาที่จะทำการแสดง เรื่องราวที่นำมาใช้ในการแสดงเช่น ไกรทอง จันทโครพ รวมถึงละครพื้นบ้านต่าง ๆ อีกมากมายสามารถที่จะหยิบยกตัดตอนนำมาร้องเล่นได้ตามความเหมาะสม ผนวกกันกับตัวละครก็มีไม่มากตัว ซึ่งเป็นตัวหลัก ตัวเด่น เช่น พระเอก นางเอก ผู้ร้าย(ตัวโกง) พ่อ แม่ เจ้าเมือง มเหสี หยิบยกเอามาประมาณ 4-10 คนเท่านั้น และมีผู้แต่งตัวแขก ทำหน้าที่ร้องเพลงคั่นระหว่างตอน มีลักษณะการเล่าเรื่องบรรยายเรื่องราวสรุปสั้น ๆ เพื่อให้ผู้ชมได้เกิดความเข้าใจเข้าถึงกับเรื่องราวที่ทำการแสดง เรื่องราวที่จะทำการแสดงนายโรงหรือเจ้าของคณะจะเป็นผู้ที่จัดเตรียมมาอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเป็นเรื่องเป็นราว ในอดีตก็จะร้องเล่นลำตัดลูกบทกันแบบดั้งเดิม แต่ในยุคปัจจุบันนี้ไม่มีการแสดงนี้อีกแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องราวหรือบทร้องบทละครลำตัดลูกบทก็จะเป็นในส่วนของการบันทึกไว้เป็นคำประพันธ์เฉพาะของการแสดงลำตัดลูกบท บทร้องการแสดงลำตัดลูกบท ประกอบด้วยบทไหว้ครู การแสดงออกจากหรือการร้องขึ้นบท การแสดงออกแขกและการประชาสัมพันธ์ บอกกล่าวเล่าเรื่องฉบับย่อก่อนการแสดง

การแสดงลำตัดลูกบทของตัวละครหรือผู้แสดงที่กำหนด จนกระทั่งจบเรื่องราว พร้อมกล่าวบทา
เป็นอันจบการแสดง

บทร้อง ลำตัดลูกบท บทไหว้ครู

น้อมกันวันทา	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระคุณล้นเกล้า	โปรดได้เฝ้ารักษา
พระองค์ทรงคุณ	อันแสนล้ำเลิศ
เป็นผู้ประเสริฐ	ในโลกโลกา
เทวดามนุษย์	ที่สุดทุกสถาน
พระองค์ทรงโปรดปราน	ด้วยความเมตตา
พระองค์ทรงมี	พระมหากรุณาธิคุณ
เมตตาการุณ	สุดคณา
พระองค์ผู้ทรง	พระปัญญาธิคุณ
ให้ธรรมคำจูล	กับโลกโลกา
ไหว้คุณพระธรรม	ที่คำจูลโลก
ดับทุกข์ดับโศก	ร่วมเย็นตลอดมา
ไหว้คุณพระสงฆ์	ผู้ทรงศิลา
ปฏิบัติ	ตามพระพุทธองค์
คุณพระทั้งสาม	ที่ดงามสดใส
อยู่ในดวงใจ	หนักแน่นมั่นคง
ไหว้ครูลำตัด	ที่ลูกหัดกับคุณครู
เมตตาเอ็นดู	ที่คุณครูสอนมา
ขอบุญคุณครู	มาอยู่เหนือเกล้า
คุณครูอยู่เฝ้า	คุ้มครองรักษา
วันนี้ลูกรำ	เป็นลำตัด
คุณครูอยู่ใกล้	ทั้งซ้ายทั้งขวา
มาช่วยลูกด้วย	ขอเชิญครูมา
คุ้มครองรักษา	ลูกไว้ให้ดี
ขอขอบคุณผู้ฟัง	ยืนนั่ง ณ ที่นี้
ขอสุขสวัสดิ์	กับน้องพี่ทุกคน

ศิลปะลำตัด	เป็นประเพณี
สูญหายหลายปี	คิดแล้วชอบกล
ปู้ย่าตายาย	เคยได้สอนหัด
เคยมีลำตัด	บริการประชาชน

ตัดลูกบท จะมีรูปแบบฉันทลักษณ์แบบเดียว คือ

1 บท มี 4 วรรค และใน 1 วรรค มี 4-7 คำ เรียกว่า กลอนสี่

การสัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 จะไปสัมผัสกับพยางค์ที่ 2 หรือ 3 ของวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้าย ในวรรคที่ 3 และพยางค์ที่ 3 หรือ 4 ของวรรคที่ 4 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 จะไปสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทกลอน เพลงเรือถัดไป ลักษณะสัมผัสในบทว่ากลอนเพลงเรือจะมีลักษณะเช่นนี้ต่อเนื่องไปจนกว่าจะร้อง จบบทว่ากลอน

วรรคที่ 1	0 0 0 0	0 0 0 0	วรรคที่ 2
วรรคที่ 3	0 0 0 0	0 0 0 0	วรรคที่ 4
วรรคที่ 1	0 0 0 0	0 0 0 0	วรรคที่ 2
วรรคที่ 3	0 0 0 0	0 0 0 0	วรรคที่ 4

การร้องลำตัดลูกบท

ในการแสดงลำตัดลูกบท จะมีผู้ร้อง 1 คนที่เป็นนายโรง จะเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครู และว่าบทของลำตัดลูกบท มีลูกคู่ที่เรียกว่าลูกบทร้องรับ ทำนองพร้อมกับการตีรำมะนาประกอบ จังหวะ ตลอดจนจบการแสดง ผู้แสดงเป็นตัวหลักทุกตัวจะต้องเป็นผู้ที่ร้องบทลำตัดด้วยตัวเอง ทั้งนี้จะต้องมีการซ้อม ฝึกฝน เตรียมตัวก่อนการแสดงมาแล้ว ถ้าหากผู้แสดงมีการร้องบทลำตัด ผู้ที่ ทำหน้าที่ลูกคู่หรือลูกบทก็จะทำหน้าที่ ร้องรับ เอ็งเอย ทำยวรรคที่ 1 และทำหน้าที่ร้องรับทำนอง พร้อมกับการตีรำมะนา หลังจากผู้แสดงร้องเนื้อเพลงจบ แล้วลูกคู่ก็จะร้องทำนอง นอย ไปจน หมดจังหวะ แล้วผู้แสดงก็ขึ้นบทร้องบทต่อไป สลับกันไปจนกระทั่งจบหรือสิ้นสุดการแสดง

การร้องเสียง นอย ประกอบลำตัดลูกบท

น	แทน	นอย
น	แทน	นอย
น	แทน	นอย

การบรรเลงหน้าทับรำมะนา ประกอบลำตัดลูกบท

- แบบที่ 1 มือขวา ตีกลางรำมะนา แบบมือเปิดเสียง
 แบบที่ 2 มือขวา ตีขอบรำมะนา แบบปิดเสียง
 แบบที่ 3 มือซ้าย ตีขอบรำมะนา แบบปิดเสียง

ไน้ตัดลำตัดลูกบท บทไหว้ครู

ขึ้นบทการร้องลำตัดด้วยการบรรเลงหน้าทับของรำมะนา 1 บรรทัดและผู้แสดงก็ร้องตาม
 บทโดยมีฉิ่งและรำมะนาบรรเลงประกอบต่อเนื่อง

ฉิ่งหวัะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1

ฉิ่งหวัะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง และ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- ช - ท	- ช - ล
	- - - -	- น้อม-กัน	- - - นะ	- วัน - ทา	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- พระ ส้มมา	- ส้ม-พุท	- ธ - เจ้า
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ม ช ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- พระ-คุณ	- ล้น-เกล้า	- โปรดได้ เฝ้า	- รักษา	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>

ฉิ่งหวัะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง และ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	- พระ-องค์	- - - ทรง	- - - คุณ	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- อัน-แสน	- - - ล้า	- - - เลิศ
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- เป็น-ผู้	- ประ-เสริฐ	- ใน-โลก	- โล-กา	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม ม ช	- - - -	- ท - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล
และ	- - - -	- เทวดา	- - - -	- มะ-นุชย์	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- <u>ที่-สุด</u>	- - - ทุก	- <u>สะ-ถาน</u>
ลูกบท	- รี่ รี่	- ท ท ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- พระ-องค์	- ทรงโปรด ปราบ	- <u>ด้วย-</u> ความ	- เมต-ตา	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- ช ล ท	- ช - ล
และ	- - - -	- พระ-องค์	- - - ทรง	- - - มี	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- พระมหา	- กฤษณา	- <u>ธิ-คุณ</u>
ลูกบท	- รี่ รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- เม-ตา	- กา-รุธ	- <u>สุด-คด</u>	- <u>ละ-นา</u>	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- - - ท	- - - ล
และ	- - - -	- พระ-องค์	- - - ผู้	- - - ทรง	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- พระ ปัญญา	- - - ธิ	- - - คุณ
ลูกบท	- รี่ รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- <u>ให้-</u> ธรรม	- <u>คำ-จุล</u>	- <u>กับ-โลก</u>	- <u>โล-กา</u>	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น - น</u>	- - <u>น น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>

จังหวัด	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง และ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	-ไหว้-คุณ	- - - พระ	- - - ธรรม	-เอ็ง-เงี้ย	-ที่-คำ	- - - จุล	- - - โลก
	- รี่ - รี่	- ท ท ท	- ช - ท	- ช ท ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-ดับ-ทุกข์	-ดับ-โศก	-ร่วม-เย็น	-ตลอดมา	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น	- น - น	- น้ - น้	- น - น้	- น - น

จังหวัด	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง และ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	-ไหว้-คุณ	- - - พระ	- - - สงฆ์	-เอ็ง-เงี้ย	-ผู้-ทรง	- - - ศี	- - - ลา
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ท ล ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-ปะ-ฎี	-ปะ-ทา	-ตาม-พระ	-พุทธองค์	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น	- น - น	- น้ - น้	- น - น้	- น - น

จังหวัด	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง และ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	-คุณ-พระ	- - - ทั้ง	- - - สาม	-เอ็ง-เงี้ย	-ที่ดงาม	- - - สด	- - - ไส
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-อยู่-ใน	-ดวง-ใจ	-หนัก-แน่น	-มัน-คง	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น	- น - น	- น้ - น้	- น - น้	- น - น

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- - - ท	- ช - ล
และ	- - - -	-ไหว้-ครู	- - - ลำ	- - - ตัด	-เอ็ง-เงี้ยว	-ที่ลูกหัด	- - - กั๊	-คุณ-ครู
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท ท ท	- ช ช ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-เมต-ตา	-เอ็น-ดู	-ที่คุณครู	-สอน-มา	- - - -	-น้-น	- - น้ น	- น้ - น
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น	- น - น	- น้ - น้	- น - น้	- น - น

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
และ	- - - -	-ขอ-บุญ	- - - คุณ	- - - ครู	-เอ็ง-เงี้ยว	-มา-อยู่	- - - เหนือ	- - - เกด้า
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-คุณ - ครู	-อยู่-เฝ้า	-คุ้ม-ครอง	-รัก-ษา	- - - -	-น้-น	- - น้ น	- น้ - น
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น	- น - น	- น้ - น้	- น - น้	- น - น

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- - - ช	- - - ท	- - - ล
และ	- - - -	-วัน-นี้	- - - ลูก	- - - รำ	-เอ็ง-เงี้ยว	- - - เป็น	- - - ลำ	- - - ตัด
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-คุณ - ครู	-อยู่-ไกล	-ทิ้ง-ซ้าย	-ทิ้ง-ขวา	- - - -	-น้-น	- - น้ น	- น้ - น
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น	- - น้ น	- น้ - น	- น - น	- น้ - น้	- น - น้	- น - น

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
และ	- - - -	-มา-ช่วย	--- ลูก	--- ด้วย	-เอ็ง-เงี้ย	-ขอ-เชิญ	--- ครู	--- มา
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท ท ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
คุ้ม-ครอง		-รัก-ษา	-ลูก-ไว้	-ให้-ดี	- - - -	- ไร่ - ไร่	- - ไร่ ไร่	- ไร่ - ไร่
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- ไร่ - ไร่	- - ไร่ ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล
และ	- - - -	-ขอ-คุณ	--- ผู้	--- พึ่ง	-เอ็ง-เงี้ย	-ฮีน-นัง	--- ณ	- ที่ - ไร่
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท ท ท	- ช ช ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
-ขอ-สุข		- สวัสดิ์	-กับน้องพี่	-ทุก-คน	- - - -	- ไร่ - ไร่	- - ไร่ ไร่	- ไร่ - ไร่
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- ไร่ - ไร่	- - ไร่ ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม ม ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
และ	- - - -	-ศิลปะ	--- ลำ	--- ตัด	-เอ็ง-เงี้ย	-เป็น-ประ	--- เพ	--- ณี
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
-สูญ-หาย		-หลาย-ปี	-คิด-แล้ว	-ขอ-ภล	- - - -	- ไร่ - ไร่	- - ไร่ ไร่	- ไร่ - ไร่
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- ไร่ - ไร่	- - ไร่ ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่	- ไร่ - ไร่

จังหวะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดง	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
และ	- - - -	- ปู - ย่า	- - - ตา	- - - ยาย	- <u>เอ็ง - เงี้ย</u>	- เคย - ได้	- - - สอน	- - - หัด
ลูกบท	- รี่ - รี่	- ท ท ท	- ม ช ท	- ท ล ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	เคย - มี	- ล้า - ตัด	- บริการ	- ประชาชน	- - - -	- <u>น้ - น</u>	- <u>น้ - น</u>	- <u>น้ - น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้ - น</u>	- <u>น้ - น</u>	- <u>น้ - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น้ - น</u>	- <u>น - น</u>	- <u>น - น</u>

เมื่อร้องลำตัดลูกบทในวรรคสุดท้ายจบให้ลูกบทร้องรับแล้วให้ทอดจังหวะช้าลงเพื่อ
จบ

บริบททางวัฒนธรรม

พิธีกรรมและความเชื่อ การแสดงลำตัดลูกบทนั้น ถือเป็นศิลปะการแสดงในนิยามเล่น
ในอดีตที่เป็นมรดกทางสังคมวัฒนธรรมอันล้ำค่า ที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสม สร้างสรรค์ และสืบทอด
ทอดไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ประจำชาติ เนื่องจากในการแสดงลำตัดลูกบทนั้นมีลักษณะ
คล้ายกับมโนราห์ หนังตะลุง หรือแม่แตลือก สิ่งที่เกิดขึ้นและขาดเสียไม่ได้ คือ การที่ผู้แสดงจะต้อง
มีการไหว้ครูก่อนการแสดงโดย นายโรงหรือหัวหน้าคณะจะเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครู ตามความเชื่อ
ที่มีการสืบทอดกันมา มีการขับร้องบทไหว้ครู ที่มีบทร้องเกี่ยวกับคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์
ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณต่าง ๆ เจ้าภาพเจ้างาน ให้อำนวยความสะดวกช่วยให้การร้องเพลงนาได้
บรรลุผลสำเร็จไปได้ด้วยความราบรื่น เรียบร้อยทุกประการ

เครื่องกำนลหรือเครื่องบูชาครู ประกอบด้วย

1. หมาก 3 คำ
2. เทียน 1 เล่ม
3. ฐูป 5 ก้าน (ไหว้พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ พระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์)
4. ดอกไม้ 3 ดอก
5. และเงินกำนลตามความเหมาะสม

ในกระบวนการด้านพิธีกรรมและความเชื่อของการร้องเพลงบอกนั้น ที่สอดคล้องกับ
แนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2537, น.25-31) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของ
ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อที่เป็นลักษณะของข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในสังคม โดย
ความเชื่ออาจจะมาจากศาสนาหรือสิ่งมีอำนาจเหนือมนุษย์ โดยจะทำให้สมาชิกในสังคมได้

แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้จากคนรุ่นก่อนสู่รุ่นหลัง ในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ จนก่อให้เกิดซึ่งความสุขทางกาย ทางใจ และยึดถือเป็นแนวขนบธรรมเนียมประเพณีของสมาชิกในสังคมสืบต่อเนื่องกันมา ในด้านบริบททางวัฒนธรรม ด้านพิธีกรรมและความเชื่อ กฎข้อห้าม การสืบทอดและการฝึกฝน บทบาทหน้าที่ คุณธรรมจริยธรรม ของการแสดงเพลงบอก นั้นได้สอดคล้องกันกับแนวคิดของ(งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) ที่ได้แสดงแนวคิดในเรื่องของวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องควบคุมทางสังคม คือการทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคม ซึ่งบางอย่างจะถูกควบคุมอย่างเป็นทางการและในบางส่วนก็ไม่ใช่ทางการ ที่ประกอบด้วย

- 1) ศาสนา ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับข้อห้ามต่าง ๆ โดยศาสนาจะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมทางสังคมได้เป็นอย่างดี
- 2) ความเชื่อทางสังคม คือการใช้ระบบทางความคิดเกี่ยวกับเรื่อง บาป บุญ คุณ โทษ นรก สวรรค์
- 3) ค่านิยม ที่ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับ ความอยากมี อยากเป็น อยากได้
- 4) ประเพณีต่าง ๆ ที่ในแต่สังคมมีการถือปฏิบัติต่อเนื่องกันมา
- 5) กฎหมาย ที่เป็นตัวควบคุมสังคมโดยตรง จนทำให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบที่ถือว่างานศิลปะ เป็นผลงานการสร้างสรรค์ด้านจิตรกรรม ดนตรี การละคร นาฏศิลป์และวรรณกรรม รวมถึงการใช้ภาษา กิริยาท่าทาง ในการติดต่อสื่อสาร จนกลายเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ที่เรียกว่า พิธีกรรม ที่สมาชิกในสังคมทุกคนที่ผ่านกระบวนการด้านความเชื่อแล้ว

กฎข้อห้าม เนื่องจากการแสดงลำตัดลูกบท ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับการแสดงเพลงร้องอื่น ๆ คือ เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ ซึ่งในแต่ละรูปแบบการแสดงย่อมมีขนบ หรือสิ่งที่จะต้องปฏิบัติยึดถือร่วมกัน เพื่อให้เกิดเป็นศูนย์รวมแห่งความเป็นระเบียบเรียบร้อย ที่อาจแฝงไว้ด้วยคำสอนที่ถูกปลูกฝังถ่ายทอด ให้กลายเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตนเอง และในการแสดงลำตัดลูกบทนั้นก็เช่นเดียวกัน จะไม่มีการกำหนดกฎข้อห้ามไว้แต่อย่างใด จึงทำให้ผู้ที่สนใจทุกคน สามารถที่จะขับร้องได้ ทั้งนี้ก็ต้องตั้งอยู่ในความเหมาะสมทั้งกาลเทศะในการแสดง มีเทคนิควิธีการจดจำบทร้องท่วงทำนอง บทรับ การเอื้อน ก็สามารถที่จะร้องเพลงลำตัดลูกบทได้ บทร้องและการแสดงลำตัดลูกบท ค่อนข้างง่ายต่อการฝึกการเรียนรู้ กฎระเบียบวิธีการร้องเล่น ไม่ยากเกินไปสำหรับผู้ที่จะมาฝึกหัด ร้องเล่น คงมีแต่เพียงการแสดงความเคารพต่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ พ่อแม่ ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเคารพบูชา ด้วยการตั้งเครื่องเช่นบูชา เช่นเดียวกับกับการไหว้ครุุมโหราห์หนังตะลุง ที่นำมาบูชาครูเพื่อมาช่วยกันอำนวยความสะดวก ให้เกิดสิริมงคล แก่ผู้แสดงลำตัดลูกบทให้ได้ทำกิจกรรมการแสดงลำตัดลูกบทได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี กฎ ระเบียบ ข้อห้ามต่าง ๆ ไม่ได้

มีการบันทึกหรือกำหนดไว้อย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ผ่านการถ่ายทอด สืบทอดผ่านคำบอกเล่า แนวปฏิบัติ ผ่านจิตสำนึกอันดีงามของผู้ร้องเล่นลำตัดลูกบททั้งสิ้น

การสืบทอดและการฝึกฝนในการเรียนรู้ฝึกฝนลำตัดลูกบทจากปราชญ์ท้องถิ่นในครั้งนี้ ได้รับการถ่ายทอดจากนายสพรั่ง ยินดี ซึ่งเป็นผู้แสดงที่มีชื่อเสียงของจังหวัดชุมพร เรียกได้ว่าเป็นผู้แสดงกลุ่มสุดท้ายที่มีอายุมาก และสำหรับลำตัดลูกบทก็คงจะเป็นคนสุดท้ายที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการแสดงลำตัดลูกบทนี้ ที่ไม่ได้พบเห็นมายาวนานกว่า 60 ปีแล้ว ในการเรียนรู้ฝึกฝนการถ่ายทอด การร้องลำตัดลูกบท เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ โดยจะเรียนรู้ ฝึกฝน ให้เกิดความชำนาญแต่จะขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถเฉพาะบุคคลนั้น จนทำให้มีความสามารถและปฏิภาณไหวพริบในเชิงบทร้อง แล้วสามารถทำการแสดงได้ ซึ่งนับเป็นการแสดงที่ไม่ยากนักต่อการเรียนรู้และฝึกฝนสำหรับผู้ที่มีความสนใจ แต่ส่วนมากผู้ที่มีความรู้ด้านการร้องเพลงพื้นบ้าน ทั้งเพลงบอก เพลงเรือ เพลงนา ก็มีพื้นฐานที่ดีอยู่แล้วในด้านของการร้องรำทำเพลง เพราะฉะนั้นก็เป็นการง่ายในการฝึกฝนและเรียนรู้ ซึ่งต่างกับในปัจจุบันนี้ คงจะเป็นเรื่องยากสำหรับผู้สนใจ เพราะทักษะเหล่านั้นจะยากเกินไป อันจะเป็นเหตุให้ผู้ที่จะมาฝึกร้อง เกิดความเบื่อหน่าย ไม่เป็นที่น่าสนใจและน่าติดตาม จึงทำให้ไม่สามารถที่จะฝึกร้องได้ แต่ด้วยเทคโนโลยีอันทันสมัยและเพื่อให้คงไว้ซึ่งรูปแบบดั้งเดิมของความเป็นลำตัดลูกบท ที่เป็นเพลงร้องพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร จึงได้นำเอาเทคโนโลยี เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องบันทึกภาพ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพเคลื่อนไหว เพื่อการบันทึกบทร้องลำตัดลูกบท เพื่อนำไปใช้ในการฝึกฝน ในการเรียนรู้ เพื่อเป็นการถ่ายทอดเพื่อให้ศาสตร์และศิลป์ด้านลำตัดลูกบทได้ยังคงได้รับการถ่ายทอด แทนการเรียนรู้แบบมุขปาฐะ ซึ่งสามารถใช้ในการเรียนรู้แบบซ้ำ ๆ กันได้อย่างต่อเนื่อง โดยเนื้อร้อง บทร้อง จะถูกจัดเตรียมหรือการบันทึกไว้ก่อนหน้าแล้ว เพราะต้องเป็นที่ยอมรับว่า ในการร้องสดหรือด้นสดนั้น ผู้ที่แสดงย่อมจะต้องเป็นผู้ที่มีทั้งประสบการณ์และความสามารถที่สูงยิ่ง จึงจะสามารถแสดงได้โดยไม่ต้องมีบทร้องที่มีการบันทึกไว้แล้ว หากแต่บทร้องลำตัดลูกบท จะมีในหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไปให้ถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะต่อไป

บทบาทหน้าที่

1. **ด้านการให้ความบันเทิง** ไม่อาจจะสามารถปฏิเสธได้ว่า ในด้านการแสดงต่าง ๆ นอกเหนือจากการแสดงเพื่อสนองตอบความต้องการของสมาชิกภายในสังคม ด้านของความเชื่อพิธีกรรม เพื่อเป็นการตอบแทนในลักษณะของข้อแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่เคารพบูชาตาม

ความเชื่อแล้ว และเกิดความสบายใจ มีความสุขเกิดขึ้นแล้ว ส่วนหนึ่งก็เกิดขึ้นเพื่อการตอบสนองความต้องการของสมาชิกในสังคมด้านการสร้างความสนุกสนาน ครั้นโครง ตลก ขบขัน คลายเครียด จนทำให้สมาชิกในสังคมได้รับซึ่งความสุขเป็นอย่างดี ที่เรียกว่าความบันเทิงนั่นเอง และในการรื้อลำดับตลกขบถ ของจังหวัดชุมพร ก็เช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการสร้างความบันเทิง ความสนุกสนาน นำมาผสมผสาน ผนวกให้เข้ากับงาน กิจกรรม หรือโอกาสที่สมาชิกในสังคมกำลังร่วมกันปฏิบัติส่งผลดีแก่ให้สมาชิกในสังคม

2. ด้านการให้ความรู้ ลำดับตลกขบถที่เกิดขึ้นในสังคม นอกเหนือจากจะสร้างความบันเทิงให้กับสมาชิกในสังคมแล้ว ในเนื้อร้องของลำดับตลกขบถ ที่ผู้แสดงได้วาทร้อง ที่มีทั้งประวัติศาสตร์ องค์กรความรู้ ด้านอื่น ๆ แม้แต่ความรู้ด้านบทประพันธ์ จังหวะ ดนตรี ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ได้รับการส่งผ่านบทร้องลำดับตลกขบถทั้งสิ้น เช่นเดียวกับการแสดงพื้นบ้าน เพลงร้องอื่น ๆ ที่มีการส่งผ่านความรู้มาพร้อมด้วยบทร้อง อาจจะเป็นทั้งความรู้นี้จะมีความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรง คือการส่งสอนการให้ความรู้ที่สะท้อนให้เห็นโดยชัดเจนจากเนื้อร้อง เนื้อเพลง เช่น การเข้าใจตระหนักการระลึกถึงบุญคุณของ องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พ่อแม่ ครูบา อาจารย์ ปู่ย่าตายาย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชา ความรู้ในแง่ของการดำเนินชีวิตในประจำวัน เช่น การแต่งกาย การสวมใส่เครื่องประดับ สภาพสังคม ส่วนความรู้ทางอ้อม ส่วนใหญ่จะเป็นการสอดแทรกคติธรรม คุณธรรมจริยธรรม คำสอนตามหลักศาสนา มีค่านิยม กฎเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติในสังคม

3. ด้านการสะท้อนสังคม นอกเหนือที่ลำดับตลกขบถให้ในเรื่องของความรู้แล้ว สิ่งที่เป็นสิ่งพลอยได้ที่แอบแฝงมาจากบทร้องลำดับตลกขบถนั้น ก็จะทำให้ข้อคิด ให้แนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งลำดับตลกขบถยังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิกในสังคมสามารถเรียนรู้รับรู้พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ที่ได้สัมผัสกับลำดับตลกขบถหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ได้เกิดการตกผลึกแนวปฏิบัติตน ที่ตนในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม นอกจากลำดับตลกขบถจะเป็นสื่อในด้านของการสร้างความบันเทิง การให้ความรู้ และด้านอื่น ๆ แล้ว ลำดับตลกขบถยังเป็นสื่อสะท้อนทางด้านสังคมอีกด้วย ลำดับตลกขบถชุมพรเป็นการแสดงพื้นบ้านที่มีรูปแบบที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นที่นิยมชื่นชอบและมีชื่อเสียงในอดีต นั้นแสดงว่า ลำดับตลกขบถย่อมจะมีบทบาทสำคัญในสังคม ตั้งแต่ความนิยมชื่นชมในการแสดงลำดับตลกขบถ การสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายในสังคมชุมชน ที่เป็นสิ่งพลอยได้ที่แอบแฝงมาจากบทร้องลำดับตลกขบถ รวมก็จะให้ข้อคิด ให้แนวคิด จากเรื่องราวของลำดับตลกขบถ หรือแม้แต่ กระบวนการ

พิธีกรรมตามความเชื่อ มาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งลำตัดลูกบทยังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิกในสังคมสามารถเรียนรู้ รับรู้พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ที่ได้สัมผัสกับลำตัดลูกบทหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ได้เกิดการตกผลึกแนวปฏิบัติตน ที่ตนในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านของ (ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ, 2528, น.7) ที่กล่าวถึงวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นที่รวมของแบบอย่างทางพฤติกรรมทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น ภาษา การทำเครื่องหมาย ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ศีลธรรมทางศาสนา รวมถึงวัสดุอุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เป็นวัฒนธรรมทางด้านภูมิปัญญา ที่นำมาใช้ประโยชน์ใช้สอยได้ หรือแม้แต่ (งามพิศ สัตย์สงวน, 2543, น.53-54) ยังได้กล่าวว่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน จะมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันทางสังคม คือสถาบันครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา การแพทย์และสาธารณสุข หรืออีกประเด็นหนึ่งที่ว่าด้วยความสำคัญของสังคมว่า วัฒนธรรมจะเป็นเครื่องควบคุมทางสังคม คือช่วยทำให้เกิดความเป็นระเบียบทางสังคม และอีกท่านหนึ่งที่ให้แนวความคิดสอดคล้องกัน คือ (ดำรง สุานดี, 2520, น.30) ที่ได้มองว่า วัฒนธรรมเป็นทุกสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันของคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งคนในสังคมนั้นต้องมีการยอมรับ และถือปฏิบัติร่วมกัน จนกลายเป็นสิ่งที่มีการสะสมและถ่ายทอดพฤติกรรมทางสังคมเหล่านั้นสู่รุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ ลำตัดลูกบท นอกเหนือจากจะให้ทั้งความบันเทิง ความรู้ ข้อคิด แนวคิดต่าง ๆ แล้ว ลำตัดลูกบท ยังสามารถที่จะเป็นใช้ในการ การบอกกล่าว การส่งสาร การประชาสัมพันธ์ ลำตัดลูกบทยังถือเป็นภูมิปัญญาที่สมาชิกในสังคมได้รับการถ่ายทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ ที่สำคัญยิ่ง สมควรที่จะได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมและการอนุรักษ์ โดยอาศัยสื่ออันทันสมัยมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ อันจะยังผลทำให้ ศิลปะการแสดงลำตัดลูกบทสามารถยืนหยัดอยู่ได้ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรม สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง

คุณธรรมจริยธรรม บทร้องของการแสดงลำตัดลูกบทบางส่วนก็ยังสะท้อน แสดงออกให้เข้าถึงแง่คิด คติธรรม หลักคำสอน ค่านิยม ทางพุทธศาสนา เช่น การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพื่อเสริมสร้างด้านคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งได้มีกล่าวไว้ในบทร้องเพลงนาในหลาย ๆ บท เช่น ในบทร้องลำตัดลูกบท ที่ได้กล่าวถึง การกราบไหว้ การยกย่องเคารพบูชา ผู้อาวุโสกว่า การสอนให้คนเป็นคนสุภาพเรียบร้อยทั้งกายวาจาใจ การให้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณี การแสดงพื้นบ้านพื้นเมือง ที่เป็นประเพณีในท้องถิ่นที่ได้มีการสืบทอดกันมานาน ให้คนในสังคมได้เกิดความ

ตระหนักที่จะรัก หวงแหน ฟีนฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์สำหรับคนรุ่นต่อไปไม่ให้สูญหาย ที่สอดคล้องกันกับแนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2537, น.25-31) ที่ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับประเพณีและความเชื่อ ส่วนอีกประการหนึ่งว่าด้วยเรื่องของประโยชน์ของวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า เป็นเครื่องทำให้เกิดความสุขทางใจ ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ศาสนา ค่านิยม ศีลธรรม ซึ่งจะทำให้สังคมเกิดความสงบสุข

คุณค่า ข้อคิด การแสดงลำตัดลูกบทเป็นการแสดงเพลงร้องที่เป็นเรื่องราวนิยมแสดงในภาคใต้แถบจังหวัดชุมพร เป็นแสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงภาษา และการแสดงร่ายรำแบบง่าย ๆ ประกอบบทร้องลำตัด นับมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สร้าง ชื่อเสียงให้กับจังหวัดชุมพรในสมัยอดีตที่ผ่านมาหลายปี ในการแสดงแต่ละชุดจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องเป็นลักษณะของการวางแผนการจัดเตรียม ตั้งแต่พิธีไหว้ครู การออกกร่ายรำของผู้แสดงที่ การแสดงออกแขกของผู้แสดงที่เป็นผู้ชาย การบอกกล่าวเล่าเรื่องที่จะแสดง สลับกับการร้องลำตัด และการร้องรับของลูกบทหรือลูกคู่ ที่คอยร้องรับทำนองพร้อมกับการบรรเลงรำมะนาลำตัด ในบทร้องลำตัด ช่วงการแสดงเรื่องราวของการแสดงมักจะเน้นความสนุกสนาน เพื่อความบันเทิง ถือเป็นสร้างสีสันในยามเหน็ดเหนื่อยจากการการทำงานและการเฉลิมฉลองในกิจกรรมต่าง เรื่องราวของลำตัดลูกบทนอกเหนือจากความสนุกสนานแล้ว ลำตัดลูกบทยังมีการสอดแทรกคุณค่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม ที่มีบทบาทที่แตกต่างกัน เช่น ความเป็นศิษย์กับอาจารย์ หลักคำสอน ข้อคิด ความเชื่อต่าง ๆ เข้าไปด้วย นับเป็น ทักษะความสามารถ ทางด้านภูมิปัญญาที่แท้จริง และลำตัดลูกบทจึงเป็นที่นิยมเล่นกันมากในจังหวัดชุมพรตลอดมา ส่งผลให้เกิดความตระหนักในด้านความสำคัญของตัวตนที่ได้รับจากลำตัดลูกบทเช่นเดียวกัน

เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง ในอดีต การแสดงลำตัดลูกบท เป็นการแสดงที่สามารถพบเห็นครั้งสุดท้ายที่บ้านไร่ล่าง ตำบลปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร นิยมร้องเล่นทำการแสดงในงานมงคลและงานอวมงคล ใช้เวลาในการแสดงไม่ยาวนานเกินไปนัก การแสดงลำตัดลูกบทสามารถแสดงได้ที่ไหนก็ได้ขอให้มีพื้นที่เล็กน้อยก็สามารถทำการแสดงได้ และไม่เป็นต้องใช้อ่างแต่อย่างใด เนื่องจากการแสดงลำตัดลูกบท เป็นการแสดงที่มีทั้ง เครื่องดนตรีคือ รำมะนาลำตัด ฉิ่ง มีผู้แสดงที่ร้องทำบทลำตัด มีการแต่งกายที่ไม่ยุ่งยากนัก ขอเพียงให้เรียบร้อยและเหมาะสมให้สมบทบาทกับการเป็นตัวละครนั้น ๆ มีการตั้งเครื่องบูชาครูก่อนการแสดงโดยใช้เครื่องบูชาที่ไม่ยุ่งยากมากนัก หัวหน้าวงหรือนายโรง จะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการประกอบพิธี แล้วหลังจากนั้นก็จะเป็นการแสดงตามเรื่องราวที่ได้จัดเตรียมมา ค่าจ้างเงินรางวัลก็ตามแต่จะตกลงกับเจ้าภาพ ดังที่ทราบวา ศิลปะการแสดงพื้นบ้านไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม ปัจจุบันนี้ไม่ค่อยเป็น

ที่ชื่นชอบและนิยมมากนัก จึงทำให้ความนิยมความชื่นชอบในลำตัดลูกบทลดน้อยลงเช่นกัน เวลาพื้นที่โอกาสที่จะแสดงก็ลดน้อยลงไปด้วยจนยากที่จะหาชมได้อีกต่อไป

สภาพปัจจุบัน ลำตัดลูกบท นอกเหนือจากเป็นการศิลปะการแสดงที่สร้างความสนุกสนานและความครื้นเครงแล้ว ลำตัดลูกบท เป็นแสดงเพลงร้องที่มีแต่ทำนองร้องและดนตรีประกอบเข้าด้วยกัน เป็นเรื่องราวแบบสั้น ๆ รวมเวลาการแสดงแล้วประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที ทั้งนี้ผู้ที่แสดงก็ต้องเป็นผู้ที่มีปฏิภาณไหวพริบดีทางด้านเจ้าบทเจ้ากลอน มีวาทศิลป์ที่เป็นเลิศ ทั้งนี้จะต้องอาศัยการฝึกซ้อม เพื่อการเตรียมตัวก่อนการแสดง มีซักซ้อมความเข้าใจและการวางแผนการแสดงให้สำเร็จ บรรลุตามที่วางแผนไว้ และด้วยกาลเวลาบทบาทของการแสดงลำตัดลูกบทที่มีต่อสังคม ลดลงจนแทบจะเลือนหายไปจากสังคมจังหวัดชุมพร ไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจจะมิสาเหตุจากสภาพสังคม วัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง จนในที่สุดการแสดงลำตัดลูกบทชุดนี้ก็ได้เงียบหาย และไม่มีการแสดงชุดนี้อีกต่อไป หากไม่ได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ เช่นเดียวกับกับ (สวัสดิ์ ชมะววรรณ, 2537, น.156) ที่ได้กล่าวตามแนวคิดของ เรย์มอนด์ วิลเลียม ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมได้จากการผลิตซ้ำตลอดเวลาในทุกสถานที่ หากวัฒนธรรมใดไม่ได้รับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอด วัฒนธรรมนั้นก็ย่อมจะสูญหายไป เหมือนกับการสืบสานต่อวัฒนธรรมการร้องเพลงบอก ที่ใกล้จะสูญหายไปแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาผลิตซ้ำเพื่อให้เพลงบอกยังคงดำเนินอยู่ในวิถีชน ชาวภาคใต้จังหวัดชุมพร สืบต่อไป

2. การฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร

แนวทางในการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ มีดังนี้

2.1 การฟื้นฟู

2.1.1 การศึกษารวบรวมองค์ความรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร การศึกษารวบรวมองค์ความรู้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 เรื่องศึกษาองค์ประกอบของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ตามรายละเอียดการดำเนินการผ่านรูปแบบการสัมภาษณ์ดังนี้

2.1.1.1 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ ที่มีความยืดหยุ่นสูง เป็นการพูดคุยกันแบบง่ายๆ และสร้างบรรยากาศการเป็นกันเอง อาจมีการกำหนดกรอบประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า ไม่เคร่งครัดกับการตอบคำถาม โดยจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมืองภาคใต้จังหวัดชุมพร

2.1.1.2 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการใช้แบบฟอร์มที่มีการเตรียมการ มีการวางแผนการสัมภาษณ์ และมีการเตรียมรายละเอียด กรอบและประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยจะทำสัมภาษณ์นักวิชาการจากวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร ประชาชนท้องถิ่น คือ นายสพรั่ง ยินดี

ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้อื่น ๆ ทั้งข้อมูลการลงพื้นที่ และข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร โดยกำหนดรายละเอียดเพลงร้องเป็น 4 เพลงประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท เป็นการศึกษาแยกรายละเอียดตามหัวข้อที่ละประเด็น มีการกำหนดรายละเอียดหัวข้อการศึกษาดังนี้

1. การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบริบททางดนตรี และเพลงร้อง ดังนี้
 - 1.1 ประวัติเพลงร้องพื้นบ้าน
 - 1.2 ประวัติผู้แสดง
 - 1.3 เครื่องแต่งกาย
 - 1.4 เครื่องดนตรี
 - 1.5 บทร้อง บทเพลง บทกลอนและการบันทึกโน้ต
2. บริบททางวัฒนธรรม
 - 2.1 พิธีกรรมและความเชื่อ
 - 2.2 กฎข้อห้าม
 - 2.3 การสืบทอดและการฝึกฝน
 - 2.4 บทบาทหน้าที่
 - 2.4.1 คุณธรรมจริยธรรม
 - 2.4.2 คุณค่าข้อคิด
 - 2.4.3 เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง
 - 2.4.4 สภาพปัจจุบัน

2.1.2 การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร มีการดำเนินการเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ผ่านการประชุมสัมมนา Focus Group กลุ่มใหญ่ โดยผู้วิจัย จะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะการแสดงพื้นเมือง โดยเฉพาะวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร นักวิชาการ นักเรียนนักศึกษาผู้ที่มีความสนใจ ได้ร่วมแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนออันจะเป็นประโยชน์เพื่อจะนำไปใช้ในงานวิจัย และในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือและลำตัดลูกบท

ได้การดำเนินกิจกรรมการจัดประชุมสัมมนา ในวันที่เสาร์ที่ 7 กันยายน พ.ศ.2562 ณ เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยมี ผศ.ดร.รุจี ศรีสมบัติ เป็นประธานในที่ประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย คณะผู้บริหารโรงเรียนเมืองหลังสวน ฝ่ายวิชาการโรงเรียน ปรากฏ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ตัวแทนผู้นำชุมชน(กำนัน)ผู้แทนหน่วยงานทางการแพทย์ นักวิชาการนักรการศึกษาศึกษา ครู ผู้ปกครอง ร่วมระดมพลังแห่งแนวความคิด เพื่อการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนเมืองหลังสวน เพื่อเผยแพร่ให้กับเยาวชนด้านการเรียนรู้เรื่อง เพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ที่เกิดขึ้นและอยู่คู่กับวิถีชนชาวจังหวัดชุมพรมาช้านาน ที่นับวันจะหาชมได้ยาก โดยผ่านการสนับสนุนด้านข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ คือ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร ระบบฐานข้อมูลปฏิญานิพนธ์ เอกสารข้อมูลจากปรากฏท้องถิ่น ระบบเครือข่ายฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต ผู้ที่เข้าร่วมประชุมสัมมนา ประกอบด้วย

2.1.2.1	พระครูศรีหิรัญธรรมาทร	
2.1.2.2	ผศ.ดร.รุจี	ศรีสมบัติ
2.1.2.3	นายสพรั่ง	ยินดี
2.1.2.4	นายนพรุจ	เชียวสอาด
2.1.2.5	นายโชคชัย	สกลวิรัตน์
2.1.2.6	นายมนูญ	คงเขาม่วง
2.1.2.7	นายเมธี	พันธุ์วราทร
2.1.2.8	นางสาวอรอนงค์	อิงขำนิ
2.1.2.9	ทันตแพทย์นิธินันท์	ถิรพงษ์ไพศาล
2.1.2.10	นายกิตติศักดิ์	เหล่าสุข
2.1.2.11	นางรมมดี	ชุมแก่น
2.1.2.12	นางสมัย	สุวรรณอำภา
2.1.2.13	นางอรพิน	จันทร์เกตุ
2.1.2.14	นางสาววัชรีย์	เพชรรัตน์
2.1.2.15	นางสาวชุติมา	เอมสวัสดิ์
2.1.2.16	นายฐิติวัฒน์	แย้มน้อย
2.1.2.17	นายณัฐพล	หนูชนะภัย
2.1.2.18	นายณัฐวัตร	อากาศกลาย

2.1.2.19 นายธนโชติ	ประเทียบอินทร์
2.1.2.20 นายบงกชเพชร	นवलเพชร
2.1.2.21 นายไพโรสณธ์	ทรงศักดิ์สถาพร
2.1.2.22 นางทิพวรรณ	มณีรัตน์
2.1.2.23 นางพิกุล	เหล่าสุข
2.1.2.24 นายมนู	เหล่าสุข

สรุปรายละเอียดการแสดงความคิดเห็นจากการประชุมสัมมนา
เรื่อง จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ และการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร
วันเสาร์ที่ 7 เดือน กันยายน พ.ศ.2562 เวลา 13.00 น. ถึง 16.00 น.
ณ ห้องดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	การแสดงความคิดเห็น
ผศ.ดร.รุจี ศรีสมบัติ ประธานคณะกรรมการ ควบคุมปริญญาโท และอาจารย์ประจำ สาขาวิชาดุริยางค ศาสตร์ไทยและเอเชีย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ	กล่าวถึงการเห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยเพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้ จังหวัดชุมพร ที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการ นำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแล้วนำมาจัดเป็นหลักสูตร ท้องถิ่น สำหรับการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนในโรงเรียนซึ่งถือเป็น เยาวชนที่ต่อไปก็จะเป็นกำลังสำคัญของสังคมชุมชนจังหวัดชุมพร ต่อไป และสิ่งสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ คือการที่สังคมชุมชน บุคคล รอบข้างได้ให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการคง อยู่และความสำเร็จของการศึกษาวิจัยเพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้ จังหวัดชุมพรต่อไป
พระครูศรีหิรัญธรรมมาทร เจ้าอาวาสวัดห้วยเหมือง ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน	กล่าวแสดงความยินดีชื่นชม ความสำคัญของเพลงร้องพื้นบ้านที่ ถือเป็นศิลปะที่เป็นสิ่งเชื่อมต่อกันสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ถือเป็น มรดกทางปัญญา ที่มีการสืบค้นกันมานานแสนนาน และเพลงร้อง ของจังหวัดชุมพร เป็นสิ่งที่ต้องมีการฟื้นฟู ขึ้นมาเพื่อส่งต่อสู่รุ่น ลูกหลานให้มีการสืบสานต่อ จนเกิดเป็นความรักความสำคัญต่อไป ในอนาคต ในการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับเพลง ร้อง จังหวัดชุมพร ถือเป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ใน กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ทำให้บุตรหลาน นักเรียนได้มี ความทรงจำเกี่ยวกับเพลงร้อง จังหวัดชุมพร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	การแสดงความคิดเห็น
นายสพรั่ง ยินดี ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดชุมพร	กล่าวแสดงความชื่นชมยินดี ที่มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้อง จังหวัดชุมพร เพื่อการสืบสาน ให้อัตลักษณ์ประเพณีเพลงร้องของจังหวัดชุมพรได้คงอยู่ต่อไป ถ้าหากไม่ได้มีการสืบทอดต่อไปในอนาคต เพลงร้อง ของจังหวัดชุมพรก็จะไม่สามารถพบเห็นได้อีกต่อไป แต่ถ้ามีการสืบสาน ต่อก็จะทำให้เพลงร้อง จังหวัดชุมพรสามารถที่จะอยู่ในสังคมจังหวัดชุมพรได้อีกยาวนานต่อไป
น้องออม ศิลปินท้องถิ่น จังหวัดชุมพร	สิ่งที่เกิดขึ้นมาทุกอย่างล้วนเป็นสิ่งที่เกิดมาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ศิลปะการแสดงเพลงร้องจังหวัดชุมพรก็เช่นกัน แต่สิ่งที่ทำให้เพลงร้องจังหวัดชุมพร เริ่มเสื่อมหายไปด้วยเหตุเพราะว่า เพลงร้อง จังหวัดชุมพร ไม่มีหน้าที่ที่จะทำให้เกิดการสนองตอบของสังคมชุมชน แล้วจะอย่างไรให้เพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพรเหล่านี้ได้มีหน้าที่ในตัวของมันเอง เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาหน้าที่ให้กับศิลปะการแสดงเหล่านี้ ก็จะทำให้สามารถคงอยู่ได้ต่อไป
นายมนูญ คงเขาม่วง กำนันตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร	ถือเป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสมที่จะทำให้ภูมิปัญญาเพลงร้องจังหวัดชุมพร เกิดขึ้นเป็นองค์ความรู้หลักสูตรท้องถิ่น เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนแล้วสามารถที่จะผลงานไปใช้ในการเผยแพร่แก่สาธารณชนได้อย่างดี
นายนพรุจ เขียวสอาด อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองหลังสวน จังหวัดชุมพร	กล่าวถึงการนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ มาคืนแก่สังคม โดยผ่านกระบวนการนำองค์ความรู้ เพลงร้อง จังหวัดชุมพร นำมาทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อ การฟื้นฟู ส่งเสริม และการทำให้เพลงร้องจังหวัดชุมพรได้คืนกลับสู่สังคม จังหวัดชุมพรอีกยาวนาน
นายโชคชัย สกลวิรัตน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการโรงเรียนเมือง หลังสวน จังหวัดชุมพร	กล่าวถึง การนำเพลงร้อง จังหวัดชุมพรที่นำมาจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ใช้สอนกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสมจะนำเสนอให้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพลงร้อง จังหวัดชุมพร ให้ได้นำมาใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	การแสดงความคิดเห็น
นายอนุสิทธิ์ บุญวงศ์ ครูโรงเรียนเมืองหลังสวน จังหวัดชุมพร	กล่าวถึงความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น มีความสำคัญ สามารถจะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ดี และสิ่งที่จะต้องทำและสร้างต่อไปคือการสร้างแบบเรียนเพลงร้อง จังหวัดชุมพรได้มีบทบาทและหน้าที่ เพื่อการคงอยู่ของวัฒนธรรมเพลงร้องจังหวัดชุมพรให้ได้อยู่ในรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวัน
อ.อรอนงค์ อิงขำนิ คณบดี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	การนำเอาองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัย นำมาใช้กับนักเรียน และเมื่อนำมาใช้แล้ว จะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้องค์ความรู้เพลงร้อง ได้อยู่ในใจของลูกศิษย์ ทำให้นักเรียนเข้าถึง มีความสุข ทำให้เพลงร้องเป็นเพลงของนักเรียน อาจจะเป็นลักษณะของการคิดสร้างบทร้องการนำเสนอผ่านการแสดง สำหรับนักเรียน ทำอย่างไรให้อยู่ในใจของชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมทั้งการสนับสนุนและการหาพื้นที่การแสดง และเมื่ออยู่ในใจของชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องยาก
นายแพทย์นิธินันท์ ศิรพงษ์ไพศาล ทันตแพทย์โรงพยาบาล หลังสวน อำเภอลำ หลังสวน จังหวัดชุมพร	เป็นแนวความคิดของบุคคลผู้ซึ่งไม่ใช่คนดนตรี ที่เริ่มต้นจากความสนใจในเป็นแนวทางที่ทำให้เพลงร้องพื้นบ้าน เกิดขึ้นมาและคงอยู่ และไม่ใช่เป็นหน้าที่ แต่ที่ทำเพราะเป็นความชอบความรัก ความหลงใหล เป็นประเด็นที่จะต้องทำอย่างไรให้ผู้ที่ยังไม่รู้จักไม่ได้สัมผัส ให้เกิดความรัก ขึ้นชอบและหลงรักในเพลงร้อง จังหวัดชุมพร
อ.เมธี พันธุ์วาท อาจารย์ประจำสาขาวิชา ดุริยางคศาสตร์ไทยและ เอเชีย คณะศิลปกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	เพลงร้องจังหวัดชุมพร ถือเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน และการนำเข้ามาสู่ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน ถือเป็นสิ่งที่ดีที่เป็นหน้าที่ใหม่สำหรับเพลงร้อง จังหวัดชุมพร จะทำอย่างไรให้สังคมผู้สูงวัยจะได้เข้าถึงเช่นกัน การนำองค์ความรู้มาใช้สอนกับนักเรียน ในทุกระดับชั้นจัดส่งเสริมให้มีการจัดการประกวด แบบเนื้อดั้งเดิม เสือโบราณ และอีกประเภทหนึ่ง เป็นเนื้อแต่งใหม่ให้ทันสมัย หลังจากนั้นก็เป็นกรนำเสนอผลงานเพลงร้อง
นายบงกชเพชร นวลเพชร ตัวแทน นักเรียนโรงเรียนเมือง หลังสวน	นักเรียนมีความสุข มีความสนุกในกิจกรรมการเรียนเพลงร้อง จังหวัดชุมพร เนื่องจากเป็นสิ่งเก่าอันทรงคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่ทำให้นักเรียนได้สัมผัสได้เรียนรู้ และได้เข้าถึงบทบาทของเพลงร้อง จนทำให้นักเรียนที่ได้เรียนรู้สามารถที่จะร้องเล่นได้เป็นอย่างดี

ผลการประชุม เห็นพ้องต้องกันให้มีการทำหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้เรื่อนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน เป็นสถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ภาพประกอบ 18 ร่างกรอบหลักสูตรท้องถิ่น

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 25 สิงหาคม 2562)

2.2 การส่งเสริม

2.2.1 การจัดการเรียนการสอนเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน 1 รหัส ศ 32203 ดนตรีไทยพื้นบ้าน 2 รหัส ศ 32204 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และวิชาดนตรีไทยพื้นบ้าน 1 รหัส ศ 33203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาดนตรีไทยพื้นบ้าน 2 รหัส ศ 33204 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามกรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร”

โครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น “เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร”

ศ 32203 ดนตรีไทยพื้นบ้าน 1

รายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

จำนวน 1.0 หน่วยกิต เวลา 40 ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิเคราะห์ถึงประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงเรือ รวมถึงในแต่ละภาคของไทย มีทักษะในการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และในแต่ละภาคของไทย มีความสามารถโดยใช้กระบวนการสืบค้น ข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสาธิต และการแสดง

เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ บูรณาการกับวิชาอื่นและชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรมรักความเป็นไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ มุ่งมั่นในการทำงาน วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าด้านการแสดง ชื่นชมความงาม เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชุมพรและของไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
2. มีทักษะการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
3. มีทักษะในการแสดงออกซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
4. มีความตระหนักรู้ด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอด และการประยุกต์มาใช้ในการประจำวันได้

รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

ศ 32204 ดนตรีไทยพื้นบ้าน 2

รายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 1.0 หน่วยกิตเวลา 40 ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิเคราะห์ถึงประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงนา ลำตัดลูกบท รวมถึงในแต่ละภาคของไทย มีทักษะในการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และในแต่ละภาคของไทย มีความสามารถโดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสาธิต และการแสดง

เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ บูรณาการกับวิชาอื่นและชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรมรักความเป็นไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ มุ่งมั่นในการทำงาน วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าด้านการแสดง ชื่นชมความงาม เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชุมพรและของไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
2. มีทักษะการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
3. มีทักษะในการแสดงออกซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
4. มีความตระหนักด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอด และการประยุกต์มาใช้ในการประจำวันได้

รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

ศ 33203 ดนตรีไทยพื้นบ้าน 1

รายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1

จำนวน 1.0 หน่วยกิตเวลา 40 ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิเคราะห์ถึงประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงเรือ รวมถึงในแต่ละภาคของไทย มีทักษะในการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และในแต่ละภาคของไทย มีความสามารถโดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสาธิต และการแสดง

เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ บูรณาการกับวิชาอื่นและชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรมรักความเป็นไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ มุ่งมั่นในการทำงาน วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าด้านการแสดง ชื่นชมความงาม เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชุมพรและของไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของ
ไทย
2. มีทักษะการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
3. มีทักษะในการแสดงออกซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัด
ชุมพร และแต่ละภาคของไทย
4. มีความตระหนักด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอด และการประยุกต์มาใช้ใน
ประจำวันได้

รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

ศ 33204 ดนตรีไทยพื้นบ้าน 2

รายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 1.0 หน่วยกิตเวลา 40 ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิเคราะห์ถึงประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงนา ลำตัดลูกบท รวมถึงในแต่ละภาคของไทย มีทักษะในการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และในแต่ละภาคของไทย มีความสามารถโดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสาธิต และการแสดง

เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ บูรณาการกับวิชาอื่นและชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรมรักความเป็นไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ มุ่งมั่นในการทำงาน วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าด้านการแสดง ชื่นชมความงาม เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชุมพรและของไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้ประวัติความเป็นมาของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของ
ไทย
2. มีทักษะการปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร และแต่ละภาคของไทย
3. มีทักษะในการแสดงออกซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัด
ชุมพร และแต่ละภาคของไทย
4. มีความตระหนักด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอด และการประยุกต์มาใช้ใน
ประจำวันได้

รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... 5 / 4 ภาคเรียนที่..... ๒ ปีการศึกษา..... ๒๕๖๒
 รหัสวิชา..... ๓ ๙๙๐๒ รายวิชา..... ๓๓๐๓/๓๐๓/๒๕๖๒ ๒
 สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน เพิ่มเติม จำนวน..... 1.0 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน..... ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์
 ชื่ออาจารย์ผู้สอน..... นพ.จิตติศักดิ์ เหล่าสุข นอ.ช.ร.
 ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1..... นายปวิสิทธิ์ เสด็จสิทธิ์
 2.....

ภาพประกอบ 19 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.5/4

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 21 มกราคม 2563)

แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ๖ / ๑ ภาคเรียนที่..... ๒ ปีการศึกษา..... ๒๕๖๒
 รหัสวิชา..... ๐๑ ๙๙๐๒ ๒ รายวิชา..... ๓๓๐๓/๓๐๓/๒๕๖๒ ๖
 สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน เพิ่มเติม จำนวน..... 1.0 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน..... ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์
 ชื่ออาจารย์ผู้สอน..... นางจิตติศักดิ์ เหล่าสุข นอ.ช.ร.
 ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1..... นางวราวุฒิชัย หวานบุญ
 2..... นายปวิสิทธิ์ เสด็จสิทธิ์

ภาพประกอบ 20 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/3

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 21 มกราคม 2563)

แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ๖ / ๕ ภาคเรียนที่..... ๑ ปีการศึกษา..... ๒๕๖๒
รหัสวิชา..... ๐๖ ๒๒๒๐๔ รายวิชา..... ๓๓๐๖ ๓๐๖ ๒๕๖๒ ๖
สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน เพิ่มเติม จำนวน..... ๑.๐ หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน..... ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่ออาจารย์ผู้สอน..... แพทย์หญิงกัญญา นนทกุล
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1..... นางนงนภณี ปากพกรัตน์ ✓
2..... นางสาวนงนภณี นนทกุล

ภาพประกอบ 21 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/4

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 21 มกราคม 2563)

แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ๖ / ๕ ภาคเรียนที่..... ๑ ปีการศึกษา..... ๒๕๖๒
รหัสวิชา..... ๐๖ ๒๒๒๐๔ รายวิชา..... ๓๓๐๖ ๓๐๖ ๒๕๖๒ ๖
สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน เพิ่มเติม จำนวน..... ๑.๐ หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน..... ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่ออาจารย์ผู้สอน..... แพทย์หญิงกัญญา นนทกุล
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1..... นางนงนภณี นนทกุล ✓
2.....

ภาพประกอบ 22 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/5

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 21 มกราคม 2563)

แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....๖ / ..๖..... ภาคเรียนที่.....๒..... ปีการศึกษา.....๒๕๖๒.....
 รหัสวิชา.....๓๑๒๐๑..... รายวิชา.....๓๐๑/๖/เพิ่มเติม ๖.....
 สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน เพิ่มเติม จำนวน.....๑.๐.....หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน.....๒..... ชั่วโมง/สัปดาห์
 ชื่ออาจารย์ผู้สอน.....นางกมลทิพย์ นนธ์สุข.....
 ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1.....นาง กมลทิพย์ นนธ์สุข.....
 2.....นางสาว นนธ์ทิพย์ นนธ์สุข.....

ภาพประกอบ 23 แบบบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชั้น ม.6/6

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 21 มกราคม 2563)

ภาพประกอบ 24 การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 6 ธันวาคม 2562)

ภาพประกอบ 25 การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 6 ธันวาคม 2562)

ภาพประกอบ 26 การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 6 ธันวาคม 2562)

ภาพประกอบ 27 การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 6 ธันวาคม 2562)

ภาพประกอบ 28 การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 29 มกราคม 2563)

2.2.2 การนำเสนอผลงาน เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร เมื่อได้มีการจัดการเรียนการสอน ในระยะเริ่มต้นเป็นรูปแบบของการนำเสนอผลงานการร้องเพลงพื้นบ้านผ่านกระบวนการสอบ และให้นักเรียนผู้ที่สนใจได้เข้าร่วมชื่นชมผลงานการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำเสนอผลงาน และการจัดประกวดแข่งขัน ทั้งภายในและภายนอกในครั้งต่อไป

ภาพประกอบ 29 การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 6 กุมภาพันธ์ 2563)

2.2.3 การส่งเสริม เป็นรูปแบบของการนำเอาผลจากการรวบรวมไว้ซึ่งองค์ความรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรที่ได้ผ่านการสัมมนา ระดมความคิดเห็นเรื่องการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรนี้ เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยได้รับความร่วมมือจาก ครูภูมิปัญญาและงานวิชาการของโรงเรียนเมืองหลังสวน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในรายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน สำหรับใช้ในการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลังจากได้มีการเรียนรู้ฝึกฝน ผ่านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติเพลงร้อง ของจังหวัดชุมพร ผ่านครูภูมิปัญญา และผู้วิจัยแล้ว ทำให้นักเรียน สามารถที่จะปฏิบัติการแสดงเพลงร้องของจังหวัดชุมพรได้ในระดับที่น่าพอใจ แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในด้านการแสดงผลงานเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน สังคม ชุมชน ให้ได้รับทราบรับรู้ถึง ศิลปะการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านของจังหวัดชุมพรที่กำลังจะสูญ

หายไป ได้กลับมามีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมอีกครั้ง โดยผ่านการสนับสนุน จากสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดชุมพร ที่ให้ด้านการจัดหาส่งเสริมด้านการแสดงในโอกาสต่าง ๆ ของกลุ่มนักเรียน เยาวชนที่ได้เรียนรู้ฝึกปฏิบัติในเพลงร้องของจังหวัดชุมพรไปแล้ว ทั้งนี้จะส่งผลให้ทั้งชุมชน สังคมจังหวัดชุมพรและอื่น ๆ ได้ตระหนักถึงคุณค่าด้านการแสดง คุณค่าด้านความงาม คุณค่าด้านการเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นจังหวัดชุมพรต่อไป

ภาพประกอบ 30 การนำเสนอผลงานการแสดงลำตัดลูกบท

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 13 สิงหาคม 2562)

ภาพประกอบ 31 การนำเสนอผลงานการแสดงลำตัดลูกบท

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 13 สิงหาคม 2562)

2.3 การอนุรักษ์

2.3.1 การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรจากการดำเนินการประชุมสัมมนาเพื่อการแสดงแนวความคิดเห็น จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ในวันที่เสาร์ที่ 7 กันยายน พ.ศ.2563 ผลการประชุมสัมมนา โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา จำนวน 24 คน มีการนำเสนอที่หลากหลายแนวคิด ตั้งแต่การทำอย่างไรให้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ได้กลับมาอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในสังคมของจังหวัดชุมพร โดยการหาหน้าที่ให้เพลงร้องของจังหวัดชุมพร ได้กลับมามีบทบาทได้กลับมาทำให้ได้เป็นที่รู้จักกันอีกครั้ง ก่อนที่เพลงร้องของจังหวัดชุมพรจะกลายเป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ โดยในระยะเริ่มแรกก็นำมาใช้กับนักเรียนที่ถือว่าเป็นบุคคลที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และให้ใช้สถานที่เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน จัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรม โดยในระยะเริ่มแรกนั้น คงเป็นระยะของการฟื้นฟู เพื่อการคืนกลับมาของเพลงร้องพื้นบ้านของจังหวัดชุมพร ส่วนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมได้เกิดการรับรู้ เกิดการเข้าถึงของเพลงร้องพื้นบ้าน ก็จะเป็นการนำเสนอผลงานในกลุ่มเล็ก ๆ ก่อน เพื่อเป็นรากฐานสำหรับการออกไปนำเสนอผลงานต่อชุมชนภายนอกในโอกาสต่าง ๆ ได้ และจะนำไปสู่การจัดการจัดหาโอกาสสำหรับการจัดให้มีเวลาการประกวดประชันกัน คงจะเป็นเรื่องของการคาดหวังและการทำให้เกิดความสำเร็จได้ในอนาคต ทั้งนี้เมื่อมีการผ่านความเห็นชอบ ทั้งส่วนของการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน เป็นสถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร แล้ว เพื่อให้การดำเนินงานการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ได้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ จึงได้ดำเนินการขอรับทุนสนับสนุน เพื่อจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร โดยทำการสมัครเพื่อเข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมชุมชน ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ให้มีความพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ต่อไป

ใบสมัครเข้ารับการศึกษา

เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้าน จังหวัดชุมพร
2. สถานที่ตั้ง เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน เลขที่ 297 หมู่ที่ 4 ซอย - ถนน - ตำบล วังตะกอก อำเภอ หลังสวน จังหวัด ชุมพร รหัสไปรษณีย์ 86110 โทรศัพท์...(ที่ทำงาน) 077-582153 โทรสาร 077-544320
โทรศัพท์มือถือ...(ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้ / ผู้ประสานให้ข้อมูลแหล่งเรียนรู้) 081-8958130
เว็บไซต์...(ถ้ามี) -
E-mail...(ถ้ามี) folk_swu@hotmail.com
Facebook...(แหล่งเรียนรู้)...(ถ้ามี) -
ID Line...(ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้ / ผู้ประสานให้ข้อมูลแหล่งเรียนรู้) 0818958130
3. ผู้รับผิดชอบหลัก
หน่วยงาน/สถานที่ เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ชื่อ-สกุล ผู้รับผิดชอบ นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ (ดนตรีไทย)
โทรศัพท์...(ที่ทำงาน) 077-582153 โทรสาร 077-544320
โทรศัพท์...(มือถือ) 081-8958130
E-mail folk_swu@hotmail.com
ID Line 0818958130
4. ที่ปรึกษาของแหล่งเรียนรู้ (ที่มาจากสถาบันอุดมศึกษา หรือ องค์กรภาครัฐ หรือ องค์กรภาคเอกชน หรือ องค์กรภาคประชาสังคม) (หากที่ปรึกษาของแหล่งเรียนรู้ มีมากกว่า 1 คน สามารถเพิ่มเติมข้อมูลได้ตามจำนวนที่เหมาะสม) (ถ้ามี)
หน่วยงาน/สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ
ชื่อ-สกุล ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจี ศรีสมบัติ
ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทยและเอเชีย
โทรศัพท์...(ที่ทำงาน) 02-2600123 โทรสาร 02-2600123
โทรศัพท์...(มือถือ) 081-42046688

E-mail...(ถ้ามี).....

ID Line 08142046688

5. ประเภทของแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม (ทำเครื่องหมาย x ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง)

1) พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน (บ้าน/โรงเรียน/วัด/มัสยิด)

2) ศูนย์วัฒนธรรมในสถานศึกษา

3) บ้านศิลปินแห่งชาติ

4) แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ความเป็นมาของการก่อตั้งแหล่งเรียนรู้

เนื่องจากข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นบ้านในจังหวัดชุมพร โดยเฉพาะเรื่องของเพลงร้องพื้นบ้าน ซึ่งประกอบด้วย เพลงบอก เพลงเรือ เพลงนา และลำตัดลูกบท ซึ่งถือว่าเป็นศิลปะการแสดงที่กำลังถูกลดบทบาทลงตามสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม และประกอบกับผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านเพลงร้องประเภทนี้ก็กำลังจะหายไปอย่างต่อเนื่อง ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นครูผู้ที่มีความสนใจในเรื่องนี้ จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญ เพลงร้องพื้นบ้าน เหล่านี้และสนใจที่จะฝึกฝน ถ่ายทอด สืบทอด สานต่อองค์ความรู้ให้เกิดการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์ ในรูปแบบของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร สำหรับเยาวชนและผู้สนใจ ต่อไป

7. ปีที่เริ่มดำเนินการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม...พ.ศ 2562

8. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้

(1) เพื่อศึกษา รวบรวมองค์ความรู้ เพลงร้องพื้นบ้าน จังหวัดชุมพร ซึ่งประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท

(2) เพื่อฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้าน จังหวัดชุมพร

9. เอกลักษณ์หรือจุดเด่นทางวัฒนธรรมของท่าน (คำจำกัดความสั้น ๆ ที่บ่งบอกถึงความแหล่งเรียนรู้ของท่าน เพื่อให้เป็นที่รู้จัก)

ยกตัวอย่างเช่น

“วิถีชาวไทยทรงดำ เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องนุ่งห่ม ที่เกี่ยวเนื่องกับไทยทรงดำ”,

“เครื่องจักสานด้วยไม้ไผ่”,

“วิถีวนเกษตรกับการพึ่งตนเอง”,

“วัฒนธรรมชุมชน ฮีต 12 คอง 14 และศิลปะการแสดงหมอลำแคน พื้นบ้าน”,

“เพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร”

10. โปรดระบุประเภทการจัดแสดงในแหล่งเรียนรู้ของท่าน (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) วิถีชีวิตท้องถิ่น/ภูมิปัญญา
- 2) ชาติพันธุ์
- 3) ศิลปะ/การแสดง
- 4) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11. โปรดระบุการถ่ายทอด/เผยแพร่ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ของท่าน (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) นิทรรศการ
- 2) เว็บไซต์
- 3) แผ่นพับ
- 4) จัดกิจกรรม โปรดระบุกิจกรรมที่จัด การฝึกปฏิบัติเพลงร้องพื้นบ้าน, การแสดงใน

โอกาสต่าง ๆ

- 5) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. ภายในแหล่งเรียนรู้ หรือบริเวณทั้งหมดของแหล่งเรียนรู้ มีพื้นที่ดังนี้ (ถ้ามี) (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) อาคารนิทรรศการ จำนวน.....1.....แห่ง
- 2) ลานกิจกรรม / ลานวัฒนธรรม จำนวน.....แห่ง
- 3) เวทีแสดง จำนวน.....แห่ง
- 4) ห้องสมุดสารสนเทศ จำนวน.....แห่ง
- 5) สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในชุมชน (เสื้อผ้า หัตถกรรม อาหาร และ

อื่น ๆ)

(ถ้ามี) จำนวน.....แห่ง

- 6) อื่น ๆระบุ จำนวน.....1.....แห่ง

อาคารนิทรรศการ จะเป็นอาคารเดียวกันกับที่จะใช้เป็นสถานที่ในการปฏิบัติกิจกรรม

การร้องเพลงพื้นบ้านจังหวัดชุมพร

13. ผู้นำชมแหล่งเรียนรู้ (หากมีมากกว่า 1 คน สามารถเพิ่มเติมข้อมูลได้ตามจำนวนที่เหมาะสม)

- มี ดังนี้

1) มัคคุเทศก์ / นักสื่อความหมายท้องถิ่น จำนวน.....คน (พร้อมภาพประกอบ ถ้ามี)

ชื่อ - สกุล นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข

สามารถพูดได้ 2 ภาษา (รวมภาษาชาติพันธุ์หรือภาษาท้องถิ่น)

ภาษา ภาษาท้องถิ่นภาคใต้

ภาษา ภาษาราชการ (ภาษากลาง)

2) มัคคุเทศก์น้อย จำนวน.....คน (พร้อมภาพประกอบ ถ้ามี)

ชื่อ - สกุล.....

สามารถพูดได้.....ภาษา (รวมภาษาชาติพันธุ์หรือภาษาท้องถิ่น)

ภาษา.....

ภาษา.....

ไม่มี

14. แหล่งเรียนรู้ของท่านมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำ หรือไม่

มี จำนวน 1 คน

ไม่มี

15. ท่านมีวิธีการบริหารจัดการ/ทำงานในแหล่งเรียนรู้ของท่านอย่างไร

เนื่องด้วยข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องเพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร ซึ่งประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท เป็นฐานเดิม และก่อนที่จะทำการจัดตั้งเพื่อให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพรขึ้น ข้าพเจ้าก็จะทำการสำรวจความจำเป็นด้วยกระบวนการ ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้น และหลังจากนั้นก็ดำเนินการสู่กระบวนการประชุมกลุ่มใหญ่ เพื่อศึกษาแนวทาง กระบวนการ วิธีการ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพรขึ้น โดยในระยะต้นข้าพเจ้าจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หลักในการของการจัดการศูนย์การเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การปฏิบัติ การประสานงานกับหน่วยงานองค์กร ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ที่จะเข้ามาศึกษาแหล่งเรียนรู้ และในทุก ๆ เรื่อง ที่เกี่ยวข้อง และในระยะต่อไปในอนาคต ก็จะต้องมีกระบวนการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อให้เกิดความเป็นระบบเพิ่มมากขึ้นของศูนย์การเรียนรู้ต่อไป

16. ท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ/ทำงานในแหล่งเรียนรู้ของท่านอย่างไร (ถ้ามี)

ในระยะก่อนการจัดตั้ง ส่วนหนึ่งคงจะเป็นเรื่องของการศึกษาถึง บุคคลที่มีความรู้ความเกี่ยวข้องกับ เพลงร้องพื้นบ้านในจังหวัดชุมพร ด้วยการออกสำรวจ และศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานที่ค่อนข้างจะยาก ต่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ซึ่งทั้งนี้ก็ต้องอาศัย ข้อมูลพื้นฐานจากนักวิชาการ

วัฒนธรรมจังหวัดชุมพร และผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเป็นเบื้องต้น และในอีกส่วนหนึ่งคือ การหางบประมาณมาเพื่อ ใช้ในกิจกรรมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

17. ท่านมีความคาดหวัง / เป้าหมาย / ความมุ่งหวัง ในการบริหารจัดการ/ทำงานในแหล่งเรียนรู้ของท่านอย่างไร (ถ้ามี)

(1) ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้จะทำให้ศิลปะการแสดงพื้นบ้านด้านเพลงร้องในจังหวัดชุมพร จะสามารถสืบทอด ถ่ายทอด และยังคงซึ่งองค์ความรู้ ความเป็นอัตลักษณ์ ของศิลปะการแสดง เพลงร้องพื้นบ้าน ในจังหวัดชุมพร สืบต่อไป

(2) ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้จะให้สำหรับการถ่ายทอด การฝึกฝน การเรียนรู้ ทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติแก่ เยาวชน และผู้สนใจ

(3) ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ จะเป็นศูนย์แห่งการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้าน จังหวัดชุมพร

18. ท่านมีผลงานที่เคยเผยแพร่

มี ดังนี้

.....

.....

.....

ไม่มี

19. ท่านมีหน่วยงาน เครือข่าย องค์กร คณะบุคคลที่ร่วมดำเนินการ หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนา ศักยภาพ พื้นฟู พัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของแหล่งเรียนรู้ของท่านหรือไม่

มี ดังนี้

- อาจารย์และนิสิต ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขามานุษยวิทยามหาวิทยาลัยศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

- โรงเรียนมัธยมในจังหวัดชุมพร

- นายสพรั่ง ยินดี ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านจังหวัดชุมพร และครูภูมิปัญญาท่านอื่น

- เยาวชนและผู้สนใจทั่วไป

ไม่มี

20. ท่านมีการดำเนินการจัดหาแหล่งเงินทุน หรือระดมทุน หรือมีรายได้โดยวิธีการใด ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้

มี ดังนี้

- (1) การใช้งบประมาณของตนเอง
- (2) การของบประมาณจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
- (3) การขอสนับสนุนจากบริษัท ห้างร้าน หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ไม่มี

21. แหล่งเรียนรู้ของท่านตั้งอยู่ในชุมชนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ อื่น ๆ ของกระทรวงวัฒนธรรม หรือไม่

เคย

พ.ศ.	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	จำนวนงบประมาณ	รายละเอียดอื่น ๆ

ไม่เคย

22. แหล่งเรียนรู้ของท่านเคยได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชน ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม หรือไม่

เคย ประจำปีงบประมาณ ดังนี้

พ.ศ.	ชื่อโครงการ/กิจกรรม สนับสนุน	จำนวนงบประมาณ	รายละเอียดอื่น ๆ

ไม่เคย

23. แหล่งเรียนรู้ของท่านเคยได้รับสนับสนุนงบประมาณ จากหน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ หรือไม่

เคย ดังนี้

พ.ศ.	ชื่อหน่วยงานที่สนับสนุน	เรื่อง/ชื่อโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุน	งบประมาณ	รายละเอียดอื่น ๆ

ไม่เคย

24. ภาพถ่ายแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ภาพบริเวณหน้าแหล่งเรียนรู้โดยมีภาพที่เห็นป้ายชื่อแหล่งเรียนรู้ ภาพหน้าอาคารสถานที่ของแหล่งเรียนรู้ ภาพบรรยากาศภายในแหล่งเรียนรู้ ภาพถ่ายสิ่งของที่จัดแสดง (ที่น่าสนใจ / พอสั่งเขป) ภาพถ่ายมีคนเยี่ยมชม หรือกิจกรรมต่าง ๆ และภาพในมุมต่าง ๆ หลาย ๆ มุม

(*บรรจุลงในแผ่นดีวีดีจำนวนไม่น้อยกว่า 10 ภาพ) เนื่องจากเป็นการขอทุนสนับสนุนเป็นครั้งแรก จึงไม่สามารถที่จะมีภาพกิจกรรมที่สมบูรณ์ได้ คงมีแต่ภาพกิจกรรมการฝึกหัดเบื้องต้น และสถานที่ที่จะใช้สำหรับเป็นศูนย์การเรียนรู้ เป็นเบื้องต้นได้เท่านั้น

25. วันและเวลาที่เปิดให้บริการ

1) เปิดให้บริการวัน ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.30น. ถึงเวลา 15.30 น.

2) จำนวนผู้ใช้บริการเฉลี่ยปีละ จำนวน - คน

3) ราคา อัตราค่าบริการ การเข้าชมแหล่งเรียนรู้ (ถ้ามี).....

ไม่มี.....

26. แผนที่เชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ พร้อมภาพประกอบ (ถ้ามี)

(กรณีได้จัดทำไว้แล้ว ให้บรรจุภาพ หรือไฟล์ลงในแผ่นดีวีดีเพื่อเป็นเอกสารประกอบ)

ไม่มี.....

27. การเดินทาง

1) รถยนต์ส่วนตัว

เดินทางผ่านถนนหลวงหมายเลข.....4.....และต่อด้วย.....

เดินทางผ่านถนน.....และต่อด้วย.....

2) รถไฟ (ถ้ามี)

ลงที่สถานี.....หลังสวน.....และต่อด้วย...รถจักรยานยนต์รับจ้าง

3) รถประจำทาง (ถ้ามี)

ลงที่สถานี.....รถตู้...รถบัส.....และต่อด้วย.....การเดินทางประมาณ 300 เมตร.....

4) เครื่องบิน (ถ้ามี)

ลงที่สถานี...สนามบินสุราษฎร์ธานีหรือสนามบินชุมพร..และต่อด้วย.รถรับจ้างหรือรถ

ประจำทาง.

28. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

เพื่อให้ศิลปะการแสดงด้านเพลงร้องพื้นบ้านในจังหวัดชุมพร ยังคงอยู่คู่กับจังหวัดชุมพร และเป็นศิลปะประจำชาติไทย ควรมีการจัดการส่งเสริมการประกวดบทเพลงพื้นบ้านจังหวัดชุมพร หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะวัฒนธรรมพื้นบ้าน ขึ้นเพื่อการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์อีก แนวทางหนึ่ง

ลงชื่อ.....

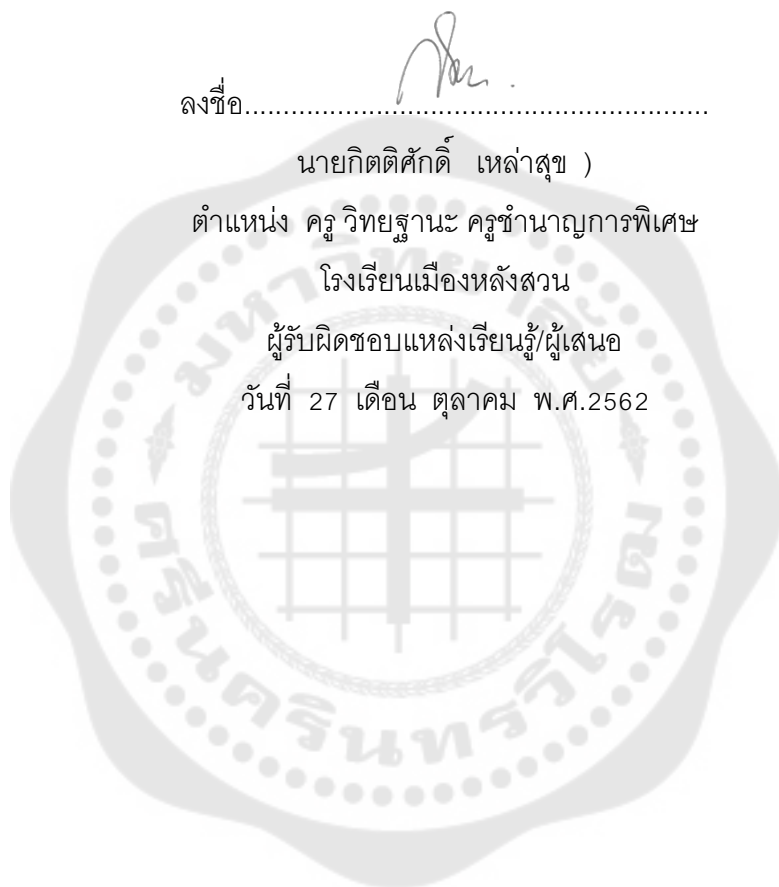
นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข)

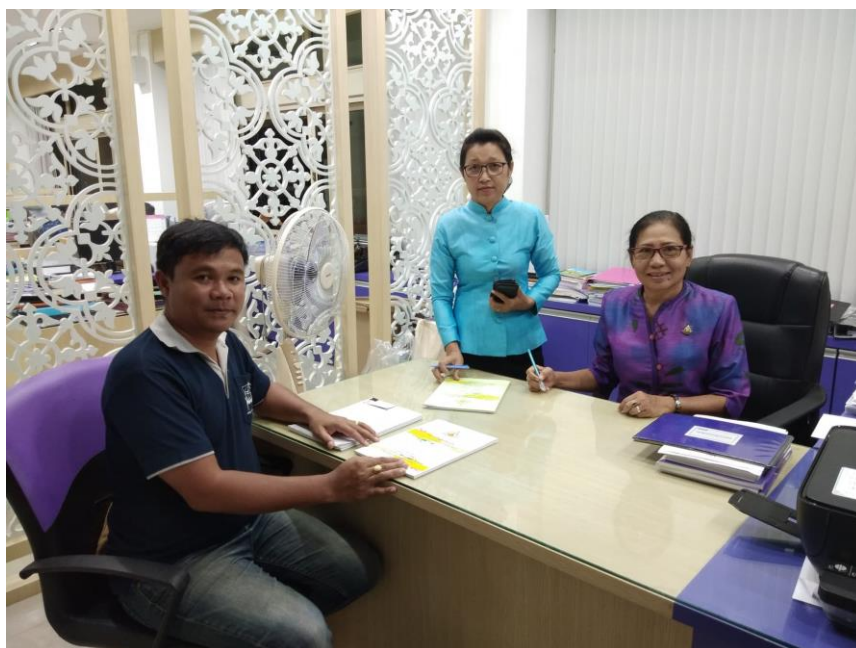
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเมืองหลังสวน

ผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ผู้เสนอ

วันที่ 27 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2562

ภาพประกอบ 32 การประสานงานขอความร่วมมือการตั้งศูนย์การเรียนรู้
จากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 16 ตุลาคม 2562)

ภาพประกอบ 33 สถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 10 ธันวาคม 2562)

ภาพประกอบ 34 สถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 10 ธันวาคม 2562)

ภาพประกอบ 35 การเรียนการสอนในศูนย์การเรียนรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ที่มา : (กิตติศักดิ์ เหล่าสุข, 17 มกราคม 2563)

2.3.2 แนวทางการอนุรักษ์ การนำเสนอการแสดงเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์จำนวน 7 กิจกรรม ได้แก่ งานล่องแพพะโต๊ะ งานประเพณีขึ้นเบญจา งานโลกทะเลชุมพร งานขึ้นถ้ำรับร่อ งานห่มผ้าพระบรมธาตุสวี งานประเพณีแห่พระแข่งเรืออำเภอหลังสวน และงานกาชาดจังหวัดชุมพร โดยในแต่ละกิจกรรมมีรายละเอียดดังนี้

เนื่องจากจังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดที่เรียกได้ว่าเป็นเมืองรอง มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมประเพณี การประกอบอาชีพ สภาพเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว โดยในแต่ละรอบปี ก็จะมีการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ได้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ภายใต้การนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป โดยมีรายละเอียดการท่องเที่ยวในรอบปีอยู่ประมาณ 7 กิจกรรม และในส่วนของช่วงเวลานอกเหนือจากกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมหลักแล้ว จังหวัดชุมพรก็ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายด้านการท่องเที่ยว หนึ่งในทางแสดงสำหรับการดึงดูดนักท่องเที่ยวก็จะมี การนำเสนอ กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมเข้ามาผสมผสานสอดแทรกอยู่ด้วย เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศิลปะวัฒนธรรมด้านการแสดงของพื้นที่ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจังหวัดชุมพร และในปัจจุบันก็หาชุมชนได้ยาก ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการอนุรักษ์เพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้ จังหวัดชุมพร ด้วยการนำเสนอผลการงานแสดงที่ได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริม จากผลงานการวิจัยนี้ แล้วนำเสนอต่อสาธารณะชนผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรโดยการประสานงานและสนับสนุนจากวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร การท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรและองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรมการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

1. งานล่องแพพะโต๊ะ จะจัดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี
2. งานประเพณีขึ้นเบญจา จะจัดขึ้นทุกวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี
3. งานโลกทะเลชุมพร จะจัดขึ้นในเดือนมีนาคม ของทุกปี
4. งานขึ้นถ้ำรับร่อ จะจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม ของทุกปี
5. งานห่มผ้าพระบรมธาตุสวี จะจัดขึ้นในเดือนกรกฎาคม ของทุกปี
6. งานประเพณีแห่พระแข่งเรืออำเภอหลังสวน จัดขึ้นในเดือนตุลาคมทุกปี
7. งานกาชาดจังหวัดชุมพร จะจัดขึ้นในเดือนธันวาคม ของทุกปี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ความรู้ของเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร เพื่อการฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผล

เพลงบอก

เพลงบอกเป็นที่นิยมว่าหรือร้องกันทั่วไปในแถบจังหวัดภาคใต้ นิยมร้องกัน ในช่วงเทศกาลตรุษสงกรานต์ มีลักษณะท่วงทำนอง เป็นการบอกเล่าเรื่องราวข่าวสาร ไปตามหมู่บ้าน บริเวณใกล้เคียง ว่ากำลังจะมี หรือจะทำอะไรกันให้ทราบโดยทั่วกัน เช่น การร้องเพลงบอกเกี่ยวกับวันสงกรานต์ การร้องเพลงบอกเพื่อเชิญชวนกันไปงานบุญ โดยจะมีการสอดแทรกสำนวน คติ สุภาษิต คำสอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดำรงชีวิต การสร้างแรงจูงใจ ข้อคิดต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้มีความสนใจที่จะศึกษาเล่าเรียน เพื่อมีการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงเหตุการณ์เฉพาะหน้าทั่วไป จึงทำให้ผู้ได้รับฟังเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และได้รับประโยชน์ด้วย ผู้ทำหน้าที่ร้องหรือว่าเพลงบอก ส่วนมากจะเป็นผู้มีปฏิภาณไหวพริบดีในเชิงบทกลอน และเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ดีเพราะต้องมีการร้องหรือว่าเพลงบอกเป็นลักษณะกลอนสด มีพ่อเพลงหรือแม่เพลง ทำหน้าที่เป็นผู้ร้องนะ และมีลูกคู่คอยร้องรับ ประมาณสามถึงสี่คน หรือมากกว่านั้นก็ย่อมได้ใช้ฉิ่ง กรับแกระ เป็นเครื่องกำหนดจังหวะ ประกอบอีกก็ได้ เมื่อคณะเพลงบอกไปถึง พอเริ่มเข้าประตูรั้วบริเวณบ้าน ก็จะเริ่มร้องเพลงโดยร้องไปเดินไป บทร้องเนื้อร้องเป็นทำนองแบบชมนก ชมไม้ ชมบ้านเรือน ในการร้องเพลงบอก ที่เป็นรูปแบบของการแสดงทักมี จังหวะ ทำนอง เข้ามาประกอบด้วยจึงจะทำให้เพลงบอกมีความน่าสนใจ มีความไพเราะน่าฟัง สนุกสนาน การแต่งกายจะแต่งกายแบบพื้นเมือง การร้องเพลงบอกใช้ภาษาถิ่นปักษ์ใต้ โดยร้องต้นเป็นกลอนสด การใช้ปฏิภาณในการร้องไปตามเหตุการณ์ที่พบเห็น แม่เพลงจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ปฏิภาณไหวพริบดี และมีความเชี่ยวชาญสามารถฝึกฝนจนแม่นยำในเชิงกลอนได้เป็นอย่างดี แม่เพลงทำหน้าที่ร้องบทเพลงบอก ส่วนลูกคู่ ทำหน้าที่ในการร้องรับโดยต้องจดจำบทร้องนี้ให้ได้เพราะจะต้องร้องรับในทุกบทเพลงบอก ตามวรรณคดีเพลงคือ วรรณคดี 1 “ว่าเอ้อว่าเหอ” “ว่าทอยซำฉำเหอ” และวรรณคดี 2 “ไซ้แล้ว” แล้วก็ร้องบทร้องตามกรอบตามเทคนิค วิธีการร้องเพลงบอก ไปจนกว่าจะจบหรือสิ้นสุดการร้องเพลงบอก บทกลอนและการบันทึก เพลงบอกจะมีลักษณะเป็นบทกลอน มีฉันทลักษณ์เป็น

แบบฉบับของตนเอง ส่วนมากกลอนหนึ่งบทจะประกอบด้วย 4 วรรค ในแต่ละวรรคจะมี 6-10 พยางค์ เนื่องจากการแสดงเพลงบอกเป็นการแสดงพื้นบ้าน ที่เป็นมรดกทางสังคมวัฒนธรรมอันล้ำค่า ที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสม สว่างสรรค์ และสืบทอดไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ประจำชาติ ที่ได้ส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ให้ได้เรียนรู้ และรักศรัทธาในคุณค่าในศิลปะพื้นบ้านที่ดั่งงามในแขนงนี้ จนทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และพร้อมที่จะช่วยสืบทอด จรรโลง และถำรงไว้เป็นสมบัติของชาติสืบไป และในส่วนของ การแสดงการร้องเพลงบอกนั้นจะไม่มีพิธีกรรม การการตั้งเครื่องบูชาครุเหมือนแจกเช่นพิธีการไหว้ครุ การแสดงมโนราห์หรือหนังตะลุง แต่อย่างไร เว้นแต่การที่ผู้ที่จะร้องเพลงบอก จะแสดงความเคารพต่อคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เจ้าที่เจ้าทาง ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณต่าง ๆ ด้วยการยกมือไหว้แล้วร้องบทเพลงบอก ที่ว่า มีเนื้อร้องว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับคำบูชา คำอวยชัยให้พร ต่อสิ่งที่ตนเคารพบูชาหรือแม้แต่การเคารพผู้เป็นเจ้าของบ้านเจ้าของเรือน ผู้ฟังผู้ชมการแสดงเพลงบอก เพื่อให้ช่วยอำนวยความสะดวกให้พร ให้การร้องเพลงบอกในครั้งนี้ ได้บรรลุผลสำเร็จไปได้ด้วยความราบรื่น เรียบร้อยทุกประการ เพลงบอกไม่มีกฎข้อห้าม หรือข้อยกเว้นในการฝึกซ้อมเล่นปฏิบัติแต่อย่างใด คงมีแต่สิ่งที่ได้ปฏิบัติ สืบทอด สืบต่อกันมาทั้งนี้คงเป็นเพราะความเหมาะสม การเป็นที่นิยมเป็นที่ชื่นชอบถูกต้องด้วยกาลเทศะมากกว่า ภายใต้จิตสำนึกแห่งความเหมาะสมของการแสดงเพลงบอก จึงทำให้การแสดงเพลงบอกได้ประสบความสำเร็จในการแสดงนั้น ๆ ไปอย่างราบรื่น จนกลายเป็นกฎข้อห้าม เพื่อเป็นกรอบแนวปฏิบัติสืบต่อกัน มีการสืบทอดและการฝึกฝน ในการเรียนรู้ฝึกฝนเพลงบอก จะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ บทบาทหน้าที่ ด้านการให้ความบันเทิง เพื่อความสนุกสนาน ความรื่นเริงเป็นการทำให้ผู้ร้องเล่น ผู้ชมผู้ฟังได้ผ่อนคลายความเครียด ด้านการให้ความรู้ เพลงบอกที่เกิดขึ้นในสังคม นอกเหนือจากจะสร้างความบันเทิงให้กับสมาชิกในสังคมแล้ว ในเนื้อร้องของเพลงบอก ที่พ่อเพลง แม่เพลงได้ว่าบท ที่มีทั้งประวัติ ประวัติศาสตร์ องค์ความรู้ ด้านอื่น ๆ แม้แต่ความรู้ด้านบทประพันธ์ จังหวะ ดนตรี ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ได้รับการส่งผ่านบทร้องเพลงบอกทั้งสิ้น ความรู้นี้จะเป็นความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีการสอดแทรกคติธรรม คำสอน คุณธรรมจริยธรรม ตามคำสอนตามหลักศาสนา มีค่านิยม กฎเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติในสังคม ด้านการสะท้อนสังคม ให้แนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นบรรทัดฐาน ระเบียบแบบแผน พฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม ที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ ในบางครั้งเพลงบอกยังทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้นอีกด้วย สมาชิกในสังคมสามารถเรียนรู้รับรู้ พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดีได้ อันจะยังผลทำให้สมาชิกในสังคมผู้ที่ได้สัมผัสกับเพลงบอกหรือศิลปะการแสดงด้านอื่น ๆ ได้เกิดการตกผลึกแนวปฏิบัติตน ที่ตนในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ด้านการประชาสัมพันธ์เพลงบอก สามารถที่จะเป็นกระบอกเสียง

ของสังคมได้เป็นอย่างดี ตามชื่อศิลปะการแสดงเพลงที่เรียกว่า เพลงบอก ที่หมายถึง การบอกกล่าว การส่งสาร การประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็แล้วแต่ ในยุคสมัยแห่งการมีสภาพสังคมแบบชนบท ที่มีความห่างไกลความเจริญที่มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้น คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นเพลงบอกที่ได้มีส่วนในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทุกอย่างไป เวลา โอกาส สถานที่ในการแสดง การร้องเพลงบอกนิยมร้องทั้งในงานมงคลและงานอวมงคล สภาพปัจจุบัน เพลงบอกถูกลดบทบาทความนิยมจากสังคมลงเป็นอย่างมาก มีเพียงคนเฒ่าคนแก่เพียงไม่กี่คนที่สามารถร้องเล่นได้ จนแทบจะไม่พบการร้องเล่นในวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันของคนในจังหวัดชุมพรแล้ว ถ้าหากไม่ได้รับความสนใจ การสนับสนุน การฟื้นฟู เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านเพลงบอกแล้ว ในอนาคตการแสดงเพลงบอกอาจจะไม่สามารถพบเห็นได้ในจังหวัดชุมพรได้อีกต่อไป

เพลงนา

เพลงนามีลักษณะเป็นเพลงร้องพื้นบ้านที่อยู่ควบคู่กับชาวชุมพรมาอย่างยาวนาน ไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นในช่วงยุคสมัยใด หรือเมื่อใด หรือแม้แต่การหาหลักฐานร่องรอยการบันทึกที่มา ก็ไม่มีความชัดเจนแต่อย่างใด จนต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 หลังจาก ช่วงการเลิกทาสไปแล้ว เพลงนาก็คงได้รับความนิยมแพร่หลายกันออกไปในวงกว้างในจังหวัดชุมพร จึงมีที่มาของคำว่า “มวยดีไซยา เพลงนาชุมพร” จึงนับได้ว่า “เพลงนา” เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชุมพร ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ที่มีท่วงทำนองเนิบนาบ ไม่ใช่เครื่องดนตรีประกอบกรร้อง ในการร้องเพลงนาจะร้องกันเป็นคู่ คนหนึ่งเป็นแม่เพลงร้องนำเรียก ต้นไฟ แม่คู่ หรือแม่เพลง มีคนรับทอดอีกคนหนึ่งเรียกท้ายไฟ เป็นการผลัดเปลี่ยนช่วยกันร้องนำและรับ การรับอย่างกลมกลืนเรียกว่า ทอย เพื่อกันไม่ให้ลืมนและช่วยขัดเกลาสำนวนบทร้องอีกด้วย โอกาสในการขับร้องคือเวลาเก็บเกี่ยวข้าวในนา และในโอกาสทั่วไป มีธรรมเนียมการร้องโดยเริ่มจากการบูชาคุณพระรัตนตรัย คุณบิดามารดา ครู อาจารย์ เจ้าฟ้าพระมหากษัตริย์ แล้วจึงดำเนินเรื่อง บทร้อง มีบทไหว้ครู บทชมโฉม บทฝากรัก บทลา และบทเรื่องราวทั่ว ๆ ไป การร้องเพลงนา จะไม่ใช่เครื่องดนตรีประกอบ เพลงนามีท่วงทำนองช้า เรียบง่ายลักษณะกระสวนทำนอง วนไปมา แบ่งหน้าที่กันร้องระหว่างหัวไฟท้ายไฟ ร้องไปจนกว่าจะจบบทร้องเพลงนา แล้วจะทำการทอดเสียงทั้งหัวไฟและท้ายไฟ ร้องพร้อมกันแล้วทอดจังหวะซ้าลง เพื่อจบ การแต่งกายจะแต่งกายแบบพื้นเมือง หรือชุดสุภาพทั้งหญิงและชาย เพลงนา จะมีรูปแบบฉันทลักษณ์อยู่ 3 แบบ คือ แบบที่ 1 เรียกว่า “ร้องแบบสะบัดสะบั้ง” แบบที่ 2 เรียกว่า “ร้องแบบร่าย” แบบที่ 3 เรียกว่า “ร้องแบบธรรมดาทั่วไป” เนื่องจากในอดีตผู้คนในจังหวัดชุมพรส่วนหนึ่งก็มีพื้นที่ในการทำนา และการปลูกข้าวไร่ จึงมีสิ่งๆ เหมือนกันในด้านของความเชื่อ และพิธีกรรมที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับข้าว คือการนับถือแม่โพสพ ที่ผู้ปลูกข้าวจะต้อง

ให้การเคารพบูชา สืบเนื่องกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ การร้องเพลงน่านั้น ไม่มีการกำหนดกฎข้อห้ามไว้แต่อย่างใด จึงทำให้ผู้ที่สนใจทุกคน สามารถที่จะขับร้องได้ ทั้งนี้ก็ต้องตั้งอยู่ในความเหมาะสม ทั้งกาลเทศะในการแสดง นั้นหมายความว่า เพลงนา ไม่ได้จำกัดในเรื่องของข้อห้ามสำหรับการแสดงใด ๆ เลย เพราะผู้ที่ร้องเพลงพื้นบ้านจำพวกนี้ได้ ส่วนหนึ่งก็ย่อมที่จะมีจิตสำนึกที่ดี สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และปฏิบัติได้ในสิ่งที่ดี ที่เหมาะที่ควร ในส่วนของบทร้องเพลงนา ก็จะมีในหลาย ๆ รูปแบบเช่นในบทไหว้ครู และเพลงน่ายังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น วัฒนธรรมทางด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านของกระทรวงวัฒนธรรม เพลงนาเป็นการแสดงพื้นบ้าน ที่ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความบันเทิง ความรื่นเริง โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกิดขึ้น ในช่วงระหว่างของการทำงาน ที่สามารถทำให้คลายความเหนื่อยล้าจากการทำงานได้เป็นอย่างดี ทั้งยังทำให้สมาชิกในสังคมเกิดความรักความผูกพัน กระชับมิตรไมตรีได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้จะให้ ทั้งความบันเทิง ความรู้ ข้อคิด แนวคิด คติธรรม หลักคำสอน ค่านิยม ทางพุทธศาสนา เช่น การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพื่อเสริมสร้างด้านคุณธรรม และจริยธรรมซึ่งได้มีกล่าวไว้ในบทร้องเพลงนาในหลาย ๆ บท เช่น ในบทร้องเพลงนาวัฒนธรรมที่ได้กล่าวถึง การกราบไหว้ การยกย่องเคารพบูชาผู้อาวุโสกว่า การสอนให้คนเป็นคนสุภาพเรียบร้อยทั้งกายวาจาใจ การให้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณี การแสดงพื้นบ้านพื้นเมือง ที่เป็นประเพณีในท้องถิ่นที่ได้มีการสืบทอดกันมานาน ให้คนในสังคมได้เกิดความตระหนักที่จะรัก หวงแหน พัฒนา ส่งเสริม และอนุรักษ์สำหรับคนรุ่นต่อไป

เพลงเรือ

เพลงเรือ ชุมพร จัดเป็นเพลงพื้นบ้านโดยแท้ของชาวชุมพรมาอย่างยาวนานกว่า 200 ปี โดยมักมีการร้องเล่นกัน ในช่วงงานประเพณีชักพระทางน้ำ ที่ได้จัดให้มีขึ้นในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันที่พระสงฆ์ที่ได้เข้าพรรษามาเป็นเวลา 3 เดือน ได้ครบกำหนดแล้วออกพรรษา และวันออกพรรษานี้เอง จึงถือว่าเป็นวันสำคัญที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จได้ลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มาสู่เมืองมนุษย์ เพื่อทรงโปรดพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย โดยที่พุทธศาสนิกชนต่างก็ไปเดินทางไปวัดเพื่อร่วมกันบำเพ็ญกุศล โดยได้มีการทำบุญตักบาตรเทโวบ้าง ทำบุญเลี้ยงพระ และในวันเวลาดังกล่าวนี้อีกก็เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระเสด็จ” ได้จัดให้มีการจัดกระบวนแห่ ที่มีทั้งกระบวนแห่ทางบก ทางน้ำ แล้วแต่จะสะดวก และในขบวนแห่ทางน้ำนั้น ได้จัดให้มีการประดับตกแต่งลำเรือที่จะใช้ในการแห่ มาที่เรียกว่า เรือพระ ไว้อย่างสวยงาม โดยในขบวนเรือ ที่ร่วมกันพายลากจูงกัน จะประกอบด้วยเรือหลายประเภท เช่น เรือยาวพายแข่ง เรือสวยงาม เรือตลกขบขัน เป็นต้น ตามแต่จะร่วมกันตกลง จัดประดับตกแต่ง แล้วจะนำมาร่วมกันตามแต่ที่เหมาะสม และในขณะที่มีการพายเรือมานั้นก็มีการร้องรำทำเพลงไปด้วยความ

สนุกสนานรื่นเริง ที่เรียกว่า “เพลงเรือ” มีผู้คนมากมายอยู่ในลำเรือ ตามแต่ขนาดของตัวลำเรือ ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป อาจได้ถึง 20-30 คนก็เป็นได้ ซึ่ง ทุกคนที่อยู่ในลำเรือจะสามารถเป็นทั้งพ่อเพลง และแม่เพลงได้ ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ตีพายในเรือ นั้น ก็ทำหน้าที่เป็นเป็นลูกคู่คอยร้องรับตาม ท่วงทำนองบทร้องของเพลงเรือที่พ่อเพลงหรือแม่เพลงเป็นผู้ร้องนำ การชักพระทางน้ำนี้จะมีเกือบ ทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร เนื่องจากในทุกอำเภอของจังหวัดชุมพรจะมีแม่น้ำสายสำคัญใหญ่อยู่ ประจำอำเภอแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสมัยโบราณ การคมนาคมเดินทางสัญจรไปมา มักจะใช้ เรือเป็นพาหนะ และวัดก็จะตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำด้วย จึงทำให้มี ท่าหน้า หรือ หน้าท่า ที่มีผู้คนใช้ ร่วมกันมากก็จะมีทางขึ้นลงจากเรือขึ้นสู่ฝั่ง อาจมีได้ทั้งเรือโดยสาร เรือขายสินค้า จึงได้มีการนัดหมายกันเพื่อไปทำบุญร่วมกันเป็นหมู่คณะ เช่น การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า และมีการจัดกิจกรรม ร่วมกันเพื่อสร้างความรื่นเริงเช่น การแข่งเรือพาย การประกวดเรือสวยงาม และประเพณีตลกขบขัน นอกจากในลำคลองที่มีเรือนานาชนิดแล้ว บริเวณสองฝั่งคลองก็มีประชาชนที่มารอเฝ้าชมเรือใน กระบวนกันอย่างมากมายอีกด้วย การร้องเพลงเรือ ไม่ใช่เครื่องดนตรีใด ๆ ประกอบแต่จะใช้พายที่ ผู้ร้องเพลงเรือถืออยู่นำไปเคาะกระทบกับกาบเรือเบาๆ ก็จะได้เสียงเป็นจังหวะพร้อม ๆ กัน คล้ายคลึงกับเสียงเคาะกระทบของกรับเสภา การแต่งกายจะแต่งกายแบบพื้นเมืองหรือชุดสุภาพ เน้นสีล้วนสวยงาม ลักษณะของบทร้อง เนื้อร้องเพลงเรือ นั้น จะถูกถ่ายทอดออกมาในลักษณะของ คำประพันธ์ ในอดีตก็จะเป็นการร้องกันสด ๆ โต้ตอบกันไปมาระหว่าง เรือชายและเรือหญิง ผู้ที่ ทำหน้าที่ร้องนำในลำเรือ เรียกว่า พ่อเพลงแม่เพลง แล้วมีผู้ที่ทำหน้าที่เป็นลูกคู่ที่อยู่ในลำเรือ โดยแต่ ละลำเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ร้องรับต่อจากพ่อเพลงหรือแม่เพลง ด้วยคำว่า “น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เห้ย” แล้ว ต่อด้วยบทกลอนร้องที่ร้องตามพ่อเพลงแม่เพลงในวรรคเพลงถัดไป โดยเนื้อร้องจะมีลักษณะบท ร้องในหลายรูปแบบแต่จะเป็นในเชิงสร้างสรรค์ ที่เป็นที่ชื่นชอบ ไม่มุ่งไปในทางไม่เหมาะสม ไม่ดี หรือสิ่งที่ไม่เป็นมงคลต่าง ๆ อาจจะไปในเชิง สองแง่สองง่าม สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตลกขบขัน ก็เป็นได้ ใน เนื้อเรื่องหรือเนื้อร้องจะเป็นบทกลอนคือ บทไหว้ บทบวงสรวงแม่ย่านาง บทชมเรือพระ บทชิงชู้ บท ขบขัน บทเปรียบเทียบ บทเวียบเวียน บทลา บทฝากรัก บทแม่กระทู้ บทกลอนร้อง และบทเรื่องราว ทั่วไป บทกลอนเพลงเรือ มีรูปแบบฉันทลักษณ์อยู่ 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เรียกว่า กลอนสี่ แบบที่ 2 เรียกว่า กลอนแปด การร้องเพลงเรือ พ่อเพลงหรือแม่เพลงจะร้องนำในวรรค 1 และวรรค 2 จังหวะ การเคาะกาบเรือ เพราะผู้ร้องเพลงเรือทุกคนถือพายทุกคน เมื่อพ่อเพลงหรือแม่เพลงร้องวรรค 2 จบผู้ที่ทำหน้าที่เป็นลูกคู่ ก็จะร้องรับ ด้วยคำว่า “น้องพี่เอ๋ย สาวพี่เห้ย” และต่อด้วยร้องซ้ำวรรค 2 ทั้งหมดอีกครั้ง ส่วนมากจะปรากฏในรูปแบบกลอนเพลงเรือที่มี 4-6 คำ หลังจากนั้นก็จะร้องในรูปแบบ เดิมเวียนไปเรื่อย ๆ จนจบในวรรคสุดท้ายตามแต่พ่อเพลงหรือแม่เพลงจะร้องทอดลงจบด้วย

จังหวะที่ทอดช้าลง โดยอาจจะลงจบในแบบคำธรรมดาทั่วไป หรือ มีคำว่า เอย เหยย เฮย ก็ได้ ตัวอย่างบทร้องเพลงเรือและบทร้องลงจบ มีพิธีบวงสรวงแม่ย่านางเรือ เพราะเชื่อว่าจะทำให้เจ้าของเรือและผู้ที่อยู่ในเรือมีความสุขความเจริญ มีความปลอดภัยจะไม่อันตรายใด ๆ เกิดขึ้น การร้องเพลงเรื่อนั้น ไม่มีกฎข้อห้ามไว้แต่อย่างใด ทุกคนสามารถที่จะร้องเพลงเรือได้ มีการสืบทอดและถ่ายทอดมา คล้ายคลึงกันกับศิลปะการแสดงอื่น ๆ คือการถ่ายทอดแบบ “มุขปาฐะ” เนื่องจากการร้องเล่นเพลงเรือจะเกิดขึ้นในช่วงของการงานบุญ โดยเฉพาะงานกฐิน ถือเป็นงานบุญใหญ่ประจำปีทีในแต่ละท้องถิ่นแต่ละวัดจะได้จัดขึ้นมาเพื่อเป็นการหาเงินพัฒนาวัดในชุมชนของตนเอง เพราะฉะนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำบุญใหญ่ครั้งนี้ ที่ได้รับความร่วมมือกันจากคนทั่วทั้งชุมชนผู้ที่เข้าร่วมซึ่งนอกเหนือจากการที่ได้รับบุญกุศลแห่งการร่วมกันทำบุญแล้ว ก็จะได้รับซึ่งความสุขสนุกสนาน รื่นเริง บันเทิงใจทั้งสิ้น สมกับที่ให้การรอคอยมาแรมปี เนื้อร้องของเพลงเรือ ที่พ่อเพลงแม่เพลงได้ว่าบท ที่มีทั้ง ประวัติประวัติศาสตร์ องค์กรความรู้ แง่คิดคติธรรมหลักคำสอน ค่านิยม ทางพุทธศาสนา ด้านอื่น ๆ แม้แต่ความรู้ด้านบทประพันธ์ จังหวะ ดนตรี ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ได้รับการส่งผ่านบทร้องเพลงเรือทั้งสิ้น สิ่งที่เป็นสิ่งพลอยได้ที่แอบแฝงมาจากบทร้องเพลงเรื่อนั้น ก็จะทำให้ข้อคิด ให้แนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น

ลำดับลูกบท

ลำดับลูกบท เป็นการแสดงที่ได้รับอิทธิพลมาจากทั้งการแสดงลำตัดในภาคกลาง และภาคใต้โดยชาวมุสลิม ลำตัดลูกบทจังหวัดชุมพร แต่เดิมนั้นนิยมเล่นกันมายาวนาน แต่ในระยะหลังประมาณ 60 ปีก่อนการแสดงลำตัดลูกบท ไม่มีการแสดงให้พบเห็นอีกต่อไป มีการแสดงครั้งสุดท้ายที่บ้านไร่ล่าง มีคณะแสดงอยู่ 2 คณะ การเล่นลำตัดลูกบท ใช้รำมะนาลำตัด เป็นเครื่องดนตรี นิยมเล่นเมื่อเสร็จการทำงานตอนกลางวันแล้ว พอตกคำก็ร้องรำทำเพลงกันตามหมู่บ้านในชนบท หมุนเวียนกันไป บทกลอนฉันทลักษณ์ นิยมใช้แบบกลอนสี่ มาเป็นบทร้อง โดยมีการร้องสลับรับกับลูกบทหรือผู้รับร้อง ไม่จับเรื่องราว ที่จับทัพเป็นเรื่องต่าง ๆ ก็มี โดยใช้คนไปยืนสองคนว่ากลอนต่อกัน มีลูกรับผลัดเปลี่ยนกันว่าทำนอง ต่อมาก็แสดงเป็นเรื่องราว เริ่มตั้งแต่การว่าบทหลังฉาก การร้องเต้นประกอบดนตรีทั้งผู้แสดงที่เป็นผู้หญิงและชายสลับกันไป มีการออกแขกคล้ายกับการแสดงลิเกในภาคกลาง ก่อนจะเข้าสู่เรื่องราวของการแสดง ก็จะมีผู้ออกมาประกาศฉากการแสดง ขึ้นสลับกันไปจนจบเรื่องที่แสดง ผู้แสดงจะมีการร้องบทลำตัดตามบทที่ตนเองได้รับ แต่บทนั้นจะไม่ยาวมาก แต่กระชับด้วยความสำคัญหรือบทสำคัญเท่านั้น ทั้งนี้อาจจะสาเหตุว่าถ้ายาวนานจนเกินไปแล้ว อาจจะทำให้ผู้ชมการแสดงเกิดความเบื่อหน่าย จึงต้องเร่งรัดเนื้อหาไม่ให้ยืดเยื้อจนเกินไป โดยใช้เวลาในการแสดงทั้งหมดประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที มีตัวเจ้าเมือง นาง

เมือง พระเอก พระรอง ตา ยาย ตัวตลก เป็นไปตามเรื่องที่จะแสดงโดยเอาเรื่องราวจากวรรณคดีต่าง ๆ เช่น สังข์ทอง ไกรทอง ลักษณะวงศ์ จันทโรครพรร ฯลฯ ใช้นำมาแสดงเป็นตอน ๆ และในการนำเสนอผลงานการแสดงลำตัดลูกบทนั้น จะใช้ฉากหรือไม่ใช้ฉากก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ความสะดวกเหมาะสมตามแต่ความต้องการของทั้งเจ้าภาพ และคณะผู้แสดง ลำตัดลูกบทหนึ่งคณะ จะมีจำนวนผู้แสดงมากหรือน้อยนั้น ก็แล้วแต่จะจัดหามาได้ให้เหมาะสมกับบทหรือเรื่องที่จะแสดง อาจจะมีตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปก็ได้ จะใช้เครื่องดนตรีประกอบคือ รำมะนาลำตัด ฉิ่ง และมีการปรบมือ เพื่อให้จังหวะ มีการแต่งกาย เน้นความเรียบร้อยเหมาะสมกับบทบาท ของตัวละครตัวละคร บทร้องหรือเนื้อเรื่องของการแสดงลำตัดลูกบทนั้น มักจะเป็นเรื่องเป็นราว แล้วแต่จะหยิบยกเอาเรื่องราวใดมาร้องเล่นทำการแสดง การร้องและการแสดงลำตัดลูกบท จะมีผู้ร้องและผู้แสดงเป็นคนคนเดียวกัน ใครได้รับบทบาทการแสดงเป็นตัวละครใด ก็จะต้องร้องและแสดงให้ตรงกับบทบาทที่ตนเองได้รับ ลำดับการแสดง จะเริ่มด้วยการไหว้ครู เพื่อระลึกถึงครูบาอาจารย์ และขอให้อำนาจช่วยให้การแสดงในครั้งนี้ เกิดความประสบความสำเร็จ บรรลุผล ให้เกิดความราบรื่นตลอดการแสดง ก่อนที่ผู้แสดงจะออก นายโรงหรือตัวแทนก็จะทำการว่าบทหรือร้องบทลำตัดลูกบทเป็นการกล่าวบูชาครู หลังจากนั้นก็จะต่อด้วยการร้องลำตัดลูกบทเพื่อบรรยายถึงผู้ที่จะออกแสดงที่กำลังแต่งตัวอยู่และพร้อมที่จะออกแสดงแล้ว หลังจากนั้นก็จะเป็นการแสดงการรำรำทั้งของผู้หญิงและผู้ชาย ที่ใช้เวลาไม่นานนัก ต่อด้วยการออกแขกเพื่อบอกกล่าวเล่าเรื่องโดยสรุปคล้ายๆ กับการแสดงลิเกที่มีการออกแขก เมื่อลำดับขั้นตอนพร้อมแล้ว ลำดับต่อไปก็จะเข้าสู่การแสดงที่เป็นเรื่องราว ที่ผู้แสดงจะเป็นผู้ร้องบทหรือขับบท ด้วยตนเองตามบทบาทนั้น ๆ จนกระทั่งจบหรือสิ้นสุดการแสดง บทกลอน ลำตัดลูกบท จะมีรูปแบบฉันทลักษณ์แบบเดียว คือ แบบ กลอนสี่ การร้องลำตัดลูกบท จะมีผู้ร้อง 1 คนที่เป็นนายโรง จะเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูและว่าบทของลำตัดลูกบท มีลูกคู่ที่เรียกว่าลูกบทร้องรับ ทำนองพร้อมกับการตีรำมะนาประกอบจังหวะ ตลอดจนจบการแสดง ผู้แสดงเป็นตัวหลักทุกตัวจะต้องเป็นผู้ที่ร้องบทลำตัดด้วยตัวเอง ทั้งนี้จะต้องมีการซ้อม ผึกฝนเตรียมตัวก่อนการแสดงมาแล้ว ถ้าหากผู้แสดงมีการร้องบทลำตัด ผู้ที่ทำหน้าที่ลูกคู่หรือลูกบทก็จะทำหน้าที่ ร้องรับ เอ็งเอย ทำยวรรคที่ 1 และทำหน้าที่ร้องรับทำนอง พร้อมกับการตีรำมะนา หลังจากผู้แสดงร้องเนื้อเพลงจบ แล้วลูกคู่ก็จะร้องทำนอง นอย ไปจนหมดจังหวะ แล้วผู้แสดงก็ขึ้นบทร้องบทต่อไป ทำเยี่ยงนี้สลับกันไปจนกระทั่งจบหรือสิ้นสุดการแสดง การเรียนรู้ผึกฝนลำตัดลูกบท มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ในลักษณะ มุขปาฐะ โดยจะเรียนรู้ ผึกฝน ให้เกิดความชำนาญ แต่จะขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถเฉพาะบุคคลนั้น จนทำให้มีความสามารถและปฏิภาณไหวพริบในเชิงบทร้อง แล้วสามารถทำการแสดงได้ นอกเหนือจากการแสดงเพื่อสนองตอบความ

ต้องการของสมาชิกภายในสังคม ด้านของความเชื่อพิธีกรรม เพื่อเป็นการตอบแทนในลักษณะของ ข้อแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่เคารพบูชาตามความเชื่อแล้ว และเกิดความสุขสบายใจ มีความสุขเกิดขึ้นแล้ว ส่วนหนึ่งก็เกิดขึ้นเพื่อการตอบสนองของความต้องการของสมาชิกในสังคมด้านการสร้างความ สนุกสนาน ครื้นเครง ตลก ขบขัน คลายเครียด จนทำให้สมาชิกในสังคมได้รับซึ่งความสุขเป็นอย่างดี ในเนื้อร้องของลำตัดลูกบท ที่ผู้แสดงได้ว่าบทร้อง ที่มีทั้ง ประวัติศาสตร์ องค์ความรู้ ด้านอื่น ๆ แม้แต่ความรู้ด้านบทประพันธ์ จังหวะ ดนตรี ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ได้รับการส่งผ่าน บทร้องลำตัดลูกบททั้งสิ้น เช่น การเข้าใจตระหนักรู้ถึงบุญคุณของ องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ปู่ย่าตายาย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชา การแต่งกาย การสวมใส่ เครื่องประดับ สภาพสังคม ส่วนความรู้ทางอารมณ์ ส่วนใหญ่จะเป็นการสอดแทรกคติธรรม คุณธรรม จริยธรรม คำสอนตามหลักศาสนา มีค่านิยม กฎเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติใน ปัจจุบัน ไม่พบเห็นการ แสดงลำตัดลูกบทในบริบททางสังคมทั่วไป

การฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ด้านการฟื้นฟู มีการรวบรวมองค์ความรู้ จากปราชญ์ ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้าน ที่มีความรู้ เรื่อง เพลงร้อง ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท เพื่อการจัดบันทึก ข้อมูลและการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ สำหรับหน่วยงาน เยาวชน ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาและ เรียนรู้ มีการส่งเสริม การสอนสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัด ชุมพร ในรายวิชาดนตรีไทยพื้นบ้าน สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนและเยาวชนได้มีความรู้ และมีประสบการณ์ด้านการนำเสนอ ผลงาน ผ่านความร่วมมือกับวัฒนธรรมจังหวัดชุมพรในการนำเสนอผลงานเพลงร้องพื้นบ้าน ภาคใต้ จังหวัดชุมพรในสังคมชุมชนได้มีการเป็นการเผยแพร่ และในการอนุรักษ์ มีแนวทางการ อนุรักษ์ ได้แก่การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ณ เรือนดนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร แนวทางการอนุรักษ์ และการนำเสนอการ แสดงเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 7 กิจกรรม ได้แก่ งานล่องแพพะโต๊ะ งานประเพณีขึ้นเบญจมา งานโลกทะเลชุมพร งานขึ้นถ้ำรับร้อย งานห่มผ้าพระบรมธาตุสวี งานประเพณีแห่พระแข่งเรืออำเภอหลังสวน และงานกาชาดจังหวัด ชุมพร

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร พบว่า เพลงร้องพื้นบ้านของ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท ถือเป็นวัฒนธรรมด้าน

ศิลปะการแสดงที่มีการถ่ายทอดมาอย่างยาวนาน รุ่นสู่รุ่น ดังแนวคิดของ (ดำรง สุวานดี, 2520, น. 30) ได้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมา และเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในสังคม สามารถปฏิบัติตาม ส่งผ่านพฤติกรรมอันเหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม สอดคล้องกันกับ (ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ, 2528, น.7) ได้กล่าวเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ไว้ที่น่าสนใจว่า เป็นแบบอย่าง ของพฤติกรรม ที่ได้รับการถ่ายทอดมาทางสังคม และผ่านการแสดงออกในรูปแบบของการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ภาษา การทำเครื่องมือ อุตสาหกรรม ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ศีลธรรมและศาสนา มีลักษณะที่เรียบง่าย มีทำนอง ที่สั้น ๆ วนไปวนมาเพื่อสื่อสารส่งผ่านความรู้สึกถึง เรื่องราวต่าง ๆ ออกมาเป็นเพลงร้อง พื้นบ้านของจังหวัดชุมพร ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการขับร้องของ (สุพรรณิ เหลือบุญชู, 2541, น.13) กล่าวไว้ในเอกสารการสอนว่า การขับร้อง เป็นการแสดงออกทางศิลปะของการใช้เสียงเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่เกิดขึ้นตามลักษณะของมนุษยชาติ ได้แก่ อารมณ์ทุกข์เศร้า โศก ดีใจ เสียใจ รัก โกรธ เป็นต้น เมื่อมีอารมณ์ปรากฏขึ้นมักจะแสดงออกทางกาย วาจา ตามลักษณะอารมณ์นั้น เช่น มีการเปล่งเสียง และโอดเต็นในท่าทางต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายเรื่องราวที่ต้องการเปล่งเสียง จึงเป็นต้นกำเนิดของการร้องเพลง เมื่อมนุษย์รู้จักใช้ภาษากาย คำสละสลวย ผูกเป็นสัมผัสใส่ทำนองปรุงแต่งให้ไพเราะกลมกลืน เกิดเป็น “การขับร้อง” ในการร้องเพลงบอกใช้ฉิ่งและการปรบมือ เพื่อเป็นจังหวะ เพลงนาไม่ใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เพลงเรือไม่ใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะแต่จะใช้พายที่ถือ เคาะกับกบเรือเพื่อให้จังหวะในการร้องเพลงเรือ และลำตัดลูกบทใช้ฉิ่งและรำมะนาลำตัด เป็นเครื่องประกอบจังหวะ บทร้องส่วนใหญ่จะร้องแบบกลอนสด มีบทไหว้ครู บทชมโคม บทฝากรัก บทลา และบทเรื่องราวทั่วไป มีรูปแบบฉันทลักษณ์ แบบกลอนสี่ กลอนหก และกลอนแปด ก่อนทำการแสดง การแต่งกายของผู้แสดงจะแต่งแบบสุภาพ ผู้หญิงสวมเสื้อแขนกระบอก นุ่งโจงกระเบน ผู้ชายสวมเสื้อคอกลม นุ่งโจงกระเบนหรือกางเกงขาสวมส่วน เน้นสีล้วนงามเหมือนกัน แล้วแต่ความสะดวก มีลักษณะการถ่ายทอดทั้งดนตรี และการร้องว่าบท จะมีการถ่ายทอดแบบปากต่อปาก หรือ मुखपासूze ดังที่ (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2525, น.86) อธิบายเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านว่าเป็นเพลงชาวบ้านร้องเล่นกันตามท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วทุกภาคเป็นบทกลอนสั้นๆ เรียบง่ายเนื้อความในบทเพลงส่วนมากเป็นไปในเชิงเกี่ยวพาราตีบ้างเกี่ยวกับสังคม บ้างการอบรมสั่งสอนให้ทำความดีบ้างรวมทั้งการยกย่องเทิดทูน ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ เพลงของชาวบ้านแต่ละภาคมีเนื้อหาสาระในบทเพลงเช่นเดียวกัน แตกต่างแต่ทำนองร้องและดนตรีและสำเนียงภาษาเพี้ยนแปร่งตามภาษาถิ่นของตน โดยได้เน้นถึงลักษณะเพลงพื้นบ้านว่า เพลงพื้นบ้านมีต้นกำเนิด มาจากเพลงร้องมากกว่าเพลงบรรเลงลักษณะบทเพลงส่วนมากไม่มี

เครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบ มีเครื่องดนตรี ที่ใช้ประกอบจังหวะเสียเป็นส่วนมากบทเพลงเหล่านี้เกิดจากผู้แต่งที่เป็นชาวบ้านและจดจำต่อ ๆ กันมาโดยไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่ง ทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และตัดสิ้นความถูกต้องของเพลงไม่ได้

ด้านบริบททางวัฒนธรรม เพลงบอกและเพลงนาจะไม่มีเครื่องดนตรี มีแต่การยกมือไหว้ แล้วร้องบทไหว้ครูที่ว่าด้วยคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คุณครูบาอาจารย์ต่าง ๆ ส่วนเพลงเรือและลำตัดลูกบท จะมีการตั้งเครื่องบูชาเพื่อบวงสรวง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้อำนวยอวยชัยให้เกิดสิริมงคล แก่ทั้งผู้แสดงและผู้ชม สอดคล้องกับ (งามพิศ สัตว์สงวน, 2543, น.53-54) ที่ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นเครื่องควบคุมทางสังคมที่มีทั้ง ข้อห้าม หลักความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีต่าง ๆ และกฎหมาย ทางสังคม ที่ว่าด้วยเรื่อง บาป บุญ คุณ โทษ นรก สวรรค์ ความอยากมี ความอยากได้ ความอยากเป็น การทำให้สังคมเกิดความสงบสุข โดยผ่านผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี การละคร นาฏศิลป์ ออกมาในรูปแบบของพิธีกรรม รวมถึงแนวคิดของ (อมรา พงศาพิชญ์, 2547, น.25-31) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของขนบธรรมเนียม ประเพณีและความเชื่อที่เป็นลักษณะของข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในสังคม โดยความเชื่อ อาจจะมาจากการศาสนาหรือสิ่งมีอำนาจเหนือมนุษย์ โดยจะทำให้สมาชิกในสังคมได้แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ได้รับการเรียนรู้จากคนรุ่นก่อนสู่รุ่นหลัง ในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติจนก่อให้เกิดซึ่งความสุขทางกาย ทางใจ และยึดถือเป็นแนวขนบธรรมเนียมประเพณีของสมาชิกในสังคมสืบต่อเนื่องกันมา

เพลงร้องพื้นบ้านของจังหวัดชุมพรในการไม่มีการกำหนดกฎข้อห้ามไว้แต่อย่างใด จึงทำให้ผู้ที่สนใจทุกคน สามารถที่จะขับร้องได้ แต่จะต้องตั้งอยู่ในความเหมาะสม มีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันในแต่ละเพลงร้อง ในเนื้อร้องหรือบทร้อง และการรับร้องของลูกคู่หรือลูกบท จะมีความไพเราะของทั้งท่วงทำนอง และจังหวะ ยังแฝงไปด้วยคุณค่า ทางความคิด คำสอน คติธรรม ท่วงทำลีลาการร้องการรำก็มีความงดงามเฉพาะตามแบบฉบับพื้นบ้านพื้นเมืองที่จะเป็นได้ ที่สอดคล้องกับหลักทฤษฎี ด้านสุนทรียศาสตร์ของนักทฤษฎีหลายท่านด้วยกัน คือ (กีรติ บุญเจือ, 2522, น.268) ให้ความหมายไว้ว่า สุนทรียศาสตร์เป็นวิชาว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะเพราะพริ้ง ที่แยกเป็นสุนทรียธาตุ (Aesthetics Elements) ซึ่งมีอยู่ 3 อย่างคือ ด้านความงาม (Beauty) ด้านความแปลกหูแปลกตา (Picturesqueness) ด้านความน่าทึ่ง (Sublimity) สุนทรียศาสตร์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรก คือ ศิลปะที่ความคิดเป็นผู้สร้างโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ศิลปะ ประเภทนี้ ได้แก่ ก้อนหิน ภูเขา แม่น้ำ และสิ่งที่ไม่มีชีวิต เกิดจากความคิดเริ่มแรกเป็นผู้สร้าง ศิลปะประเภทนี้ เกิดก่อนที่สิ่งมีชีวิตจะอุบัติ หรืออาจ

เกิดก่อนสิ่งมีชีวิตจะอุบัติ แต่ไม่ว่าจะเกิดก่อนหรือเกิดหลังสิ่งมีชีวิต สิ่งเหล่านี้ก็ยังเป็นศิลปะทั้งหมด และเกิดจากความคิดเป็นผู้สร้างขึ้นมา และสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดพื้นฐาน คือ ศิลปะที่ความคิดเป็นผู้คิดและให้สัญชาตญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง (เกียรติ บุญเจือ, 2522, น.268)

ความเป็นอัตลักษณ์ของเพลงร้องพื้นบ้าน ของจังหวัดชุมพร ที่ยังให้คุณค่า ข้อคิดในเรื่องต่าง ๆ เพื่อการสั่งสอน บอกร่อง เล่าเรื่อง ที่มีคุณประโยชน์แก่สมาชิกในสังคม ยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543, น.4) ได้กล่าวว่า อัตลักษณ์ เป็นลักษณะความสัมพันธ์กันในสังคม ซึ่งสังคมจะทำหน้าที่ในการกำหนดบทบาทหน้าที่ และมีการแสดงคุณค่าที่ติดตามมา และในส่วนทฤษฎีของ (ยุรฉัตร บุญสนิท, 2546, น.65) ได้กล่าวไว้ว่า “อัตลักษณ์” เป็นเรื่องของการให้ค่านิยมและ ตีความหมายเชิงคุณค่า ที่เป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือการสร้างตัวตนจากวัฒนธรรม เป็นลักษณะของการทำให้เกิดการยอมรับทางสังคม

ด้านการฟื้นฟูส่งเสริมและอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย การรวบรวมองค์ความรู้ เพลงร้อง ที่ประกอบด้วย เพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท เพื่อบันทึกข้อมูลและการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นสถานศึกษา พร้อมกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร ณ เรือนคนตรีไทย โรงเรียนเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านการศึกษา เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร แก่ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาและเรียนรู้ สอดคล้องกับ (กฤษณา วงษาสันต์ และคณะ, 2542, น. 35) ได้กล่าวถึงแนวทางในการการฟื้นฟู การส่งเสริม และการอนุรักษ์ไว้ว่า ประเพณีวัฒนธรรมของไทย เป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ค่านิยมอันเป็นสิ่งที่เสริมสร้างความสามัคคีกันในสังคม ในด้านความไม่เข้าใจความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณี จึงทำให้วิถีชน วิถีปฏิบัติถูกเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดหลักการ แนวปฏิบัติ ด้านการพัฒนาวัฒนธรรมไทยในอนาคต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และถาวร โดยจะต้องคำนึงและตระหนักถึงมิติทางสังคม และวัฒนธรรมเป็นสำคัญ โดยมีหลักการสำคัญคือ การพัฒนาด้านสังคมวัฒนธรรมต้องให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา องค์กรหลักที่จะช่วยอนุรักษ์ ส่งเสริมด้านสังคมวัฒนธรรม คือ หน่วยงาน องค์กร ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนทางสังคม ที่จะต้องร่วมกันให้ความรู้ ปลูกฝังฟื้นฟู ส่งเสริมและอนุรักษ์ อย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อการดำรงอยู่ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอย่างยั่งยืนต่อไป ในส่วนของ (นิยพรรณ วรรณศิริ, 2540, น. 85) ได้แสดงแนวคิดด้านการพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีผลต่อกระบวนการอยู่รอดและการคงอยู่ทางวัฒนธรรม ว่าจะต้องประกอบด้วยแนวทางดังนี้ คือ การวิจัย การอนุรักษ์

การถ่ายทอด การพัฒนา การฟื้นฟู การส่งเสริม การเสริมสร้างความเป็นเลิศ การแลกเปลี่ยน การประยุกต์ และการสร้างใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1.1 ศึกษาเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ ประเภทอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

1.2 ศึกษาแนวทางในการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ วัฒนธรรมเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ ประเภทอื่น ๆ ในจังหวัดชุมพร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

2.1 ผู้เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานของวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร ชุมชน ท้องถิ่น ควรเห็นถึงความสำคัญ มีส่วนร่วม มีบทบาท ในดำเนินการศึกษา เพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านศิลปป็น และเพลงร้องพื้นบ้านอื่น ๆ ในจังหวัดชุมพร

2.2 ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การแข่งขัน ด้านศิลปะการแสดงประเภทเพลงร้องพื้นบ้านอื่น ๆ ผ่านระบบการศึกษาในโรงเรียนและชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

2.3 การนำองค์ความรู้ด้านเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร จัดทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอน สำหรับการเรียนการสอนในระดับโรงเรียน มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีความกระจายอย่างทั่วถึง และเข้าถึงทุกพื้นที่ เพื่อการฟื้นฟู ส่งเสริม และอนุรักษ์ เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพรที่เพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- Hornby, A. S. (2001). *Oxford Advanced Learner's Dictionary (6th ed.)*. Oxford: Oxford University Press.
- Kroeber, A. L., and Kluckhohn Clyde,. (1963). *Culture : Critical Review of Concepts and Definitions*. New York: Random House.
- Rothebuhler, E. M. (1998). *Definition in Ritual Communication : From everyday conversation to mediated ceremony*. Thousand Oaks, Calif : Sage Publication.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2538). คู่มือการดำเนินงานศูนย์การเรียนชุมชน. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ประชาชน.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). เพลงเรือ. สืบค้นจาก <http://ich.culture.go.th/index.php/th/ich/performing-arts/236-performance/326---m-s>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2522). เพลงและการละเล่นพื้นบ้านภาคกลาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษฎณา แสงทอง. (2540). เพลงปฏิพากย์ : วัฒนธรรมดนตรีและภาพสะท้อนสังคมของตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กฤษฎณา วงษาสันต์ และคณะ. (2542). วิถีไทย. กรุงเทพฯ : เวิร์ดเวฟเอดดูเคชั่น.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2525). แนวการบรรเลงเพลงพื้นบ้าน ดนตรีไทยอุดมครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงละครแห่งชาติ.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2536). เพลงพื้นบ้าน สารานุกรมศึกษาศาสตร์ (1). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2549). ปฐมบทแห่งองค์ความรู้เรื่องสี่พื้นบ้านสี่สารสุข. นนทบุรี: โครงการสี่พื้นบ้านสี่สารสุข (สพส).
- กาญจนา บุญส่ง, และ นิภา เพชรสม. (2556). ชุดฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและ หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- กาญจนา พันธุ์ชูช. (2550). หลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2541). พื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม [เอกสารประกอบคำสอน].
กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์, ม. ว., เมธี พันธุ์วาทกร,. (2543). การศึกษาวิเคราะห์เพลงระบำบ้านนา.
กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กীরติ บุญเจือ. (2522). สารานุกรมปรัชญา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541). การพัฒนาประชาคมเมืองเพื่อความเป็นเมืองน่าอยู่. รัฐสภา,
4(9), 1-3.
- ชนิษฐา หอมแหม่ม. (2549). วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชนเผ่าของตำบลตะเคียนทอง จังหวัด
จันทบุรี. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ไกรทอง สิงห์คำมา. (2528). การบูชาผีของชาวบ้านกิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร.
สกลนคร: วิทยาลัยครูสกลนคร.
- ษ์สรา ชมะวรรณ. (2537). แนวความคิดของเรย์มอนด์ วิลเลียมส์ ในวัฒนธรรมศึกษาและการ
วิเคราะห์ วัฒนธรรมบริโภค. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2543). หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส พยัคฆราชศักดิ์. (ม.ป.ป.). เอกสารการสอนไทยคดีศึกษา ศาสนา และลัทธิในท้องถิ่น.
มหาสารคาม: ปรีดาการพิมพ์.
- จันทร์เพ็ญ เรื่องสวัสดิ์. (2546). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พิษสมุนไพรในท้องถิ่น ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 กรณีศึกษาโรงเรียนวัดโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี.
(ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จิราภรณ์ ภัทรภานุกัทร. (2528). สถานภาพการศึกษาเรื่องคติความเชื่อไทย. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑามณี บ้านมอญ. (2550). การศึกษาเพลงพื้นบ้านท่าโพ ตำบลท่าโพ อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัด
อุทัยธานี. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- จุมพล นิมพานิช. (2532). สังคมและวัฒนธรรม ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชามนุษย์กับ
สังคมหน่วยที่ 1-15 [เอกสารประกอบการสอน]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2526a). การละเล่นพื้นเมืองของชาวอีสาน. ขอนแก่น: รุ่งเกียรติ.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2526b). ดนตรีพื้นบ้านอีสาน. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2545). แนวคิดในการศึกษาอัตลักษณ์ความเป็นไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, และ พรพีไล เลิศวิชา. (2539). วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อติตา(ประเทศไทยจำกัด).
- เฉลิมพล งามสุทธิ. (2526). องค์ประกอบสำคัญของดนตรี พื้นฐานดนตรีตะวันตก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2538). วิธีการศึกษาดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 26 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์อมรินทร์ พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน.
- ชมพูนุท สงกลาง และคณะ. (2553). เอกสารประกอบการสอน วิชา ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม [เอกสารประกอบการสอน]. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ชัยยุทธ สมประดี. (2546). ศึกษาพิธีกรรมเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องวิญญาณของชาวบ้าน ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วพรินทร์(1991).
- ชูชัย มีนุช. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตาลโตนดที่บ้านไร่กว้าง ตำบลไร่สะท้อน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- ณภัทร ศิลปคร. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สัตว์ที่อาศัยในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- ณรงค์ เส็งประชา. (2538). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ดวงรัตน์ ทรัพย์ประดิษฐ์. (2544). พิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ : กรณีศึกษาดนตรีและพิธีรำเจ้าพ่อของชาวมอญ. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ดำรง สุวานดี. (2520). มนุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดุษฎี พนมยงค์. (2539). ลมหายใจ ดนตรี ชีวิต. กรุงเทพฯ: บ้านเพลง.
- ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2538). ทฤษฎีองค์การ (พ. 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทองคุณ จันทจร. (2553). ทฤษฎีวัฒนธรรมและสังคม. มหาสารคาม: สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ท้วม ประสิทธิ์กุล. (2535). วิธีขับร้องเพลงไทยให้ไพเราะ. จัดพิมพ์เนื่องในการพระราชทานเพลิงศพ นางท้วม ประสิทธิ์กุล. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- ทวีเกียรติ ไชยงยศ. (2538). สุนทรียทางทัศนศิลป์ (พ. 2). กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ทักษิณาร์ ไกรราช. (2549). มิติทางวัฒนธรรมการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคอีสาน. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ธนพร พิทักษ์อุปลัม. (2542). ศึกษาวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านของ ขวัญจิต ศรีประจันต์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ธนายุทธ มณีช่วง. (2537). ศึกษาการละเล่น “โตะครีမ်” ในจังหวัดสงขลา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา. กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2532). ศิลปะการละเล่นและการแสดงพื้นบ้านของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรพล สยามพันธ์. (2538). ความเชื่อและพิธีกรรมในการทำนาของชาวตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.
- นาวิน พรหมใจสา. (2545). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชนนาโค. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- นิตยา บัวทอง. (2548). การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีแก้มอ ในจังหวัดสุรินทร์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นิตยา อรุณวงศ์. (2547). ศึกษาชีวิตประวัติและวิธีการขับร้องของรวงทอง ทองลั่นธม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นียบรรณ วรรณศิริ. (2540). มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นิตา เมลานนท์. (2541). การละเล่นและการเล่นจำอวดพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บงกชพร กรุดนาค. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สารสกัดสมุนไพรและปุ๋ยหมักธรรมชาติจากภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลลาดหลวง อำเภอยายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.

- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญยงค์ เกตเทศ. (2536). วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์การพิมพ์.
- บุญสม ยอดมาลี. (2545). ทฤษฎีพลวัตและกระบวนการทัศน์ทางวัฒนธรรม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประเทือง คล้ายสุวรรณ. (2528). ร้อยกรองชาวบ้าน. กรุงเทพฯ: สุทธิสารการพิมพ์.
- ประไพศรี สวงวงศ์. (2532). นาฏดุริยางคศิลป์ของชาวในภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนาฏศิลป์กรมศิลปากร.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2518). ธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้. กอ์ฟลินธุ์: จินตทัศน์การพิมพ์.
- ประสิทธิ์ เลี้ยวสิริพงศ์. (2520). องค์ประกอบของดนตรี: สิ่งที่ยากไปในการศึกษาเพลงพื้นบ้าน.วารสารเพลงดนตรี, 9-10.
- ปราณี วงษ์เทศ. (2530). การละเล่นพิธีกรรมในสังคมไทย ในวัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). ประวัติศาสตร์ดนตรีไทย [เอกสารประกอบการสอน]. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ ชังธาดา. (2539). วรรณกรรมท้องถิ่น (พ. 3). กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. .
- พรธรราย คำโสภา. (2542). การวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกันตรึมของหมู่บ้านดงมันจังหวัดสุรินทร์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พวงผกา ประเสริฐศิลป์. (2541). พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พันธุ์วดี จิระชัย. (2544). บทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิชัย สุขวุ่น. (2546). ศิลปะเชิงพุทธศาสนากับการพัฒนาพัฒนาทางจิตวิญญาณ. สุราษฎร์ธานี: คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- พิทยา สายหู. (2536). การเกิดและการคงอยู่ของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนา ศิลป์ในพื้นที่บ้าน(หมอลำ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา]. ขอนแก่น: ศูนย์วัฒนธรรมขอนแก่น.
- ภิญโญ จิตติธรรม. (2516). คติชาวบ้านอันดับ1. กรุงเทพฯ: เมืองสงขลา.
- มนตรี ตราโมท. (2540). การละเล่นไทย (พ. 2). กรุงเทพฯ: พิมพ์ศรีประจักษ์.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2539). เอกสารที่ระลึกงานส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมครั้งที่ 5. เชียงใหม่ : มิ่งเมือง.
- ยศ สันตสมบัติ. (2533). มนุษย์กับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ยุรฉัตร บุญสิน. (2546). ลักษณะความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับสังคมใน พัฒนาการวรรณคดี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- ระวีวรรณ ชุ่มพฤษ. (2528). มนุษยวิทยาวัฒนธรรม. ปัตตานี: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษย์ และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- รัชนีกร เศรษฐ. (2536). โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). พจนานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (พ. 4). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วิเชียร รักการ. (2529). วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิทย์ พิณคันเงิน. (2515). ปรัชญาวัฒนธรรมไทย. วารสารวัฒนธรรมไทย, 12(2).
- ศรยุทธ เอี่ยมเอื้อยุทธ. (2551). ปาเยะห์เนาะยาตีนายู (มันยากที่จะเป็นนายู) : ความเป็นชาติพันธุ์ ความหมาย และการต่อรองของมลายูในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรัณย์ นักรบ. (2541). ดนตรีชาวเขาเผ่าเย้า:กรณีศึกษาหมู่บ้านผาเต๋อ ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. (2543). สังคม – วัฒนธรรม ในวิถีการอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์
- ศิริพร ลีตะฐาน. (2524). เพลงพื้นบ้านความคิดของนักคติชนวิทยาตะวันตก. อักษรศาสตร์, น. 76 – 87. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สงัด ภูเขาทอง. (2537). การดนตรีไทยและการเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร. (2562). แผนที่จังหวัดชุมพร. สืบค้นจาก

http://www.allresortthailand.com/thai/chumphon/chumphon_map.html

สายสุนีย์ ขาวปลื้ม. (2544). เพลงรำผีมือของชาวมอญจังหวัดปทุมธานี. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2550). แผนแม่บทปีรณรงค์วัฒนธรรมไทย พ.ศ.2537.

กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2535). วัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: อัม
รินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชุมพร. (2562). เพลงนา. สืบค้นจาก <https://i.ytimg.com/vi/BtyQvzp->

[kb4/maxresdefault.jpg](https://i.ytimg.com/vi/BtyQvzp-kb4/maxresdefault.jpg)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุกรี เจริญสุข. (2538). ดนตรีชาวสยาม. กรุงเทพฯ: Dr.Sax.

สุกัญญา สุขฉายา. (2545). เพลงพื้นบ้านศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาดา ธนะเพทย์. (2543). การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น : กรณีศึกษา
โรงเรียนบ้านนาโคปน กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สุชาติ สุทธิ. (2535). คู่มือการสอนเรียนรู้การเห็น : พื้นฐานการวิจารณ์ทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: โอ.
เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์.

สุทธิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์. (2524). ดนตรีพื้นบ้านเมืองใต้. สงขลา : สถาบันทักษิณคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรยุคปฏิรูปการศึกษาไทย.

เชียงใหม่: The Knowledge Centre

สุพรรณิ เหลือบุญชู. (2541). การขับร้องเพลงไทย. มหาสารคาม : ภาควิชาทัศนศิลป์และ
ศิลปะการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุพัตรา สุภาพ. (2535). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครั้ว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ
ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรพล สุวรรณ. (2549). ดนตรีไทยในวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- สุรัตน์ วรางค์รัตน์. (2529). เสียงกลอง ลายกลองอีสาน. ศิลปวัฒนธรรม, 7(7), 105 - 113.
- อนุমানราชธน. (2501). วัฒนธรรมเบื้องต้น โดยเสถียร โกเศศ. พระนคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- อภิญา เพ็องฟูสกุล. (2546). อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด. กรุงเทพฯ :
คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2537). วัฒนธรรมศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา
(พ. 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2549). ความหลากหลายทางวัฒนธรรมกระบวนทัศน์และบทบาทในประชา
สังคม (พ. 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา เล็กเจิงสินธุ์. (2540). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารและตำรา
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อาภรณ์ จันทร์สมวงศ์. (2544). พลวัตชุมชนไทยในสมัยโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: โครงการประสาน
งานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม สกว.
- อารีรัตน์ เรืองกำเนิด. (2543). โหม่งครีมี : ดนตรีสำหรับงานศพในจังหวัดชุมพร. (ปริญญาานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บร็องเพลงบอก เพลงนา เพลงเรือ และลำตัดลูกบท บทอื่น ๆ

บทร้องเพลงบอกบทอื่น ๆ

บทวันห่มผ้าพระบรมธาตุสวี

ที่ 11 กรกฏา เป็นวันมหามงคล
 เป็นวันห่มผ้าพระบรมธาตุ
 องค์พระเทพรัตนราชสุดา
 พระองค์ทรงมีพระเมตตา
 คุณชุมพลจุลใส
 ที่เด่นชัดอาจารย์บำรุง
 คุณประสิทธิ์พุ่มไม้ชัยพฤกษ์
 อีกคุณชายสังขี
 ท่านนายอำเภอสวีคุณกิตติแสงประดิษฐ์
 มีเหตุผลรับรู้
 ท่านกำนันท่านผู้ใหญ่บ้าน
 ยึดถือเอาร่วมรัก
 คุณรัฐพลใจสะอาด
 เพราะท่านเป็นประธาน
 จัดขบวนแห่ให้เป็นระเบียบ
 เขตเทศบาลอำเภอสวี
 ทั่วแนวเขตของเทศบาล
 ต้อนรับที่มาจากจังหวัด
 ลั่นฆ้องกลองในท้องตลาด
 เสียงแซ่ซ้องร้องดังลั่น
 คุณสุรชัยแดงละอูน
 ผู้มีชื่อเสียงที่ไม่คด
 ท่านปลัด อบต. จ.ส.อ. นุกุลพลชัย
 หัวหน้าอบต. สวี
 ผู้มีเกียรติครบถ้วน
 ตลอดบุคคลที่สำคัญ
 พระบรมธาตุวัดสวี
 พร้อมด้วยราชการชาวบ้าน

ปวงมหาชนร้องประกาศ
 ของวัดพระบรมธาตุวัดสวี
 สยามบรมราชกุมารี
 ได้มอบผ้าพระราชทาน
 องค์การบริหารของจังหวัด
 มุ่งเข้าประสาน
 วัฒนธรรมรู้สึกเป็นกรรมการ
 วัฒนธรรมสวีเรา
 ท่านก็ใกล้ชิดกับมวลชน
 ได้แจ้งไปทุกหมู่เหล่า
 ทุกหน่วยงานช่วยแบ่งเบา
 ให้ร่วมสามัคคี
 ทั่วท้องตลาดเขตเทศบาล
 นายเทศมนตรี
 สะอาดเรียบร้อยมาดี
 ไม่มีสิ่งปัญหา
 ด้านบริการปวงประชา
 จัดได้พร้อมเพรียง
 วงปีพาทย์สนั่นก้อง
 ทั่วกันสนั่นเสียง
 ผู้สนับสนุนให้พร้อมเพรียง
 ท่านนายกในตำบล
 เพราะท่านอยู่ในหน้าที่
 ท่านมีซึ่งเหตุผล
 หัวหน้าส่วนทุกตำบล
 ผู้ใหญ่บ้านท่านกำนันทั่วในชุมพร
 สิ่งมีค่าในจังหวัด
 และชาววัดจึงจัดเป็นอนุสรณ์

คุณเจ้าเอกเสกชัยชูโชติ
 ท่านทุกข์ท่านร้อนเสียนักหนา
 รับผิดชอบไปทุกด้าน
 ต้องรีบเร่งรัดไม่ให้ง่วง
 ท่านพระครูจันทุญญโณภาส
 อยู่ในศีลาบารมี
 ครองศีลาธรรมปฏิบัติ
 รู้จักหลักการ
 ท่านชวนหลักภัยมาเป็นประธาน
 กำหนดสืบห้านาฬิกา
 องค์พระบรมธาตุวัดบรมธาตุสวี
 ชาวชุมพรได้มา
 ตามประวัติยาวนานที่เล่าขานกันมา
 เสด็จประพาสเมืองชุมพร
 มีไพร่พลมาประทับอยู่กับวัดร้างๆ
 มีฝูงกามาวิบิกร้องเสียงกึกก้อง
 เหล่าทหารรายงานกับพระองค์
 พระองค์ทรงฟังทหารเล่า
 พระองค์ทรงรับสั่งกับเหล่าทหาร
 พอรู้ลงไปจนจบ
 ในผอบซึ่งมีพระสารีริกธาตุ
 นามว่าพระธาตุกาวิ
 เมื่อสร้างเสร็จจัดการงานสมโภชน์
 สิ่งสำคัญพระธาตุกาวิ
 พระองค์ทรงถามกับเหล่าทหาร
 ทหารคนใดอีกเล่า
 มีทหารเมืองยกมือ
 ว่าข้าประสงค์ศรัทธา

พวังต้องขอโทษท่านก่อน
 หัวหน้าอบต.สวี
 เป็นงานของจังหวัด
 เพราะท่านอยู่ในท้องที่
 ท่านเป็นเจ้าของวัดสวีนี้
 ชาวสวีเขาศรัทธา
 ตามพุทธบัญญัติมานาน
 สืบสานศาสนา
 หม่อมฟ้าพระราชทานตามกำหนดเวลา
 หม่อมฟ้าพระราชทาน
 ซึ่งเป็นของดีล้ำค่า
 ศาสนาได้สืบสาน
 พระเจ้าศรีธรรมโศกราช
 มาจากนครศรี
 ตั้งอยู่ข้างๆริมฝั่งน้ำ
 ส่งทหารไล่แต่กาไม่ยอมไป
 ฝูงกาเกาะตรงกองอิฐที่หักพัง
 เรื่องราวยังสงสัย
 ให้จัดการรื้อกองอิฐเร็วไว
 ก็พบผอบปล้น
 พระองค์จึงประกาศให้สร้างเจดีย์
 เจดีย์สร้างขึ้นใหม่ในตอนนั้น
 พระองค์ทรงโปรดเจ็ดวันเจ็ดคืน
 จึงมีสืบตลอดไป
 ว่ายังมีท่านผู้ใด
 ที่จะเฝ้าคอยรักษา
 ตอบรับกับพระองค์
 จะอยู่รักษาองค์พระเจดีย์

พระองค์จึงรับสั่งให้บันคอ	ทหารเมืองที่มีเรื่องสืบมา
พ่อเสือเมืองจึงอยู่รักษา	พระบรมธาตุท้าว
จึงได้จัดสร้างศาลาไว้หน้าพระบรมธาตุ	จารึกประกาศคุณความดี
จึงชาวสวีศรัทธา	ศาลาพระเสือเมือง
ผู้มีคุณธรรมอันล้ำค่า	ยอมให้ตัดศอก
ยอมมรณา	ชีวาถึงปลดเปลื้อง
บรรดาชาวเราปวงประชา	ที่ผมเล่ามาพอรู้เรื่อง
ประวัติพระเสือเมืององค์เจดีย	พันกว่าปีที่สืบมา
เราเกิดมาใหม่ในยุคนี้	กับพันกว่าปีไม่เคยเสียที่ที่เราเกิด
ช่วยกันเถิดร้องประกาศ	สืบสานพระศาสนา
ลูกหลานรุ่นใหม่ต่อไปยังได้พบ	จะได้เคารพบูชา
ช่วยสืบสานพระศาสนา	ให้ถึงห้าพันปี
เวลา 15 นาฬิกาท่านชวนหลีกภัย	ท่านมาเป็นประธาน
พร้อมคณะกรรมการ	หม่มผ้าพระราชทานปีนี้

โน้ตเพลงบอก บทวันห่มผ้าพระบรมธาตุสวี

จังหวะ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ช	- ม ม ช	- ม - ม	ล ค ม ม	-----	-----	-----	-----
	- ที่ 11	กรรฎา	- เป็น-วัน	มหามงคล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ค	- - - ค	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - หา	- มง - คล

จังหวะ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ช	- ม ม ช	- ม - ม	ล ค ม ม	-----	-----	-----	-----
	- ที่ 11	กรรฎา	- เป็น-วัน	มหามงคล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ค	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เหือ	- มง - คล

จังหวะ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	ม ล - ม	- ม ม ช	-----	- - - ม	ม ล - ม	-----	-----
	-- ปวง	มหา - ชน	- ร้องประกาศ	-----	- ปวงมหา	- ชน - ร้อง	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	- ประ-ภาค	-----	-----	- ไซ่ - แล้ว	- ประ-ภาค

จังหวะ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ช	ช ม ม ม ช	-----	- ล - ม	ช ม ม ม ช	- ล - ค	-----
	- เป็น-วัน	- ห่ม-ผ้า	พระบรมธาตุ	-----	- ของ-วัด	พระบรมธาตุ	- สะ - หวี	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- มะ-ธาตุ	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ล - ม	ช ม ม ม ช	- ล - ค	-----	- ม - ม	- ล - ช	ช ม ม ม ช	-----
	- ของ-วัด	พระบรมธาตุ	- สะ - หวี	-----	- เป็น-วัน	- ห่ม-ผ้า	พระบรมธาตุ	-----

จังหวะ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ	--- คิ่ง	- คิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ล - ม	ช ม ม ม ช	- ล - ค	-----
	- ของ-วัด	พระบรมธาตุ	- สะ - หวี	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ช - ม	- ช - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-องค์พระเทพ	-พระรัตนี	-ราช - ชะ	-สุ - ดา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ดั	- - - ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ชะ	- สุ - ดา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ช - ม	- ช - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-องค์พระเทพ	-พระรัตนี	-ราช - ชะ	-สุ - ดา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ดั	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เหือ	- สุ - ดา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ดั	ม ม ม ช	ช ม - ม	-----	- ล - ดั	ม ม ม ช	-----	-----
	- สะ - ยาม	บรมราช	กุมาร - รี	-----	- สะ - ยาม	บรมราช	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ม	-----	-----	- ช - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	- มา - รี	-----	-----	- ไซ้ - แล้ว	- มา - รี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	ช ช - ม	-----	--- ช	- ช - ช	ช ช ม ม	-----
	-พระองค์	-ทรง - มี	พระเมต - ตา	-----	--- ได้	-มอบ - ฝ้า	พระราชทาน	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-เมต - ตา	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- ช - ช	ช ช ม ม	-----	- ช - ช	- ม - ม	ช ช - ม	-----
	--- ได้	-มอบ - ฝ้า	พระราชทาน	-----	-พระองค์	-ทรง - มี	พระเมต - ตา	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- ช - ช	ช ช ม ม	-----
	--- ได้	-มอบ - ฝ้า	พระราชทาน	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	---	- ช - ล	---	---	---	---
	--- คุณ	- ชุม - พล	---	- จุล - ไส	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ด	---	- ช - ล
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	---	- จุล - ไส

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	---	- ช - ล	---	---	---	---
	--- คุณ	- ชุม - พล	---	- จุล - ไส	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ด	- ช - ล
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- - ้า - -	- ้า - เหือ	- จุล - ไส

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช ม ล	ล ช - ล	---	- ม - ม	- ช ม ล	---	---
	- องค์ - การ	- บริหาร	- ของจังหวัด	---	- องค์ - การ	- บริหาร	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ล	---	---	- ช - ม	- ช - ล
	---	---	---	- จัง - หวัด	---	---	- ไข่ - แล้ว	- จัง - หวัด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ช	- ม - ม	ม ม ม ช	---	--- ช	- - - ช	- ช ช ล	---
	--- ที่	- เต้น - ชัด	อาจารย์บำรุง	---	--- มุ่ง	- - - ้า	- ประ - สาน	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- ้า - รุง	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	--- ช	- ช ช ล	---	--- ช	- ม - ม	ม ม ม ช	---
	- - - มุ่ง	- - - ้า	- ประ - สาน	---	--- ที่	- เต้น - ชัด	อาจารย์บำรุง	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ช	--- ช	- ช ช ล	---
	- - - มุ่ง	- - - ้า	- ประ - สาน	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ล	- ช - ม	- ม ม ม	---	---	---	---
	--- คุณ	- ประ-สิทธิ์	- ร่ม-ไม้	- ชัยพฤษ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ดั	- - - ม	- ม - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ชัย	- ยะ-พฤษ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ล	- ช - ม	- ม ม ม	---	---	---	---
	--- คุณ	- ประ-สิทธิ์	- ร่ม-ไม้	- ชัยพฤษ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ดั	- ม - ม
	---	---	---	---	- - ว่าพอย	- ช้า - -	- ช้า - เหอ	- ยะ-พฤษ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ม ช ม	- ม - ดั	ม ม ม ม	---	ม ม ช ม	- ม - ดั	---	---
	วัฒนธรรม	- ฐั - สึก	เป็นกรรมการ	---	- วัฒนธรรม	- ฐั - สึก	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม ม ม	---	---	- ช - ม	- ม ม ม
	---	---	---	- กรรมการ	---	---	- ไซ่ - แล้ว	- กรรมการ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ช	- ม - ม	- ดั - ม	---	--- ม	ม ช - ม	ล ดั - ม	---
	--- อึก	- คุณ-ชาย	- สังข์-ดี	---	--- วัฒนธรรม	วัฒนธรรม - กรรม	- สวี - เวา	---
ลูกคู่	---	---	---	- ดั - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- สังข์ - ดี	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	ม ช - ม	ล ดั - ม	---	--- ช	- ม - ม	- ดั - ม	---
	--- วัฒนธรรม	วัฒนธรรม - กรรม	- สวี - เวา	---	--- อึก	- คุณ-ชาย	- สังข์ - ดี	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	ม ช - ม	ล ดั - ม	---
	--- วัฒนธรรม	วัฒนธรรม - กรรม	- สวี - เวา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ช ม ม ม	- ล - ตั	- ม ช ช	- ล ม ช	-----	-----	-----	-----
	ท่านนายอำเภอ	- สะ - หวี	- คุณกิตติ	- แสงประดิษฐ์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ตั	- - - ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - แสง	- ประดิษฐ์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ช ม ม ม	- ล - ตั	- ม ช ช	- ล ม ช	-----	-----	-----	-----
	ท่านนายอำเภอ	- สะ - หวี	- คุณกิตติ	- แสงประดิษฐ์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - หื้อ	- ประดิษฐ์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	ช ม - ม	-----	- ช - ช	- ช - ม	-----	-----
	- ท่าน - กั	- ไกลล์-ชิต	กับมवल-ชน	-----	- ท่าน - กั	- ไกลล์-ชิต	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ม	-----	-----	- ช - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	- มวล-ชน	-----	-----	- ไข่ - แล้ว	- มวล-ชน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ตั	- - - ตั	- ม - ม	-----	- ช - ช	- ม - ม	- ล - ล	-----
	- มี- เหตุ	- - - ผล	- รับ - ฐั	-----	- ได้ - แจ้ง	- ไป - ทุก	- หมู-เหล่า	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- รับ - ฐั	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ช - ช	- ม - ม	- ล - ล	-----	- ม - ตั	- - - ตั	- ม - ม	-----
	- ได้ - แจ้ง	- ไป - ทุก	- หมู-เหล่า	-----	- มี- เหตุ	- - - ผล	- รับ - ฐั	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ช - ช	- ม - ม	- ล - ล	-----
	- ได้ - แจ้ง	- ไป - ทุก	- หมู-เหล่า	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม - ม	- ซ - ซ	- ล - ซ	---	---	---	---
	--- ท่าน	- กำ - นั้น	- ท่าน - ผู้	- ใหญ่ - บ้าน	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ค	- - - ซ	- ล - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ผู้	- ใหญ่ - บ้าน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม - ม	- ซ - ซ	- ล - ซ	---	---	---	---
	--- ท่าน	- กำ - นั้น	- ท่าน - ผู้	- ใหญ่ - บ้าน	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ค	- ล - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เหอ	- ใหญ่ - บ้าน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ซ - ม	ซ ม - ซ	---	--- ม	- ซ - ม	---	---
	--- ทุก	- หน่วย - งาน	- ช่วยแบ่งเบา	---	--- ทุก	- หน่วย - งาน	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ซ	---	---	- ซ - ม	- ม - ซ
	---	---	---	- แบ่ง - เบา	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- แบ่ง - เบา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ค - ซ	- ซ - ม	---	--- ซ	- ซ - ล	- ม - ซ	---
	--- ยึด	- ถือ - เอา	- ร่วม - รัก	---	--- ให้	- ร่วม - สาน	- มัค - คี	---
ลูกคู่	---	---	---	- ซ - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- ร่วม - รัก	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	- ซ - ล	- ม - ซ	---	--- ม	- ค - ซ	- ซ - ม	---
	--- ให้	- ร่วม - สาน	- มัค - คี	---	--- ยึด	- ถือ - เอา	- ร่วม - รัก	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	- ซ - ล	- ม - ซ	---
	--- ให้	- ร่วม - สาน	- มัค - คี	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ซ	--- ม	- ซ - ซ	---	---	---	---
	- คุณ-รัฐ	- รฐะ-พล	--- ใจ	- สะ -อาด	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ดั	--- ม	- ซ - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- ใจ	- สะ -อาด

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ซ	--- ม	- ซ - ซ	---	---	---	---
	- คุณ-รัฐ	- รฐะ-พล	--- ใจ	- สะ -อาด	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ดั	- ซ - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้า - -	- ฉ้า -เหือ	- สะ -อาด

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ม	ม ล - ล	- ซ ซ ม	---	- ซ - ม	ม ล - ล	---	---
	- ท้ว - ท้อง	ตลาด-เขต	- เทศบาล	---	- ท้ว - ท้อง	ตลาด-เขต	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ซ ซ ม	---	---	- ซ - ม	- ซ ซ ม
	---	---	---	- เทศบาล	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- เทศบาล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ซ - ม	- ม - ม	---	- ม - ม	- ซ - ซ	- ม - ซ	---
	--- เพราะ	- ท่าน-เป็น	- ประ-ธาน	---	- นา - ยก	- เทศ -สะ	- มน - ตรี	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- ประ-ธาน	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- ซ - ซ	- ม - ซ	---	--- ซ	- ซ - ม	- ม - ม	---
	- นา - ยก	- เทศ -สะ	- มน - ตรี	---	--- เพราะ	- ท่าน-เป็น	- ประ-ธาน	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	- ซ - ม	- ม - ม	---
	- นา - ยก	- เทศ -สะ	- มน - ตรี	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	ซ ม - ล	- - ซ ม	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - จัด	ขบวน-แห่	-- ให้เป็น	- ระ-เบียบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ด	- - - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าให้	- - - เป็น	- ระ-เบียบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	ซ ม - ล	- - ซ ม	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - จัด	ขบวน-แห่	-- ให้เป็น	- ระ-เบียบ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ด	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ่า - แห้ว	- ระ-เบียบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ซ - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - ซ	- ซ - ซ	- - - -	- - - -
	- - - สะ	- อาด-เรียบ	- งาม - ดี	- - - -	- - - สะ	- อาด-เรียบ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- งาม - ดี	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- งาม - ดี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- ซ ซ ม	ม ม ซ ล	- - - -	- - - ซ	- ม - ซ	- ม - ล	- - - -
	- - - เขต	- เทศบาล	อำเภอสวี	- - - -	- - - ไม่	- มี - ซิ่ง	- ปัญ-หา	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- สะ - หวี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	- ม - ซ	- ม - ล	- - - -	- - - ซ	- ซ ซ ม	ม ม ซ ล	- - - -
	- - - ไม่	- มี - ซิ่ง	- ปัญ-หา	- - - -	- - - เขต	- เทศบาล	อำเภอสวี	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	- ม - ซ	- ม - ล	- - - -
	- - - ไม่	- มี - ซิ่ง	- ปัญ-หา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ม	---	---	---	---
	--- ท้ว	-แนว-เขต	-ของ-เทศ	-คะ-บาล	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ค์	- - - ซ	- ซ - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- เทศ	-คะ-บาล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ม	---	---	---	---
	--- ท้ว	-แนว-เขต	-ของ-เทศ	-คะ-บาล	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ค์	- ซ - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้า - -	- ฉ้า - เหือ	-คะ-บาล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม ม ม	- ม - ซ	---	--- ซ	- ม ม ม	---	---
	--- ด้าน	-บริการ	-ปวง-ชน	---	--- ด้าน	-บริการ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ซ	---	---	- ซ - ม	- ม - ซ
	---	---	---	-ปวง-ชน	---	---	-ไซ้ - แล้ว	-ปวง-ชน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ม	- ซ - ม	ม ม - ล	---	--- ซ	--- ซ	- ม - ซ	---
	-ตอน-รับ	-ที่ - มา	ทั้งจ้ง-หวัด	---	--- จัด	--- ได้	-พร้อม-เพรียง	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ล	---	---	---	---
	---	---	---	-จ้ง-หวัด	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ซ	- - - ซ	- ม - ซ	---	- ซ - ม	- ซ - ม	ม ม - ล	---
	--- จัด	- - - ได้	-พร้อม-เพรียง	---	-ตอน-รับ	-ที่ - มา	ทั้งจ้ง-หวัด	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ซ	- - - ซ	- ม - ซ	---
	--- จัด	- - - ได้	-พร้อม-เพรียง	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม - ซ	- ม - ม	- ม - ล	---	---	---	---
	--- ลั่น	- ร้อง - กลอง	- ไน - ท้อง	- ตะ - หลาด	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ต	- - - ม	- ม - ล
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - ท้อง	- ตะ - หลาด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ซ	- ม - ซ	- ม - ม	- ม - ล	---	---	---	---
	--- ลั่น	- ร้อง - กลอง	- ไน - ท้อง	- ตะ - หลาด	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ต	- ม - ล
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ่า - เหือ	- ตะ - หลาด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ซ	ซ ล - ซ	---	--- ม	- ม - ซ	---	---
	--- วง	- ปี่ - พาทย์	สนั่น - ก้อง	---	--- วง	- ปี่ - พาทย์	---	---
ลูกคู่	---	---	---	ซ ล - ซ	---	---	- ซ - ม	ซ ล - ซ
	---	---	---	สนั่น - ก้อง	---	---	- ไซ้ - แล้ว	สนั่น - ก้อง

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- ม - ม	- ม - ซ	---	--- ซ	--- ซ	ล ซ - ล	---
	- เสียง - แซ่	- ร้อง - ร้อง	- ดั่ง - ลั่น	---	--- ท้ว	--- กัน	สนั่น - เสียง	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ซ	---	---	---	---
	---	---	---	- ดั่ง - ลั่น	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	--- ซ	ล ซ - ล	---	- ล - ซ	- ม - ม	- ม - ซ	---
	--- ท้ว	--- กัน	สนั่น - เสียง	---	- เสียง - แซ่	- ร้อง - ร้อง	- ดั่ง - ลั่น	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ซ	--- ซ	ล ซ - ล	---
	--- ท้ว	--- กัน	สนั่น - เสียง	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ช	- - - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- คุณ - สุ	- ระ - ชัย	--- แดง	- ละ - ชุ่น	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ดั	- - - ม	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- แดง	- ละ - ชุ่น

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ช	- - - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- คุณ - สุ	- ระ - ชัย	--- แดง	- ละ - ชุ่น	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - - -	- ล - ดั	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - เหือ	- ละ - ชุ่น

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ล	ช ล - ช	- ม - ช	- - - -	- ช ช ล	ช ล - ช	- - - -	- - - -
	- ผู้สนับ	สนุน - ให้	-พร้อม-เพรียง	- - - -	- ผู้สนับ	สนุน - ให้	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ช	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	-พร้อม-เพรียง	- - - -	- - - -	- ใ้ - แล้ว	-พร้อม-เพรียง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ช - ล	ช ช - ม	- - - -	- - - ช	- ม - ม	ม ม - ช	- - - -
	- ผู้ - มี	- ชื่อ-เสียง	ที่ไม่-คด	- - - -	--- ท่าน	- นา-ยก	ในตำ-บล	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	-ไม่-คด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- ม - ม	ม ม - ช	- - - -	- ช - ม	- ช - ล	ช ช - ม	- - - -
	--- ท่าน	- นา-ยก	ในตำ-บล	- - - -	- ผู้ - มี	- ชื่อ-เสียง	ที่ไม่-คด	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- ม - ม	ม ม - ช	- - - -
	--- ท่าน	- นา-ยก	ในตำ-บล	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ชล ตั้	- ม ม ม	- ม ตั้ช	ม ม ม ช	-----	-----	-----	-----
	- ท่านปลัด	- อ.บ.ต.	- จ.ส.อ.	นุฎกุลพลชัย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - กุล	- พล - ชัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ชล ตั้	- ม ม ม	- ม ตั้ช	ม ม ม ช	-----	-----	-----	-----
	- ท่านปลัด	- อ.บ.ต.	- จ.ส.อ.	นุฎกุลพลชัย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เห้อ	- พล - ชัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- ช - ล	ม ล - ช	-----	- - - ช	- ช - ล	-----	-----
	--- เพราะ	- ท่าน-อยู่	ในหน้า-ที่	-----	--- เพราะ	- ท่าน-อยู่	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ล - ช	-----	-----	- ช - ม	- ล - ช
	-----	-----	-----	- หน้า - ที่	-----	-----	- ไซ้ - แล้ว	ในหน้า-ที่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ช	- ม ม ม	- ล - ล	-----	- - - ช	- ม - ช	- ล - ล	-----
	- หัว - หน้า	- อ.บ.ต.	- สะ-หวี	-----	--- ท่าน	- มี - ชึ่ง	- เหตุ-ผล	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- สะ-หวี	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- ม - ช	- ล - ล	-----	- ล - ช	- ม ม ม	- ล - ล	-----
	--- ท่าน	- มี - ชึ่ง	- เหตุ-ผล	-----	- หัว - หน้า	- อ.บ.ต.	- สะ-หวี	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- ม - ช	- ล - ล	-----
	--- ท่าน	- มี - ชึ่ง	- เหตุ-ผล	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- ผู้	--- มี	-- - เกียรติ	- ครบ - ถ้วน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ซ	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	-- - เกียรติ	- ครบ - ถ้วน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- ผู้	--- มี	-- - เกียรติ	- ครบ - ถ้วน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ้ำ - เห้อ	- ครบ - ถ้วน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ซ	- ล - ม	- ม - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ล - ม	- - - -	- - - -
	- หัว - หน้า	- ส่วน - ทุก	- ต่ำ - บล	- - - -	- หัว - หน้า	- ส่วน - ทุก	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- ต่ำ - บล	- - - -	- - - -	- ใ้ - แล้ว	- ต่ำ - บล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ซ - ซ	ซ ล - ซ	- - - -	ซ ล - ซ	- ซ ม ม	ซ ม ม ซ	- - - -
	- ตะ - หลอด	- ปุค - คล	ที่สำคัญ	- - - -	ผู้ใหญ่ - บ้าน	- ท่านกำนัน	ทั่วในชุมพร	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- สำ - คัญ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	ซ ล - ซ	- ซ ม ม	ซ ม ม ซ	- - - -	- ม - ล	- ซ - ซ	ซ ล - ซ	- - - -
	ผู้ใหญ่ - บ้าน	- ท่านกำนัน	ทั่วในชุมพร	- - - -	-- ตลอด	- ปุค - คล	ที่สำคัญ	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	ซ ล - ซ	- ซ ม ม	ซ ม ม ซ	- - - -
	ผู้ใหญ่ - บ้าน	- ท่านกำนัน	ทั่วในชุมพร	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	- - - ม	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- พระบรม	- มะ-ธาตุ	- - - วัด	- สะ - หวี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ช - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - วัด	- สะ - หวี

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	- - - ม	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- พระบรม	- มะ-ธาตุ	- - - วัด	- สะ - หวี	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ช - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เห้อ	- สะ - หวี

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ตั้	- ม - ช	ม ม - ล	- - - -	- - - ตั้	- ม - ช	- - - -	- - - -
	--- สิ่ง	- มี - ค่า	ในจังหวัด	- - - -	--- สิ่ง	- มี - ค่า	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ล	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ม - ล
	- - - -	- - - -	- - - -	- จ้ง - หวัด	- - - -	- - - -	- ใ้ - แล้ว	- จ้ง - หวัด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	ช ช ม ช	- ม - ช	- - - -	ม ม - ม	- ม - ช	ม ช ช ล	- - - -
	--- พร้อม	ข้าราชการ	- ชาว-บ้าน	- - - -	และชาว-วัด	- จ้ง - จัด	เป็นอนุสรณ์	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ชาว-บ้าน	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	ม ม - ม	- ม - ช	ม ช ช ล	- - - -	- - - ม	ช ช ม ช	- ม - ช	- - - -
	และชาว-วัด	- จ้ง - จัด	เป็นอนุสรณ์	- - - -	- - - พร้อม	ข้าราชการ	- ชาว-บ้าน	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	ม ม - ม	- ม - ช	ม ช ช ล	- - - -
	และชาว-วัด	- จ้ง - จัด	เป็นอนุสรณ์	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ม - ช	- ล - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- คุณ	- จำ-เอก	- เสก-ชัย	- ชู- โชติ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ต	- - - ม	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ชัย	- ชู- โชติ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ม - ช	- ล - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- คุณ	- จำ-เอก	- เสก-ชัย	- ชู- โชติ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า-เหื่อ	- ชู- โชติ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ช	- ช - ม	- - - -	- ช - ช	- ล - ช	- - - -	- - - -
	- พริ้ง-ต๋อง	- ขอ-โทษ	- ท่าน-ก่อน	- - - -	- พริ้ง-ต๋อง	- ขอ-โทษ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ม	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ช - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- ท่าน-ก่อน	- - - -	- - - -	- ไซ้- แล้ว	- ท่าน-ก่อน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ช - ม	ล ล - ล	- - - -	- ล - ช	- ม ม ช	- ล - ล	- - - -
	- ท่าน-ทุกข์	- ท่าน-ร้อน	เสียหนัก-หนา	- - - -	- หัว-หน้า	- อ.บ.ต.	- สะ - หวี	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- หนัก-หนา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ล - ช	- ม ม ช	- ล - ล	- - - -	- ช - ม	- ช - ม	ล ล - ล	- - - -
	- หัว-หน้า	- อ.บ.ต.	- สะ - หวี	- - - -	- ท่าน-ทุกข์	- ท่าน-ร้อน	เสียหนัก-หนา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- ล - ช	- ม ม ช	- ล - ล	- - - -
	- หัว-หน้า	- อ.บ.ต.	- สะ - หวี	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	--- รับ	- ผิด-ชอบ	--- ไป	- ทุก - ด้าน	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- ไป	- ทุก - ด้าน

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	--- รับ	- ผิด-ชอบ	--- ไป	- ทุก - ด้าน	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เหือ	- ทุก - ด้าน

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ล	- ม - ล	---	--- ม	- ช - ล	---	---
	--- เป็น	- งาน-ของ	- จัง-หวัด	---	--- เป็น	- งาน-ของ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ล	---	---	- ช - ม	- ม - ล
	---	---	---	- จัง-หวัด	---	---	- ใ้ - แล้ว	- จัง-หวัด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	ล ล ช ช	---	--- ช	- ช - ล	ม ม - ช	---
	- ต้อง-รีบ	- เร่ง-รัด	ไม่ไห้บกพร่อง	---	--- เพราะ	- ท่าน-อยู่	ในท้อง-ที่	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- บก-พร้อง	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ช	- ช - ล	ม ม - ช	---	- ช - ช	- ช - ม	ล ล ช ช	---
	--- เพราะ	- ท่าน-อยู่	ในท้อง-ที่	---	- ต้อง-รีบ	- เร่ง-รัด	ไม่ไห้บกพร่อง	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ช	- ช - ล	ม ม - ช	---
	--- เพราะ	- ท่าน-อยู่	ในท้อง-ที่	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	- ท่านพระครู	- จัน-ทะ	--- ปัญ	- โญ-ภาส	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ต	- - - ม	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- ปัญ	- โญ-ภาส

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	- ท่านพระครู	- จัน-ทะ	--- ปัญ	- โญ-ภาส	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	- โญ-ภาส

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ช	ม ช - ม	ช ล - ช	---	- ช ม ช	ม ช - ม	---	---
	- ท่านเป็นเจ้า	อวาต-วัด	สวี - นี้	---	- ท่านเป็นเจ้า	อวาต-วัด	---	---
ลูกคู่	---	---	---	ช ล - ช	---	---	- ช - ม	ช ล - ช
	---	---	---	สวี - นี้	---	---	- ไซ้ - แล้ว	สวี - นี้

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ล - ช	- ม ม ม	---	- ม ช ล	- - - ล	- ล - ช	---
	- อยู่ - ไน	- คี - ลา	- บารมี	---	- ชาวสวี	--- เขา	- ศรีท- ธา	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม ม ม	---	---	---	---
	---	---	---	- บารมี	---	---	---	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม ช ล	- - - ล	- ล - ช	---	- ล - ล	- ล - ช	- ม ม ม	---
	- ชาวสวี	--- เขา	- ศรีท- ธา	---	- อยู่ - ไน	- คี - ลา	- บารมี	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม ช ล	- - - ล	- ล - ช	---
	- ชาวสวี	--- เขา	- ศรีท- ธา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ช	- ม - ช	- ช ม ช	---	---	---	---
	--- ครอง	- คี - ลา	- ธรรม - มะ	- ปฏิบัติ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ต	- - - ช	- ช ม ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ปะ	- ฎิ - บัติ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ล - ช	- ม - ช	- ช ม ช	---	---	---	---
	--- ครอง	- คี - ลา	- ธรรม - มะ	- ปฏิบัติ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ต - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหอ	- ฎิ - บัติ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ล	- ม - ม	---	- ช - ม	- ม - ล	---	---
	- พระพุทธ	- บัญญิติ	- มา - นาน	---	- พระพุทธ	- บัญญิติ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	- ช - ม	- ม - ม
	---	---	---	- มา - นาน	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- มา - นาน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	--- ช	- ล - ช	---	--- ล	--- ล	- ล ช ล	---
	--- ฐ	--- จัก	- หลัก - กาว	---	--- สืบ	--- สาน	- ศาสนา	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- หลัก - กาว	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ล	--- ล	- ล ช ล	---	--- ม	--- ช	- ล - ช	---
	--- สืบ	--- สาน	- ศาสนา	---	--- ฐ	--- จัก	- หลัก - กาว	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ล	--- ล	- ล ช ล	---
	--- สืบ	--- สาน	- ศาสนา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ล - ม	- ม - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- ท่าน-ชวน	- หลีก-ภัย	- มา-เป็น	- ประ-ธาน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ต	- - - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - เป็น	- ประ-ธาน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ล - ม	- ม - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- ท่าน-ชวน	- หลีก-ภัย	- มา-เป็น	- ประ-ธาน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เหือ	- ประ-ธาน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ลล ชชมช	- ม ม ต	- ม - ช	-----	ลล ชชมช	- ม ม ต	-----	-----
	หมั้วพระราชทาน	- ตามกำหนด	- เว - ลา	-----	หมั้วพระราชทาน	- ตามกำหนด	-----	-----
ลูกคู่		-----	-----	- ม - ช	-----	-----	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	- เว - ลา	-----	-----	- ไซ้ - แล้ว	- เว - ลา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ล - ช	- ม ม ช	-----	--- ล	--- ช	ชช ม ม	-----
	- กำหนด	- สิบ-ห้า	- นาฬิกา	-----	--- หมั้ว	--- ผ้า	พระราชทาน	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม ม ช	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- นาฬิกา	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	--- ล	--- ช	ชช ม ม	-----	- ม - ล	- ล - ช	- ม ม ช	-----
	--- หมั้ว	--- ผ้า	-พระราชทาน	-----	-กำหนด	-สิบ-ห้า	-นาฬิกา	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	--- ล	--- ช	ชช ม ม	-----
	--- หมั้ว	--- ผ้า	-พระราชทาน	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ซ	ม ม ม ซ	ซ ม ม ม ซ	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- องค์-พระ	บรมธาตุ	วัดบรมธาตุ	- สะ - หวี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ซ	- - ล ต	- - - ซ	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - ธาตุ	- สะ - หวี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ซ	ม ม ม ซ	ซ ม ม ม ซ	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- องค์-พระ	บรมธาตุ	วัดบรมธาตุ	- สะ - หวี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ต	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ซ้า - -	- ซ้า - เห้อ	- สะ - หวี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ซ	- ต - ซ	- ม - ซ	-----	- ซ - ซ	- ต - ซ	-----	-----
	- ซึ่ง-เป็น	- ของ-ตี	- ล้า - ค่า	-----	- ซึ่ง-เป็น	- ของ-ตี	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ซ	-----	-----	- ซ - ม	- ม - ซ
	-----	-----	-----	- ล้า - ค่า	-----	-----	- ไซ้ - แล้ว	- ล้า - ค่า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ม - ม	- ล - ม	-----	- ล ล ล	- - - ซ	- ล - ล	-----
	- - - ชาว	- ชุม - พร	- ได้ - มา	-----	- ศาสนา	- - - ได้	- สืบ - สาน	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ล - ม	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- ได้ - มา	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ล ล ล	- - - ซ	- ล - ล	-----	- - - ม	- ม - ม	- ล - ม	-----
	- ศาสนา	- - - ได้	- สืบ - สาน	-----	- - - ชาว	- ชุม - พร	- ได้ - มา	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ล ล ล	- - - ซ	- ล - ล	-----
	- ศาสนา	- - - ได้	- สืบ - สาน	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ล	- ม - ม	- ช ช ล	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ตามประวัติ	- ยาว-นาน	- ที่เส้าขาน	- กั้น-มา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ล	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - ขาน	- กั้น-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ล	- ม - ม	- ช ช ล	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ตามประวัติ	- ยาว-นาน	- ที่เส้าขาน	- กั้น-มา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่ำ - เห้อ	- กั้น-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ช	ม ล ม ช	- - - -	- ช - ช	- ล - ช	- - - -	- - - -
	- พระ-เจ้า	- ศรี-ธรรม	มะโศกราช	- - - -	- พระ-เจ้า	- ศรีธรรม	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล ม ช	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ล ม ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- โศกราช	- - - -	- - - -	- ไข่ - แล้ว	- โศกราช

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ช	- ม ม ม	- - - -	- - - ช	- - - ช	ม ม - ล	- - - -
	- สะ-เด็ด	- ประ-พาส	- เมืองชุมพร	- - - -	- - - มา	- - - จาก	นคร - ศรี	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ชุม-พร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - - ช	ม ม - ล	- - - -	- ช - ช	- ม - ช	- ม ม ม	- - - -
	- - - มา	- - - จาก	นคร - ศรี	- - - -	- สะ-เด็ด	- ประ-พาส	- เมืองชุมพร	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- - - ช	ม ม - ล	- - - -
	- - - มา	- - - จาก	นคร - ศรี	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ล	- ม - ม	- - - ช	- ช - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เหล่าทหาร	- ราย-งาน	- - - กั๊	- พระ-องค์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ตั	- - - ช	- ช - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	- - - กั๊	- พระ-องค์

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ล	- ม - ม	- - - ช	- ช - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เหล่าทหาร	- ราย-งาน	- - - กั๊	- พระ-องค์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั	- ช - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	- พระ-องค์

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ช	- ม ม ช	ช ล - ม	- - - -	- ล ช ช	- ม ม ช	- - - -	- - - -
	- ผู่กาเกาะ	- ตรงกองอิฐ	ที่หัก-พัง	- - - -	- ผู่กาเกาะ	- ตรงกองอิฐ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ม	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ล - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- หัก-พัง	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- หัก-พัง

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	- ช ล ช	- - - -	- - - ช	- ม - ม	- ล - ล	- - - -
	- พระ-องค์	- ทรง-พัง	- ทหารเล่า	- - - -	- - - เรือง	- ราว-ยัง	- สง-สัย	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ทหารเล่า	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- ม - ม	- ล - ล	- - - -	- ช - ช	- ม - ม	- ช ล ช	- - - -
	- - - เรือง	- ราว-ยัง	- สง-สัย	- - - -	- พระ-องค์	- ทรง-พัง	- ทหารเล่า	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ช	- ม - ม	- ล - ล	- - - -
	- - - เรือง	- ราว-ยัง	- สง-สัย	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม ม ล	- ช - ล	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- พระ-องค์	- ทรงรับสั่ง	- กับ-เหล่า	- ทะ-หาร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ค	- - - ล	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - เหล่า	- ทะ-หาร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม ม ล	- ช - ล	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- พระ-องค์	- ทรงรับสั่ง	- กับ-เหล่า	- ทะ-หาร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ค	- ค - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	- ทะ-หาร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม ม ช	- ม - ช	-----	- ช ม ม	- ม ม ช	-----	-----
	- ให้จัดการ	- รื้อกองอิฐ	- เร็ว-ไว	-----	- ให้จัดการ	- รื้อกองอิฐ	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	- เร็ว-ไว	-----	-----	- ไซ้ - แล้ว	- เร็ว-ไว

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	- ม - ช	-----	--- ช	--- ช	ชช - ม	-----
	- พอ-รื้อ	- ลง-ไป	- จน-จบ	-----	--- ก็	--- พบ	ผอบ-พลัน	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- จน-จบ	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- - - ช	ชช - ม	-----	- ม - ม	- ม - ช	- ม - ช	-----
	- - - ก็	- - - พบ	- ผอบ-พลัน	-----	- พอ-รื้อ	- ลง-ไป	- จน-จบ	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- - - ช	ชช - ม	-----
	- - - ก็	- - - พบ	- ผอบ-พลัน	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม : ซ	- ซ - ม	ซ ล - ม	- ม ม ซ	---	---	---	---
	- ในผอบ	- ซิ่ง-มี	พระสา-วี	- ริกธาตุ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ซ	- - ล ดั	- - - ม	- ม - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ริก	- กะ - ธาตุ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม : ซ	- ซ - ม	ซ ล - ม	- ม ม ซ	---	---	---	---
	- ในผอบ	- ซิ่ง-มี	พระสา-วี	- ริกธาตุ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ดั	- ม - ซ
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ซ้ำ - เหือ	- กะ - ธาตุ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ซ ซ - ม	ม ซ - ซ	ซ ม - ซ	---	ซ ซ - ม	ม ซ - ซ	---	---
	พระองค์-จึ่ง	ประกาศ-ให้	สร้างเจ-ตีย์	---	พระองค์-จึ่ง	ประกาศ-ให้	---	---
ลูกคู่	---	---	---	ซ ม - ซ	---	---	- ซ - ม	ซ ม - ซ
	---	---	---	สร้างเจ-ตีย์	---	---	- ไซ้ - แล้ว	สร้างเจ-ตีย์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ซ	- ซ - ซ	- ม - ม	---	- ม - ม	- ล ล ดั	ม ม - ซ	---
	- นาม-ว่า	- พระ-ธาตุ	- กา - วี	---	- เจ - ตีย์	- สร้างขึ้นใหม่	ในตอน-นั้น	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ม	---	---	---	---
	---	---	---	- กา - วี	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- ล ล ดั	ม ม - ซ	---	- ม - ซ	- ซ - ซ	- ม - ม	---
	- เจ - ตีย์	- สร้างขึ้นใหม่	ในตอน-นั้น	---	- นาม-ว่า	- พระ-ธาตุ	- กา - วี	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ม - ม	- ล ล ดั	ม ม - ซ	---
	- เจ - ตีย์	- สร้างขึ้นใหม่	ในตอน-นั้น	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ล	- ช - ช	--- ม	- ล - ช	---	---	---	---
	-เมื่อสร้างเสร็จ	-จัด -การ	---งาน	-สม-โภชน์	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - - ม	- ล - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	---งาน	-สม-โภชน์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ล	- ช - ช	--- ม	- ล - ช	---	---	---	---
	-เมื่อสร้างเสร็จ	-จัด -การ	---งาน	-สม-โภชน์	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ล - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	-สม-โภชน์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ช ช ม ช	- ช - ม	- ช - ม	---	ช ช ม ช	- ช - ม	---	---
	พระองค์ทรงโปรด	-เจ็ด-วัน	-เจ็ด-คืน	---	พระองค์ทรงโปรด	-เจ็ด-วัน	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ม	---	---	- ช - ม	- ช - ม
	---	---	---	-เจ็ด-คืน	---	---	-ใช่ - แล้ว	-เจ็ด-คืน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ล ช	- ช - ช	- ม - ช	---	--- ม	- ม - ล	ม ล - ช	---
	-สิ่งสำคัญ	-พระ-ธาตุ	- กา - วี	---	--- จิ่ง	- มี - สืบ	ตลอด-ไป	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- กา - วี	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ม	- ม - ล	ม ล - ช	---	- ล ล ช	- ช - ช	- ม - ช	---
	--- จิ่ง	- มี - สืบ	ตลอด-ไป	---	-สิ่งสำคัญ	-พระ-ธาตุ	- กา - วี	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- - - ม	- ม - ล	ม ล - ช	---
	--- จิ่ง	- มี - สืบ	ตลอด-ไป	---

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ล	- ช - ล	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- พระ-องค์	- ทรง-ถาม	- กับ-เหล่า	- ทะ-หาร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ต	- - - ล	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- เหล่า	- ทะ-หาร

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ล	- ช - ล	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- พระ-องค์	- ทรง-ถาม	- กับ-เหล่า	- ทะ-หาร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ่า - เหือ	- ทะ-หาร

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ช	- ช - ม	-----	- ช - ม	- ม - ช	-----	-----
	- ว่า - ย้ง	- มี- ทาน	- ผู้- ได	-----	- ว่า - ย้ง	- มี- ทาน	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ช - ม	-----	-----	- ช - ม	- ช - ม
	-----	-----	-----	- ผู้- ได	-----	-----	- ใ- แล้ว	- ผู้- ได

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ม	- ล - ล	-----	- ช - ช	- ม - ช	- ม - ล	-----
	- ทะ-หาร	- คน - ได	- อี- เล่า	-----	- ที่ - จะ	- เฝ้า-คอย	- รัก - ษา	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- อี- เล่า	-----	-----	-----	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ช - ช	- ม - ช	- ม - ล	-----	- ม - ล	- ม - ม	- ล - ล	-----
	- ที่ - จะ	- เฝ้า-คอย	- รัก - ษา	-----	- ทะ-หาร	- คน - ได	- อี- เล่า	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- ช - ช	- ม - ช	- ม - ล	-----
	- ที่ - จะ	- เฝ้า-คอย	- รัก - ษา	-----

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ช - ล	- - - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- มี	- ทะ - หาร	--- เมือง	- ยก - มือ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ช	- - ล ต	- - - ม	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- เมือง	- ยก - มือ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- ช - ล	- - - ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	--- มี	- ทะ - หาร	--- เมือง	- ยก - มือ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ช - - -	- ล - ต	- ม - ช
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า - ให้อ	- ยก - มือ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	--- ช	- ช - ม	- - - -	- ช - ม	--- ช	- - - -	- - - -
	- ตอบ-รับ	--- กับ	- พระ-องค์	- - - -	- ตอบ-รับ	--- กับ	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ช - ม	- - - -	- - - -	- ช - ม	- ช - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- พระ-องค์	- - - -	- - - -	- ใ้ - แล้ว	- พระ-องค์

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ล	- ล - ม	- - - -	ช ล ม ล	- ช - ม	- ม - ช	- - - -
	- ว่า - ช้า	- ประ-สงค์	- ศรีท-ธา	- - - -	จะอยู่รักษา	- องค์-พระ	- เจ - ดีย์	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ล - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ศรีท-ธา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	ช ล ม ล	- ช - ม	- ม - ช	- - - -	- ช - ช	- ช - ล	- ล - ม	- - - -
	จะอยู่รักษา	- องค์-พระ	- เจ - ดีย์	- - - -	- ว่า - ช้า	- ประ-สงค์	- ศรีท-ธา	- - - -

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	ช ล ม ล	- ช - ม	- ม - ช	- - - -
	จะอยู่รักษา	- องค์-พระ	- เจ - ดีย์	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ซ	- ซ ม]	- - - ซ	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- พระ - องค์	- ทรงรับสั่ง	--- ให้	- บั้น - คอ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ต	- - - ซ	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ให้	- บั้น - คอ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ซ	- ซ ม]	- - - ซ	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- พระ - องค์	- ทรงรับสั่ง	--- ให้	- บั้น - คอ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ต	- ม - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้ำ - -	- ฉ่า - เหอ	- บั้น - คอ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ซ ล - ม	ซ ม - ซ	- ซ - ม	- - - -	ซ ล - ม	ซ ม - ซ	- - - -	- - - -
	ทหาร - เมือง	ที่มี - เรือง	- สืบ - มา	- - - -	ทหาร - เมือง	ที่มี - เรือง	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ซ - ม
	- - - -	- - - -	- - - -	- สืบ - มา	- - - -	- - - -	- ไช้ - แล้ว	- สืบ - มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ ซ ม	- ม - ล	- ม - ล	- - - -	- - - ซ	ม ม ม ซ	- ม - ม	- - - -
	- พระเสื่อเมือง	- จึ่ง - อยู่	- รัก - ษา	- - - -	--- พระ	บรมธาตุ	- กา - วี	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- รัก - ษา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	ม ม ม ซ	- ม - ม	- - - -	- ซ ซ ม	- ม - ล	- ม - ล	- - - -
	--- พระ	บรมธาตุ	- กา - วี	--- พระ	- พระเสื่อเมือง	- จึ่ง - อยู่	- รัก - ษา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ซ	ม ม ม ซ	- ม - ม	- - - -
	--- พระ	บรมธาตุ	- กา - วี	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ล ช ล	- ล - ม	- ม - ช	ช ม ม ม ช	---	---	---	---
	จึ่งได้จัดสร้าง	- ศา - ลา	- ไว้-หน้า	พระบรมธาตุ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ตั้	- - ม ม	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอื้อ	- - ว่าให้	- - บรม	- มะ-ธาตุ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ล ช ล	- ล - ม	- ม - ช	ช ม ม ม ช	---	---	---	---
	จึ่งได้จัดสร้าง	- ศา - ลา	- ไว้-หน้า	พระบรมธาตุ	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ตั้	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า-เหื้อ	- มะ-ธาตุ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช ช ม	- ม - ช	---	- ม - ม	- ช ช ม	---	---
	- จา - รีก	-ประกาศคุณ	-ความดี	---	- จา - รีก	-ประกาศคุณ	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ช	---	---	- ช - ม	- ม - ช
	---	---	---	-ความดี	---	---	-ไ้-แล้ว	-ความดี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ล	- ล - ม	---	- ล - ม	- - - ล	- ล - ล	---
	-จึ่ง-ขาว	-สะ-หวี	-ศรัท-ธา	---	-ศา-ลา	--- พระ	-เสื่อ-เมือง	---
ลูกคู่	---	---	---	- ล - ม	---	---	---	---
	---	---	---	-ศรัท-ธา	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ม	---	- ล - ล	---	- ม - ม	- ล - ล	- ล - ม	---
	- ศา-ลา	--- พระ	-เสื่อ-เมือง	---	-จึ่ง-ขาว	-สะ-หวี	-ศรัท-ธา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ม	---	- ล - ล	---
	- ศา-ลา	--- พระ	-เสื่อ-เมือง	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ม	- ม ม ม	--- ม	- ม - ล	---	---	---	---
	- ผู้ - มี	- คุณธรรม	--- อัน	- ล้า - ค่า	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- ม ซ	- ล ต	--- ม	- ม - ล
	---	---	---	---	- ว่าเอ	- ว่าเห	--- อัน	- ล้า - ค่า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ม	- ม ม ม	--- ม	- ม - ล	---	---	---	---
	- ผู้ - มี	- คุณธรรม	--- อัน	- ล้า - ค่า	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- ม ม	- ซ - -	- ล - ต	- ม - ล
	---	---	---	---	- ว่าทอย	- ซ้า - -	- ซ้า - เหือ	- ล้า - ค่า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	--- ล	- ซ - ล	---	--- ม	--- ล	---	---
	--- ยอม	--- ให้	- ตัด - ศอ	---	--- ยอม	--- ให้	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ซ - ล	---	---	- ซ - ม	- ซ - ล
	---	---	---	- ตัด - ศอ	---	---	- ไซ้ - แล้ว	- ตัด - ศอ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	--- ล	- ม - ซ	---	--- ม	- ม - ล	- ซ - ซ	---
	--- ยอม	--- มอ	- ระ - ณา	---	--- ซี้	- วา - ถึง	- ปลด - เปลี่ยน	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ซ	---	---	---	---
	---	---	---	- ระ - ณา	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	- ม - ล	- ซ - ซ	---	--- ม	--- ล	- ม - ซ	---
	- วา - ถึง	- ปลด - เปลี่ยน	- วา - ถึง	---	--- ยอม	--- มอ	- ระ - ณา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ม	- ม - ล	- ซ - ซ	---
	- วา - ถึง	- ปลด - เปลี่ยน	- วา - ถึง	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- - - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- บรร - ดา	- ชาว - เรา	--- ปวง	- ประ - ซา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ซ	- - ล ตั้	- - - ซ	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าเอ้	- - ว่าเห้	--- ปวง	- ประ - ซา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- - - ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- บรร - ดา	- ชาว - เรา	--- ปวง	- ประ - ซา	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ม ม	- ซ - -	- ล - ตั้	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ว่าทอย	- ซ้า - -	- ซ้า - เห้อ	- ประ - ซา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ล	- ซ - ม	ม ม - ซ	- - - -	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - -	- - - -
	- ที่ - ผม	- เล้า - มา	พอสู้-เรื่อง	- - - -	- ที่ - ผม	- เล้า - มา	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- ซ - ม	- ม - ซ
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ไซ้ - แล้ว	- ไซ้ - เรื่อง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	ซ ซ - ม	ม ซ - ซ	- - - -	- - - ม	- ล - ซ	- ซ ล ซ	- - - -
	- ประ - วัติ	พระเสื่อ-เมือง	องค์เจ-ตีย์	- - - -	--- พัน	- กว่า - ปี	- ที่สืบมา	- - - -
ลูกคู่	- - - -	- - - -	- - - -	- ซ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- เจ - ตีย์	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ม	- ล - ซ	- ซ ล ซ	- - - -	- ม - ล	ซ ซ - ม	ม ซ - ซ	- - - -
	--- พัน	- กว่า - ปี	- ที่สืบมา	- - - -	- ประ - วัติ	- พระเสื่อเมือง	องค์เจ-ตีย์	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ลูกคู่	- - - ม	- ล - ซ	- ซ ล ซ	- - - -
	--- พัน	- กว่า - ปี	- ที่สืบมา	- - - -

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	--- เวา	- เกิด - มา	--- ใน	- ยุค - นี้	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ดั	--- ม	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	--- ใน	- ยุค - นี้

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	--- ม	- ช - ช	--- ม	- ม - ช	---	---	---	---
	--- เวา	- เกิด - มา	--- ใน	- ยุค - นี้	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ดั	- ม - ช
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เหือ	- ยุค - นี้

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ช ม ช ม	ช ม ล ม	ช ม ช ม	---	ช ม ช ม	ช ม ล ม	---	---
	กับพันกว่าปี	ไม่เคยเสียที	ที่เราเกิดมา	---	กับพันกว่าปี	ไม่เคยเสียที	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ม	---	---	- ช - ม	- ช - ม
	---	---	---	- เกิด - มา	---	---	- ใ้ - แล้ว	- เกิด - มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ม	- ม - ช	---	--- ล	- ล - ช	- ล ช ล	---
	- ช่วย - กัน	- เกิด - ร้อง	- ประ - กาศ	---	--- สืบ	- สาน - พระ	- ศาสนา	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม - ช	---	---	---	---
	---	---	---	- ประ - กาศ	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ล	- ล - ช	- ล ช ล	---	- ช - ช	- ล - ม	- ม - ช	---
	--- สืบ	- สาน - พระ	- ศาสนา	---	- ช่วย - กัน	- เกิด - ร้อง	- ประ - กาศ	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	--- ล	- ล - ช	- ล ช ล	---
	--- สืบ	- สาน - พระ	- ศาสนา	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ล	- ม - ช	- ม ช ม	-----	-----	-----	-----
	- ลูก-หลาน	- รุ่น - ใหม่	- ต่อ - ไป	- ยังได้พบ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ช	- - ล ต	- - - ม	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - - ยัง	- ได้ - พบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ล	- ม - ช	- ม ช ม	-----	-----	-----	-----
	- ลูก-หลาน	- รุ่น - ใหม่	- ต่อ - ไป	- ยังได้พบ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- - ม ม	- ช - -	- ล - ต	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ฉ้า - เหอ	- ได้ - พบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	- ม - ช	-----	- ช - ช	- ม - ม	-----	-----
	- จะ - ได้	- เคา - รพ	- บู - ชา	-----	- จะ - ได้	- เคา - รพ	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ม - ช	-----	-----	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	- บู - ชา	-----	-----	- ไช้ - แล้ว	- บู - ชา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- ล - ล	ช ล ช ล	-----	- - - ช	- ล - ช	- ม - ช	-----
	--- ช่วย	- สืบ-สาน	พระศาสนา	-----	--- ให้	- ถึง - ห้า	- พัน - ปี	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	- ล ช ล	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	- ศาสนา	-----	-----	-----	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- ล - ช	- ม - ช	-----	- - - ช	- ล - ล	ช ล ช ล	-----
	--- ให้	- ถึง - ห้า	- พัน - ปี	-----	--- ช่วย	- สืบ-สาน	พระศาสนา	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-----	-----	-----	-----
	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	- - - ช	- ล - ช	- ม - ช	-----
	--- ให้	- ถึง - ห้า	- พัน - ปี	-----

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	ล ชมม ช	- ช - ม	- ล - ม	---	---	---	---
	- เว - ลา	15นาฬิกา	-ท่าน- ชวน	-หลีก-ภัย	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ช	- - ล ดั	- - - ม	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าเอ	- - ว่าเห	- - -ชวน	- หลีก-ภัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	ล ชมม ช	- ช - ม	- ล - ม	---	---	---	---
	- เว - ลา	15นาฬิกา	-ท่าน- ชวน	-หลีก-ภัย	---	---	---	---
ลูกคู่	---	---	---	---	- - ม ม	- ช - -	- ล - ดั	- ล - ม
	---	---	---	---	- - ว่าทอย	- ช้า - -	- ช้า -เหอ	- หลีก-ภัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ช	- ม - ม	- ช - ช	---	- - - ช	- ม - ม	---	---
	-- ท่าน	-มา-เป็น	-ประ-ธาน	---	-- ท่าน	-มา-เป็น	---	---
ลูกคู่	---	---	---	- ช - ช	---	---	- ช - ม	- ช - ช
	---	---	---	-ประ-ธาน	---	---	-ไ้-แล้ว	-ประ-ธาน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- - - ม	- - ม ช	- ม ม ม	---	- ล - ช	ช ช ม ม	- ม - ล	---
	--- พร้อม	-- คณะ	-กรรมการ	---	- ห่ม - ผ้า	พระราชทาน	- ปี - นี้	---
ลูกคู่	---	---	---	- ม ม ม	---	---	---	---
	---	---	---	-กรรมการ	---	---	---	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ช	ช ช ม ม	- ม - ล	---	---	- - ม ช	- ม ม ม	---
	- ห่ม - ผ้า	-พระราชทาน	- ปี - นี้	---	--- พร้อม	-- คณะ	-กรรมการ	---

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	---	---	---	---
	---	---	---	---
ลูกคู่	- ล - ช	ช ช ม ม	- ม - ล	---
	- ห่ม - ผ้า	-พระราชทาน	- ปี - นี้	---

บทร้องเพลงนา บทอื่น ๆ

บทฝากรัก

พี่เฝ้าชมงามเลิศ	ทำให้เกิดความรัก
เพราะรอยยิ้มเจ้างามนัก	ทำให้รักที่สุดกลับ
อยากจะเข้าไปถาม	แม่ผิวงามเหมือนจันทร์
เมื่อได้เห็นโฉมตรู	อยากจะอยู่ใกล้ใกล้
พี่จะให้สัญญา	ฝากวาคำมั่น
ขอจารึกความรัก	ไว้เป็นหลักประกัน
สตรีอื่นหมิ่นตา	พี่ไม่บ้าเหมือนเจ้า
ไม่รักเหมือนน้องสาว	คนผิวขาวร่างปั้น
ขอฝากรักแม่แก้มแดง	ก่อนสิ้นแสงตะวัน
น้องของพี่อย่าผลัด	อย่าตัดรักให้มันขาด
ได้ทำบุญร่วมชาติ	ได้ตัดบาตรร่วมขัน
ได้เกี่ยวก้อยคล้องแขน	เป็นทองแผ่นเดียวกัน
(หัวไฟ)	ให้ความฝันเป็นจริง
(ลงพร้อมกัน)	ดวงชีวิของพี่เหย

ไนต์เพลงนา บทฝากรัก

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ช	- ม - ช	- ช ช ช	- ม - ม	- ช ล ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- พี่เฝ้าชม	- งาม-เลิศ	- ทำให้เกิด	- ความ-รัก	- เศษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ล ช	- ม - ช	- ช ช ช	- ม - ม	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- พี่เฝ้าชม	- งาม-เลิศ	- ทำให้เกิด	- ความ-รัก	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ม	- ช ม ล	- ช ล ม	- ช ล ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- เพราะรอยยิ้ม	- เจ้างามนัก	- ทำให้รัก	- ที่สุดกลิ่น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ม - ล	- ช ล ช	- ล - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- อยากรจะเข้า	- ไป-ถาม	- แม้วางาม	- เหมือน-จันทร์	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ล	- ล - ช	- ล ช ม	- ช - ช	- ม ม ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- เมื่อได้เห็น	- โฉม-ตรู	- อยากรจะอยู่	- ใกล้เคียง	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ช ล	- ล - ช	- ล ช ม	- ช - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- เมื่อได้เห็น	- โฉม-ตรู	- อยากรจะอยู่	- ใกล้เคียง	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ล - ช	- ล ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- พี่จะให้	- สัตย์-ญา	- ฝากวาจา	- คำ-มั่น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ม	- ม - ม	- ม ม ล	- ม - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ขอจากรัก	- ความ-รัก	- ไว้เป็นหลัก	- ประ-กัน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ล - ช	- ช ช ช	- ล - ช	- ช ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- สตรีอื่น	- หมิ่น-ตา	- พี่ไม่บ้า	- เหมือน-เจ้า	- เซษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ม ล	- ม - ล	- ช ล ล	- ช - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ไม่รักเหมือน	- น่อง-สาว	- คนผิดขาว	- ร่าง-ปั้น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ล ม	ช ล - ช	- ม ม ล	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ขอฝากรัก	แม่แก้ม-แดง	- ก่อนสิ้นแสง	- ตะ-วัน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ม - ล	- ม ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ทีสเปี้ยว	- อม-หวาน	- วางริมร้าน	- เรียง-ราย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ล ช	- ม - ล	- ม ช ม	- ช ม ล	- ม ม ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- น่องของพี่	- อย่า-ผลึก	- อย่าตัดรัก	- ให้มันขาด	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ล ช	- ม - ล	- ม ช ม	- ช ม ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- น่องของพี่	- อย่า-ผลึก	- อย่าตัดรัก	- ให้มันขาด	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ม	- ช - ช	- ช ช ช	- ม - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ได้ทำบุญ	- ร่วม-ชาติ	- ได้ตัดบาตร	- ร่วม-ชิน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ม - ล	- ม ม ล	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ได้เกี่ยวก้อย	- คล้อง-แขน	- เป็นทองแผ่น	- เดียว-กัน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- ม ช ม	- ช ม ช	- ช ม ล	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ตัวพี่นี้	- เฝ้ารอวัน	- ให้ความฝัน	- เป็น-จริง	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ลงพร้อมกัน	- ช ช ล	- ล - ช	- ม ม ม	ช ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- แม่ยอดหญิง	- ของ-พี่	- ดวงชีวี	ของพี่-เหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจังหวะช้าลงเพื่อจบ								

บทไหว้ครู

	ชูหัตถ์ตั้งนั่งค้อม	น้อมลงกราบ
	อนุภาพตรัยรัตน์	สงัดศรี
	แก้วทั้งสามงามชวง	ดุจดั่งดวงมณี
	กราบชนกชนนี	ผู้บังเกิดเกล้า
	ท่านได้เฝ้าเลี้ยงดู	ให้เราอยู่สุชี
	กราบบาทสองชนก	ชูหัตถ์ยกอัญชลี
	กราบครูบาอาจารย์	ท่านที่เคยสอน
	ได้แนะนำคำกลอน	ท่านได้สอนถ้วนถึ
	ขอเคารพคุณ	ที่การุณมากมี
	กราบเทวาอารักษ์	สิ่งศักดิ์สิทธิ์
	ขอยกชูอุทิศ	ช่วยนิมิตตราศี
	โปรดได้ช่วยเมตตา	ร้องเพลงนาได้ดี
	ขอแก้กราบฝ่าละออง	ฉลองพระบาท
	องค์พระประมุขของชาติ	ไว้เหนือเกล้าเกศี
	กษัตริย์ไทยทุกทุกพระองค์	ตลอดดวงศัจักรี
	กราบ...ประธาน	ผู้ว่าราชการจังหวัด
	พรั้งค้อมน้อมหัตถ์	ท่านนั่งอยู่ที่นี่
	เนื่องในวันสงกรานต์	ที่จัดงานประเพณี
(หัวไฟ)	ที่ร่วมกันจัดงาน	คณะกรรมการจัดงานครั้งนี้
(ลงพร้อมกัน)	ขึ้นในวันสงกรานต์	จัดเป็นงานประเพณี เหย

โน้ตเพลงนา บทไหว้ครู

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ล ช	- ช - ช	- - - ม	- ช - ช	- ช ล ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ชูหัตถ์ตั้ง	- นิ่ง-ค้อม	- - - น้อม	- ลง-กราบ	- เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ล ช	- ช - ช	- - - ม	- ช - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ชูหัตถ์ตั้ง	- นิ่ง-ค้อม	- - - น้อม	- ลง-กราบ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ม - ม	- - - ล	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- อนุภาพ	- ตรัยรัตน์	- - - สัจ	- - - ศรี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ล	- ช - ช	- ช - ม	- ม ม ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- แก้วทั้งสาม	- งาม-ข้าง	- ดุจ-ตั้ง	- ดวงมณี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ม	- ม ม ช	- ช - ช	- ช - ช	- ม ม ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กราบชนก	- ชนนี้	- ผู้-บัง	- เกิด-เกล้า	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ม ม	- ม ม ช	- ช - ช	- ช - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- กราบชนก	- ชลนี้	- ผู้-บัง	- เกิด-เกล้า	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ช - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ท่านได้เฝ้า	- เลี้ยง-ดู	- ให้เราอยู่	- สุข-ชี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช - ช	- ล ช ม	- ม ล ม	- ม ม ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กราบ-บาท	- สองชนก	- ชูหัตถ์ยก	- อัญชลี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ม	- ม - ช	- ช - ช	- ม - ล	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กราบครูบา	- อา-จารย์	- ท่าน-ที่	- เคย-สอน	- เซษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ม ม	- ม - ช	- ช - ช	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	- กราบครูบา	- อา-จารย์	- ท่าน-ที่	- เคย-สอน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ม - ช	- ช ช ล	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ได้-แนะนำ	- คำ-กลอน	- ท่านได้สอน	- ถ้วน-ถี่	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ม	- ม - ช	- ช ม ช	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ขอเคารพ	- นพ-คุณ	- ที่การุณ	- มาก-มี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ม	- ม - ม	- ล - ช	- ล - ล	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กราบทเวา	- อา-รักษ์	- สิ่ง-ที่	- ศักดิ์-สิทธิ์	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ม ม	- ม - ม	- ล - ช	- ล - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	- กราบทเวา	- อา-รักษ์	- สิ่ง-ที่	- ศักดิ์-สิทธิ์	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ม	- ช - ม	- ช ม ม	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ขอยกชู	- อุ-ทิศ	- ช่วยนิमित	- รา-ศรี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ช - ช	- ม ม ม	- ล - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- โปรดได้ช่วย	- เมต-ตา	- ร้องเพลงนา	- ได้-ดี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ล ช	- ม - ล	- ม ช ม	- ช ม ล	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ขอกราบ	- ฝ่าละออง	- ฉะ-หลอง	- พระ-บาท	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ล ช ช	- ล ม ช	- ช - ล	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ขอกราบ	- ฝ่าละออง	- ฉะ-หลอง	- พระ-บาท	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช - ช	ม ม ล ช	- ม ล ช	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- องค์-พระ	ประมุขของชาติ	- ไว้เหนือเกล้า	- เก-ศี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ช	ช ช ม ช	- ช ล ช	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- กษัตริย์ไทย	ทุกพุทธองค์	- ตลอดดวงศ์	- จัก-กรี	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - นื่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- - - ช	- ม - ช	ช ช ชมช	- ม - ล	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - กราบ	- ประ-ธาน	ผู้ว่าราชการ	- จังหวัด	- นุชซาเหย	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- - - ช	- ม - ช	ช ช ชมช	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	- - - กราบ	- ประ-ธาน	ผู้ว่าราชการ	- จังหวัด	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ม	- ม - ล	- ช - ช	- ช ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- พังค้อม	- น้อม-หัดถ์	- ทาน-นึ่ง	- อยู่ที่นี่	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ล - ช	- ช ช ม	- ช ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- เนื่องในวัน	- สง-กรานต์	- ที่จัดงาน	- ประเพณี	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ
หัวไฟ	- ช ช ม	- ช - ช	ม ช ชมช	ช ช ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ที่ร่วมกัน	- จัด-งาน	คณะกรรมการ	จัดงานครั้งนี้	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม	- ช ม ม	- ล - ช	- ช ม ช	ม ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กัน	- ขึ้นในวัน	- สง-กรานต์	- จัดเป็นงาน	ประเพณีเหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจังหวัดข้างล่างเพื่อจบ								

บทชมโฉม

	แต่งคารมชมงาน	ยามเมื่อได้มาพบ
	เมื่อสอดเนตรมาประสบ	แม่ผิวขาวราวฟองไข
	เนตรเจ้าดำปากเจ้าแดง	งามแสงลงหัวใจ
	ยิ่งพิณจิตติดตา	งามสง่าฝั่งผาย
	ทั่วสรวะพางร่างกาย	ดูเฉิดฉายทันสมัย
	เจ้าซึ่งงามไปกว่า	นวลตราสาวไทย
	เจ้างามลักษณะหนักแรง	ไซ้พี่แก้งมาว่ากล่าว
	อันความงามของสาว	ทำให้ใจที่ฝันใฝ่
	เพราะความงามซาบซึ่งชาน	เข้าถึงทรวงใน
	งามละเอียดละออ	งามทั้งศอที่สวมสร้อย
	ดูแลลุ่มชุ่มซ้อย	รับกับสร้อยที่น้องใส่
	พิศดูแม้งามเหลือ	สมกับเสื้อสีไพล
	งามจรตกริยา	งามทั้งมารยาท
	ช่างโอ้เอี่ยมสะอาด	ยามนวนายายไพล
	เจ้าช่างงามยวนยั่ว	เปรียบเหมือนบัวบังใบ
	เจ้างามตรูสรวกาย	งามหาไม่ที่ตี
	ไม่มีข้อจะตำหนิ	งามสองแก้มแจ่มใส
	ริมฝีปากจิ้มลิ้ม	เมื่อยามยิ้มเป็นโย
(หัวไฟ)	เมื่อยามยิ้มเป็นโย	ช่างขอบใจพี่จริงเหอ
(ลงพร้อมกัน)	เชื้อพี่ก่อนดำเนินอง	น้องพินานะเออย เหย

โน้ตเพลงนา บทชมโฉม

จังหวะ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ม - ช	- ช ช ช	- ม - ม	- ช ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-แต่งคารม	-ชม-งาน	-ยามเมื่อได้	-มา-พบ	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ม ช	- ม - ช	- ช ช ช	- ม - ม	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	-แต่งคารม	-ชม-งาน	-ยามเมื่อได้	-มา-พบ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ช	- ม ม ล	- ช ล ล	- ม ม ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เมื่อสอดเนตร	-มาประสพ	-แมผิวขาว	-ราวพองไซ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ช	- ช ล ช	- ม ม ล	- ล - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เนตรเจ้าดำ	-ปากเจ้าแดง	-งามแลสง	-หัว-ใจ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ม	- ช - ช	- ม ช ล	- ล - ล	- ม ม ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ยิงพิณจ	-ติด-ตา	-งามสง่า	-ผึ่ง-ผาย	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ม ม	- ช - ช	- ม ช ล	- ล - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	-ยิงพิณจ	-ติด-ตา	-งามสง่า	-ผึ่ง-ผาย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ช ล ท ช	- ช - ช	- ม ล ล	- ม ช ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	ท้วสาระพาง	-ร่าง-กาย	-ดูเจิดฉาย	-ทันสมัย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ม - ช	- ม - ม	- ล - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เจ้าซึ่งงาม	-ไป-กว่า	-นวล-ตรา	-สาว-ไทย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ	- - - คึง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ม	- ล - ช	- ช ช ช	- ม ช ช	- ช ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เจ้างามลักษณ์	-หนัก-แรง	-ไซพี่แกลิ่ง	-มาว่ากล่าว	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ช ม	- ล - ช	- ช ช ช	- ม ช ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	-เจ้างามลักษณ์	-หนัก-แรง	-ไซพี่แกลิ่ง	-มาว่ากล่าว	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ม	- ล - ล	- ช ล ช	- ช ล ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-อันความงาม	-ของ-สาว	-ทำให้ใจ	-ที่ไผ่ฝัน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ม	- ช ม ช	- ช - ล	- ม - ม	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เพราะความงาม	-ซาบซึ่งซ่าน	-เข้า-ถึง	-ทรวง-ใน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - ้อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ช ล ล	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-งามละเอียด	-ละ-ออ	-งามทั้งศอ	-ที่สวมสร้อย	-นุชซาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ม ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-งามละเอียด	-ละ-ออ	-งามทั้งศอ	-ที่สวมสร้อย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ล	- ช - ม	- ช ล ล	- ช ม ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ดูแฉล้ม	-แชน-ฮ้อย	-จับกับสร้อย	-ที่น้องใส่	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ช - ล	- ล ช ช	- ล - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-พิศดูแม่	-งาม-เหลือ	-สวมกับเสื้อ	-สี-ไฟล	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ	- - - ดิ่ง	- - - ด้บ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - ้อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ช ล	- ช ม ช	- ช - ม	- ม ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-งามจจริต	-กิริยา	-งาม-ทั้ง	-มารยาท	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ช ล	- ช ม ช	- ช - ม	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-งามจจริต	-กิริยา	-งาม-ทั้ง	-มารยาท	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ม	- ล - ช	- ม ม ช	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ช่างโอเอี่ยม	-สะ-อาด	-ยามนวนานา	-ย้าย-ไหล	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ม	- ม - ช	- ช ช ล	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เจ้าช่างงาม	-ยวน-ยั่ว	-เปรียบเหมือนแก้ว	-บัง-ไป	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ซ ม ซ	- ล - ซ	- ม ล ซ	- ซ - ซ	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เจ้างามตรู	-สวดย-กาย	-งามหาไม้	-ที่-ติ	-นุชซาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ซ ม ซ	- ล - ซ	- ม ล ซ	- ซ - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-เจ้างามตรู	-สวดย-กาย	-งามหาไม้	-ที่-ติ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ซ ม ซ	- ซ ซ ล	- ม ล ซ	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ไม่มีซ้อ	-จะดำหนี	-งามสองแก้ม	-แจ่ม-ไล	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ล ซ	- ซ - ม	- ซ ม ม	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ริมฝีปาก	-จิ้ม-ลิ้ม	-เมื่อยามยิ้ม	-เป็น-โย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- ซ ม ม	- ม - ซ	- ซ ซ ซ	- ซ ซ ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เมื่อยามยิ้ม	-เป็น-โย	-ช่างขบใจ	-พีจิ่งเหอ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม	- ซ ซ ซ	- ล - ม	- ม ซ ล	- ซ ซ ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กัน	-เซื่อพีก่อน	-ตำ-น่อง	-น่องพีหนา	-นะเคยเหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจังหวะช้าลงเพื่อจบ								

บทลา 1

	ยามจะจากกันไป	ไม่มีใครจะมาฝาก
	มีแต่ลมปาก	ขอฝากมึงสมร
	ไว้เป็นที่ระลึก	จะได้นึกยามนอน
	เห็นไบหน้ากันอยู่หลัง	ต้องมาพัดมาพราว
	ต่างคนก็ต่างจาก	เพราะดวงตะวันมันขึ้น
	ดวงตะวันลับขอบฟ้า	ที่ต้อขอลาบังอร
	ถ้าอยู่ได้พี่จะอยู่	จะไม่จู้จกรจาก
	จะอยู่ด้วยคู่ยาก	แม่ยอดหญิงมึงสมร
	หนทางมันไกล	สุดอาลัยอาวรณ์
	เมื่อหวนหันกลับหลัง	ใจพี่ยังเป็นห่วง
	กับแม่แหม่มแก้มเป็นพวง	ไม่กะทอกหลอกหลอน
	บอกเนื่อนวลขวัญตา	ว่าพี่ขอลาไปก่อน
(หัวไฟ)	ขอทำความสวัสดี	ประชาชีถ้วนหน้า
(ลงพร้อมกัน)	ทุกทุกคนที่มา	ผมขอลาก่อนเหย....

โน้ตเพลงนา บทกลา 1

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ช ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ช ม ล	- ช ล ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ยามจะจาก	- กัน-ไป	- ไม่มีไหร	- จะมาฝาก	- เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ช ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ช ม ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ยามจะจาก	- กัน-ไป	- ไม่มีไหร	- จะมาฝาก	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช - ม	- ม - ช	- ล - ล	- ช ช ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- มี-แต่	- ลม-ปาก	- ขอ-ฝาก	- มิ่งสมร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ช	- ช ม ม	- ช ช ม	- ม - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ไว้-เป็น	- ที่ระลึก	- จะได้นึก	- ยาม-นอน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ล	- ม ล ล	- ช ม ม	- ม - ช	- ม ม ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- เห็นใบหน้า	- กันอยู่หลัง	- ต้องมาพรด	- มา-พราก	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ล ม ล	- ม ล ล	- ช ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- เห็นใบหน้า	- กันอยู่หลัง	- ต้องมาพรด	- มา-พราก	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ม	- ช ม ช	ช ม ม ม	- ม - ม	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ต่าง-คน	- ก็ต่างจาก	เพราะดวงตะวัน	- มัน-ค้อน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ม	- ม ล ม	- ช ช ล	- ม ม ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ดวงตะวัน	- ลับขอบฟ้า	- พี่ต้องขอ	- ลาบังอร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ช	- ช ช ล	- ช ช ม	- ช - ม	- ช ล ล	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ถ้าอยู่ได้	- พี่จะอยู่	- จะไม่จู่	- จาก-จร	- เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช ล ช	- ช ช ล	- ช ช ม	- ช - ม	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ถ้าอยู่ได้	- พี่จะอยู่	- จะไม่จู่	- จาก-จร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ล ช	- ช - ช	- ช ช ล	- ช ช ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- จะอยู่ด้วย	- คู่-ยาก	- แม่อดหญิง	- มิ่งสมร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล - ม	- ม - ช	- ล ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- หา-ทาง	- มัน-ไกล	- สุดอาลัย	- อา-วรรณ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จิ้งหะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ล ล	- ช - ล	- ม ช ม	- ม - ล	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	-เมื่อหวนหับ	-กลับ-หลัง	-ใจพี่ยัง	-เป็น-ห้วง	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ช ล ล	- ช - ล	- ม ช ม	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-เมื่อหวนหับ	-กลับ-หลัง	-ใจพี่ยัง	-เป็น-ห้วง	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ช ม	- ช ม ม	- ช ม ช	- ล - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-กับแม่หม่อม	-แก้มเป็นพวง	-ไม่กะทอก	-หลอก-หลอน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ม ม	- ล - ช	- ช ช ล	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-บอกเนียนวล	-ขวัญ-ตา	-ว่าพี่ขอ	-ลาไปก่อน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จิ้งหะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- ล ม ช	- ช ล ช	- ม ม ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ขอทำความ	-สวัสดิ์ดี	-ประชาชี	-ถ้วน-หน้า	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม กัน	- ม ม ม	- ช - ช	- ช ล ช	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ทุกทุกคน	-ที่-มา	-ผมขอลา	-ก่อน-เหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจิ้งหะข้างล่างเพื่อจบ								

บทลา 2

	ตะวันจะลับขอบฟ้า	ผมเพลงนาขอลาจาก
	เอื้อนคำคมลมปาก	ว่าผมขอลาจากไปก่อน
	กราบประธานท่านผู้ว่า	ผมต้องลาไปก่อน
	เห็นกันอยู่หลังหลัง	ต้องมาพัดมาพราว
	ต่างคนก็ต่างจาก	เพราะดวงตะวันมันค้อน
	ยามผมลาจากไป	ให้อาลัยอาวรณ์
	ผมขอฝากเพลงนา	ไว้กันตะนะกรรมกร
	วันมหาสงกรานต์	ไว้เป็นอนุสรณ์
	ยาลีมมวยไชยา	เพลงนาชุมพร
	ขอขอบพระคุณทุกท่าน	ที่จัดงานประเพณี
	ล้วนแต่สิ่งที่ดีดี	จำไว้เป็นอนุสรณ์
	พรั่งจดจารึก	เอาไว้วันยามนอน
	พรั่งจะจดจารึก	เอาไว้วันยามนอน
	เชื่อตาก่อนตะเหวน้องน้อง	พืหนานานะเอย
	ยาลีมวันมหาสงกรานต์	ยาลีมงานประเพณี
(หัวไฟ)	อย่าลืมเรื่องดี ๆ	ที่เป็นอนุสรณ์
(ลงพร้อมกัน)	อย่าลืมมวยไชยา	อย่าลืมเพลงนาชุมพร เหย

โน้ตเพลงนา บทกลา 2

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ซ ม ซ	- ล - ม	- ล ม ซ	- ล ซ ซ	- ซ ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	ตะวันออก	-ขอบ-ฟ้า	-ผมเพลงนา	-ขอลาจาก	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	ม ซ ม ซ	- ล - ม	- ล ม ซ	- ล ซ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	ตะวันออก	-ขอบ-ฟ้า	-ผมเพลงนา	-ขอลาจาก	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ม	- ม - ซ	ซ ล ล ซ	- ซ ซ ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เอื้อนคำคม	-ลม-ปาก	ว่าผมขอลา	-จากไปก่อน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ซ ม ม	- ซ ล ซ	- ล ล ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-กรวนประสาน	-ท่านผู้ว่า	-ผมต้องลา	-ไป-ก่อน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ล	- ล - ล	- ซ ม ม	- ม - ซ	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เห็นกันอยู่	-หลุด-หลุด	-ต้องมาพริต	-มา-พราก	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ล ม ล	- ล - ล	- ซ ม ม	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-เห็นกันอยู่	-หลุด-หลุด	-ต้องมาพริต	-มา-พราก	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ซ	- ล ม ซ	ซ ซ ม ซ	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ต่าง-คน	-ก็ต่างจาก	เพราะดวงตะวัน	-มัน-ค้อน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ล ม	- ซ - ซ	- ซ ม ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ยามผมลา	-จาก-ไป	-ให้อาลัย	-อา-วรณ์	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ล ล	- ม - ม	ม ซ ซ ล	- ม ม ซ	- ซ ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ผมขอฝาก	-เพลง-นา	ไว้กันตะนะ	-กรรมการ	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ล ล ล	- ม - ม	ม ซ ซ ล	- ม ม ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-ผมขอฝาก	-เพลง-นา	ไว้กันตะนะ	-กรรมการ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ล	- ล - ม	- ม - ซ	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-วันมหา	-สง-กรานต์	-ไว้-เป็น	-อนุสรณ์	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ม	- ม - ซ	- ม - ม	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-อย่าลืมมวย	-ไซ-ยา	-เพลง-นา	-ชุม-พร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ล ล ม ม	- ม - ช	- ช ช ม	- ม ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
	ขอขอบพระคุณ	-ทุก-ท่าน	-ที่จัดงาน	-ประเพณี	-เซษฐาเหย	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	ล ล ม ม	- ม - ช	- ช ช ม	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	ขอขอบพระคุณ	-ทุก-ท่าน	-ที่จัดงาน	-ประเพณี	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ล	- ช ม ช	- ช ม ช	- ช ม ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ล้วนแต่สิ่ง	-ที่ ดี ดี	-จำไว้เป็น	-อนุสรณ์	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช - ช	- ม - ม	- ช ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-พรั่ง-จด	-จา-รึก	-เอาไว้นี้	-ยาม-นอน	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ช ช	- ม - ม	- ช ม ม	- ม - ช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	-พรั่งจะจด	-จา-รึก	-เอาไว้นี้	-ยาม-นอน	-นุชชาเหย	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ช ช ช	- ม - ม	- ช ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-พรั่งจะจด	-จา-รึก	-เอาไว้นี้	-ยาม-นอน	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ช ช ช ล	- ด ม ม	- ช ล ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	เชือกก่อนตะ	-เวอน้องน้อง	-พีนาน่า	-นะ-เอย	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ม	ม ล ล ช	- ม ม ช	- ช ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-อย่าลืมวัน	มหาสงกรานต์	-อย่าลืมงาน	-ประเพณี	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ช	- ม - ช	- ช - ช	- ช ม ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-อย่าลืมเรื่อง	-ดี - ดี	-ที่เป็น	-อนุสรณ์	- - - -	- - - ชื้อ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม กัน	- ม ม ม	- ม - ช	ม ม ม ช	ม ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-อย่าลืมมวย	-ไช-ยา	อย่าลืมเพลงนา	ชุมพร-เหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ให้ทอดจังหวะช้าลงเพื่อจบ

บทประเพณีสงกรานต์

	งานประเพณีสงกรานต์	มีมากันนานนัก
	ที่คนไทยได้ยึดเป็นหลัก	มีมานานนักเป็นหลักฐาน
	มหาพรหมณ์กับมหาพรหม	ตั้งเป็นปฐมสงกรานต์
	จึงคนไทยได้สืบทอด	วัฒนธรรมประเภทที่
	เป็นวัฒนธรรมไทยที่ดี	ลูกหลานไทยได้สืบสาน
	วัฒนธรรมที่ไทยเรามี	มีไปอีกยาวนาน
	ลูกหลานอยู่ห่างไกล	ไปทำงานนอกท้องที่
	พอถึงวันสงกรานต์งานประเพณี	ได้กลับมาสู่ถิ่นฐาน
	ได้กตัญญูรู้คุณ	มาทำบุญให้ทาน
	เป็นวัฒนธรรมอันดี	ไม่มีใครจะล้มล้าง
	ปู่ย่าตายายได้สร้าง	มาจนถึงลูกถึงหลาน
	เป็นมรดกไทยมา	วันมหาสงกรานต์
	ไทยเรามีระเบียบเรียบร้อย	แม้แต่งกายก็สุภาพ
	การทักทายไหว้กราบ	ดูมารยาทสุภาพมาตรฐาน
	นำภูมิใจไทยร่วมชาติ	เอกราชบ้านาญ
	ถ้าคนไทยได้หันหน้า	กันมาปรงดอง
	เราเป็นพี่เป็นน้อง	ให้หนักแน่นเป็นแก่นสาน
	นานาชาติถ้วนหน้า	ก็ไม่กล้ารุกราน
(หัวไฟ)	เราเป็นพี่เป็นน้อง	ร่วมปรงดองกันเถิด
(ลงพร้อมกัน)	ร่วมรักสมัครสมาน	เอกราชชาติไทย เหย

โน้ตเพลงนา บทประเพณีสงกรานต์

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ม ม ม	- ล - ม	- ช ม ช	- ช - ล	- ช ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	งานประเพณี	-สง-กรานต์	-มีมาทัน	-นาน-นัก	-เชษฐาเหย	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	ม ม ม ม	- ล - ม	- ช ม ช	- ช - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	งานประเพณี	-สง-กรานต์	-มีมาทัน	-นาน-นัก	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	ช ม ม ล	ช ม ช ล	- ม ล ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ที่คนไทย	ได้ยึดเป็นหลัก	มีมานานนัก	-เป็นหลักฐาน	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ล ช	ช ช ล ช	ช ช ช ล	- ล - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-มหาพรหมณ์	กับมหาพรหม	ตั้งเป็นปฐม	-สง-กรานต์	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ม	- ช ล ช	ม ม ช ม	- ม ช ช	- ม ม ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-จึงคนไทย	-ได้สืบทอด	วัฒนธรรม	-ประเภทที่	-นุชชาเหย	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ม ม	- ช ล ช	ม ม ช ม	- ม ช ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	-จึงคนไทย	-ได้สืบทอด	วัฒนธรรม	-ประเภทที่	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ม ม ช ม	- ม ช ช	- ช ล ม	- ช ล ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	เป็นวัฒนธรรม	-ไทยที่ดี	-ลูกหลานไทย	-ได้สืบสาน	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ม ช ม	ช ม ม ม	- ม ม ช	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	วัฒนธรรม	ที่ไทยเรามี	-มีไปอีก	-ยาว-นาน	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช - ล	- ล ล ม	- ม ม ม	- ช ม ช	- ช ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ลูก-หลาน	-อยู่ห่างไกล	-ไปทำงาน	-นอกห้องที่	-เชษฐาเหย	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ช - ล	- ล ล ม	- ม ม ม	- ช ม ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	-ลูก-หลาน	-อยู่ห่างไกล	-ไปทำงาน	-นอกห้องที่	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ล ม ล ม	ม ม ม ช	- ช ช ช	- ช ม ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	พอล่วงสงกรานต์	งานประเพณี	-ได้กลับมา	-สู่ถิ่นฐาน	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ช ม ม ช	- ม - ช	- ม ม ช	- ล - ม	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	ได้กตัญญู	-รู้-คุณ	-มาทำบุญ	-ให้-ทาน	- - - -	- - - ยื้อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - นื่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ม ม ช ม	- ม - ช	- ช ม ม	- ช ม ม	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	เป็นวัฒนธรรม	-อัน-ดี	-ไม่มีใคร	-จะด้มล้าง	-นุชซาเหย	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	ม ม ช ม	- ม - ช	- ช ม ม	- ช ม ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	เป็นวัฒนธรรม	-อัน-ดี	-ไม่มีใคร	-จะด้มล้าง	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ม ช ม ม	- ช - ช	- ม - ม	ล ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	ปู้ย่ำตายาย	-ได้-สร้าง	-มา-จน	ถึงลูกถึงหลาน	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ม ม ม ช	- ม - ม	- ม ม ล	- ล - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	เป็นมรดก	-ไทย-มา	-วันมหา	-สง-กวานต์	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - นื่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ม	ม ช ช ช	- ม ม ช	- ช ช ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
	-ไทยเรามี	ระเบียนเรียบง่าย	-แม่แต่งกาย	-ก็สุภาพ	-เชษฐาเหย	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ม ม ม	ม ช ช ช	- ม ม ช	- ช ช ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ไทยเรามี	ระเบียนเรียบง่าย	-แม่แต่งกาย	-ก็สุภาพ	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ม	- ช - ช	ม ม ม ช	ช ช ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-การหักทาย	-ไหว้-กราบ	ดูมารยาท	สุภาพมาตรฐาน	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ม ช	- ม ช ช	- ช ม ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-นำภูมิใจ	-ไทยร่วมชาติ	-เอกราช	-บำ-นาญ	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ล ม ม	- ช ล ช	- ม - ช	- ม - ช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	- ถ้านคนไทย	- ได้เห็นหน้า	- กัน-มา	- ปรอง-ดอง	- นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ล ม ม	- ช ล ช	- ม - ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ถ้านคนไทย	- ได้เห็นหน้า	- กัน-มา	- ปรอง-ดอง	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ช	- ม - ม	- ช ล ช	- ม ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เราเป็นพี่	- เป็น-น้อง	- ให้นกแน่น	- เป็นแกนสาร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ช	- ช - ช	- ช ช ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- นานาชาติ	- ถ้วน-หน้า	- ก็ไม่กล้า	- รุก-ราน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ	- - - ดิ่ง	- - - ดับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ช	- ม - ม	- ช ม ช	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- เราเป็นพี่	- เป็น-น้อง	- ร่วมปรองดอง	- กัน-เกิด	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม กัน	- ช - ม	ช ล ช ล	- ช ม ช	- ช ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ร่วม-รัก	สมัครสมาน	- เอกราช	- ชาติไทยเหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจังหวัดข้างเพื่อจบ								

บทวิพรรณธรรม

	เราเกิดมาเป็นคน	ทุกชั้นชนสูงต่ำ
	เรื่องวิพรรณธรรม	เราควรจะต้องศึกษา
	เราควรจะยกบูชา	ได้ฟื้นฟูขึ้นมา
	ประเพณีก่อนเก่า	คนไทยเราช่างสุภาพ
	การทักทายไหว้กราบ	ดูท่วงที่มีสง่า
	มองแล้วให้ชื่นจิต	ด้านจิตกิริยา
	อันเพลงบอกเพลงนา	เคยมีมาแต่ก่อนเก่า
	บรรพบุรุษของเรา	มีมานานนักหนา
	ว่าเพลงนาเกี่ยวสาว	ยามเก็บข้าวในนา
	มโนราห์หนังตะลุง	เคยเรื่องรุ่งในปักข์ได้
	ตั้งแต่ปู่ย่าตายาย	เคยได้เก็บรักษา
	เที่ยวแสดงในงาน	เพื่อบริการประชา
	การแต่งตัวแต่งร่าง	ดูก็ช่างนิตินา
	ไม่นุ่งน้อยห่มนิด	ปิดแต่หลังแต่หน้า
	เอาแบบอย่างตะวันตก	เปิดหน้าออกล่อตา
	ผสมฝรั่งจะขอสั่ง	ท่านผู้ฟังอยู่ที่นี้
	วิพรรณธรรมประเพณี	เราควรต้องศึกษา
	ถ้าไม่ช่วยกันแก้	ก็มีแต่มรณา
	ลุงจึงขอฝากฝัง	หลานรุ่นหลังไปทั้งสิ้น
	ให้คนไทยในแผ่นดิน	ทางกระทรวงศึกษา
	ได้คิดค้นเอาต้นแบบ	ได้สอดแนบวิชา
(หัวไฟ)	ทางกระทรวงเป็นห่วง	ช่วยสอดแนบวิชา
(ลงพร้อมกัน)	ให้ลูกหลานนักศึกษา	มีวิพรรณธรรมคุณ เหย

โน้ตเพลงนา บทวัฒนธรรม

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ช ม	- ม - ช	- ม ม ม	- ล - ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เราเกิดมา	-เป็น-คน	-ทุกชั้นชน	-สูง-ต่ำ	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ช ม	- ม - ช	- ม ม ม	- ล - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-เราเกิดมา	-เป็น-คน	-ทุกชั้นชน	-สูง-ต่ำ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- - - ช	ม ม ช ม	- ม ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - เรื่อง	วัฒนธรรม	-เราควรจะ	-ต้องศึกษา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ม ม ม	- ช ม ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-เราควรจะ	-ยกบูชา	-ได้ฟื้นฟู	-บูชา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ม	- ม - ช	- ม ม ม	- ช ล ช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ประเพณี	-ก่อน-เก่า	-คนไทยเรา	-ช่างสุภาพ	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ม ม	- ม - ช	- ม ม ม	- ช ล ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-ประเพณี	-ก่อน-เก่า	-คนไทยเรา	-ช่างสุภาพ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ช - ช	- ม ช ช	- ม ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-การทักทาย	-ไหว้-กราบ	-ดูท่วงที	-มีสง่า	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ช - ช	- ช ช ล	- ช ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-มองแล้วให้	-ชื่น-จิตร	-ด้านจิตร	-กิริยา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ช	- ม - ช	- ม ม ม	- ม ม ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-อันเพลงบอก	-เพลง-นา	-เคยมีมา	-แต่ก่อนเก่า	-เชษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ม ช	- ม - ช	- ม ม ม	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(ทอย)	-อันเพลงบอก	-เพลง-นา	-เคยมีมา	-แต่ก่อนเก่า	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ม ช ล	- ล - ม	- ช ม ช	- ล - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	บรรพบุรุษ	-ของ-เรา	-มีมานาน	-นัก-หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ม ช	- ช - ล	- ม ช ช	- ม - ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	-ว่าเพลงนา	-เกี้ยว-สาว	-ยามเก็บข้าว	-ใน-นา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - นื่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ม	- ล ม ช	- ม ช ช	- ม ช ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
	-มโนราห์	-หนังตะลุง	-เคยรุ่งเรือง	-ในป่าช้ไต้	-เซษฐาเหย	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ม ม ม	- ล ม ช	- ม ช ช	- ม ช ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-มโนราห์	-หนังตะลุง	-เคยรุ่งเรือง	-ในป่าช้ไต้	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ช ม ม ช	- ม - ช	- ม ล ช	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	ตั้งแต่ปูย่า	-ตา-ยาย	-เคยได้เก็บ	-รัก-ษา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ช ช	- ม - ช	ช ช ม ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-เที่ยวแสดง	-ใน-งาน	เพื่อบริการ	-ประ-ชา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - นื่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ช	- ม - ช	- ม ล ช	- ม ม ช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	-การแต่งตัว	-แต่ง-ว่าง	-ดูก็ช่าง	-นิตติดา	-นุชชาเหย	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ม ม ช	- ม - ช	- ม ล ช	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-การแต่งตัว	-แต่ง-ว่าง	-ดูก็ช่าง	-นิตติดา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ช ม	- ล - ล	- ช ม ล	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ไม่นั่งน้อย	-ห่ม-นิต	-ปิดแต่หลัง	-แต่-หน้า	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ช ล	- ม ม ช	- ช ล ช	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-เอาแบบอย่าง	-ตะวันตก	-เปิดหน้าอก	-ล่อ-ตา	- - - -	- - - ฮื่อ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ช ช	- ช ล ล	- ช ช ม	- ล ช ช	- ม ม ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ผมสะพรั่ง	- จะขอสิ่ง	- ท่านผู้ฟัง	- อยู่ที่นี่	- นุชชาหาย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ล ช ช	- ช ล ล	- ช ช ม	- ล ช ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ผมสะพรั่ง	- จะขอสิ่ง	- ท่านผู้ฟัง	- อยู่ที่นี่	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	ม ม ช ช	- ม ม ช	- ม ม ช	- ล - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	วัฒนธรรม	- ประเพณี	- เราควรต้อง	- ศึกษา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ม - ช	- ล ม ม	- ม ม ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ถ้าไม่ช่วย	- กัน-แก้	- ก็มีแต่	- มรณา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ล	- ล - ล	- ล ช ล	- ม ม ช	- ม ม ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ลุงจิ้งขอ	- ผาก-ฝั่ง	- หลานรุ่นหลัง	- ไปทั้งสิ้น	- นุชชาหาย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม ม ล	- ล - ล	- ล ช ล	- ม ม ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ลุงจิ้งขอ	- ผาก-ฝั่ง	- หลานรุ่นหลัง	- ไปทั้งสิ้น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ช ช ช	- ล - ช	- ล ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- พี่จะให้	- สัญญา	- ผากวาจา	- คำ-มั่น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ม ม	- ม - ม	- ม ม ล	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ขอจากรีก	- ความ-รัก	- ไร้เป็นหลัก	- ประ-กัน	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- ม ม ช	- ม - ล	- ช ล ช	- ม - ช	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ทางกระทรวง	- เป็น-ห้วง	- ช่วยสอดแนบ	- วิ-ชา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม	- ช ม ล	- ม ล ล	ม ม ม ช ,	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
กัน	- ให้ลูกหลาน	- นักศึกษา	มีวัฒนธรรม	- คุณ-หาย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ให้ทอดจังหวะช้าลงเพื่อจบ

บทของดีบ้านเรา

มวยดีเมืองไชยา	เพลงนาเมืองชุมพร
เนื่อร้องมีสองตอน	คนรุ่นใหม่ไม่เคยเห็น
ชุมพรตอนนี้	เหลือไม่กี่เปอร์เซ็นต์
ของดีที่มีค่า	เราควรจะอนุรักษ์
อย่าปล่อยให้จมปลัก	เราควรจัดข้าวเช็ญ
ฝึกให้หลานร้องได้	จนหลานได้ฟังเป็น
เพลงนาเป็นของดี	แต่มีเคยจดบันทึก
ไม่มีลายน้ำหมึก	เขียนเอาไว้ให้เห็น
ฝึกให้หลานร้องเพลงนา	แสนยากแสนเย็น
กลัวลูกหลานรุ่นหลัง	จะหาฟังไม่ได้
ถ้าไม่ลืมสานกันเอาไว้	ผมนี้กมองไม่เห็น
หาคนร้องเพลงนา	แทบหน่วยตากระเด็น
ปากต่อปาก	ปู่เคยสอนกลอนง่ายง่าย
ได้สืบสานกันเอาไว้	จึงฝากไว้ให้เห็น
ถ้าหลานจะศึกษา	ร้องเพลงนาต้องเป็น
ฤดูกาลเก็บเกี่ยว	ของชาวนาในท้องทุ่ง
สมัยปู่ย่าตาลุง	ผมเคยนี้กมองเห็น
ปู่เคยร้องเพลงนา	ยามเวลาเย็นเย็น
(หัวไฟ) พุดเรื่องหัวจอบคันไถ	หลานรุ่นใหม่ไม่เคยเห็น
(ลงพร้อมกัน) จุดตะเกียงตามได้	หลานเขาไม่เคยเห็น..เหย

โน้ตเพลงนา บทของดีบ้านเรา

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ซ	- ม ม ซ	- ม - ซ	- ม ม ซ	- ซ ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- มวย-ดี	- เมืองไชยา	- เพลง-นา	- เมืองชุมพร	- เซขสุาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม - ซ	- ม ม ซ	- ม - ซ	- ม ม ซ	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- มวย-ดี	- เมืองไชยา	- เพลง-นา	- เมืองชุมพร	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม ม ซ	- ล - ซ	- ซ ซ ล	- ซ ซ ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- นื้อร้อมมี	- สอง-ตอน	- คนรุ่นใหม่	- ไม่เคยเห็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ซ	- ซ - ล	- ค ซ ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ชุม-พร	- ตอน-นี้	- เหลือไม้	- เปอร์-เซ็นต์	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ค - ม	- ซ ม ซ	- ม ม ซ	- ซ ม ม	- ม ม ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ของ-ดี	- ที่มีค่า	- เราควรจะ	- อนุรักษ์	- นุชซาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ค - ม	- ซ ม ซ	- ม ม ซ	- ซ ม ม	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- ของ-ดี	- ที่มีค่า	- เราควรจะ	- อนุรักษ์	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ซ	- ซ ม ซ	- ม ม ซ	- ซ - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- อยา-ปลออย	- ให้จมปลัก	- เราควรจัด	- เขียว-เข็ญ	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ซ ล	- ม - ซ	- ม ล ซ	- ม - ซ	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ฝึกให้หลาน	- ร้อง-ได้	- จนหลานได้	- ฟัง-เป็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ	- - - ซ	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- - - ออ	- - - น่อง	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ม - ม	- ม ล ซ	- ม ล ซ	ซ ม ม	- ซ ล ล	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- เพลง-นา	- เป็นของดี	- แต่มีเคย	- จดบันทึก	- เซขสุาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ	- ม - ม	- ม ล ซ	- ม ล ซ	ซ ม ม	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(ทอย)	- เพลง-นา	- เป็นของดี	- แต่มีเคย	- จดบันทึก	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ซ - ซ	ม ม - ล	- ล ม ม	- ซ - ล	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ไม่มี	- ลายน้าหมึก	- เขียนเอาไว้	- ให้เห็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ	- ล ซ ล	- ม ม ซ	- ล - ซ	- ล - ซ	- - - -	- - - - ม	- - - -	- - - -
(แม่คู่)	- ฝึกให้หลาน	- ร้องเพลงนา	- แดน-ยาก	- แดน-เย็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ช ล	- ช - ล	- ช ล ม	- ช - ช	- ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -
	-กลัวลูกหลาน	-รุ่น-หลัง	-จะหาฟัง	-ไม่-ได้	-เซษฐาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ช ช ล	- ช - ล	- ช ล ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-กลัวลูกหลาน	-รุ่น-หลัง	-จะหาฟัง	-ไม่-ได้	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ช ช ม ล	- ม ม ม	- ล ม ช	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	ถ้าไม่ล้มสาน	-กันเอาไว้	-ผมนึกมอง	-ไม่-เห็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ล ม ม	- ม - ล	- ช ล ช	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-หาคนร้อง	-เพลง-นา	-แทบหน่วยตา	-กระ-เด็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวะ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ม ช ช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ปาก	-ต่อ-ปาก	-ปู่เคยสอน	-กลอนง่ายง่าย	-นุชชาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- - - ช	- ม - ช	- ช ม ล	- ม ช ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- - - ปาก	-ต่อ-ปาก	-ปู่เคยสอน	-กลอนง่ายง่าย	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ล ล	- ม ม ม	- ม ล ม	- ช - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ได้สืบสาน	-กันเอาไว้	-จึงฝากไว้	-ให้-เห็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ล ช	- ช - ล	- ม ม ม	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	-ถ้าหลานจะ	-ศึก-ษา	-ร้องเพลงนา	-ต้อง-เป็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -

จังหวัด	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- - - ช	- - - ม	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - -	- - - -
	- - - ออ	- - - น้อย	- - - -	- - - หนา	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ม ม ม	- ช - ช	- ล ม ม	- ม ม ช	- ม ม ล	- - - -	- - - -	- - - -
	- ฤดูกาล	- เก็บ-เกี่ยว	- ของชานา	- ในท้องทุ่ง	- นุชซาเหย	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ท้ายไฟ (ทอย)	- ม ม ม	- ช - ช	- ล ม ม	- ม ม ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ฤดูกาล	- เก็บ-เกี่ยว	- ของชานา	- ในท้องทุ่ง	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	ช ล ม ช	- ม - ช	- ล ม ม	- ม - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	สมัยปู่ย่า	- ตา-ลุง	- ผมเคยนีก	- มอง-เห็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช ม ม	- ม - ช	- ม ม ม	- ม - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ปู่เคยร้อง	- เพลง-นา	- ยามเวลา	- เย็น-เย็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
จังหวัด	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ	- - - ดิ่ง	- - - ฉับ
หัวไฟ (แม่คู่)	- ช - ช	ล ช ล ล	- ล ช ล	- ช ช ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- หุด-เรื่อง	หัวจบหัวโต	- หลานรุ่นใหม่	- ไม่เคยเห็น	- - - -	- - - ฮือ	- - - -	- - - -
ลงพร้อม กัน	- ช ม ช	- ช - ช	- ล - ล	ช ช ล ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- จุดตะเกียง	- ตาม-ได้	- หลาน-เขา	ไม่เคยเห็นเหย	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ให้ทอดจังหวัดข้างล่างเพื่อจบ								

บทร้องเพลงเรือ บทอื่น ๆ

บทร้องเพลงเรือ บทพิธีบวงสรวงแม่ย่านาง

เอ็งเอยวันนี้	ทำพิธีบวงสรวง
หมู่เทพทั้งปวง	เชิญมาทั้งสิ้น
สิบหกชั้นฟ้า	สิบห้าชั้นดิน
สถิตอยู่ที่ถิ่น	ชั้นกามาพจร
ทั้งภูมิเทวดา	ผู้มีมเหศวร
ยอดเขาสิงขร	หุบผาอากาศ
เกาะแก่งแวงแคว้น	ดินแดนเนินลาด
บ้านเรือนพฤษชาติ	ไร่นาป่าซัด
ยักษ์นาครา	อย่ามาข้องขัด
คนธรรพ์สันทัด	เจนจัดเวทมนต์
ฤาษีใหญ่น้อย	ล่องลอยเวหน
ผู้บำเพ็ญตน	เดชากล้าแข็ง
ทั้งทำวทศรถ	ปรากฏฤทธิ์แรง
วิรุฬหกกล้าแข็ง	อานุภาพเกรียงไกร
ท่านทำวิรุฬปักข์	เป็นหลักยิ่งใหญ่
กูเวรราชฉัตรชัย	มีใจอารี
เลื้อเมืองทรงเมือง	รุ่งเรืองศักดิ์ศรี
พระหลักเมืองผู้	เปรี๊ยะปรีชาชาญ
ศักดิ์สิทธิ์ทั่วจบ	ในพิภพทั่วสถาน
ศักดิ์สิทธิ์ทุกท่าน	ในวัดดอนสะท้อน
สมภารเจ้าวัด	เคร่งครัดคำสอน
ข้าขอไหว้วอน	ขอเชิญท่านมา
เชิญพ่อหลวงทอง	ลอยล่องมาหา
พิทักษ์รักษา	ให้ปวงข้าปลอดภัย
พ่อหลวงเหียดมาใกล้	อย่าได้ไปไหน
มาช่วยคุ้มภัย	ป้องกันอันตราย
นางตะเคียนหน้าท่า	เจ็ดยอดเจ็ดกิ่ง
สถิตริมตลิ่ง	พริ้งพริ้วพรายพราย

เชิญมาสิงสู่	อยู่ในเรือพาย
โปรดรับเอาไว้	เครื่องสำอางรางวัล
นางเอื้อยนางอิ	โสภีเชิดฉิ้น
ปวงเทพเทวัญ	รักษาโพธิ์ไทร
ประคู้ทองอินทนิล	ทั้งสิ้นยิ่งใหญ่
มะเดื่อคู่ผู้วิไล	มีใจเมตตา
แม่ย่านางเจ้าท่า	รักษาสวี
ทั้งพระบารมี	เสด็จกรมหลวงชุมพร
ให้พายเรือเร็วรี่	ในศรีสาคร
ล่องลำนาวา	ซ้ายขวาแลสลอน
มุงหน้าถลาร่อน	มุงจรเร็วพลัน
แล่นเร็วสุดกู่	ชนะคู่แข่งขัน
สิ้นสะเทือนเลื่อนลั่น	อัศจรรย์ทั้งคลอง
น้องพีที่มา	ล้วนหรรษาทั้งผอง
รวมใจปรองดอง	รู้รักสามัคคี
สุขเกษมเปรมปรีดี	เถิดน้องพีผมเฮย.

โน้ตเพลงเรื่อ บทพิธีบวงสรวงแม่ย่านาง

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	- ม ม ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-เอ็ง-เอย	- วัน - นี้	-ทำพิธี	-บวง-สรวง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ม ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ทำพิธี	-บวง-สรวง

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ช	- ม - ช	- ม - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ห่มุ เทพ	-ทั้ง - ปวง	-เชิญ - มา	-ทั้ง - สิ้น	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เชิญ - มา	-ทั้ง - สิ้น

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ม - ม	- ล - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ลึบ - หก	-ชั้น - พ้า	-ลึบ - ห้า	-ชั้น - ดิน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ลึบ - ห้า	-ชั้น - ดิน

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	ล ล - ล	- ช - ล	- ม - ม	- ม ม ช	-----	-----	-----	-----
	สถิต-อยู่	-ที่ - ถิ่น	ชั้น - กา	- มาพจร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม ม ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	ชั้น - กา	- มาพจร

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม ม ช	- ช - ช	ม ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-ทั้ง - ภูมิ	- เทวดา	- ผู้ - มี	มเห-ศวร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	ม ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	- ผู้ - มี	มเห-ศวร

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ยอด-เขา	- ลิง - ขร	-หุบ - ผา	-อา กาศ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-หุบ - ผา	-อา กาศ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	- ม - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- เกาะ-แก้ง	- แวน-แคว้น	- ดิน-แดน	- เนิน-ลาด	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ดิน-แดน	-เนิน-ลาด

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม ม ช	- ช - ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-บ้าน-เรือน	-พฤษชาติ	-ไร่ - นา	-ป่า - ไร่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ไร่ - นา	-ป่า - ไร่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ช - ม	- ม - ม	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	- ยัก - ษา	-นา - คา	-อย่า - มา	-ชัด - ช้อย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-อย่า - มา	-ชัด - ช้อย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ม	- ช - ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-คน-ฉรรพ์	-สัน-ทัด	-เงิน-จัด	-เวท-มนต์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เงิน-จัด	-เวท-มนต์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ล	- ช - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- ฤา - ษี	-น้อย-ใหญ่	-ล่อง-ลอย	-เว - หน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ล่อง-ลอย	-เว - หน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ม - ช	- ม - ม	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- ผู้ - บำ	-พิญ-ตน	-เด - ชา	-กล้า-แข็ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เด - ชา	-กล้า-แข็ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม ล ม	- ช - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- ทัง - ท้าว	- ทศรถ	- ปรา-กฎ	- ฤทธิ์-แรง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ปรา-กฎ	- ฤทธิ์-แรง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ม - ล	- ช - ล	- ล ช ล	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	วิรุฬ-หก	- กล้า-แข็ง	- อานุกาพ	- เกรียง-ไกร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ล	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- อานุกาพ	- เกรียง-ไกร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	ม ม - ช	- ม - ล	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- ทาน-ท้าว	วิรุฬ-ปักข์	- เป็น-หลัก	- ยิง-ใหญ่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เป็น-หลัก	- ยิง-ใหญ่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	ม ม ม ช	- ล - ม	- ม - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	กุเวรราช	- ฉัตร-ชัย	- มี - ใจ	- อา - รี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- มี - ใจ	- อา - รี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ม - ม	- ช - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- เสื่อ-เมือง	- ทรง-เมือง	- รุ่ง-เรือง	- ศักดิ์-ศรี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- รุ่ง-เรือง	- ศักดิ์-ศรี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ช	- ล - ช	- ม - ม	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	- พระหลักเมือง	- ผู้ - ที่	- เปรื่อง-ปรี	- ชา-ชาญ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เปรื่อง-ปรี	- ชา-ชาญ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ช - ช	- ม ม ม	- ช ช ล	-----	-----	-----	-----
	- ศักดิ์-สิทธิ์	- ท้าว-จวบ	- ในภิกษ	- ท้าวสถาน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ม ม	- ช ช ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ในภิกษ	- ท้าวสถาน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ม - ช	- ม - ม	- ม ล ม	-----	-----	-----	-----
	- ศักดิ์-สิทธิ์	- ทุก-ท่าน	- ใน - วัด	- ดอนสะท้อน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม ล ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ใน - วัด	- ดอนสะท้อน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	- ช - ม	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- สม-ภาร	- เจ้า-วัด	- เกร่ง-ครัด	- คำ-สอน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เกร่ง-ครัด	- คำ-สอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ม	- ล - ม	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	- ข้า - ขอ	- ไหว้-วอน	- ขอ-เชิญ	- ท่าน-มา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ขอ-เชิญ	- ท่าน-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ม	- ช - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- เชิญ-พ่อ	- หลวง-ทอง	- ลอย-ล่อง	- มา - หา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ลอย-ล่อง	- มา - หา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ล	- ช ม ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	- พิ - ทักษ	- รัก - ษา	- ใ้ปวงข้า	- ปลอดภัย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ใ้ปวงข้า	- ปลอดภัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ช	- ม - ล	- ม - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-พอลวงเสียด	-มา-ใกล้	-อย่า-ได้	-ไป-ไหน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อย่า-ได้	-ไป-ไหน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ม	- ล - ช	- ม ม ช	-----	-----	-----	-----
	-มา-ช่วย	-คุ้ม-ภัย	-ป้องกัน	-อันตราย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ม ม ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ป้องกัน	-อันตราย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-นางตะเคียน	-หน้า-ท่า	-เจ็ด-ยอด	-เจ็ด-กึ่ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เจ็ด-ยอด	-เจ็ด-กึ่ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช ช ล	- ม - ม	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-สะ-ถิถย	-วิมตลิ่ง	-พริ้ง-พริ้ง	-พราย-พราย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พริ้ง-พริ้ง	-พราย-พราย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ล	- ล - ม	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-เชิญ-มา	-สิง-สู่	-อยู่-ใน	-เรือ-พาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อยู่-ใน	-เรือ-พาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ม	- ช ช ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-โปรด-รับ	-เอา-ไว้	-เครื่องสำอาง	-ราง-วัล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เครื่องสำอาง	-ราง-วัล

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ม - ม	- ล - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-นาง-เอื้อง	-นาง-อิ	- ไส - ภิ	-เชิด-ฉับ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	- ไส - ภิ	-เชิด-ฉับ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ม	- ม - ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ปวง-เทพ	- เท - วัณ	- รัก - ษา	-โพธิ์-ไพร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	- รัก - ษา	-โพธิ์-ไพร

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ช	- ม ม ช	- ม - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-ประตูทอง	-อินทนิล	-ทั้ง-สิ้น	-ใหญ่-ยิ่ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ทั้ง-สิ้น	-ใหญ่-ยิ่ง

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ช	- ล ม ม	- ม - ม	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-มะเดื่อคู่	-ผู้วิไล	- มี - ใจ	-เมต-ตา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	- มี - ใจ	-เมต-ตา

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ช	- ล - ช	- ม - ล	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-แม่ย่านาง	-เจ้า-ท่า	- รัก - ษา	- สะ - วิ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	- รัก - ษา	- สะ - วิ

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม ม ม	ล ช ม ล	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-ทั้ง-พระ	- บารมี	เสด็จกรมหลวง	- ชุม- พร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ล ช ม ล	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	เสด็จกรมหลวง	- ชุม- พร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	- ม - ล	- ล - ม	-----	-----	-----	-----
	- ให้พายเรือ	- เร็ว - รี	- ไน - ศรี	- สา - คร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ล - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ไน - ศรี	- สา - คร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ม	- ม - ล	- ช ช ล	-----	-----	-----	-----
	- ล่อง-ลำ	- นา - วา	- ช้าย-ขวา	- แลสลอน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ช ช ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ช้าย-ขวา	- แลสลอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	ช ล - ช	- ช - ม	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	- มุ่ง-หน้า	ถลา-ร้อน	- มุ่ง - จร	- เร็ว-พลัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- มุ่ง - จร	- เร็ว-พลัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ล - ม	ม ช - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- แล่น-เร็ว	- สุด - ภู	ชนะ - คู่	- แข็ง-ชัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ม ช - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	ชนะ - คู่	- แข็ง-ชัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ม	- ช - ม	- ช ล ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- สันสะเทือน	- เลื่อน-ลิ้น	- อิศจรรย์	- ทัง-คยอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- อิศจรรย์	- ทัง-คยอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช - ม	- ม ล ล	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- น่อง - พี่	- ที่ - มา	- ล้วนพรรษา	- ทัง-ผอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ล ล	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ล้วนพรรษา	- ทัง-ผอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ล ม ช	-----	-----	-----	-----
	- ร่ว - ใจ	- ปรอง - ดอง	- ฐู - รัก	- สามัคคี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ล ม ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ฐู - รัก	- สามัคคี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ล	- ม - ช	- ล ม ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- สุขเกษม	- เปรม-ปรีดี	- เกิดน้องพี่	- ผม-เหี้ย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เกิดน้องพี่	- ผม-เหี้ย
					ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วลงจบ			

บทร้องเพลงเรือ บทชมเรือพระ

เอ็งเคยเช็ดฉาย	สลักลายเหมาะสม
สวดยศดยอดพนม	ว่าชมเสียจริง
ลวดลายพรายแพรว	ประดับแก้วเพริศพริ้ง
สดไสใหญ่ยิ่ง	สุดจะอิงนิยาย
มีกนกเครือวัลย์	หน้าบัลก์หลากหลาย
บัวคว่ำบัวหงาย	ลงรักปิดทอง
ช่างสวดยสุดซึ้ง	หนึ่งไม่มีสอง
มีองค์พระทอง	อยู่ในห้องชั้นใน
मुखทั้งสี่ด้าน	โอฬารทันสมัย
ด้านนอกด้านใน	วิไลงามตา
ฉัตรชั้นเชิงชาย	ทั้งซ้ายและขวา
ในลำนาวา	ดูสง่าชวนชม
มองหัวตลอดท้าย	ผีพายสวดยสม
พายลอยตามลม	น่าชมทุกลำ
หัวโขนหนูมาน	เหาะทะยานเลิศล้ำ
มากมายหลายลำ	บ้างทำพญาครุฑ
เงือกน้อยลอยรำ	เหมือนว่าจะดำผุด
มองจบทุกจุด	แต่เงี้ยวครบครัน
บางลำนาวา	แต่งมาขบขัน
แต่งตัวยั่วกัน	เป็นหลั่นน่าแฉ
บางลำลั่นฆ้อง	เสียงร้องเซ็งแซ่
สำราญสวดยแท้	เสื่อแพรสีไพล
ใส่ขานุ่นแดง	มาแรงสดไส
ชุดเหลืองผ้าสไบ	วิไลงามตา
เรือพระเรือพาย	ทั้งซ้ายทั้งขวา
หมายปองมองหน้า	หูดตาแทบตะลึง
ทุกลำนาวี	พอดีมาถึง
สุดแสนซาบซึ้ง	ชาวพุทธมากมาย

จัดการสมโภช
คนไทยสืบสาย
ทำบุญให้วัด
รักษามัคคี

ได้ประโยชน์เหลือหลาย
รักษาประเพณี
จัดเสริมศักดิ์ศรี
น้องพี่มเหย

โน้ตเพลงเรื่อ บทชมเรื่อพระ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ล	ล ล - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-เอ็ง-เออย	-เจ็ด-ฉาย	สลัก-ลาย	-เหมาะ-สม	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ล ล - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เห้ย	สลัก-ลาย	-เหมาะ-สม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ช ม ช	-ช - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-สวย-สอด	-ยอดพนม	-ว่า-ชม	-เสีย-จริง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	-ช - ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เห้ย	-ว่า-ชม	-เสีย-จริง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	ช ช - ล	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-ลวด-ลาย	-พราย-แพรว	ประดับ-แก้ว	-เพริศ-พริ้ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ช ช - ล	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เห้ย	ประดับ-แก้ว	-เพริศ-พริ้ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ล - ช	- ล ช ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-สด-ใส	-ใหญ่-ยิ่ง	-สุดจะอิง	-นิ-ยาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เห้ย	-สุดจะอิง	-นิ-ยาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ล	- ม - ช	- ล - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-มีกนก	-เครือ-วัลย์	-หน้า-บัลก์	-หลาก-หลาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เห้ย	-หน้า-บัลก์	-หลาก-หลาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ล	- ม - ม	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-บัว-คว่า	-บัว-หงาย	-ลง-รัก	-ปิด-ทอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เห้ย	-ลง-รัก	-ปิด-ทอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ล - ม	- ล - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ข้าง-สวຍ	-สุด-ซึ้ง	-หนึ่ง-ไม่	-มี-สอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-หนึ่ง-ไม่	-มี-สอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช - ช	- ล ม ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-มี-องค์	-พระ-ทอง	-อยู่ในห้อง	-ชั้น-ใน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-อยู่ในห้อง	-ชั้น-ใน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ช	- ช - ช	- ม ช ล	-----	-----	-----	-----
	-มุข-หั้ง	-สี่-ด้าน	-โอ-ฟ้าร	-ทันสมัย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม ช ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-โอ-ฟ้าร	-ทันสมัย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ช - ม	- ม - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ด้าน-นอก	-ด้าน-ใน	-วิ-ไล	-งาม-ตา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-วิ-ไล	-งาม-ตา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ม - ช	- ม - ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ฉัตร-ชั้น	-เชิง-ชาย	-หั้ง-ซ้าย	-และ-ขวา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-หั้ง-ซ้าย	-และ-ขวา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	- ช ช ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ใน-ลำ	-นา-วา	-คู่สง่า	-ชวน-ชม	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-คู่สง่า	-ชวน-ชม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ช ล ม	- ล - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-มอง-หัว	-ตลอดท้าย	-ผี-พาย	-สวย-สม	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ผี-พาย	-สวย-สม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ล - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-พาย-ลอย	-ตาม-ลม	-นำ-ชม	-ทุก-ลำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-นำ-ชม	-ทุก-ลำ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ม ม ช	- ล ม ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-หัว-ไช	-หนูมาน	-เหาะทยาน	-เลิศ-ล้ำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เหาะทยาน	-เลิศ-ล้ำ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ล - ช	- ช - ม	ม ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-มาก-มาย	-หลาย-ลำ	-บ้าง-ทำ	พญา-ครุฑ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	ม ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-บ้าง-ทำ	พญา-ครุฑ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ม	- ม - ช	- ล - ช	ช ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-เงือก-น้อย	-ลอย-รำ	-เหมือน-ว่า	จะดำ-มุค	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	ช ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เหมือน-ว่า	จะดำ-มุค

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ช	- ช - ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-มอง-จบ	-ทุก-จุด	-แต่ง-ไว้	-ครบ-ครัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-แต่ง-ไว้	-ครบ-ครัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- บาง-ลำ	- นา-วา	- แต่ง-มา	- ขบ-ขัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เออย	- สาวพี่เห้ย	- แต่ง-มา	- ขบ-ขัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ซ	- ซ - ซ	- ม - ค	- ล - ซ	-----	-----	-----	-----
	- แต่ง-ตัว	- ยัว-กัน	- เป็น-หล่น	- นำ-แล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ค	- ล - ซ
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เออย	- สาวพี่เห้ย	- เป็น-หล่น	- นำ-แล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ซ	- ล - ซ	- ม - ซ	-----	-----	-----	-----
	- บาง-ลำ	- ล่น-ซ้อง	- เสียง-ร้อง	- ซิ่ง-แซ่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ล - ซ	- ม - ซ
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เออย	- สาวพี่เห้ย	- เสียง-ร้อง	- ซิ่ง-แซ่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ล - ม	- ซ - ม	- ล - ซ	-----	-----	-----	-----
	- สำ-จาว	- สวย-แท้	- เสื่อ-แพร	- สี-ไพล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ซ - ม	- ล - ซ
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เออย	- สาวพี่เห้ย	- เสื่อ-แพร	- สี-ไพล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ซ - ม	- ม - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- ไล่-ขาว	- นุ่ง-แดง	- มา-แรง	- สด-ใส	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เออย	- สาวพี่เห้ย	- มา-แรง	- สด-ใส

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ซ ซ ม	- ม - ม	- ม - ซ	-----	-----	-----	-----
	- ชุด-เหลือง	- ผ้าสไบ	- วิ-ไล	- งาม-ตา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ม - ซ
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เออย	- สาวพี่เห้ย	- วิ-ไล	- งาม-ตา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- เรือ-พระ	- เรือ-พาย	- ทิ้ง-ซ้าย	- ทิ้ง-ขวา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ทิ้ง-ซ้าย	- ทิ้ง-ขวา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ดั - ซ	- ม - ล	- ดั - ซ	- ซ ซ ม	-----	-----	-----	-----
	- หมาย-ปอง	- มอง-หน้า	- หู-ตา	- แทบตะลิ่ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ดั - ซ	- ซ ซ ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- หู-ตา	- แทบตะลิ่ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ซ	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- ทุก-ลำ	- นา - วิ	- พอ - ดี	- มา - ถึง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ซ	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- พอ - ดี	- มา - ถึง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ดั - ดั	- ซ - ม	- ม - ม	- ซ - ม	-----	-----	-----	-----
	- สูด-แสน	- ซาบ-ซึ้ง	- ชาว-พุทธ	- มาก-มาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ม	- ซ - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ชาว-พุทธ	- มาก-มาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ - ซ	- ล - ซ	- ซ ม ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- จัด-การ	- สม-โภช	- ได้ประโยชน์	- เหลือ-หลาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ซ ม ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ได้ประโยชน์	- เหลือ-หลาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ล	- ม - ล	- ซ ม ม	-----	-----	-----	-----
	- คน-ไทย	- สืบ-สาย	- รัก-ษา	- ประเพณี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ล	- ซ ม ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- รัก-ษา	- ประเพณี

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ม	- ม - ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-ท่า-บุญ	-ให้-วัด	-จัด-เสริม	-ศักดิ์-ศรี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-จัด-เสริม	-ศักดิ์-ศรี

จังหวะ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ	--- ชิ่ง	- ชิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ด	- ม - ซ	- ม - ซ	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-รัก-สา	-มัด-คี	-น้อง-พี่	-ผม-เหย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม - ซ	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-น้อง-พี่	-ผม-เหย
ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วลงจบ								

บทไหว้ครู

ชูหัตถ์ตั้งนั่งค้อม	ประณตน์นมลงกราบ
อานุภาพพระไตรรัตน์	เปล่งรัศมี
แก้วทั้งสามงามล้ำ	สอนให้เป็นคนดี
กราบชนกชนนี	ผู้ที่เกิดเกล้า
ท่านเฝ้าเลี้ยงดู	ให้อยู่สุขขี
พระคุณท่านทั้งสอง	ช่วยปกป้องภัยรี
ไหว้ครูบาอาจารย์	ที่ท่านเคยสอน
วิชาทุกชั้นตอน	ท่านได้สอนถ้วนถี่
ขอเคารพนพคุณ	ที่การุณมากมี
ขอแก้กราบฝ่าละออง	น้อมฉลองพระบาท
องค์ประมุขของชาติ	ไว้เหนือเกล้าเกศี
กษัตริย์ไทยทุกพระองค์	ตลอดดวงศัจักรี
ไหว้เทวาอารักษ์	บรรดาสีงศักดิ์สิทธิ์
ขอยกชอุทิศ	ช่วยนิมิตรราศี
โปรดท่านได้เอื้อเฟื้อ	ร้องเพลงเรือให้ตี
ให้มีสุขเกษมศรี	ด้วยบารมีท่านเหย.

โน้ตเพลงเรื่อ บทไหว้ครู

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ดัช	- ช - ช	- ม ม ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ชูหัดถัดตั้ง	-นั่ง-ค้อม	-ประณตน์อม	-ลง-กราบ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ม ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-ประณตน์อม	-ลง-กราบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ช	- ช ม ม	- ม - ม	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-อานุกภาพ	-พระไตรรัตน์	-เปล่ง-รัศ	-ศะ-มี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-เปล่ง-รัศ	-ศะ-มี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ดั	- ช - ม	- ล ช ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-แก้วทั้งสาม	-งาม-ลัน	-สอนให้เป็น	-คน-ดี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-สอนให้เป็น	-คน-ดี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	- ช - ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-กราบชนก	-ชน-นี้	-ผู้-ที่	-เกิด-เกล้า	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-ผู้-ที่	-เกิด-เกล้า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ม - ช	- ช - ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-ท่าน-เฝ้า	-เลี้ยง-ดู	-ให้-อยู่	-สุข-ชี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-ให้-อยู่	-สุข-ชี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ช	- ม - ล	- ช ช ช	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-พระคุณท่าน	-ทั้ง-สอง	-ช่วยปกป้อง	-ภัย-รี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เออย	-สาวพี่เหี้ย	-ช่วยปกป้อง	-ภัย-รี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ช	- ม - ช	- ช - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ไหว้ครูบา	-อา-จารย์	-ที่-ท่าน	-เคย-สอน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ที่-ท่าน	-เคย-สอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ล - ช	- ช ล ค	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-วิชาทุก	-ชั้น-ตอน	-ท่านได้สอน	-ถ้วน-ถึ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ค	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ท่านได้สอน	-ถ้วน-ถึ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ม	- ม - ช	- ช ม ม	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-ขอเคารพ	-นพ-คุณ	-ที่การุณ	-มาก-มี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ม	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ที่การุณ	-มาก-มี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ช	- ล ช ช	- ม ล ค	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-ขอกราบ	-ฝ่าละออง	-น้อมฉลอง	-พระ-บาท	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ล ค	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-น้อมฉลอง	-พระ-บาท

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ล - ช	- ม ล ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-องค์ประมุข	-ของ-ชาติ	-ไว้เหนือเกล้า	-เก ศี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ล ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ไว้เหนือเกล้า	-เก ศี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ค ช	- ม ม ช	- ล ค ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-กษัตริย์ไทย	-ทุกพระองค์	-ตลอดวงษ์	-จักร-กรี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ค ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ตลอดวงษ์	-จักร-กรี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ม	- ม - ม	- ม ม ต่	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-ไหว้วทวา	-อา-รักษ์	-บรรดาสิ่ง	-ศักดิ์-สิทธิ์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม ม ต่	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-บรรดาสิ่ง	-ศักดิ์-สิทธิ์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ต ม ม	- ซ - ม	- ซ ม ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ขอยกชู	-อุ-ทิศ	-ช่วยนิมิตร	-รา - คี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ซ ม ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ช่วยนิมิตร	-รา - คี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ ซ ซ	- ซ - ม	- ม ม ม	- ล - ซ	-----	-----	-----	-----
	-โปรดท่านได้	-เอื้อ-เฟื้อ	-ร้องเพลงเรือ	-ให้-ดี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	- ม ม ม	- ล - ซ
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ร้องเพลงเรือ	-ให้-ดี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ซ ม ล	- ซ ล ล	ซ ม ม ม	- ซ - ล	-----	-----	-----	-----
	-ให้มีสุข	-เกษมศรี	ด้วยบารมี	-ท่าน-เหย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ซ ซ	- ล ซ ล	ซ ม ม ม	- ซ - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	ด้วยบารมี	-ท่าน-เหย

ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วลงจบ

บทเปรียบเทียบ

น้องเอยงามสม	พี่จะชมดอกไม้
บานอยู่ใกล้ใกล้	ลากหลายงามสะพรั่ง
ส่งรสรวริน	บานขึ้นริมฝั่ง
ต้นเตี้ยใบบัง	ดอกมันยังพันใบ
ใครจะเข้าไปให้ชิด	แล้วจะวิดน้ำใส่
ทัศนังดอกไม้	ที่สไปคาดคัต
มองดูเหมาะเจาะ	สองดอกถัดถัด
น่าจะเก็บมากัด	ดูดดมชมเชย
อย่าว่าแต่ไพร่	เจ้านายก็ชอบเสวย
เด็ดดมชมเชย	เสียให้เคยมือชาย
หรือว่าดอกไม้ทอง	มีผู้ปองหมาย
หรือเจ้าของเขายังคิด	หวังยิ่งเสียตาย
เจ้าของดอกไม้	อยู่ใกล้หรือไกล
พี่หลงรักงามซ้ำ	แล้วจะทำไฉน
รักหมดหัวใจ	ยอดใยของเรียมเหย.

โน้ตเพลงเรื่อ บทเปรียบเทียบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช - ล	- ช ล ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-น้อง-เอย	-งาม-สม	-พี่จะชม	-ดอก-ไม้	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พี่จะชม	-ดอก-ไม้

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ช	- คี่ - คี่	- ม ล ช	-----	-----	-----	-----
	-บ้าน-อยู่	-ใกล้-ใกล้	-หลากหลาย	-งามสะพรั่ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- คี่ - คี่	- ม ล ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-หลากหลาย	-งามสะพรั่ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ม - ม	- ช - ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ส่ง-สวย	-รวย-ริน	-ปาน-ชื่น	-ริม-ฝั่ง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ปาน-ชื่น	-ริม-ฝั่ง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	- ช ช ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ต้น-เตี้ย	-ใบ-บัง	-ดอกมันย้ง	-พัน-ใบ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ดอกมันย้ง	-พัน-ใบ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ช	- ม ล ม	- ม ช ม	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-ใครจะเข้า	-ไปให้ขิด	-แล้วจะวิด	-น้ำ-ใส่	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ม	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-แล้วจะวิด	-น้ำ-ใส่

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ม	- ช - ช	- ช ล ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-ทัศนัง	-ดอก-ใน	-ที่สไป	-คาด-คัต	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ที่สไป	-คาด-คัต

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ล - ช	- ล - ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	- มอง-ดู	- เหมาะ-เจาะ	- สอง-ดอก	- ถัด-ถัด	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-สอง-ดอก	-ถัด-ถัด

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ช	- ม - ช	- ช - ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- น่าจะเก็บ	- มา-กัด	- ดูด-ดม	- ชม-เขย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ดูด-ดม	-ชม-เขย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ม	- ล - ม	ช ช ช ล	-----	-----	-----	-----
	- อย่า-ว่า	- แต่-ไพร่	- เจ้า-นาย	ก็ชอบเสวย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ม	ช ช ช ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เจ้า-นาย	ก็ชอบเสวย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ช	- ล ช ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- เต็ด-ดม	- ชม-เขย	- เสียให้เคย	- มือ-ชาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-เสียให้เคย	-มือ-ชาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ช	- ม - ม	- ม - ล	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	- หรือว่าดอก	- ไม่-ทอง	- มี - ผู้	- ปอง-หมาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ล	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	- มี - ผู้	-ปอง-หมาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ล	- ล ช ม	- ล - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	- หรือเจ้าของ	- เขายังคิด	- หวัง-ยิง	- เสีย-ตาย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-หวัง-ยิง	-เสีย-ตาย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ล	- ช - ม	- ล - ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-เจ้า-ของ	-ดอก-ไม้	-อยู่-ใกล้	-หรือ-ไกล	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เคย	-สาวพี่เหี้ย	-อยู่-ใกล้	-หรือ-ไกล

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ม	- ม - ล	- ช ช ช	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-พี่หลงรัก	-งาม-ข้า	-แล้วจะทำ	-ละ-ไหน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เคย	-สาวพี่เหี้ย	-แล้วจะทำ	-ละ-ไหน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ล	- ล - ม	- ช - ช	ล ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-รัก-หมด	-หัว-ใจ	-ยอด-ไย	-ของเรียมเหย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	ล ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เคย	-สาวพี่เหี้ย	-ยอด-ไย	-ของเรียมเหย
ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วลงจบ								

บทชมโฉม

พายเรือล่องมา	นาวาลำน้อย
รีบพายเถิดยุพิน	พระกฐินจะรอดคอย
จะเข้าอยู่ไม่ได้	ต้องจ้วงพายบ่อยบ่อย
พระกฐินจะรอดคอย	เราต้องลอยล่องมา
มาเจอเรือเขาลอยลำน	เขาก็พายนำหน้า
มาเจอเรือหน้านวน	มันก็จวนเวลา
เรือลำนนั้นสวยพอได้	อยากจะพายเข้าหา
หนูนีมาจากไหน	สวมใส่แว่นตา
พายให้ดินะรูปงาม	จะจมน้ำจมนท่า
พี่พายเรือเข้าหา	หวังพ้องจาชักคำ
ชื่อไทรระนองยา	เชิญบอกมานะงามขำ
ร้องบอกแม่โฉมงาม	พี่ขอลามสักคำ
เหลือบเห็นแต่นารี	ก็พายรีเข้าไปหา
ขอลามเจ้าทราวมวัย	น้องพายไปไหนมา
น้องช่วยบอกพี่ยา	ว่าพายมาแต่ไหน
บ้านเรือนน้องอยู่ใด	พี่จะใคร่ได้รู้จัก
เห็นเรือนงาม	อยากจะถามอยากจะทัก
อยากจะขอสมัคร	เพื่อจะได้เป็นมิตร
พรรคพวกของพี่ยา	อยากจะพายเข้าไปชิด
เพื่อจะได้สนิท	กับเอบางร่างเล็ก
ดูผิวพรรณช่างผ่องใส	น้องเป็นไทยหรือเป็นแจ้ก
เอบางร่างเล็ก	น่าประกวดเทพี
มาถูกแดดดลามาเลีย	เดี๋ยวจะเสียผิวสี
ผิวพรรณผู้ดี	แม้งามเสี้ยวมของเรียมเคย.

โน้ตเพลงเรื่อ บทชมโฉม

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช - ม	- ม - ม	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-พาย-เรื่อ	-ล่อง-มา	-นา-วา	-ลำ-น้อย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-นา-วา	-ลำ-น้อย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช ม ช	- ช ช ล	- ช ม ม	-----	-----	-----	-----
	-รีบ-พาย	-เกิดยุพิน	-พระกฐิน	-จะรอกอย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ล	- ช ม ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พระกฐิน	-จะรอกอย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ม	- ช - ช	- ช ช ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-จะซ้าอยู่	-ไม่ได้	-ต้องจ้วงพาย	-ป๋อย-ป๋อย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ต้องจ้วงพาย	-ป๋อย-ป๋อย

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ล	- ช ม ช	- ม ช ม	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-พระกฐิน	-จะรอกอย	-เราต้องลอย	-ล่อง-มา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ม	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เราต้องลอย	-ล่อง-มา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ช ม ช	- ล ช ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-มาเจอเรื่อ	-เขาลอยลำ	-เขาก็พาย	-นำ-หน้า	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เขาก็พาย	-นำ-หน้า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ช - ม	- ม ล ช	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-มาเจอเรื่อ	-หน้า-นวล	-มันก็จวน	-เว-ลา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ล ช	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-มันก็จวน	-เว-ลา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ช	- ล ม ช	- ล ช ม	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- เรือลำนั้น	- สวยพอได้	- อยากจะพาย	- เข้า-หา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ม	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- อยากจะพาย	- เข้า-หา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ช	- ช - ล	- ล - ล	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	- หนูนี้มา	- จากไหน	- สวม-ใส่	- แวน-ตา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ล	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- สวม-ใส่	- แวน-ตา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ม	- ช ช ช	- ช ม ม	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	- พายให้ดี	- ระบุปางม	- จะจมน้ำ	- จม-ท่า	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ม	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- จะจมน้ำ	- จม-ท่า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ช - ล	- ล ม ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	- พี่พายเรือ	- เข้า-หา	- หวังพ้องจา	- ชัก-คำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- หวังพ้องจา	- ชัก-คำ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ล	- ม - ช	- ช ช ช	- ล ช ล	-----	-----	-----	-----
	- ชื่อไทรนะ	- น้อง-ยา	- เชิญบอกมา	- นงามขำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ล ช ล
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เชิญบอกมา	- นงามขำ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ล - ม	- ช ช ล	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	- ร้องบอกแม่	- โฉม-งาม	- พี่ชอถาม	- สัก-คำ	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ล	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	- น้องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- พี่ชอถาม	- สัก-คำ

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ม ม ช	- ช ม ช	- ช ช ล	-----	-----	-----	-----
	-เหลือบ-เห็น	-แต่นารี	-ก็พายรี	-เข้าไปหา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ช	- ช ช ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ก็พายรี	-เข้าไปหา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ล	- ช ม ช	- ม - ม	- ม ล ม	-----	-----	-----	-----
	-ขอ-ถาม	-เจ้าทราวม้วย	-น้อง-พาย	-ไปไหนมา	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ม	- ม ล ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-น้อง-พาย	-ไปไหนมา

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ช - ม	- ช ช ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-น้องช่วยบอก	-พี่-ยา	-ว่าพายมา	-แต่ไหน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ว่าพายมา	-แต่ไหน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ว	- ม ล ช	- ช ช ม	- ช ม ช	-----	-----	-----	-----
	-บ้าน-เรือน	-น้องอยู่ใด	-พี่จะใคร่	-ได้รู้จัก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ม	- ช ม ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พี่จะใคร่	-ได้รู้จัก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ม - ช	- ล ช ล	- ล ช ม	-----	-----	-----	-----
	-เห็น-เรือ	-นาง-ราม	-อยากจะถาม	-อยากจะทัก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ล	- ล ช ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อยากจะถาม	-อยากจะทัก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ล	- ช - ล	- ช ช ช	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-อยากจะขอ	-สะ-มักร	-เพื่อจะได้	-เป็น-มิตร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เพื่อจะได้	-เป็น-มิตร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ช ช ช	- ล ช ม	- ช ม ม	-----	-----	-----	-----
	-พรรค-พวก	-ของพี่ยา	-อยากจะพาย	-เข้าไปซิด	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ม	- ช ม ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อยากจะพาย	-เข้าไปซิด

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ช	- ช - ล	- ช ม ม	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-เพื่อจะได้	-สะ-นิท	-กับเอบาง	-ว่าง-เล็ก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ม	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-กับเอบาง	-ว่าง-เล็ก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ช	- ช ล ล	- ม ม ช	- ล ช ล	-----	-----	-----	-----
	-คู่มือพรรณ	-ช่างผ่องใส	-น้องเป็นไทย	-หรือเป็นแจ็ก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ม ช	- ล ช ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-น้องเป็นไทย	-หรือเป็นแจ็ก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช - ม	- ช ม ช	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-เอบ-บาง	-ว่าง-เล็ก	-นำประกวด	-เท-พี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ช	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-นำประกวด	-เท-พี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ช	- ม - ม	- ล ช ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-มาถูกแดด	-ลาม-เลีย	-เดี่ยวจะเสีย	-ผิว-สี	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ช ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เดี่ยวจะเสีย	-ผิว-สี

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	ช ช ช ล	- ช ม ช	-----	-----	-----	-----
	-ผิว-พรรณ	-ดู-ดี	แม่งามเส้งยม	-ของเรียมเอย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	ช ช ช ล	- ช ม ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	แม่งามเส้งยม	-ของเรียมเอย

ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วจบ

บทฝากรัก

พี่เฝ้าชมงามเลิศ	ให้บังเกิดความรัก
เพราะรอยยิ้มหวานนัย	ชักให้ใจใฝ่ฝัน
พี่เฝ้ารักมาชวณ	แม่ผินววลเหมือนจันทร์
ยามได้เห็นแม่หนู	อยากอยู่ใกล้ใกล้
พี่จะให้สัญญา	ฝากวาคำมั่น
ขอจรรีกรัก	ไว้เป็นหลักประกัน
คนอื่นตื่นตา	ไม่สง่าเหมือนเจ้า
ไม่รักเหมือนน้องสาว	ผิวน้องขาวร่างปั้น
ขอฝากรักแก้มแดง	แม้สิ้นแสงตะวัน
ความรักโยใจหาย	หูดลายเพราะรัก
เหมือนถูกมนต์นางกวัก	ทำให้รักสุดกลิ่น
ยากจะได้เรียงหมอน	กับผมลอนเป็นมัน
น้องของพี่อย่าผลัก	อย่าตัดรักให้ขาด
เหมือนทำบุญร่วมชาติ	มาตักบาตรร่วมขัน
เกี่ยวก้อยน้องคล้องแขน	เป็นทองแผ่นเดียวกัน
อย่ารังเกียจเด็ดฉันท	นะจอมขวัญพี่เอ๋ย.

โน้ตเพลงเรื่อ บทฝากรัก

จังหวะ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ
แม่เพลง	- ล - ม	- ม - ช	- ช ม ช	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	-เผ้า-ชม	-งาม-เลิศ	-ให้บังเกิด	-ความรัก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ช	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ให้บังเกิด	-ความรัก

จังหวะ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ล - ล	- ม ช ช	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-เพราะรอยยิ้ม	-หวาน-นั้ก	-ชักให้ใจ	-ไฝ-ฝั้น	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ช	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ชักให้ใจ	-ไฝ-ฝั้น

จังหวะ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ม - ช	- ช ล ช	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-พี่เอารัก	-มา-ชวน	-แม่ผิวนวน	-เหมือน-จันทร์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-แม่ผิวนวน	-เหมือน-จันทร์

จังหวะ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ล	- ช - ล	- ล - ล	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-ยามได้เห็น	-แม่-หนู	-อยาก-อยู่	-ใกล้-ใกล้	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ล	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-อยาก-อยู่	-ใกล้-ใกล้

จังหวะ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ช	- ล - ม	- ล ม ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-พี่จะให้	-สั้ญ-ญา	-ฝากวาจา	-คำ-มั่น	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ฝากวาจา	-คำ-มั่น

จังหวะ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ	--- คิง	- คิง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ม	- ม - ม	- ช ช ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ขอจากรัก	-ความรัก	-ไว้เป็นหลัก	-ประ-กัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เห้ย	-ไว้เป็นหลัก	-ประ-กัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ช	- ม - ช	-ช ช ล	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-คน-อื่น	-ตื่น-ตา	-ไม่สง่า	-เหมือน-เจ้า	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	-ช ช ล	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ไม่สง่า	-เหมือน-เจ้า

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ล	- ม - ล	- ม ล ล	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-ไม่รักเหมือน	-น้อง-สาว	-ผิวน้องขาว	-ร่าง-ปั้น	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ล ล	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ผิวน้องขาว	-ร่าง-ปั้น

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ม	- ช - ช	- ม ช ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-ขอฝากรัก	-แก้ม-แดง	-แม่สิ้นแสง	-ตะ-วัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-แม่สิ้นแสง	-ตะ-วัน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ช - ล	- ล ม ช	- ช - ม	-----	-----	-----	-----
	-ความรักไย	-ใจ-หาย	-หูดาลัย	-เพราะ-รัก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ช	- ช - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-หูดาลัย	-เพราะ-รัก

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ล ม	- ม - ช	- ช ล ม	- ล - ช	-----	-----	-----	-----
	-เหมือนอุกมนตรี	-นาง-กวั๊ก	-ทำให้รัก	-สุด-กลิ่น	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ม	- ล - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ทำให้รัก	-สุด-กลิ่น

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ช	- ม - ล	- ช ล ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-อยากจะได้	-เรียง-หมอน	-กับผมลอน	-เป็น-มัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-กับผมลอน	-เป็น-มัน

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ช	- ม - ล	- ม ช ม	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-น้องของพี่	-อย่า-ผัดัก	-อย่าตัดรัก	-ให้-ขาด	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ม	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อย่าตัดรัก	-ให้-ขาด

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ช	- ช - ช	- ม ช ช	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-เหมือนทำบุญ	-ร่วม-ชาติ	-มาตักบาตร	-ร่วม-ขัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ช	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-มาตักบาตร	-ร่วม-ขัน

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ม	- ม - ล	- ม ม ล	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	-เที่ยวก้อยน้อง	-คล้อง-แขน	-เป็นทองแผ่น	-เดียว-กัน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ม ล	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-เป็นทองแผ่น	-เดียว-กัน

จังหวัด	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ช	- ช - ล	- ล ม ล	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-อย่ารังเกียจ	-เดียวด-ขันท์	-นะจอมขวัญ	-พี่-เอย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ล	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-นะจอมขวัญ	-พี่-เอย

ร้องทอดจังหวัดข้าแล้วลงจบ

บทบทลา

ยามจะจากกันไป	หม้ายสิ่งใดจะบอก
แต่ลมปาก	ขอฝากมึงสมร
ไว้เป็นที่ระลึก	จะได้นึกยามนอน
เห็นหน้าอยู่หัดหัด	ต้องมาปลัดมาพราว
ต่างคนก็ต่างจาก	เพราะตะวันมันค่อนข้าง
เดือนจะลับขอบฟ้า	ต้องขอลาบังอร
ถ้าอยู่ได้จะอยู่	จะไม่จู่จากจร
จะอยู่ด้วยคู่ยาก	ยอดหญิงมึงสมร
เพราะหนทางมันไกล	สุดอาลัยอาวรณ์
นับเป็นกรรมเวร	ติดตามมาสนอง
มองกันไม่ทันพร่อง	กับเอบางร่างจ้ออื่น
จำต้องกลับซลนัง	เมื่อผันหลังจากจร
ถ้าโลกกลมดิ่งว่า	จะหมุนมาเมื่อใด
ค่อยพบกันใหม่	อย่าตัดใยขอคืน
ขอร้องสิ่งคิ้วขี้	อย่าเพิ่งตัดรอน
เมื่อหวนทีพลับหลัง	ใจพี่ยังเป็นห่วง
แม่แก้มเป็นพวง	พี่ไม่หยอกหลอกหลอน
บอกเนื่อนวลขวัญตา	พี่ขอลาก่อนเหย

โน้ตเพลงเรื่อ บทลา

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ช ช	- ม - ม	- ช ล ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	- ยามจะ จาก	- กัน-ไป	- หม้ายสิ่งใด	- จะ-บอก	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- หม้ายสิ่งใด	- จะ-บอก

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ม - ช	- ล - ล	- ช ช ล	-----	-----	-----	-----
	- มี-แต่	- ลม-ปาก	- ขอ-ฝาก	- มิ่งสมร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล - ล	- ช ช ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ขอ-ฝาก	- มิ่งสมร

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม - ม	- ช ม ม	- ช ช ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- ไว้-เป็น	- ที่ระลึก	- จะได้นึก	- ยาม-นอน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- จะได้นึก	- ยาม-นอน

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ช ล	- ล - ล	- ช ม ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- เห็นหน้าอยู่	- หลัด-หลัด	- ต้องมาพรด	- มา-พราว	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ต้องมาพรด	- มา-พราว

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ช	- ม - ช	- ช ม ม	- ม - ม	-----	-----	-----	-----
	- ต่างคนก็	- ต่าง-จาก	- เพราะตะวัน	- มัน-ค้อน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ม	- ม - ม
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เพราะตะวัน	- มัน-ค้อน

จังหวะ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ	--- ค้าง	- ค้าง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ม	- ล - ม	- ช ล ช	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- เดือนจะลับ	- ขอบ-ฟ้า	- ต้องขอลา	- บัง-อร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ต้องขอลา	- บัง-อร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ชล ช	- ช - ล	- ช ม ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	- ถ้าอยู่ได้	- จะ-อยู่	- จะไม่จู้	- จาก-จร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- จะไม่จู้	- จาก-จร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ชล ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช ช ล	-----	-----	-----	-----
	- จะอยู่ด้วย	- คู่-ยาก	- ยอด-ยิง	- มิ่งสมร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช - ช	- ช ช ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ยอด-ยิง	- มิ่งสมร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ช	- ม - ช	- ล ม ม	- ม - ช	-----	-----	-----	-----
	- เพราะหนทาง	- มั่น-ไกล	- สุดอาลัย	- อา-วรณ์	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ล ม ม	- ม - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- สุดอาลัย	- อา-วรณ์

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ม	- ม - ช	- ช ม ช	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	- นับเป็นกรรม	- เว-รา	- ติดตามมา	- สะ-นอง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ม ช	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- ติดตามมา	- สะ-นอง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ม ล	- ม - ช	- ช ช ช	- ช ช ช	-----	-----	-----	-----
	- มองกันไม่	- ทั้น-พร่อง	- กับเขวบาง	- ร้างข้ออน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ช	- ช ช ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- กับเขวบาง	- ร้างข้ออน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ม ล ช	- ม ม ม	- ช ล ล	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	- จำต้องกลับ	- ชลนัง	- เมื่อผันหลัง	- จากจร	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ล	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	- น่องพี่เอย	- สาวพี่เหี้ย	- เมื่อผันหลัง	- จากจร

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ช ช	- ม - ช	-ช ล ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-ถ้ำโลกกลม	-ตั้ง-ว่า	-จะหมุนมา	-เมื่อ-ไค	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	-ช ล ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-จะหมุนมา	-เมื่อ-ไค

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	-ช - ม	- ม - ล	- ม ช ช	- ล - ม	-----	-----	-----	-----
	-ค้อย-พบ	-กัน-ใหม่	-อย่าตัดใจ	-ขอ-ค้อน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ช	- ล - ม
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อย่าตัดใจ	-ขอ-ค้อน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ล ม ล	- ม - ล	- ม - ช	- ช - ช	-----	-----	-----	-----
	-ขอร้องสั่ง	-คว-ซิ่ง	-อย่า-เพ็ง	-ตัด-รอน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม - ช	- ช - ช
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-อย่า-เพ็ง	-ตัด-รอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ล ม	- ช - ล	- ม ช ช	- ม - ล	-----	-----	-----	-----
	-เมื่อहनทัพ	-กลับ-หลัง	-ใจพี่ยัง	-เป็น-ห้วง	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ม ช ช	- ม - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-ใจพี่ยัง	-เป็น-ห้วง

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช - ช	- ม - ม	- ช ช ล	- ล - ล	-----	-----	-----	-----
	-แม่-แก้ม	-เป็น-พวง	-พี่ไม่หยอก	-หลอก-หลอน	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ช ล	- ล - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พี่ไม่หยอก	-หลอก-หลอน

จังหวะ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ	--- ฉิ่ง	- ฉิ่ง - ฉับ
แม่เพลง	- ช ม ม	- ล - ม	- ช ล ช	- ช - ล	-----	-----	-----	-----
	-บอกเนื่อนวล	-ขวัญ-ตา	-พี่ขอลา	-ก่อน-เหย	-----	-----	-----	-----
ลูกคู่	-----	-----	-----	-----	- ม ช ช	- ล ช ล	- ช ล ช	- ช - ล
	-----	-----	-----	-----	-น้องพี่เอย	-สาวพี่เหี้ย	-พี่ขอลา	-ก่อน-เหย

ร้องทอดจังหวะซ้ำแล้วลงจบ

บทร้องลำตัดลูกบท บทอื่น ๆ

บทแสดง

แต่งตัวอยู่ในห้อง	แต่งตัวอยู่ในห้อง
สองคนพี่น้อง	เดี่ยวได้ออกมา
ผัดแป้งแต่งตัว	หิวหิวผัดหน้า
แต่งตัวออกรำ	ดำดำลูกกะตา
จัดแจงแต่งตัว	โปกหัวผ้าเช็ดหน้า
รอดูเถิดพี่ป้าว	น้องสาวจะออกมา
สวมเสื้อสีขาว	น้องสาวจะออกมา
แต่งตัวให้งาม	ออกมาตามเวลา
เสื่อกระโปรงชุดนี้	ของน้องมีราคา
ซื้อมาจากห้าง	งามอย่างไรภา
นาฬิกาเรือนนี้	ของดีมีราคา
ซื้อมาจากแอมเวย์	อเมริกา
ตุ้มหูที่น้องใส่	กำไลนาฬิกา
ราคาตั้งแสน	แฟนแฟนให้มา
ชายหนุ่มคนใด	ถ้าสนใจเข้ามา
ถ้าใจไม่กล้า	พี่อย่าเดินเข้ามา
พี่ชายคนเสื้อขาว	น้องสาวชอบมามา
แต่ต้องไปเซอร์แฟน	ที่แดนแคนนาดา
ถ้ารักกับหนู	ห้ามเจ้าชู้นะพี่ยา
ชายคนใดใจซื่อ	ยื่นมือเข้ามา
ที่หน้าเวที	ผู้คนมีมากมาย
ขอขอบคุณจริงจริง	ทั้งท่านหญิงท่านชาย
คุณน้ำแกใจดี	ที่มีใจสั่งให้
ขอให้ปลอดภัยไกลทุกข์	มีแต่สุขสบาย

โน้ตเพลงลำตัดลูกบท บทแสดง

ขึ้นบทการร้องลำตัดด้วยการบรรเลงหน้าทับของรำมะนา 1 บรรทัดและผู้แสดงก็ร้องตามบทโดยมีฉิ่งและรำมะนาบรรเลงประกอบต่อเนื่อง

จังหวะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1

จังหวะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดงและ <u>ลูกบท</u>	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล
	- - - -	- แต่ง-ตัว	- - - อยู่	- ไน-ห้อง	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- แต่ง-ตัว	- - - อยู่	- ไน-ห้อง
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	-สอง-คน	- พี่-น้อง	- เตียว-ได้	- ออก-มา	- - - -	- น้ - น้	- - น้ น้	- น้ - น้
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น้	- - น้ น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้

จังหวะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดงและ <u>ลูกบท</u>	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	- ผัด-แป้ง	- - - แต่ง	- - - ตัว	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- หวี-หัว	- - ผัด	- - - หน้า
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ท ล ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- แต่ง-ตัว	- ออก-รำ	- คำ-คำ	- ลูกกะตา	- - - -	- น้ - น้	- - น้ น้	- น้ - น้
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น้	- - น้ น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้

จังหวะ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ	-ฉิ่ง -ฉับ
รำมะนา	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดงและ <u>ลูกบท</u>	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล
	- - - -	- จัด-แจง	- - - แต่ง	- - - ตัว	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- โปก-หัว	- - - ผ้า	- เช็ด-หน้า
	- รี่ - รี่	- ท ท ท	- ช - ท	- ท ล ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	รอ - คู	- เกิดพี่บัว	- น้อง-สาว	- จะออกมา	- - - -	- น้ - น้	- - น้ น้	- น้ - น้
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- น้ - น้	- - น้ น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้	- น้ - น้

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวน	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดงและ อุบาย	- - - -	- ม - ช	- - - ช	- ท - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล
	- - - -	- คุ่ม - หู	- - - ที่	- น่อง - ไล่	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- กำ - ไล่	- - - นา	- พี - กา
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- จา - คา	- <u>ตั้ง-แสน</u>	- แพน-แพน	- ให้ - มา	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น-น</u>

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวน	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดงและ อุบาย	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	- ชาย-หนุ่ม	- - - คน	- - - ไต	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- ถ้ำสนใจ	- - - เข้า	- - - มา
	- รี่ - รี่	- ท - ท	- ช ม ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- ถ้ำ-ใจ	- ไม่-กล้า	- พ่อยาเดิน	- เข้า-มา	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น-น</u>

จังหวัด	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ	-ฉิ่ง-ฉับ
จำนวน	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1	- 2 3 2	3 1 - 1
ผู้แสดงและ อุบาย	- - - -	- ม - ช	- - - ช	- ท - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ช	- ท - ล
	- - - -	- พี่-ชาย	- - - คน	- เลื่อ-ขาว	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- น้อง-สาว	- - - ชอบ	- มา - มา
	- รี่ รี่ รี่	- ท - ท	- ช - ท	- ท ล ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	แต่ต้องไป	- เซอร์-แพน	- ที่-แดน	- แคนนาดา	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น-น</u>

จังหวัด	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง
จำนวน	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1
ผู้แสดงและ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- - - ท	- ช - ล
	- - - -	- ถ้ำ-รัก	- - - กับ	- - - หนู	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- ห้ามเจ้าชู้	- - - นะ	- ที่-ยา
	- รี้ รี้ รี้	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- ชายคนใด	- ใจ-ซื่อ	- ยื่น-มือ	- เข้า-มา	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น้-น้</u>	- <u>น-น้</u>	- <u>น-น</u>

จังหวัด	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง
จำนวน	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1
ผู้แสดงและ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม ม ช	- - - ท	- - - ล
	- - - -	- ที่-หน้า	- - - เว	- - - ที่	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- ผู้คนมี	- - - มาก	- - - มาย
	- รี้ รี้ รี้	- ท - ท	- ม ช ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- ขอขอบคุณ	- จริง-จริง	- ทั้งท่านหญิง	- ท่าน-ชาย	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น้-น้</u>	- <u>น-น้</u>	- <u>น-น</u>

จังหวัด	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง	-ดิ่ง-ดิ่ง
จำนวน	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1	- 2 3 2	3 1-1
ผู้แสดงและ ลูกบท	- - - -	- ม - ช	- - - ท	- - - ล	- ล - ล	- ม - ช	- - - ท	- ช - ล
	- - - -	- คุณ-น้ำ	- - - แก	- ใจ-ดี	- <u>เอ็ง-เงี้ย</u>	- ที่-มี	- - - ใจ	- <u>สั่ง-ให้</u>
	- รี้ รี้ รี้	- ท - ท	- ม ช ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล
	- ขอให้ปลอดภัย	- ไกล-ทุกข์	- มีแต่สุข	- สะ-บาย	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>
	- - - -	- ม - ช	- - ม ช	- ท - ล	- ช - ช	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ช
	- - - -	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น้-น</u>	- <u>น-น</u>	- <u>น้-น้</u>	- <u>น-น้</u>	- <u>น-น</u>

เมื่อร้องลำตัดลูกบทในวาระสุดท้ายจบให้ลูกบทร้องรับแล้วให้ทอดจังหวัดข้าง

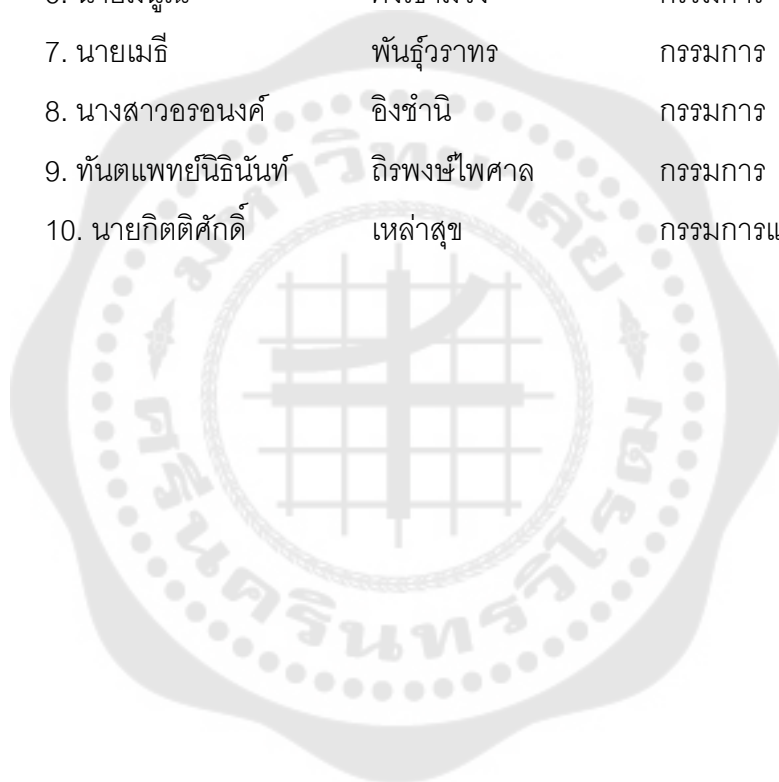

ภาคผนวก ข

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. ผศ.ดร.รุจี	ศรีสมบัติ	ประธาน
2. พระครูศรีหิรัญธรรมาท		กรรมการ
3. นายสพรั่ง	ยีนดี	กรรมการ
4. นายนพรุจ	เขียนสอาด	กรรมการ
5. นายโชคชัย	สกลวิรัตน์	กรรมการ
6. นายมณฑ	คงเขาม่วง	กรรมการ
7. นายเมธี	พันธุ์วราทร	กรรมการ
8. นางสาวอรอนงค์	อิงขำนิ	กรรมการ
9. ทันตแพทย์นิธินันท์	ถิรพงษ์ไพศาล	กรรมการ
10. นายกิตติศักดิ์	เหล่าสุข	กรรมการและเลขานุการ

กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน 1 รหัส ศ 32203

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ประวัติ ความ เป็นมา	1. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน ในเรื่อง ประวัติความเป็นมา	ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับ ดนตรีพื้นบ้าน	4	10
2	ประเภท ของ การ แสดง พื้นบ้าน	2. นักเรียนสามารถบอกและ อธิบายประเภทของเพลง พื้นบ้านประวัติบุคคลใน ท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จใน การสร้างศิลปะพื้นบ้านได้	- ประเภทของดนตรีพื้นบ้าน - เพลงบอก - เพลงเรือ - ประวัติบุคคลในท้องถิ่น - นายสพรั่ง สวีศิลป์	4	10
3	ฝึกปฏิบัติ	3. นักเรียนสามารถฝึกแสดง ดนตรีเพลงร้องพื้นบ้านตาม ความสนใจได้	- การแสดงดนตรีพื้นบ้านที่ สนใจ - เพลงบอก - เพลงเรือ	20	30
สอบวัดผลกลางภาคเรียน					10
4	ปฏิบัติการ แสดง ศิลปะ พื้นบ้าน ชุมพร	4. นักเรียนมีทักษะและ สามารถจัดการแสดงพื้นบ้าน ของจังหวัดชุมพรและศิลปะ พื้นบ้านของภาคอื่น ๆ ของ ประเทศไทยเป็นครั้งคราวได้	- ทักษะการแสดงพื้นบ้าน ของภาคต่าง ๆ ในประเทศ ไทย	10	20
5	ถ่ายทอด อนุรักษ์ภูมิ ปัญญา พื้นบ้าน	7. นักเรียนมีความชื่นชมเห็น คุณค่าและภาคภูมิใจในดนตรี พื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมี ความตระหนักที่จะถ่ายทอด และอนุรักษ์นำมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันต่อไป	- การชื่นชมคุณค่าและความ ภาคภูมิใจในดนตรีพื้นบ้าน - การตระหนักด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอด และการประยุกต์มาใช้ใน ประจำวัน	2	10
สอบวัดผลปลายภาคเรียน					10
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน 2 รหัส ศ 32204
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	ประวัติความเป็นมา	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน ในเรื่องประวัติความเป็นมา	ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน	4	10
2	ประเภทของการแสดงพื้นบ้าน	2. นักเรียนสามารถบอกและอธิบายประเภทของเพลงพื้นบ้านประวัติบุคคลในท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการสร้างศิลปะพื้นบ้านได้	- ประเภทของดนตรีพื้นบ้าน - เพลงนา - ลำตัดลูกบท - ประวัติบุคคลในท้องถิ่น - นายสพรั่ง สวัสดิศิลป์	4	10
3	ฝึกปฏิบัติ	3. นักเรียนสามารถฝึกแสดงเพลงร้องพื้นบ้านตามความสนใจได้	- การแสดงดนตรีพื้นบ้านที่สนใจ - เพลงนา - ลำตัดลูกบท	20	30
สอบวัดผลกลางภาคเรียน					10
4	ปฏิบัติการแสดงศิลปะพื้นบ้านชุมพร	4. นักเรียนมีทักษะและสามารถจัดการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพรและศิลปะพื้นบ้านของภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยเป็นครั้งคราวได้	- ทักษะการแสดงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย	10	20

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
5	ถ่ายทอดอนุรักษภูมิปัญญาพื้นบ้าน	7. นักเรียนมีความชื่นชมเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในดนตรีพื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความตระหนักที่จะถ่ายทอดและอนุรักษและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป	- การชื่นชมคุณค่าและความภาคภูมิใจในดนตรีพื้นบ้าน - การตระหนักด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษถ่ายทอดและการประยุกต์มาใช้ในชีวิตประจำวัน	2	10
สอบวัดผลปลายภาคเรียน					10
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน 1 รหัส ศ 33203
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	ประวัติความเป็นมา	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน ในเรื่องประวัติความเป็นมา	ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน	4	10
2	ประเภทของการแสดงพื้นบ้าน	2. นักเรียนสามารถบอกและอธิบายประเภทของเพลงพื้นบ้านประวัติบุคคลในท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการสร้างศิลปะพื้นบ้านได้	- ประเภทของดนตรีพื้นบ้าน - เพลงบอก - เพลงเรือ - ประวัติบุคคลในท้องถิ่น - นายสพรั่ง สวัสดิศิลป์	4	10
3	ฝึกปฏิบัติ	3. นักเรียนสามารถฝึกแสดงเพลงร้องพื้นบ้านตามความสนใจได้	- การแสดงดนตรีพื้นบ้านที่สนใจ - เพลงบอก - เพลงเรือ	20	30
สอบวัดผลกลางภาคเรียน					10
4	ปฏิบัติการแสดงศิลปะพื้นบ้าน ชุมพร	4. นักเรียนมีทักษะและสามารถจัดการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพรและศิลปะพื้นบ้านของภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยเป็นครั้งคราวได้	- ทักษะการแสดงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย	10	20

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
5	ถ่ายทอด อนุรักษ์ภูมิ ปัญญา พื้นบ้าน	7. นักเรียนมีความชื่นชม เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ ในดนตรีพื้นบ้านภูมิปัญญา ท้องถิ่นมีความตระหนักที่ จะถ่ายทอดและอนุรักษ์และ นำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันต่อไป	- การชื่นชมคุณค่าและ ความภาคภูมิใจในดนตรี พื้นบ้าน - การตระหนักด้านการ ฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอดและการประยุกต์ มาใช้ในชีวิตประจำวัน	2	10
สอบวัดผลปลายภาคเรียน					10
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

กรอบโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ดนตรีไทยพื้นบ้าน 2 รหัส ศ 33204
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	ประวัติความเป็นมา	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน ในเรื่องประวัติความเป็นมา	ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน	4	10
2	ประเภทของการแสดงพื้นบ้าน	2. นักเรียนสามารถบอกและอธิบายประเภทของเพลงพื้นบ้านประวัติบุคคลในท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการสร้างศิลปะพื้นบ้านได้	- ประเภทของดนตรีพื้นบ้าน - เพลงนา - ลำตัดลูกบท - ประวัติบุคคลในท้องถิ่น - นายสพรั่ง สวัสดิศิลป์	4	10
3	ฝึกปฏิบัติ	3. นักเรียนสามารถฝึกแสดงเพลงร้องพื้นบ้านตามความสนใจได้	- การแสดงดนตรีพื้นบ้านที่สนใจ - เพลงนา - ลำตัดลูกบท	20	30
สอบวัดผลกลางภาคเรียน					10

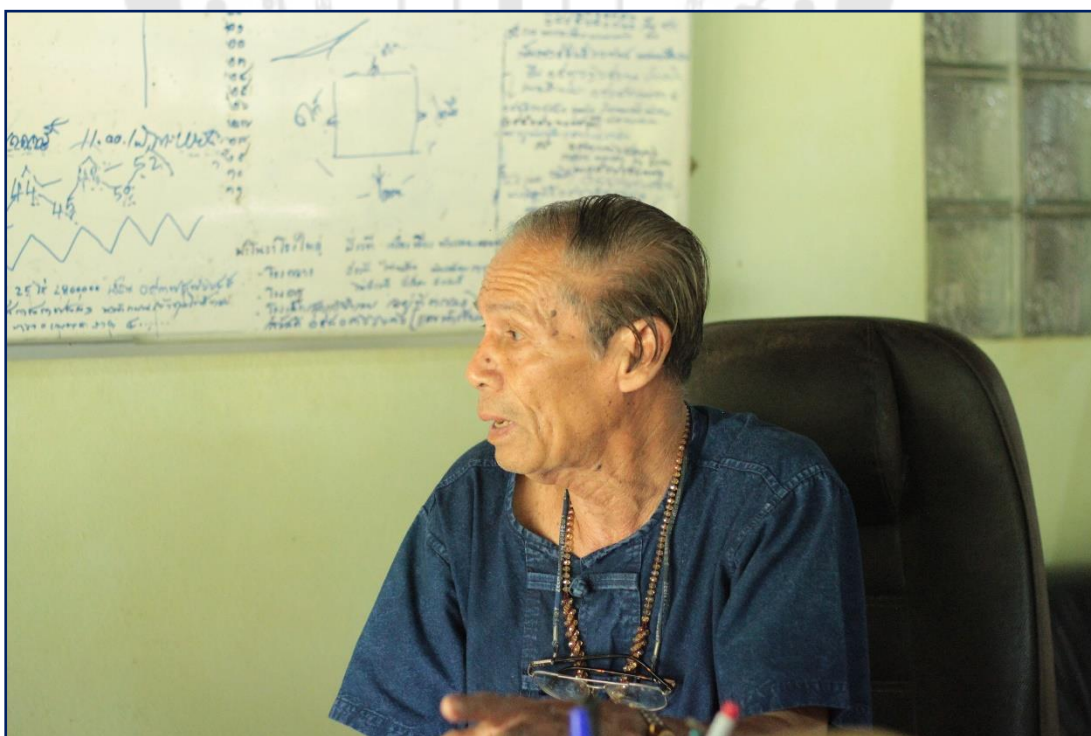
ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระเพิ่มเติม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
4	ปฏิบัติการแสดงศิลปะพื้นบ้าน ชุมพร	4. นักเรียนมีทักษะและสามารถจัดการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดชุมพรและศิลปะพื้นบ้านของภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยเป็นครั้งคราวได้	- ทักษะการแสดงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย	10	20
5	ถ่ายทอดอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน	7. นักเรียนมีความชื่นชมเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในดนตรีพื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความตระหนักที่จะถ่ายทอดและอนุรักษ์และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป	- การชื่นชมคุณค่าและความภาคภูมิใจในดนตรีพื้นบ้าน - การตระหนักด้านการฟื้นฟู ส่งเสริม อนุรักษ์ ถ่ายทอดและการประยุกต์มาใช้ในชีวิตประจำวัน	2	10
สอบวัดผลปลายภาคเรียน					10
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

ภาคผนวก ค
ภาพประกอบ

การลงพื้นที่เก็บข้อมูล นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

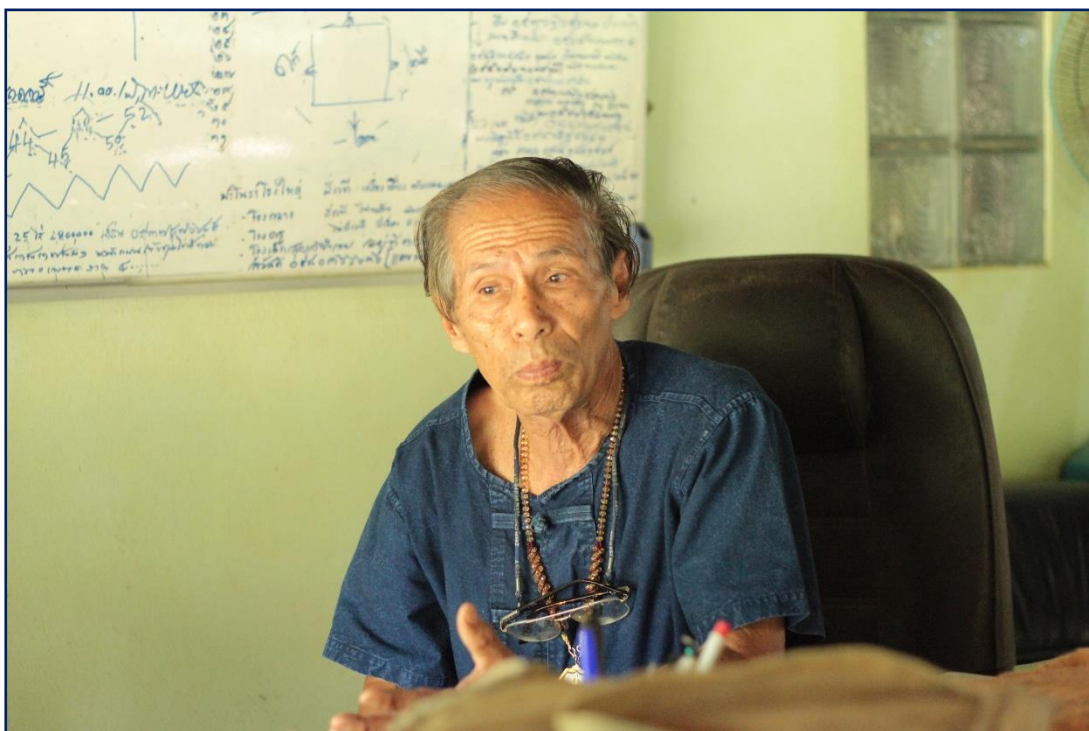
การลงพื้นที่เก็บข้อมูล นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

การลงพื้นที่เก็บข้อมูล นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

การลงพื้นที่เก็บข้อมูล นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

การสัมภาษณ์ พุดคุย นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

การสัมภาษณ์ พุดคุย นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

การสัมภาษณ์ พูดคุย นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรง อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

การสัมภาษณ์ พูดคุย นายสพรั่ง ยินดี
ณ บ้านปากแพรง อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

พระครูศรีนริศธรรมาทร
เจ้าคณะตำบลนาขา วัดห้วยเหมือง กล่าวปาฐกถา เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข ผู้วิจัย
กล่าวที่มา เรื่อง ประชุมสัมมนาเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร

นายสพรั่ง ยินดี ครูภูมิปัญญา
แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับองค์ความรู้เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

หน้่งน้องออม ศิลปินพื้นบ้านอำเภอสวี
ร่วมแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้จังหวัดชุมพร

นายพรจ iewสอาด อดีต ผู้อำนวยการโรงเรียน
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายโชคชัย สกลวิรัตน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการโรงเรียน
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายมนูญ คงเขาม่วง กำนันตำบลวังตะกอก
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายอนุสิทธิ์ บุญวงศ์ ครูโรงเรียนเมืองหลังสวน
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

อาจารย์เมธี พันธุ์วรารท อาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

อาจารย์อรอนงค์ อิงธานี คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายนิธินันท์ ธิรพงษ์ไพศาล ทันตแพทย์โรงพยาบาลหลังสวน
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายบงกชเพชร นवलเพชร นักเรียนโรงเรียนเมืองหลังสวน
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ผศ.ดร.รุจี ศรีสมบัติ ประธานหลักสูตร สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

การประชุมสัมมนา

ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

การประชุมสัมมนา

ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ผู้ร่วมฟังการประชุมสัมมนา

ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมสัมมนา

ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายสพรั่ง ยินดี ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น
ร่วมแสดงการร้องเพลงบอก เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข และนักเรียนโรงเรียนเมืองหลังสวน
ร่วมแสดงการร้องเพลงบอก เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

เข้าพบวัฒนธรรมจังหวัด นางสาวสุธิดา พัฒราช
และยื่นหนังสือขออนุญาตใช้ข้อมูลเพื่อการวิจัย เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข นำเสนอเค้าโครงปริญญาวิจัย
ต่อคณะกรรมการสอบ เรื่อง เพลงร้องพื้นบ้านภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายกิตติศักดิ์ เหล่าสุข
วัน เดือน ปี เกิด	5 เมษายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอสวี จังหวัดชุมพร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2532 ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านนาโพธิ์ จังหวัดชุมพร พ.ศ. 2538 ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสวีวิทยา จังหวัดชุมพร พ.ศ. 2542 กศ.บ. ดุริยางคศาสตร์ (ดนตรีไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2550 ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา) ศิลปกรรมศาสตรมหา บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2563 ศศ.ด. (มานุษยดุริยางควิทยา) ศิลปศาสตรดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	35/1 หมู่ที่ 4 ตำบลครน อำเภอสวี จังหวัดชุมพร